

၂၅ နှစ်မြောက် မြန်မာကနေဒါသံနယ်အသင်း ဧည့်တုသဘင်

25th Anniversary
Burma Canadian Association of Ontario

Royal LePage Terrequity Realty - 7 Locations Across GTA

Doreen Min ASA Accredited Senior Agent ABR
Proactive & Trusted Advisor

Helping you is what we do.™

Sales Representative
Royal LePage Terrequity Realty Brokerage
Independently owned and operated

Address: 1-10 Royal Orchard Blvd.
Thornhill, ON L3T 3C3

Real Estate Service Buying and Selling.

Direct: 416-495-3842
Office: 905-707-8001
Fax: 905-707-8004
doreenmin@royallepage.ca
www.doreenmin.com

*"Guaranteed Service ...
That Meets or Exceeds Your Needs!"*

Service Excellence Award: from 2008-2013 & 2015

Not intended to solicit clients currently under contract with another brokerage

မာတိကာ

Contents

OK © Photo: Minthu WC

အယ်ဒီတာ့ အမှာ	၃	ဖြစ်မှန် ဖြစ်ရပ်ပေ	၆၇
BCAO Executive Members 1991- 2016	4	အေဂ်.....ဒီဂျီဂျီး.....	၆၇
BCAO ၏ လုပ်ငန်းမှု ရိတ်ပုံများ	၁၁	ပျူကြီးဘေး ငရဲသွားချင်ပျို့	၆၈
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့	၁၄	မြန်မာအရေး မေးဖူးပေးတဲ့ ကနေဒါ	၆၉
သတင်းအတိုအထွာ	၁၅	မြန်မာ့ခြင်းလုံးပညာ	၇၁
လုပ်အားပေး ထူးချွန်ဆုရွှံ့ပျူများ	၁၈	YouthDream Scholarship	72
Reflection	20	ပျူတို့ ဘယ်လို စာသင်ပေးတာလဲ	၈၅
All About Zika Virus	24	မွေးရပ်မြေနှင့် ရွှင်သန်ရေး	၈၈
How the name Burma or Myanmar originated	29	ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်	၉၁
Healthcare System in Canada	34	သိပ္ပံတိမ်မြောက်များ	၉၄
Thanakha - The Cosmetic Secret Of Myanmar	37	ဂုဏ်သိက္ခာချဖို့ ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့တဲ့ ဥပဒေ	၉၈
ချစ်စေ့နာထွေ အပြည့်နှင့် မြစ်စေ့ရဲ့ မျက်စိရည်ထွေ	၃၈	BCAO ရဲ့ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်တာ...ပုံရိပ်များ	၁၀၁
ဥပဒေ အကြောင်း သိကောင်းစရာ (မိတ်ဆက်)	၃၉	နေရာသစ်ဖြစ်သော်လည်း	၁၀၂
ချစ်စရာအရွယ် ချစ်စရာအထွေး	၄၂	အိမ် - အိမ်များ	၁၀၄
တမ်းတမိသော ဘေးထွက်ဟင်းတစ္ဆက်	၄၅	ခါးသီးခြင်း	၁၀၇
မာတာ	၄၇	ကျေးဇူးပါ ကနေဒါ	၁၀၈
ဒီဂျစ်လေးများလေ့ကျင့်စဉ်	၄၉	အရွယ်သုံးပါး	၁၀၉
အမေပျိုနှင့်ချို အကုမ်း	၅၁	မထူးချွန်များထဲက ထူးချွန်	၁၁၂
လူ မနေ့ နှင့် လူ သဘော	၅၂	ပန်းသီးလေး တစ်စိတ်	၁၁၄
သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်ရာတွင်	၅၄	ခေတ်စနစ်ဆိုးဝါးသားကောင်များ	၁၁၆
နိုင်ငံရေးထွေ မပြောချင်ဘူး	၅၆	ငြိမ်းချမ်းရေး နှုတ်မိမယ်လို တိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်း	၁၁၉
ဖြစ်ရပ်	၅၉	အကူ နဲ့ အပူ	၁၂၀
Zika ဖိုင်းရပ်စ်အကြောင်း	၆၀	အမွေဒါနမှ ဆုမွန်	၁၂၄
သံသရာနှင့် ကံကြမ္မာ	၆၃	ကယားပြည်နယ်မှ ထီးခဲခါး ရေတံခွန်	၁၂၆
ပျူ လူ့ဘာ...ရိုက်ပျူဘာ	၆၆		

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ - ဦးဝင်းမောင်၊ ဒေါ်ခင်သန်းမြင့်၊ ဦးညွန့်လှ၊ ဒေါ်မော်လီ၊
 မဂ္ဂဇင်း ဒီဇိုင်း - ကိုမင်းသူ Minthu(WC)
 မျက်နှာဖုံးခါတ်ပုံ - ကိုမင်းသူ Minthu(WC)

Mingalabar!

My warmest Greetings to all our Members who have been with us for all these 25 years since the inception of our Association!

To reach this 25th Anniversary mile stone is significant proving that our **Objectives** and **Missions** have not only been well received by the members at large but also well executed by generations of Executive Committee members whose dedication and leadership have keep this Association alive and well for all these years. Many Thanks to all my predecessors who led us to what we are today.

The article “Reflection” summarizes the journey in which BCAA has travelled through for the past 25 years.

Looking forward, we have to envision where our Association is heading and what goals we were to achieve. Using the past 25 years as a foundation, we can build a lot more better future if we have a **will** to do so. I would like to see more young generation to step up and take charge of the Association into the next millennium. They are our **Future** and **Resources**. Their high technological skills, social media skills together with proficiency in language skills are asset to our Association. I urge them to use BCAA as their training ground to sharpen their inter-personnel skills, communication skills and management skills which are called people skills or soft skills, the Employers are looking during the job interviews. This is a **Win-Win** situation for them as well as for BCAA.

Finally, I am very proud to work with the best team of Executive Committee that I can ever imagine. Thanks to all of you for your kind and generous support without which I could not have done any. I also want to extend my “Congratulations and Best Wishes to all YouthDream Scholarship and Youth Pioneering recipients of 2016”. You all are amazing and BCAA is counting on you to take the torch one day. May you all fulfill your dreams and hopes in your future!

Hla Wynn

အယ်ဒီတာ့ အမှာ

မြန်မာကနေဒီယန်အသင်းကြီး၏ သက်တမ်းမှာ ၂၅ နှစ်တွင်းသို့ ရောက်ရှိလာလေပြီ။ အသင်းစတင်တည်ထောင်သူများအနက် အချို့မှာ အသင်းလုပ်ရှားမှုများတွင် ဦးဆောင်မှုနေရာမှ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ပင်။ အချို့မှာ ဦးဆောင်နေရာကို မျိုးဆက်သစ်များအား လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့သည်။ မြန်မာကနေဒီယန် အသင်းကို မျိုးစေ့ချပေးခဲ့သူများနှင့် အသင်းကိုဆက်လက်တည်တံ့နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော၊ ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်သော အသင်းအမှု ဆောင်များနှင့် အသင်းသူအသင်းသားများအား အထူးပင်လေးစား၊ ဂုဏ်ယူ၊ ကျေးဇူးတင်အပ်ပါသည်။

ကနေဒါနိုင်ငံသည် Multicultural Nation ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ နိုင်ငံစုံမှ၊ လူမျိုးစုံ၊ ဘာသာစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံတို့ဖြင့် စုံလင်၊ လှပတင့်တယ်လျက်ရှိပါသည်။ ကနေဒါရောက် မြန်မာများဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည့် မြန်မာကနေဒီယန်အသင်းသည်လည်း ထိုလှပတင့်တယ်မှုကို တဒေါင့်တနေရာမှ အားဖြည့်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ အဆို၊ အက၊ အတီးအမှုတ်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ အစားအစာများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံစုံလူမျိုးစုံများအကြား ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် အပြန်အလှန်ဖလှယ်မှုများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ စာပေကိုမူ သက်ဆိုင်ရာ မိမိတို့၏ ကွန်မြူနီတီအတွင်းတွင်သာ ဖြန့်ချိလေ့ရှိကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကနေဒါရောက်မြန်မာများထဲတွင် မြန်မာစာပေကို ခုံခုံမင်မင် ဖတ်ရှုလေ့ရှိ သောစာပေဝါသနာရှင်အများအပြား ရှိပါသည်။ အသင်း၏ ၂၅ နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရန် စာမူများတောင်းခံသောအခါ၊ ၎င်းစာပေဝါသနာရှင်များနှင့် နိုင်ငံတကာမှ စာပေဝါသနာရှင်များမှလည်း စာမူများပေးပို့ကြပါသည်။ အဆိုပါစာပေဝါသနာရှင်များ၏ အသင်းအပေါ်ထားရှိသည့် စေတနာနှင့် အားပေးကူညီမှုများအား အထူးအသိအမှတ်ပြုလျက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ဤမဂ္ဂဇင်းပေါ်ထွက်လာစေရန် ဝါသနာအရဆောင်ရွက်ပေးသော ကော်မတီအနေဖြင့် အကန့်အသတ်ရှိသော အချိန်အတွင်း တတ်အားသမျှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အကယ်၍ မဂ္ဂဇင်းတွင် လိုအပ်ချက် တစ်စုံတရာ ရှိပါမူ နားလည်ခွင့်လွတ်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်ပါသည်။

ဤမဂ္ဂဇင်းတွင်ပါဝင်သော ဆောင်းပါးများသည် စာရေးသူ၏ အာဘော်များသာဖြစ်ပြီး မဂ္ဂဇင်းကော်မတီနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာကနေဒီယန်အသင်းနှင့်သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါကြောင်း ကြိုတင်အသိပေးအပ်ပါသည်။

အယ်ဒီတာ့အဖွဲ့

BCAO Executive Members 1991- 2016

2013. - 2015

- (1) President - Dr. Hla Wynn
 - (2) Vice-President - U Timothy Soe Moe Thu
 - (3) General Secretary - U Alfred Maung
 - (4) Joint-Secretary - U Aung Myin Ohn
 - (5) Treasurer - U Nyunt Aye
 - (6) Joint-Treasurer - Daw May Zin Htut
- EC members :
- (7) U Aung Htain
 - (8) U Tin Htut
 - (9) U Htay Aung
 - (10) Daw Khin Than Myint
 - (11) U Myo Maung
 - (12) U Win Maung
 - (13) Daw Molly
 - (14) U Tha Aung
 - (15) Daw May HninHtut
 - (16) U Htay Tint
 - (17) Aga Ispahany
 - (18) Advisor - Saw Yang Naing , Donald Ming

(The elected president Dr. Toe Toe Lwin was resigned, and Dr. Hla Wynn was promoted to president, U Timothy Zaw Zaw to Vice President

and U Alfred Maung to Secretary. In 2016, U Aung Myin Ohn and U Myo Maung were resigned.)

2011. - 2013

- (1) President - U Timothy Zaw Zaw
 - (2) Vice-President U Tin Htut
 - (3) Secretary - Dr. Myint Zaw
 - (4) Joint -Secretary - U Win Maung
 - (5) Treasurer - U Nyunt Aye
 - (6) Joint-Treasurer - Daw Khin Thant Zin
- Members :
- (7) Daw Anne Aung Pe Latt
 - (8) U Zaw Win
 - (9) Daw Khin Than Myint
 - (10) Dr. Toe Toe Lwin
 - (11) Daw May Zin Htut
 - (12) U Soe Than Htut
 - (13) Daw San Aye
 - (14) U San Thein Myint
 - (15) U Aung Moe
 - (16) U Myo Thein.
 - (17) Andy.. Advisor –
 - (18) U Donald Ming

continue to page 128

PRIME MINISTER • PREMIER MINISTRE

July 8, 2016

Dear Friends:

I would like to extend my warmest greetings and congratulations to everyone marking the 25th anniversary of the Burma Canadian Association of Ontario (BCAO).

This milestone is a wonderful opportunity to reflect upon your organization's many achievements. Since its founding in 1991, the organization has fostered fellowship among the province's Burmese Canadian community and provided programs and services that assist newcomers with the challenges of settlement in their new country.

This evening, you will present the YouthDream Scholarship and Youth Pioneering Achievement Awards to several deserving students of Burmese origin. I commend BCAO and its supporters for providing our next generation of leaders with the opportunity to pursue their goals. I join with you in congratulating the award recipients for their hard work and dedication.

On behalf of the Government of Canada, I offer my best wishes for an enjoyable celebration and continued success.

Sincerely,

The Rt. Hon. Justin P.J. Trudeau, P.C., M.P.
Prime Minister of Canada

Premier of Ontario - Première ministre de l'Ontario

July 8, 2016

A PERSONAL MESSAGE FROM THE PREMIER

On behalf of the Government of Ontario, I am delighted to extend warm greetings to everyone celebrating the 25th anniversary of the Burma Canadian Association of Ontario.

Ontario's tremendous cultural diversity is what gives our province its strength and vitality — and also ensures our success. I commend everyone involved with the Burma Canadian Association of Ontario for their role in building our community, and helping talented young people to become our future thinkers, innovators, and leaders.

I also offer my hearty congratulations to the YouthDream Scholarship Award recipients being honoured at this evening's event. Take pride in knowing that your achievements serve as an inspiration to all Ontarians.

Please accept my sincere best wishes for a memorable anniversary celebration, and much ongoing success.

A handwritten signature in black ink that reads "Kathleen Wynne".

Kathleen Wynne
Premier

Message from the Mayor

It is my pleasure to extend greetings and a warm welcome to everyone attending Burma Canadian Association of Ontario's 25th Anniversary Celebration.

Through social events that feature authentic Burmese dancing and food, Burma Canadian Association of Ontario helps to promote the Burmese culture for future generations. It also provides scholarships for high school students that are handed out each year at the YouthDream Scholarship and Youth Pioneer Awards.

Toronto is one of the world's most multicultural cities and home to people from all over the world. Events such as these celebrate the rich cultures and traditions that make our city so unique.

This anniversary is a cause for celebration, a time to reflect on Burma Canadian Association of Ontario's many accomplishments and an opportunity to look with hope to a future of new possibilities.

On behalf of Toronto City Council, please accept my best wishes for a memorable event and continued success.

Yours truly,

Mayor John Tory
City of Toronto

OFFICE OF THE MAYOR
100 QUEEN STREET WEST, TORONTO, ONTARIO, M5H 2N2

DR. SHAFIQ QAADRI, M.P.P.
Member of Provincial Parliament
ETOBICOKE NORTH

June 17, 2016

Burma Canadian Association of Ontario

RE: 25th Anniversary Celebrations

I want to personally congratulate all the members of the Burma Canadian Association of Ontario on the occasion of your 25th anniversary. Your leadership and personal efforts are very much appreciated by all.

The Burma Canadian Association of Ontario has been an active participant in our community for many years - I am truly proud of their achievements. Your hard work and dedication has helped to better many lives.

Please accept my best wishes for a memorable anniversary celebration and awards ceremony.

Yours truly,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "S. Qaadri".

S. Qaadri, MPP
Etobicoke North
Government of Ontario

www.ShafiqQaadri.com

823 Albion Road • Etobicoke, ON • M9V 1A3
416-745-2859 • SQaadri.mpp.co@liberal.ola.org

House of Commons
Room 613, Confederation
Ottawa, Ontario
K1A 0A6
Tel: (613) 995-4702
Fax: (613) 995-8359

Dr. Kirsty Duncan

*M.P. for Etobicoke North
Député de Etobicoke-Nord*

Chambre des communes
Pièce 613, Éd. de la Confédération
Ottawa (Ontario)
K1A 0A6
Tél.: (613) 995-4702
Télééc.: (613) 995-8359

Constituency
815 Albion Rd
Etobicoke, Ontario
M9V 1A3
Tel: (416) 747-6003
Fax: (416) 747-8295

Circonscription
815, rue Albion
Etobicoke (Ontario)
M9V 1A3
Tél.: (416) 747-6003
Télééc.: (416) 747-8295

I am pleased to be wishing you the warmest greetings as you celebrate a milestone for the 25th Anniversary of the Burma Canadian Association of Ontario (BCAO).

Founded in 1992, the BCAO has played a tremendous role in helping newcomers from Burma establish themselves in our wonderful country. BCAO has provided the community with outstanding guidance and has been the centre hub for continuous support.

Your generosity, leadership and dedication is what makes Canada such a great country and inspires many different communities to come together and call it 'home.'

Again, I wish you all the best at for your ventures and thank you for your contributions to our country. I look forward to celebrating with you in the future.

Sincerely,

Dr. Kirsty Duncan

Member of Parliament, Etobicoke North

Minister of Science

Toronto Police Service

40 College Street, Toronto, Ontario, Canada. M5G 2J3
(416) 808-2222 FAX (416) 808-8202
Website: www.TorontoPolice.on.ca

Mark Saunders
Chief of Police

File Number:

Message from the Chief of Police

On behalf of the Toronto Police Service, I would like to extend my congratulations to the Burma Canadian Association of Ontario (BCAO) on the occasion of their 25th Anniversary.

Canada's multiculturalism is a great strength and the Burmese-Canadian community is an important and vibrant component of this diversity. Thank you to the Burmese people for sharing your national culture and heritage with the citizens of Toronto.

The BCAO offers many programs and services that play a significant role to Burmese-Canadians. Some programs offer valuable assistance to new immigrants adjusting to their new homeland, while others are devoted to organizing various social activities for the community.

I would like to congratulate the recipients of this year's YouthDream Scholarship and Youth Pioneering Achievement Awards.

I would also like to commend the Organizing Committee for their hard work in ensuring a memorable evening in the celebration of this significant anniversary.

Best wishes to everyone for a safe and happy celebration!

Sincerely,

Mark Saunders

Mark Saunders, O.O.M.
Chief of Police

BCAO ၏ လှုပ်ရှားမှု ဓါတ်ပုံများ

BCAO ၏ ဂုဏ်ရှားမှု ၎်းပိတ်ပုံများ

CONGRATULATIONS

25th Anniversary BURMA CANADIAN ASSOCIATION Of ONTARIO

Dear friends,

It is my pleasure as a volunteer, advisor, and a proud Canadian Burmese to congratulate The Silver Jubilee of Burma Canadian Association of Ontario. The leaders, volunteers, members of the Board of directors of our community who have dedicated their time and participation in Keeping our community unite and strong.

Our Association was founded on the hard work and dedication of generations of immigrants From Myanmar who had work tirelessly to build this great community base on the principle of Democracy, Equality, Inclusive and Harmony and the value we all shared.

We celebrate not only our own achievements in becoming a strong community as one, But also celebrate the full embrace of preserving and promoting our divers culture and heritage which enriched Multiculturalism of Canada as a whole.

Sincerely,

Donald Ming

Happy Silver Jubilee Burma Canadian Association of Ontario (BCAO)!

BCAO genuinely represents 'Beauty In Diversity'. As I was born and was growing up in Burma; set aside political chaos, social unrest and civil war, I vividly remember enjoying living in a land that is so diverse and rich in its cultural heritage. I was born and lived in such breathtakingly exotic land where every ethnic thrived and rejoice in their unique culture, norm, value and way of life. It is also a beautiful land where every cultural group appreciate, respect and value of others. What a joy to enjoy such precious essence in Canada that BCAA has put all its might, power and dedication in making this happen in this side of the planet!

Mie Tha Lah
General Secretary
Karen Community of Toronto

(၁၀၅)ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့ကိုဂုဏ်ပြုခြင်း

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်သည် ၁၀၅ ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးများ အလုပ်ချိန်၊ လုပ်အားခနှင့် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိစေရေးနှင့် မဲပေးခွင့် ရရှိစေရေးတို့အတွက် ၁၉၁၁ ခုနှစ်က ကြိုးပမ်းလှုပ်ရှားခဲ့ခြင်း တစ်ရာ့ငါးနှစ် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

ကနေဒါနိုင်ငံ တိုရန်တိုမြို့ အခြေစိုက် မြန်မာကနေဒါယန် (BCAO) အသင်းမှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် မတ်လအတွင်းမှာပင် "စကားရည်လှပွဲ" တရပ်ကို ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ စကားရည်လှပွဲအခမ်းအနားကို 20 Wade Avenue, Toronto ခန်းမတွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ စကားရည်လှပွဲတွင် "ငြိမ်းချမ်းရေးကို အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများထက်သာ၍ စွမ်းဆောင်နိုင်သည်" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်၊ အဆိုရှင်ဘက်မှအမျိုးသမီး (၃) ဦးနှင့် အချေရှင်ဘက်မှ အမျိုးသား (၃) ဦးတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

အဆိုရှင်အမျိုးသမီးများ၏ အဆိုတင်သွင်းမှုများ အားကောင်းသလို၊ အချေရှင် အမျိုးသားများကလည်း စကားပြောကောင်းသူများဖြစ်၍ သူတို့၏ ဟာသကလည်း ပရိသတ်တို့အား ရယ်ရွှင်ဖွယ်ရာဖြစ်စေခဲ့ရာကြောင့် အမှတ်များရယူနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ အချက်အလက်ကျကျ ပြောဆိုတင်သွင်း ချေပမှုများကြောင့် လည်း ပရိသတ်များ၏ လက်ခုပ်ဩဘာသံများက အမျိုးသမီးများအတွက် အားဖြစ်စေခဲ့ရသကဲ့သို့ အမှတ်များလည်း ရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ပရိသတ်အားလုံး၏ စိတ်ပါဝင်စားစွာ အားပေးခဲ့မှုကလည်း အခြားသောအခမ်းအနားများ ထက်ပိုပြီးထိုင်ရာက မထနိုင်လောက်အောင် နှစ်သက်အားပေးမှုကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါသည်။

BCAO အသင်းမှ ၁၀၅ ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့အား ဂုဏ်ပြုသည့် စကားရည်လှပွဲကို တိုရန်တိုမြို့တွင် ပထမဦးဆုံး ကျင်းပခြင်းဖြစ်၍ ထူးခြားသည့် ဂုဏ်ပြုပွဲတရပ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာတို့နှစ်သက် ခံမင်သည့် မုန့်ဟင်းခါး၊ အကြော်ဖြင့် ကျွေးမွေးဧည့်ခံခဲ့ပါသည်။

အမှတ်ပေးဒိုင်တို့၏ အကဲဖြတ် အမှတ်ပေးမှုကလည်း ဘက်လိုက်မှုမရှိ၊ အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ ပေးခဲ့ကြ၍ အဆိုရှင် အမျိုးသမီးများက အချေရှင် အမျိုးသားများထက် ရမှတ်ပေါင်း (၁၄) မှတ်အသာဖြင့် အနိုင်ရခဲ့ပါသည်။ အမှတ် အလွန်အမင်း ကွာဟမှု မရှိခြင်းသည်၊ ပရိသတ် စိတ်ဝင်စားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အခမ်းအနားအဖြစ် သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

(၁၀၅) ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့ ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက် ပါဝင်ပူးပေါင်းခဲ့ကြသူများအားလုံးကို BCAO အသင်းမှ အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ နောင်လာမည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ကိုလည်း ယခုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ကျင်းပနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ

BCAO

ပထင်းအတိုအတ္ထု

နှစ် ၅၀ အတွင်း သမိုင်းဝင် ပထမဆုံး ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးကျင်းပ။

ယခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ် ၅၀ အတွင်း လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသည့် လွှတ်တော်အမတ်များဖြင့် ပထမဆုံးပြည်သူ့လွှတ် တော်အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပခဲ့သည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ပြည်သူလူထုက ရွေးချယ်တင်မြှောက်သော လွှတ်တော်အမတ် ၃၃၀ ဦးနှင့် စစ်တပ်မှခန့်အပ်သော တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ် ၁၁၀ ဦးဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ပြည်သူလူထုက ရွေးချယ်သော လွှတ်တော်အမတ် ၁၆၈ ဦးနှင့် စစ်တပ်မှခန့်အပ်သော တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ် ၅၆ ဦးတို့ ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ဤလွှတ်တော်အမတ်များကို ပြည်သူလူထုမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလရွေးကောက်ပွဲအတွင်းက လွတ်လပ်စွာမဲပေးရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဦးဆောင်သော အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် အများစုဖြင့်အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း လွတ်လပ်သည့်ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၉၀ ခုနှစ်

ကတစ်ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ပင် အများစု အနိုင်ရခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အာဏာလွှဲပြောင်းပေးခြင်းမခံခဲ့ရရုံမက အာဏာလွှဲပြောင်းပေးရန် တောင်းဆိုပါက ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်းပင်ခံကြရသည်။

ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ ထူးခြားစွာ ပြည်သူလူထုက မဲပေးရွေးချယ်ခဲ့သော လွှတ်တော်အမတ်များ ဦးဆောင်သည့်လွှတ်တော်ခေါ်ယူကျင်းပနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြည်သူလူထု၏ လွှတ်တော်တရပ်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ အလွယ်တကူပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြည်သူတို့၏ သွေးခွေးတို့ အရင်းအနှီးပေးဆပ်မှုဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်ကြောင်း လွှတ်တော်အမတ်တစ်ဦးကဆိုသည်။

သမိုင်းဝင်အာဏာလွှဲပြောင်းခြင်း။

သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် ဦးထင်ကျော်အား (အငြိမ်းစား ပိုလ်ချုပ်) ဦးသိန်းစိန် အစိုးရမှ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့က တရားဝင်အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူလူထုကဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဦးဆောင်သောအမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အား တစ်ခဲနက် မဲပေးရွေးချယ်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ အမည်

စာရင်းတင်သွင်းထားသော ဦးထင်ကျော်အားသမ္မတ၊ ဦးမြင့်ဆွေနှင့် ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူတို့အား ဒုတိယသမ္မတများအဖြစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်

များမှ အတည်ပြုခဲ့သည်။ ပြည်သူလူထုမှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား သမ္မတဖြစ်စေရန် မျှော်မှန်းထားသော်လည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြင့် ကန့်သတ်ထားသောကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ သမ္မတဖြစ်ရန်အခွင့်အလမ်းမသာခဲ့ပေ။ သို့သော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ရာထူး၊ နိုင်ငံခြားရေးရာထူးနေရာများ တာဝန်ယူထားသည်။

ကနေဒါ မြန်မာကွန်မြူနီတီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါ သံအမတ်တွေ့ဆုံ

၂၀၁၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက် နေ့တွင် တိုရန်တိုမြို့၊ ဇေတဝန်ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် အွန်တေးရီယိုးပြည်နယ်မြို့အသီးသီးတွင် နေထိုင်ကြသော မြန်မာများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါသံအမတ်ကြီးတို့ တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။

ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် ပထမဦးစွာ မြန်မာများကိုယ်စား ဆရာတော်ဦးကောဝိဒမှ မိတ်ဆက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။ ထိုနောက် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါသံအမတ်ကြီး Mr. Mark McDowell က ကနေဒါသံရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက် များကို ရှင်းလင်းတင်ပြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးပြီးချိန်တွင် ကနေဒါနှင့်မြန်မာ တရားဝင်အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဆက်ဆံရေးတင်းမာခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူသားခြင်းစာနာသည့် အကူများပေးခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုအား ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် လျော့ချပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်

ဇူလိုင်လတွင် ကနေဒါသံရုံးကို ရန်ကုန်မြို့ တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင်ဗီဇာဌာန ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကနေဒါအနေဖြင့်မြန်မာနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စများအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအား လူ့အခွင့်အရေးသင်တန်းများ၊ ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများကူညီပို့ချလျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့အပြင်လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များပေးလျက်ရှိကြောင်း ကနေဒါသံအမတ်ကြီးက ရှင်းလင်းတင်ပြပါသည်။ ဆက်လက်၍ သံအမတ်ကြီးက နိုင်ငံရေးပါတီ ခေါင်းဆောင်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ တာဝန်ရှိသူများအားဖိတ်ကြားပြီး ရုပ်မြင်သံကြားမှ တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ပေးနေသည့် ၂၀၁၅ ခုအောက်တိုဘာလ ရက် နေ့ကျင်းပသော ကနေဒါရွေးကောက်ပွဲ မဲရေတွက်ပုံအား ပြသခဲ့ကြောင်းလည်းပြောသည်။

ထိုရှင်းလင်းချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး သိလိုသည်များကိုတက်ရောက်လာကြသော ပရိသတ်များက မေးမြန်းကြရာ၊ သံအမတ်ကြီးမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။

(ဘီစီအေအို)

ကနေဒါနှင့် မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးသစ်နှစ်ဦးတွေ့ဆုံ

ကနေဒါနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးသစ် စတီဖန်ဒီယွန် (Mr. Stephane Dion) သည် ယခုနှစ် ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့ တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။

၎င်း၏ မြန်မာနိုင်ငံအလည်အပတ်ခရီးစဉ် (၃) ရက်အတွင်း

မြန်မာနိုင်ငံသမ္မတ ဦးထင်ကျော်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ပညာရေးဝန်ကြီး၊ လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီး၊ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးတို့နှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

စတီဖန် ဒီယွန်သည် ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်တက်လာသော နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးသစ် ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ မြန်မာအစိုးရသည်လည်း ၂၀၁၅ နိုင်ငံတော်အတွင်း ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲ ရွေးကောက်ပွဲဖြင့် နှစ် ၅၀ အတွင်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ် အရပ်သားအစိုးရဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် မြန်မာအစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များတွေ့ဆုံ စဉ်လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများ၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများ၊ လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များ၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာသည့် အကူအညီကိစ္စရပ်များအား ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ဝန်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရှိနေ စဉ်အတွင်း ထင်ရှားသည့် ယဉ်ကျေးမှု ပြတိုက်များ၊ ထင်ရှားသည့် စေတီပုထိုးများ၊ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်

ပြတိုက်များသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် အမှန်တကယ် အတိဒုက္ခရောက်နေသူများ၏ အခွင့်အလမ်းတိုးတက်ရေး တို့အတွက် ဒေါ်လာ ၄၄ သန်း ကူညီထောက်ပံ့ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေသော ကနေဒါနိုင်ငံ ငြိမ်းရေးဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့မှ ကြေညာခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက်အရ ပြည်ပ ထွက်ခွာသွားခဲ့သူများ အား ပီအာ၊ နိုင်ငံသားပြန်လည်ပြုခွင့်ပြုသွားမည်။

နိုင်ငံရေးအရ Black list စာရင်းသွင်းခံထားရသူများအားလုံးကို ဖြေပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက်အရ နိုင်ငံခြားတွင် သွားရောက်နေထိုင်နေသူများအား မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမြဲတမ်းနေထိုင်ခွင့် PR၊ နိုင်ငံသား ပြန်လည်ပြုခွင့်တို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ကြီး ဦးသိန်းဆွေက ပြောကြားသည်။

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးသိန်းဆွေက မေ ၂၆ ရက်နေ့၊ ဝန်ကြီးဌေးခန်းမဆောင်၌ မီဒီယာ တစ်ချို့နှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ထိုသို့ ပြောကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အသေးစိတ်ကို (<http://burma.irrawaddy.com/news/2016/05/27/115011.html>) အင်တာနက် စာမျက်နှာတွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။

Photo Credits: RFA.

ဤမဂ္ဂဇင်းပါဆောင်းပါးများသည် သက်ဆိုင်ရာ စာရေးသူများ၏ အာဘော်သာဖြစ်ပါသည်။ ဘီစီအေအို အသင်း၏အာဘော် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ကနေဒါနိုင်ငံနေ မြန်မာများအား အသင်း၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများကို သိရှိစေရန်နှင့်၊ မြန်မာစာပေ၊ သုတ၊ ရသ များခံစား ရရှိစေရေး အတွက် မျှဝေခြင်းသာဖြစ်သည်။

လုပ်အားပေး ထူးချွန်ဆုရရှိသူများ

Ontario Volunteer Service Award

အွန်တေးရီယိုးပြည်နယ်အစိုးရသည် လူမှုရေးရာကိစ္စများတွင် နှစ်ရှည်လများ တက်ကြွစွာပါဝင်လုပ်အားပေးသူများအား Ontario Volunteer Service Award ဆု နှစ်စဉ် ချီးမြှင့် လျှက်ရှိရာ ယခုနှစ်တွင် မြန်မာကနေဒီယံအသင်းဝင် U Timmothy Zaw Zaw မှ လည်း ဆုရရှိခဲ့သည်။ U Zaw Zaw သည် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အချိန်များစွာကို လူမှုရေးကိစ္စများတွင်အသုံး ပြုခဲ့သည်။ ယခုဆုကို Canadian Multicultural Council (CMC) ၏ လုပ်ငန်းများတွင် ၁၅ နှစ်တိုင်တိုင် ပါဝင်လုပ်အားပေးခဲ့သောကြောင့် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ U Zaw Zaw သည် မြန်မာကနေဒီယံအသင်းတွင်လည်း တက်ကြွစွာ ဦးဆောင်မှုပေးနေသူဖြစ်သည်။

U Timmothy Zaw Zaw 2016

Outstanding Asian Canadian Award

Canadian Multicultural Council မှ Outstanding Asian Canadian Award ကိုနှစ်စဉ်ချီးမြှင့်ရာ မြန်မာနွယ်ဖွား ကနေဒီယံများလည်းဆုအသီးသီး ရရှိခဲ့ကြသည်။ ဤဆုကို မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အချိန်များစွာအား ကွန်မြူနီတီနှင့် လူမှုရေးကိစ္စများ တွင် အားကျိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများအားပေးအပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုနှစ်တွင် Saw Mie Tha Lah မှ ရရှိခဲ့သည်။

အဆိုပါဆုကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် Dr. Phu Phu Khini၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် Daw Win Kyi Aye၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် Daw Mae Kyi Winni၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် Dr. Hla Wynni၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် U Donald Min တို့မှ အသီးသီးရရှိခဲ့ကြသည်။

Saw Mie Tha Lah 2016

Daw Phyu Phyu Khin 2015

Daw Mae Kyi Winn 2014

Donald Ming 2011

Daw Win Kyi Aye 2013

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

ဤမဂ္ဂဇင်းတွင် စေတနာဖြင့် စာမူများ ရေးသားပေးပို့ကြသော စာမူရှင်များ အားလည်းကောင်း၊
၂၅ နှစ်မြောက်မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာ အားပေးကူညီခဲ့သော
ဦးဒေါ်နယ်မင်း အားလည်းကောင်း၊ Final editing လုပ်ရာတွင် ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးသော
ဒေါက်တာစိုင်းစိုးဝင်းလတ် အားလည်းကောင်း စာစောင်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီမှ အထူးကျေးဇူး
တင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

Reflection

As we celebrate our BCAO Association Silver Jubilee Anniversary, it is just common sense we look back and ask ourselves what our strengths and weaknesses, goals achieved, missed opportunities, what we would have done differently etc, in the last 25 years. Before I go into the memory lane I would first like to pay respect and gratitude to my predecessors and founders of BCAO, to all Executive Committee members who served in the Community from the beginning since 1990 when BCAO was established until present time. These are the pioneers with great vision who gave their precious times away from families on weekends and holidays to serve the Community. U Nyunt Aye, U Kyaw Aung, U Donald Ming, U Kyaw Min, Dr. Pe Nyunt, Daw Ann Aung Pe Latt, Mr. Bush Gulati, U San Lwin, are few of some names who 25 years ago founded BCAO with selfless community spirits in mind to help and welcome new comers from Myanmar (formerly Burma) to settle in Toronto Ontario. The Association was founded based on the principles similar to all other great Associations and Organizations. It is a non-profit Association promoting the values of Traditional Myanmar and Ethnic Cultures, Arts and Language regardless of race, religion or political affiliation. It became a registered Association on September 11, 1990. It further serves as "meeting zone" by featuring Annual Traditional

Aye Nyein San, Thida Cho and Yamin Win (1996 calendar)

New Year Celebrations, Summer time Food Fair and Picnic, Dinner and Dance Party during Holiday Season and so on, where we mingled with old and met new friends, speak

BCAO Family at 2015 CMC pot luck dinner

our language, enjoy authentic Burmese food and to share our "Canadian Experience". Most popular amongst all activities is the Annual Thingyan (New Year) Festival, which falls in April according to our Lunar calendar. BCAO keeps the tradition of free admission for this event and welcome everyone including Canadian friends and families. One of my favorite performances (and am sure for many others as well) in those days (in the ninety's) was " U Shwe Yoe and Daw Moe" classical and comedic dance performed by our own EC members U Nyunt Aye (Joe Aye) and Daw Win Kyi Aye. Traditional Thingyan dances were also performed by the beauties of the Ninety's- Daw Win Kyi Aye, Daw May Kyi Winn, May Thin Htut, Yamin Win, Aye Nyein San, May Hnin Htut and Thida Cho to name a few.

My involvement with BCAO was precipitated from my previous Community activities which I represented Burma as a founding member in Edmonton, in "Alberta Buddhist Culture Society" (ABCS) from 1981-1984. It was formed with members of four other South East Asian Countries comprising Lao, Thailand, Cambodia, and Sri Lanka. It turned out BCAO is my next stop over to get involved in the Community after I moved to Toronto in 1986. Coincidentally, when BCAO celebrated its "Tenth Anniversary" in 2001, I was serving in the Executive Committee as

vice-President, along with U Ko Ko Kyi as President with other Executive members Timothy Soe Moe Thu @Ko Zaw Zaw, U Nyunt Aye, U Tin Htut, U Win Maung, Daw Khin Htwe Kyi, Dr. Khin Maung Htay, Dr. Khin Than Wai, Daw Nan Kaysi, U Aye Naing and U Soe Soe . The team worked out very well as it comprised of people coming from wide range of experience and background. The driving force behind the amalgamation of the team (and of the Community) was by the late Dr. Pe Nyunt who served as an Advisor to the team with whole heart and soul. Not only that he brought his vast knowledge, skills and experience to B CAO but also his openness, down to earth friendship and dedication were the inspiration to the whole team. His passion was to promote Burmese youths to overcome barriers and be successful in Canada. He led youth soccer club and was a founder and strong supporter of B CAO YouthDream Scholarship.

We celebrated our Tenth Anniversary with a blast, during one cold snowy February evening of 2001 at Steeles Union Building on Cecil Street in downtown, Toronto. The event was a free event and as usual, with lots of food donated by EC families and many volunteers from the Community. Spectacular performances and entertainments were staged with highlights from Yamin Win, Thida Cho and Aye Nyein San, dancing varieties of Traditional dances such as Lantern dance (Si-Mi-kwet dance), Ancient Pagan dance and solo dances (Mhone Shwe Yi). It is important to note that not only the performers on the stage were to be applauded, but we must also remember to pay tribute to all the family members, parents, especially mothers, of those talented and brilliant dancers- Daw Khin Aye Lwin (deceased), Mrs. Bessie Terzie and Dr. Khin Htar Myint who were instrumental behind all sparkling beautiful dances of these three young ladies.

Sayadaw U Kawwida and B CAO family at GlobalMedics

The Executive Committee comes and goes, like ebb and flow of tide on the shore, at the end of each term. The Association drew more and more members over the years. The annual events continued to flourish with new bloods when veterans retired from either serving in the Committee or from performances, as they grow and continue with their adult lives. Finding new breed of talented young generation having community spirit has always been a challenge for the Association.

Executive committee of 2011-2013 was blessed with commemorating another milestone of B CAO, "Twentieth Anniversary" of the Association. President Timothy Soe Moe Thu led the team of EC members comprising Dr. Myint Zaw, Dr. Toe Toe Lwin, U Tin Htut, Daw Doreen Min, U Nyunt Aye, Daw Ann Aung Pe Latt, Daw Khin Than Myint, U Aung Myin Ohn, U Win Maung, U Soe Soe, U Zaw Win and U San Their Myint with Advisors U Donald Ming and Mr. Bush Gulati at the helm. The

celebration took place on February 18th, 2012 at Regal Palace Restaurant with many invited distinguished guests from Municipal and Provincial Governments, Canadian Multicultural Council Chair and Advisor Mr. Sid Ikeda, Members of Toronto Police Services led by Staff Superintendent Jane Wilcox. A signature solo dance of "Mhone Shwe Yi" by "Yuzana Wynn," a rising young talented classical dancer brought new life to the Association with Dr. Toe Toe Lwin on the microphone. Since then the duo performed at several occasions and events including those at the annual Burmese New Year, Buddha's Day (Vesak Day) celebrations in Mississauga, Carabram (Myanmar Pavalion) at Brampton, Asian Fashion Show, Canadian Multicultural Council Asian Heritage Gala as well as CMC year end pot luck events.

We also introduced our first YouthDream Scholar-

ship award ceremony during this Gala dinner and dance. Five outstanding Grades 11 and 12 students were awarded as first recipients of this award. This is a new step taken by the Association to live-up a dream of our late Dr. Pe Nyun.

While we celebrate these important annual events, special occasions, BCAO also played an important role in fund raising events for people around the world who are in need due to natural disasters, such as earth quake, hurricanes, cyclones etc. In May 2008 Myanmar was hit by "Hurricane Nargis", unprecedented in the history of Myanmar where hundreds of thousands of lives were lost and millions of property damages and displacements reported. Together with Burma Buddhist Association of Ontario, BCAO raised funds and sent to victims of Hurricane Nargis through Red Cross of Canada. As well, BCAO raised C\$3000 for victims of Typhoon Haiyan in Philippines (November 2013) that demolished many towns and villages across the nation. The money was donated through CMC (Canadian Multicultural Council, Asians in Ontario). BCAO led the fund raising event for 2015 Cy-

clone Komen that hit Myanmar and displaced about 1 million of people from their villages and homes from flood. The amount of C\$ 3567.56 was donated to flood victims through "Daw Khin Kyi Foundation", the most revered and credible Humanitarian Foundation in Myanmar. In addition, it was very heart warming to see BCAO members, youths (Walter Yu, Yuzana Wynn, Sabrina Patail, Alex and Sandar), together with Reverend Sayadaw U Kawvida of Burma Buddhist Association of Ontario joined GlobalMedics Team of Toronto (a Rapid Disaster Relief Team) in packaging, delivering water filters, basic supplies for both Nepal Earthquake victims and Myanmar cyclone victims, on August 27, 2015.

Out of these wonderful achievements and suc-

cesses over the years, we also bid farewell to two of our most valuable Community leaders which we owe many gratitude. Without these two leaders our Association would not have achieved to this unity and strength. They both deserved our respects and should pay tribute and "reflect" their outstanding contributions to the Association. They were Dr. Pe Nyun (passed away on March 13, 2012) and Mrs. Ann Aung Pe Latt (passed away on November 16, 2012). The words by Mrs. Ann Aung Pe Latt still resonate in me which she said during Annual General Meeting (AGM) on August, 2013: "I enjoy working for the Community because I am happy to do so". May you both "Rest in Peace".

The 2013-2015 Executive Committee with Dr. Toe Toe Lwin as President comprises of Dr. Hla Wynn, Timothy Soe Moe Thu, U Nyunt Aye, U Aung Myin Ohn, U Alfred Maung, U Win Maung, Daw Khin Than Myint, Daw Molly, U Aung Htain, U Tha Aung, Daw May Hnin Htut, Daw May Zin Htut, U Myo Maung, U Htay Aung, and U Htay Tint. U Donald Ming and Dr. Sao Yan Naing sit as advisors to the team. Most remarkable to recognize in the

team is that we have two of Daw Ann Aung Pe Latt's very energetic and active daughters in the Committee: May Hnin Htut (aka Boke Boke) and May Zin Htut (aka Jo Jo). Hla Wynn was elected as President in the mid-term as Dr. Toe Toe Lwin had to take a position as a Physician in Montego Bay, Jamaica.

I am very glad to share year 2015 was filled with many memorable moments BCAO should be proud of. We saw one of our long time EC members, Timothy Soe Moe Thu was selected as an Executive Vice President of CMC (Asians in Ontario). Timothy has served in the CMC for 15 years. Currently he has been nominated Volunteer Award by the Government of Ontario, through CMC. Every year BCAO also nominated CMC Outstanding Pioneering Award

Yuzana Wynn traditional dance
(April 23, 2016 Burmese New Year)

from the Community which is presented during a grand Gala Dinner in May. I am proud to mention our Outstanding Pioneering Award winners for the years 2011, 2012, 2013, 2014 and 2015 were U Donald Ming, U Hla Wynn, Daw May Kyi Winn, Daw Win Kyi Aye and Dr. Phyu Phyu Khin. This year 2016, BCAO is proud to nominate a very hard working humanitarian activist from Karen Community of Ontario, Saw Mie Tha Lah as an Outstanding Pioneering Award. Mie Tha received his award at the CMC Gala held on May 1st, 2016.

Mie Tha Lah's family, Hla Wynn and Aye Aye Khine

BCAO also is very proud to celebrate for the first time, "International Women's Day" on March 26th, 2016 organized by Daw Khin Than Myint, Daw Molly and U Nyunt Hla. A debate was set up to commemorate the event based on the theme "Women are better peace negotiators than Men". It was fun, educational, eye opener for many and was well received by the Community. It was very refreshing and encouraging to see young and not so young, competing in the debate, for many of them new comers in the community.

efforts in the future not only from Burmese Associations but also from larger Organizations such as Canadian Multicultural Council, Asian Pacific Consultative Community Committee and more. With the support from these larger Organizations, I am very confident BCAO will continue to grow stronger and better, and earn trust and respect from the Community we serve, for another twenty five years and beyond.

**Hla Wynn
May 6, 2016**

Without the support of our Community we could not have come this far. During this twenty five years we learned a lot from our successes as well as from our mistakes. BCAO worked with many other similar Associations from Burma in many occasions and is working very hard to continue to do so. Our 2015 New Year event was held as one big Community with contributions from Burma Buddhist Association of Ontario and Burmese Students Democratic Organization. We look forward to more collaboration

Disclaimer: Due to many many events that had taken place in the past 25 years, the author regrets some names may have been left out, unintentionally.

First International Women's Day by BCAO: March 26, 2016

All About Zika Virus

A Disease of Major Public Health Concern

Public awareness of Zika virus has been raised after the declaration of Zika Outbreak as public health emergency of international concern (PHEIC) by World Health Organization in Feb 1, 2016. It is suggested that the virus will likely continue to spread to new unaffected regions. Therefore, it is undeniable that it is worth having knowledge about Zika.

History

Zika virus was first isolated in 1947 in Uganda from a monkey while scientists were conducting a routine surveillance for yellow fever and the name of the virus was adopted from the name of a forest in Uganda called 'Zika'. In 1952, the first human cases were discovered in Uganda and Nigeria after detection of

antibodies to Zika in patients. At the same time, a considerable number of Indians were tested positive for the virus showing that it has been spreading since then. Nonetheless, it did not exceed 14 cases of human until 2007 as it confined to narrow equatorial belt from Africa to Asia. In 2007, the first outbreak outside of the belt occurred in Micronesia with 49 confirmed cases.

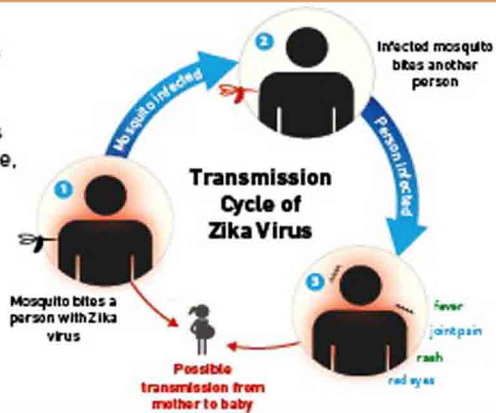
Starting from April, 2015, the current Zika outbreak began in Brazil with consequent spreading to other countries in Americas. Between October, 2015 to January, 2016, more than 3500 microcephaly cases were reported and 1.5 millions of infected people were estimated. Currently, experts from CDC and

ZIKA VIRUS

What you need to know

- The World Health Organisation has declared the Zika virus a **global public health emergency**
- It is spread by the **Aedes Aegypti** and the **Aedes Albopictus** mosquitoes, which also carry Dengue, Yellow Fever and the Chikungunya Virus
- It is usually not harmful in healthy adults but it is the suspected link with **Microcephaly in unborn babies**, should the mother become infected that is causing such concern

Prevent Zika by...

1

DEET based repellents

2

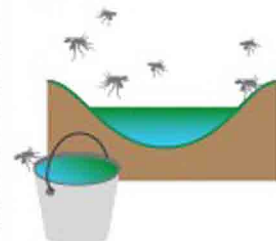
Permethrin treated mosquito net

3

Cover up with loose, long sleeved clothing in a light coloured fabric

4

Avoid stagnant or standing water where mosquitoes breed

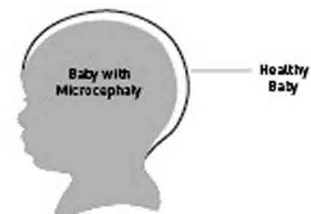
The Spread of Zika Virus

Zika cases have been found in **Brazil, Bolivia, Colombia, Venezuela and Mexico**. It is expected to spread rapidly through North, Central and South America, and possibly to South Asia and Africa where the *Aedes* mosquito is found.

Find out how to protect yourself and get destination specific advice > www.pyramidtravelproducts.co.uk/your-trip/

What is Microcephaly?

- Symptoms include a smaller than average head size from birth
- Often results in the brain not growing properly
- The severity varies but it can cause disability, development delays and in serious cases can be fatal

<https://www.pyramidtravelproducts.co.uk/blog/2016/february/04/zika-virus-protection-guide/>

researchers from Brazil are collaboratively investigating the evidence of the connection between the virus and microcephaly which is expected to be lasting approximately 6 months to prove the legitimate evidence. WHO also declared that there is a strong suspicion of association.

Regarding the disease nature, only one in five persons develop symptoms which are

relatively mild including fever, rash, joint pain, headache, muscle pain and red eyes (conjunctivitis), all of which can be alleviated by rest, fluids and some analgesics. However, it is needed to rule out Dengue before taking aspirin or other types of analgesics.

Clinical Issues

As the contraction of disease is mild, it is highly likely that people fail to pay much attention possibly lead themselves to complicated disease condition. Everyone should keep in mind that if they have recently travelled to area where Zika is prevalent and develop above mentioned symptoms, they should seek healthcare as it can potentially disseminate quickly to people around. Why do we care about and afraid of it even though it is a mild disease? As we all have already known, it can cause microcephaly in infants whose mother is infected with the virus during pregnancy resulting in impaired neurological development of the fetus.

Now, more concern is focused on around the time of conception. Still, it is not cent per cent confirmed yet, WHO regarded as strongly suspected that needed further investigations. One of the CDC authorities said that the link is getting stronger and stronger.

Moreover, it is also associated with Guillain Barre Syndrome in adults. (a life threatening autoimmune syndrome with rapid onset muscle weakness caused by damaging the peripheral nervous system triggered by an infection)

Transmission

Zika is a vector borne disease in which the virus is carried by the Aedes species mosquito, similar species which spread Dengue and Chikungunya. These are aggressive daytime biters and they also bite at night. They breed in or around still water and prefer living near people. At first, there was only mosquito-monkey-mosquito cycle. However, mosquito-human-mosquito cycle believed to have started since the first outbreak. Moreover, because of the global trade and travel, the vectors are travelling extensively around the world spreading the disease.

There are two main modes of transmission from humans to humans apart from the biting by virus carried mosquito.

(1) Mother to child transmission

Although there are studying still ongoing, it can be assumed that there is mother to foetus transmission during pregnancy through placenta as the virus was detected in the amniotic fluid of 2 pregnant women who gave birth to newborn with microcephaly.

Nevertheless, there is no evidence of transmission via breastfeeding.

(2) Sexual contact

This virus can be transmitted from a man to his sexual partners because the virus is present in the semen. Unfortunately, a man can spread his virus via sexual contact even before starting of the symptoms and after resolving because the virus stay in semen longer than in blood. There are no evidence till now that an infected woman can spread Zika to her partners.

(3) Up to date, transmission via blood transfusion is still under investigation even there were many reports of these cases in Brazil.

Prevention

Unfortunately, there is no vaccine for Zika virus even though the opposite is true for other viruses from the same family such as Yellow Fever, JBE and Dengue.

(1) First of all, we have to lessen the carriers of the disease by eliminating the mosquitos with any available measures in disease spreading zones as well as in unaffected areas. When travelling to Zika prevalent areas, avoid being bitten by mosquitos by wearing long sleeves and pants, by applying repellents (if u

especially while having sex with pregnant partners. (Not having sex during pregnancy is the safest way).

(3) Thirdly, blood donation should be deferred for next 4 weeks if there is history of infection within previous 2 weeks, history of travel to the Zika area or sexual contact with a man who is infected or has history of travelling within 3 months.

Delaying pregnancy

have to apply both sunscreen and repellent, apply sunscreen first and so on). If you are a patient, it is very important to avoid mosquito bites during the first week of illness to prevent spreading of the disease to others. If you are a traveler returning from the highly prevalent areas, you should be serious about avoiding mosquito bites up to 3 weeks so that you cannot prevent human to mosquito spread.

(2) Secondly, sexual transmission from affected or suspected could be prevented by using condoms

Since the consequence of Zika infection during pregnancy is devastating, we should pay special attention to this issue. Recently, CDC had produced guidelines, stating that women should delay getting pregnant after infection with the virus. For those with history of travelling to Zika endemic areas, even totally clear of infection, should wait for at least 8 weeks before getting pregnant because of

<http://seattlemamadoc.seattlechildrens.org/zika-update/>

possibility of non-symptomatic infection. Likewise, a man who had developed clinical features of the disease should use condoms up to 6 months. A woman who showed symptoms or tested positive for Zika should wait for 8 weeks before they get pregnant. In some countries like Brazil, Ecuador, Colombia and Jamaica, the local guideline is to postpone the pregnancy infinitely. Nevertheless, it is questionable with the limited accessibility of contraception in developing countries.

In conclusion, Zika virus does not have a direct detrimental effect on the person infected, unlike other diseases such Ebola, SARS and H1N1. We have an opportunity to halt the complication merely by emphasizing on not being affected during pregnancy. At the same time, we should also try to develop killed vaccines which are safe to inject during pregnancy. There are 18 companies and institutions worldwide who are attempting to produce the vaccine, yet no remarkable achievement for now. It seems as if it will be a long run until the vaccine is available in the market.

**Nway Mon Kyaw Soe ■
MBBS ■**

References

1. Zika Virus Protection Guide (Feb 4, 2016). Retrieved from: <https://www.pyramidtravelproducts.co.uk/blog/2016/february/04/zika-virus-protection-guide/>
2. Zika Virus (February, 2016). Retrieved from URL <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/zika/en/>
3. Areas with Zika (February 9, 2016). Retrieved from URL <http://www.cdc.gov/zika/geo/>
4. Research on link between Zika and birth defects expected by May (February 22, 2016). Retrieved from URL <http://www.foxnews.com/health/2016/02/22/research-on-link-between-zika-and-birth-defects-expected-by-may.html>
5. CDC, Brazil start big study to test Zika link to birth

- defect (February 22, 2016). Retrieved from URL <http://www.foxnews.com/health/2016/02/22/cdc-brazil-start-big-study-to-test-zika-link-to-birth-defects.html>
6. CDC Director on Fighting Zika: "There Is So Much That We Need to Do" (February 22, 2016) Retrieved from URL <http://time.com/4230985/zika-virus-cdc-microcephaly/>
7. Dyer. J (February 22, 2016). Zika Virus: Can We Talk About Contraceptives Now? Retrieved from URL <http://www.christianpost.com/news/zika-virus-women-contraceptives-condoms-pregnancy-marriage-birth-defects-158183/>
8. Naisa. L (February 22, 2016) How the Zika Virus Is Fueling the Abortion Debate in Brazil. Retrieved from URL <http://motherboard.vice.com/read/zika-microcephaly-and-abortion-rights-in-brazil>
9. www.cdc.gov/zika/
10. www.who.int/emergencies/zika-virus/en/
11. <https://en.wikipedia.org/---/zika-virus-outbreak>
12. <http://www.nytimes.com/2016/03/26/health/zika-virus-pregnancy>

How the name Burma or Myanmar originated

Bagan, Myanmar © Photo: Minthu WC

Should the country be known as Burma or Myanmar?

A debatable hot topic, a subject of controversy, and very confusing to its inhabitants and the international world. Depending on whom you ask, you are bound to get different answers. The general consensus is that since the Toungoo Dynasty during King Tabinshwehti's and Bayinnaung's reign, the country was known as Burma, worldwide until 1989. Then the governing military regime enacted The Adaptation of Expression Law in 18 June, 1989 and changed its name from Burma to Myanmar. It was a year after thousands of innocent citizens were massacred in the suppression of a popular uprising of 8 August, 1988 commonly known as the uprising of 8-8-88.

The United Nations used Myanmar, likewise France

and Japan followed, but the United States, United Kingdom and Australia who did not want to give legitimacy to the unelected military junta, still called it Burma. Therefore, the use of Burma can indicate non recognition of the military junta, the use of **Myanmar** can indicate distaste for the past colonial power – the English, and the interchangeable use of both can indicate no particular preference.

Newspaper and other media organizations still use Burma as readers, viewers or its followers recognizes Burma much easier than Myanmar.

In the Burmese language, **Myanmar** is known as either **Myanma** or **Bama**. **Myanma** is the written literary name of the country while **Bama** is the spoken name of the country. Both names derive from the endonym of the largest ethnic group in Burma, the Bamars/ Bamas/ Burmans which the non- Bama

ethnic minorities find not to be inclusive.

The Chinese, until the 10th century had referred to the people of Burma as **Pyu** in their literature. Scholars had conjectured that the Pyu, thought to be the earliest inhabitants of Burma spoke a Tibeto-Burman dialect. The Pyu are not known in our present day history and their language now extinct but numerous artifacts discovered at historical sites validated their existence. They coexisted with the Mons and other Tibeto- Burman tribes such as the Kanran/Arakanese and the Thet/ Chins and perhaps later assimilated into a tribe known as the Bamas/ Burmans settling on the banks of the Irrawaddy where they established the Pagan/Bagan dynasty.

Myanma could have been derived from the Chinese word **Mien**, meaning **man** and the Shan word **Man**. The early Pyu inscription contains Kadamba letters which were in use near Goa, India. It was not until King Anawratha (1044-77) founder of the Pagan/Bagan dynasty, brought Shin Arahan , a devout monk from Thaton (Mon city) that the first Burmese alphabet, adopted from the Mon, was written. The first record of the name was on a Mon inscription dated 1102 and it was spelt **Mirma**. The first record in a Burmese inscription in 1190, the name was spelt **Mranma**. A stone written in early Burmese was unearthed from Pagan dated 1235, during the reign of Kyawswa (1234- 1250) son of King Htilominlo, known as the Yadana Kon Htan Inscription. The first line of the undamaged side clearly shows Mranma kingdom. In today's Burmese the name is still Mranma but as time lapsed the "r" sound was replaced by a "y" so in time, it was pronounced Myanma.

Pyu language and culture survived up till the thirteenth century and in Arakanese and Chinese the **Burmans** were called **Pyu or Tibeto – Bumans**. The Burmans were not known as Burmese, but **Mein, Man or Pyu**.

"According to **Yazakuma** stone scripture from 1084 the first name given as *Mien* or Myanma was stated with Mon and Pyu. This is the same wording given by the Chinese history as **Mien** or **Myanma**."¹

1 The New Vision of Burmese History, By Dr. Than Htun. August 2007 (In Burmese) page 49.

Michael Charney, a British scholar cited "Burmese records use the term Burman / Myanmar in the Pagan period and Chinese sources referring to Burma as M'ien presumably do the same."²

When frequent Mongol invasions finally toppled Pagan in 1287, it fell from glory leaving the country in total disorder. People began to flee and take refuge in a little town named Taungoo, where a new Burman city state was found. Toungoo became one of the most successful dynasties for the Burmans and the largest territory ever created.

During the Toungoo dynasty, the name **Burma** was formally established.

Michael Charney, the English historian stated " From the beginning of sustained European contact with Burmans in the early sixteenth century , Europeans applied some versions or another of this term, such as Buraghma, Brama, Birma the kingdom and as seemingly endless list of other variations , to the main population group of kingdom of Burma."³

The Burmese people as well as the world's populace had come to accept that it was the British who named the country Burma. In fact, historical records indicates that it was not so. The name most likely came from the Portuguese **Birmaniam**, in the early 15th century, when these early European navigators braved the seas and first landed in Goa-India, then to the **Golden land of Burma**. The Portuguese could have adopted **Birmaniam** from the Indian word **Brahma**. When the British came in the 18th century the country was already known as **Burma**.

It was first called **Birmânia**, when the first Europeans namely, the Portuguese arrived in Arakan/Rakhine and Martaban. Arrival of the Portuguese in Asia was recorded and letters were written and sent back to Portugal. The priests and monks who came with the Portuguese to Asia and ones who were already living in the country called this area of Arakan, Mons and Bamas as **Birmaniam**.

2 Michael W. Charney, Powerful Learning, page 130.

3 Michael Charney ,Powerful Learning , page 130.

There were numerous documents which stated the fact that the land was known as Burma in the early European history. Travellers and merchants from the western world recorded and wrote in their notes, letters and their documents, referred to it as the land of Burma since the early 1500's. After the fall of Pagan it became known to the world as **Land of Burma** or **Birmânia**.

of the Burmese, and especially a certain fierceness of character not possessed by other Indian nations, we shall be led to conclude that they are of Tartar origin, being probably descendants of some tribe of Tartars, as we are informed by history, spread themselves over every part of Asia, especially in the expeditions of the famous Gengis – Khan."⁴

Shwe Dagon Pagoda and Karaweik hotel's night view from Kandawgyi lake © Photo: Minthu WC

When Burma's relationship began with the west the foreign travellers recorded in their numerous documents and writings stating this land as Burma /Birma-nia (in Portuguese), Barmannum (in Italian), Birmanie (in French) since the first arrival of the Europeans , the Portuguese. The Portuguese arrived

One of the earliest documents written about Burma was by one of the westerners, a Catholic Bishop Sangermano who came to Burma in 1783, during King Bodawpaya's reign. He lived at Ava and became close with the king and learnt the history of Burma, Buddhism and the court proceedings of the Ava kingdom. During his stay at Ava, he observed and stated:

"If you ask the Burmese what was their origin, they will reply: 'Our name alone demonstrates at once the antiquity and nobility of our race, and our celestial.' In fact in their own language their name is not Burmese , which we have borrowed from the Portuguese, but Biamma, the very name, as we have seen above, borne by the descendants of those beings who once occupied the blessed region of the Rupa. Nevertheless if we notice many peculiarities

Arakan in the 1500s and then continued on to Pegu and Taungoo kingdoms where they established trading posts and supplied goods and military weapons to the kings of each kingdom. All agreements and treaties signed with the Portuguese had mentioned Burma being the land where the kingdoms of the three nationals Arakan, Mons and Bama city was located.

Gaspero Balbi, an Italian travelling to Southeast Asia in the sixteenth century, has left for us a valuable account of Burma during the reign of Bayinnaung. This account was originally published in English as "Gaspero BaIbi his Voyage to Pegu, and observations there, gathered out of his own Italian Relation,"

4 The Burmese empire a hundred years ago, by Father Vincenzo Sangermano, page 45 – 46.

(SO/AS Bulletin of Burma Research, Vol. 1, No. 2, Autumn 2003, ISSN 1479-8484. Full text of "Voyage to Pegu, and Observations There, Circa 1583.")

"When Fernao Mendes Pinto, a Portuguese merchant arrived in Martaban in 1531, he witnessed and recorded the war between Tabinshwehti leading the Burmese / Bamas and the Martaban King Saw Binnya leading the Mons. He saw the Portuguese were involved on both sides of the Burmans and the Mons. He stated in his writings of events in the land of Burma / Birmânia, his travelling records cited in "The Grand Pere Grination" originally in the Portuguese language".⁵

Vivian Ba, a Burmese historian stated in his articles, published in the Guardian newspaper Rangoon, Burma 1962. "He says that the *Barmas* should be called *Pious / Pyu* and only later they called themselves *Mian - ma* but that they are commonly known as *Bama*. The word Bamas, he says was that given by Europeans especially the Portuguese and that the word *Bama* should not be confounded with Brahmin, as the Burmese are not their descendants."

These are only some of the documents that mentioned the country as Burma either in English, Portuguese, and Italian or in French. They had all stated the nation of Burma under each king since the early sixteenth, seventeenth, eighteenth and early nineteenth centuries.

The name Burma was well known in the west since the Portuguese arrived during the early 1500s and foreign relations, trade treaties and governmental communications were written, signed and sealed with Europe and Asia under the name of **Birmania or Burma**.

The first Catholic missionary of the Barnabite order, Father Calchi in 1722, reported to Rome regularly about the countries of Pegu, Martaban and Prome and made it known to the west about these nations, Toungoo, Peguan and Rakhines the three national states in Burma during that time was already known in the west as the land of **Burma / Birmania / Bar-**

5 The Grand Pere Grination, by Pinto. The surrender of Martaban to the Burmese King, page 173.

manum / Barminia.

The Portuguese called the three nation states as the land of *Birmania*, and the Portuguese language was the accepted international language for trade and international relationship in Asian region⁶. During that period the Portuguese were serving under the Burmese, Mons and Arakan kings.

The Catholic missionaries were also educating their missionaries in Asia as well as in Burma. These Catholic priests teaching the Portuguese language in Burma began to study English in India. "Fr. Carpani the Italian priest who was well known and could be called the father of the first Burmese letter printing also was fluent in Portuguese, Italian, French, English, Parli, Burmese and Mon translated the Portuguese wordings and names into English."⁷ Father Carpani translated the name of the country from **Birmania** in Portuguese to a most suitable name in **English** as **Burma** and the people in Burma as Burmese which included the Bamas, Arakans and the Mons, while the Karens, the Kachins and Chins were lesser known to the west during that time. It was well written and established that Burma was the nation and its citizens the Bamas, Mons and Arakans were referred to by all the kings of the Taungoo Dynasty (1531- 1752) and Alaung Paya Dynasty (1752- 1885) and was communicated to the outside world as such.

Therefore, the name Burma was not given by the late colonial British as by many had originally thought in history, it was known as Burma since the early Burmans had settled near the banks of the Irrawaddy. The people that the Chinese referred to as *Mein*, was not exactly the Burmans but the Pyu, an earlier tribe from Tibet-the Tibeto Burmans, who were not known as Burmans yet. It could be only after the Pyu, Tibeto – Burmans and Mons migrated to the Pagan kingdom where they assimilated and established a melting pot culture that they were known as the new tribe of Burmans.

6 See Maria Ana Marques Guedes research paper on Burma .

7 The Early Catholic Mission in Burma. By Vivian Ba Guardian news paper montly articles 1962.

The Burmans / Bamas were one of the ethnic groups inhabiting in Burma, along with the Arakans and the Mons when the Portuguese arrived and called all three nationals as **Birmânia**. It was only when Italian Father Carpani, the Burmese language expert translated from Portuguese **Birmânia** into English **Burma**.

The name Burma seemed to be the most suitable name for the country since it had taken the title of the dominant group of the population which included other ethnic minorities, as it was some centuries ago. The Burmans/ Myanma people coexisted and had lived in the country of Burma together with the rest of the other ethnic groups such as the Shans, Kachins, Chins whose leaders banded together when the Panglong treaty was signed with General Aung San to establish a new federal nation known as the newly independent country of the Union of Burma on the 4th of January, 1948.

The regime believed that **Myanmar** is more inclusive of minorities while the opposition groups argued that **Myanma** is only a literary version of Bama. The opposition parties and human rights group contend that the new English name **Myanmar** is actually disrespectful of the minorities of Burma. The name change was probably the military's attempt to break from the colonial past but the English were not the ones who named the country **Burma**, the Portuguese did. There were only four language scholars present in the 1989 commission while the majority of the commission was made up of military officials with no particular knowledge of linguistics or history of the country.

The BBC had reported an interview with local groups "local opposition groups do not accept the name change and presumably prefer to use the old name Burma at least until they have a government with popular legitimacy". Well, in 2016, they have for the first time, in nearly 60 years, a popular legitimate elected civilian government. What action will they take, now that they have been elected?

Should the country be known as **Burma** or remain as **Myanmar**?

This is my historical perspective on the name change from **Burma** to **Myanmar**. I would leave it up to the readers and the citizens of Burma, to use their intelligence and freedom to voice their opinions to the new government and decide what is the best suitable name for the country. Regardless of the confusion, the decision should be made intellectually, democratically, based on historical facts, and taken into account the Panglong treaty which stated that the equal rights of the ethnic minorities must be protected. To have peace and harmony in the country we should honor and respect the inclusion of ethnic minorities.

Note: New government of NLD came to power in April 2016 NLD government Foreign Minister Aung San Suu Kyi called upon all diplomats in Yangon to declare her new foreign policy on April 22nd 2016. She stated that it is up to each individual either to call Burma or Myanmar. "Aung San Suu Kyi also told the ambassadors that they could call her country either Burma or Myanmar, but that she herself was accustomed to calling it Burma. "It's up to you because there is nothing in the constitution of our country that says we must use any term in particular," she said, adding that she would make an effort to use "Myanmar" as well from time to time.

This statement brought a lot of criticism from scholars and historians .

Myanmar's Foreign Minister Aung San Suu Kyi addresses diplomats in Naypyidaw, April 22, 2016.

RFA

Author's note:

This article is an excerpt from my new book "Cannon Soldiers of Burma- Historical Perspective."

James Myint Swe

Healthcare System in Canada

Early in the 15th century, the country now called Canada had been established by the British and France colonies. Canada is geographically the second largest country in the world after Soviet Union (Russia) and largest country in North America. It shares the

border with United States from east to west coast which is also the largest land border in the world. Canada is a host to 36 million people with ten provinces across the country although some of the provinces especially in the north are less densely populated than the rest because of extreme weather condition. Human Development Index (HDI) of Canada is ranked as ninth globally which indicates that Canada is a commonwealth country with innovative technology and booming economy (HDI is a kind of assessment system of how developed a country is by taking into consideration of factors such as life expectancy at birth, education and income per capita of each individual in average). Canada is also a member of OECD countries since

April 1961 (OECD stands for Organization for Economic Cooperation and Development). This organization constitutes 34 commonwealth countries around the world such as United States, United Kingdom, Japan, Korea, Switzerland, Sweden, France, Canada, merely

to name some of them.

Being on top in these country's development indicators, it is needless to mention that Canadian Healthcare System is one of the greatest in the world. It is an excellent comprehensive healthcare system which is publicly funded and is a Universal Health Coverage (UHC) system like most of the developed nations around the world. The vigor of this system is that it is based on medical necessity rather than the citizens' ability of pay. All the policies and regulations regarding the Healthcare system are emerged from Canada Health Act (1984). The main pillars of Canada Health Act is that Healthcare services in Canada should be Public administration – all the services administered on a

non-profit basis by the public authority; Comprehensive – provided services insure that they are medically necessary; Universality – all insured persons are entitled to coverage on uniform terms and conditions; Accessibility – medically necessary services are available to insured person without any kinds of barrier including financial barrier; Portability – all insured persons have access to services outside of their provinces or even outside of the country.

This comprehensive healthcare system is generally administered by the Federal Government, however the Provincial and Municipal government closely monitor the provision of services. Although the Federal Government does not involve in day-to-day services, it is the main funder and solo payer of the healthcare system whereas the finance is elicited primarily from taxation. The types of taxation in Canada include personal and corporate taxes, sales taxes, and payroll levies. However, the service does not exclude for those who cannot pay taxes such as recent immigrants, aboriginal people, low-income and elderly population, and other vulnerable population. As an overall, approximately 73% of total health expenditure in Canada is covered by public funding and the rest by private sectors, half by the private insurers and the other half by out-of-pocket payment. The Provincial and Territorial government is responsible for monitoring the provision of healthcare services both by the public and private sectors; decision of whether a service is medically necessary or not; management and distribution of funding to healthcare providers.

As aforementioned, medically necessary services are essentially determined by each province and as such, it varies across provinces. In general, it includes primary and secondary health care services. Primary health care services are the first point of entry to healthcare system by the patients and it is primarily operated by the family physicians, also called general practitioners. They deliver services such as basic diagnosis and

treatment of diseases and referral of patient in cases when specialist physicians' consultation is necessary. Other services related to primary healthcare services include mental health care, palliative and end-of-life care, health promotion, healthy child development, maternity care and rehabilitation services. Secondary healthcare services are services that are usually given in hospitals or by specialist physicians or from long-term care facilities. All of these medically necessary services are covered by the government under Canada Health Act. There are also other services not covered by this such as prescription drugs, dental care, optometric care, cosmetic surgery. For these kind of services, Canadians have to pay out-of-pocket or buy private insurance as an alternative option.

Nonetheless, there are also downsides in this excellent healthcare system. Long wait time is the major issue for the Canadians who want to have elective surgeries or to meet with specialist physicians which normally last for weeks or months. It even takes two weeks for a patients to do MRI and CAT scan. Only the emergency surgeries and acute life-threatening emergent illnesses are managed immediately although some clients have to wait relatively longer than the other in Emergency Departments in hospitals. The reason is that physician-population ratio is below the standard for OECD countries, yet number of registered nurses is sufficient to cover the needs of the public.

United Kingdom has nearly identical healthcare system with Canada. National Health Services (NHS) is a single payer system for every citizens of UK whether they are taxpayers or not as long as they have legal status in the country. It completely covers almost every healthcare services such as primary care, hospital care, long-term care however, optometric care, dental care and prescription drugs are excluded from this. A certain population has to make partial contribution for these extraordinary services such as for those who are employed. Similar to Canada,

NHS is primarily funded by the government which actually comes from taxation. It is surprising to know that the percentage of healthcare cost spent on GDP in UK is only around 8 percent while it has perfect healthcare system.

On the contrary, healthcare system in United States is much more complicated than other OECD countries since it rely heavily on private rather than public funding. Although U.S government provide free healthcare services to elderly and low-income population, which is called Medicare and Medicaid, the rest of the population must have to buy private insurance to be affordable in accessing healthcare services. Otherwise, it will be too costly for them since U.S healthcare cost is one of the highest in the world. Approximately 20 percent of Americans are not affordable to buy private insurance, ended up in having less or no access to healthcare system. In comparison with Canada, U.S spend around 16 percent of its GDP on healthcare while Canada spend around 11 percent, yet health outcomes are better in Canada, for instance, life expectancy and infant mortality rates are lower in Canada.

When Myanmar Healthcare system is explored, we can see that there are considerable amount of gaps between the healthcare providers and clients since

it has limited infrastructure, technology and human resources. It can be generally stated that it is totally divided into two portions – public system which is funded and administered by Ministry of Health and private system which include private hospital, GP clinics or specialist clinics. In public system, patients still have to pay out-of-pocket for any kind of medication prescribed by physicians in hospitals until 2012. After this year, however, the government had changed the policy that all the necessary medications are provided free of charge to patients in government-run hospitals. It is recommended internationally as a standard for a country to spend at least 4-5% of GDP on healthcare expenditure in attaining Universal Health Coverage. However, the actual budget currently spent as a percentage of GDP in Myanmar is way below the standard which is only 0.99% according to the data in 2014-2015. Therefore, in order to achieve Universal Health Coverage (UHC) in 2030, which is one of the visions proposed by the Ministry of Health, we need to prioritize or reallocate the available financial resources in healthcare sector. (<http://www.moh.gov.mm/>)

Thiha Naing ■
MBBS, MPH©
4/7/2016

References:

Myanmar's Health Infrastructure (n.d). Retrieved from: <http://nbr.org/research/activity.aspx?id=339>Comparing the U.S. and Canadian Health Care Systems (30th March, 2016). Retrieved from: <http://www.nber.org/bah/fall07/w13429.html>National Health Service (England) (28th March, 2016). Retrieved from: [https://en.wikipedia.org/wiki/National_Health_Service_\(England\)](https://en.wikipedia.org/wiki/National_Health_Service_(England))Health care in Canada. (7th March, 2016). Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Health_care_in_CanadaCanada's Health Care System. (9th October, 2016). Retrieved from: <http://www.hc-sc.gc.ca/hcs-sss/pubs/system-regime/2011-hcs-sss/index-eng.php>Democratic Advancement Party of Canada (n.d). Retrieved from: <http://www.democraticadvancementparty.ca/where-we-stand/dapc-health-policy-statement/>Bacchus Barua (Feb 5th, 2016). Another reminder that Canada does the universal health care the wrong way. Retrieved from: <https://www.fraserinstitute.org/blogs/another-reminder-that-canada-does-universal-health-care-the-wrong-way>

Thanakha - The Cosmetic Secret Of Myanmar

Thanakha - "Limonia acidissima (Roxb)" is a tree that grows abundantly in central Myanmar. The best Thanakha plants are naturally slow in growth and it takes many years for the tree trunk to grow to just two inches in diameter. Thanakha trees are perennials and they must be at least 35 years old to

yield good-quality cuttings.

The wood from several Thanakha trees are used to produce Thanakha paste. Thanakha in its natural state is sold as small logs individually or in bundles but is also available in creams, pastes, bars, liquid and powder form. Shwebo Thanakha from Sagaing Division, Shinmataung Thanakha from Magwe Division and Taunggyi Maukme Thanakha from southern Shan States are the most popular types of Thanakha.

Myanmar women have been applying Thanakha paste on their faces and bodies for the past 2000 years and because of its fragrance, Thanakha is used as a natural face and body lotion. Thanakha paste is extracted by grinding the bark, wood, or roots of a Thanakha tree with a small amount of water on a circular stone slab called kyauk pyin which has a draining channel below the rim for the water to drain into. The creamy paste is then applied to the face in many attractive designs. The most common design is a round circular patch on each cheek, sometimes striped with a wooden comb and called Thanaka Bè Gya. Another popular design is a pattern in the shape of a leaf drawn on both cheeks and the bridge of the nose is highlighted with

Thanakha paste. Women, young and old alike, boys and girls as well as children all use Thanakha paste every day. It is a very common sight to see teenage boys on the streets of Myanmar wearing Thanakha on their face.

Thanaka provides protection from direct sunlight and sunburn, keeps the skin cool, smooth and fresh, cures acne and pimples. In addition to cosmetic uses, the Thanakha leaves have herbal qualities and is used for Epilepsy and anti-fungal remedies in some regions. Apart from cosmetic beauty, the hard yellowish sweet smelling Thanakha wood is also used to make handicrafts such as combs, boxes, hand fans and many other products. Modern cosmetics and make-up are in abundance today but Thanakha is still a favourite beautifier of Myanmar ladies from all walks of life.

In Rakhine State, on April 12, the eve of the Water Festival, groups of women participate in the annual "Thanakha Grinding Ceremony", a cherished tradition of the Rakhine people. The creamy paste of Thanakha is used to wash the images of Buddha the next morning, to welcome and celebrate the New Year. This beautiful, ancient tradition of wearing Thanakha will always be cherished by the people of Myanmar for many years to come.

(Compliments of Myayadana Inc. 8, Brewster Road, Suite 201 Brampton, ON, L6T 5B7)

ချစ်ဝေဒနာတွေ အပြည့်နဲ့ မြစ်ရေရဲ့ မျက်ရည်တွေ

ဂန္ဓဝင်ဆန်တဲ့ ဘိုးဘေး ဘီဘင်
ရှေးရာဇဝင်နဲ့ပေါင်းဖက်
ပျက်သုဉ်းကာနီး သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို
လက်ချင်းဆက်
အတောင်ပံမဲ့ ပျံသန်းလာတဲ့ အနာဂတ်မှာ
ယုံကြည်ပျော်မွေ့လျက်...
သွေးသားရင်းချာများ ရင်ခွင်မှာ အထီးမကျန်တဲ့
အတိတ်က မြစ်ဧရာ...။

သမိုင်းဟာ ယူနီဖောင်းလို ဝတ်လိုက်ချွတ်လိုက်
အသွင်အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ
ဧရာဝတီက ထာဝရ မပြောင်းမလဲ ရင်ထဲစီးဆင်း
အမိရင်ခွင်ကို ချစ်တဲ့ အပြစ်မဲ့ကလေးလို မြေပြင်မှာ
လဲလျောင်းနေခဲ့တယ်...။

စနစ် မြစ်နဒီ လမ်းကြောင်းတလျှောက်
တိုက်စား သယ်ဆောင်လာတဲ့ နန်းမြေပေါ်က
ကိုင်းပင်တွေလို
စိမ်းလန်း ငြိမ်းချမ်းရေး စိတ်ကူးများနဲ့
ရှင်သန် သက်ဝင်
မြောက်အရပ် ဆံထုံးမှသည် တောင်အရပ်
ခြေဖျားအထိ
ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး အပြုံးပန်းများဖူးပွင့်
အားလုံးရဲ့ ဆို့နှင့်ကြေကွဲခြင်းများကို ပျော်ရွှင်ခြင်း
အသွင်ကူးပြောင်းဖို့
ပေးဆပ်ရဲရင့် သတ္တိရှိတဲ့ မိခင်နဲ့တူသော မြစ်ဧရာ...။

မြစ်ဧရာဟာ...
ကျေးငှက်များရဲ့ သဘာဝ အဖော်မွန်
ငါးများရဲ့ ဘဝဧည့်ဂေဟာ
လူသားများရဲ့ အသက်မွေးလမ်းကြောင်း
အမိမြေရဲ့ သတို့သမီးလောင်း
ဟောင်းနွမ်း ဆိတ်သုဉ်းခြင်းနဲ့
အသစ်ထပ်လောင်း
ဖြစ်တည်မှုများရဲ့ ရေသောက်မြစ်...။

သတို့သမီးလောင်းကို တိုင်းတပါး လူမျိုးခြားလက်ထဲ
ထိုးအပ်လို့
မြစ်ကြောင်းတွေမှာ သွေးချောင်းစီးခဲ့
စစ်သမိုင်းကြောင်း
ဧရာဝတီက ကောင်းကောင်းသိတယ်...။

ကျေးရွာအိုးအိမ် လူများကို အမွေပြောင်းရွှေ့လဲ
ငါတို့ရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်တွေကို သူတို့ဖိနှိပ်ပြီး
အသွင်ပြောင်းလို့ မရဘူး မြစ်ဧရာ...။

ကမ္ဘာဦးအစမှာ အာဒံက ဧဝကို
နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာချစ်သလိုမျိုး မင်းကို ငါချစ်တယ်
မြစ်ဧရာ...။

ကမ္ဘာပျက်ခါနီးမှာ စူဆိုက်ဗုံးသမားတစ်ယောက်က
တိုင်းပြည်ကို မိုက်ရူးရဲဆန်စွာချစ်သလိုမျိုးလည်း
မင်းကို ငါချစ်တယ် မြစ်ဧရာ...။

အခုတော့..ရာဇဝင်ကို ကိုင်ပေါက်
သမိုင်းတွေက ချိုင်းထောက်နဲ့
တရုတ်သိုင်းကားမှာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ ဇာတ်လိုက်လုပ်
မြစ်ဧရာ နလုံးသားကို ခွဲထုတ်နေတယ်...။

ပြုလဲ ပျက်စီးဆဲ အနိဗ္ဗာန် မြင်ကွင်းများကြည့်ရင်း
ခမ်းခြောက်ခါနီး ဧရာဝတီပါးပြင်မှာ စီးဆင်းနေတာ
အဲဒါ ရေတွေ မဟုတ်ဘူး...၊
မင်းတို့ ငါတို့နဲ့ ခွဲခွာရခါနီး ငိုကြွေးနေတဲ့
ချစ်ဝေဒနာတွေအပြည့်နဲ့
မြစ်ဧရာရဲ့ မျက်ရည်တွေ.....။

အောင်နိုင်မြင့် ။

ဥပဒေ အကြောင်း သိကောင်းစရာ (မိတ်ဆက်)

© Photo: Minthu WC

ဥပဒေဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်းဟု တစ်တဦးက မေးလာခဲ့လျှင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံ စေ့ငှအောင် ဖြေဆိုရန်မှာ ခဲယဉ်းလှသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဥပဒေဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် အများအားဖြင့် တွန့်သွားလေ့ရှိကြသည်။ ဤသည်ကိုလည်း အဆိုးမဆိုသာ ပြန်။ အကြောင်းမူ ၎င်းဥပဒေသည်ပင်လျှင် ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်ခြင်း၌ အထောက်အပံ့၊ တန်ဆာပလာ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အကြောက်တရားဖြင့် အုပ်ချုပ်သောတိုင်း နိုင်ငံတနိုင်ငံမှ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချလာသူများအနေဖြင့် ထိုသို့ရှုမြင်ကြသည်မှာ လွန်သည်မဆိုနိုင်ပေ။ ဥပဒေသမား၊ ရှေ့နေဟု ဆိုလိုက်လျှင်လည်း စကားကပ်သော၊ စကားတတ်သော ကြမ်းပိုးကို လိပ်ဖြစ်အောင်ပြောကြသော၊ ငိုစားရယ်စား ဖြစ်သော စသည်စသည် ကြားဖူးနားဝ ဟာသများဖြင့် ရောနှောမြင်တတ်ကြသည်။ အမှန်စင်စစ် ဥပဒေဟူသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်လှသောကြောင့်

ဟိုးရှေး ယခင်မှစ၍ ယခုတိုင် တည်ရှိနေခဲ့ရသည်ဖြစ်၏။ ဥပမာ လမ်းပေါ်တွင် ကားမောင်းနှင်ရာ၌ လူတစ်စုသည် လက်ဝဲဘက်မှ ကပ်မောင်းလျှင် အဆင်ပြေမည် ယူဆကြသည်။ လူတစ်စုကမူ လက်ယာဘက်က မောင်းခြင်းသည် ပို၍ အဆင်ပြေမည် ယူဆကြသည်။ နောက်တစ်စုကမူ အလယ်ခေါင်မှမောင်းလျှင် ပို၍သင့်တော်မည်ဟုမှတ်ယူကြသည်ဆိုပါစို့။ ၎င်းတို့အားလမ်းပေါ်သို့ ဤအတိုင်း ၎င်းတို့ သဘောရှိ မောင်းနှင်ခွင့်ပြုလိုက်ပါက မည်သို့ ဖြစ်ပျက် သွားမည်ဟု ထင်ပါသနည်း။

ဥပဒေဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်းဟု တစ်တဦးကမေးလာခဲ့ လျှင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံစေ့ငှအောင် ဖြေဆိုရန်မှာခဲယဉ်းလှ သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဥပဒေအဘိဓာန်များကိုးကားရသည် ရှိသော်

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ လူပုဂ္ဂိုလ်ချင်းချင်းသော် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအချင်းချင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ တိုင်းနိုင်ငံ၏ အစိုးရကိုသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့ အလုံးစုံကိုသော်လည်းကောင်းအုပ်စိုးစီမံသည့် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများကို ဥပဒေဟုခေါ်သည်ဟု ဖွင့်ဆို ကြပေလိမ့်မည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်သည်ပင်လျှင် အဘိဓာန်များ အကြား၊ သက်ဆိုင်ရာ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် တို့အပေါ်မူတည်၍ အဓိပ္ပာယ်များကွဲပြားခြားနား ကြနိုင်သေးသည်။ နိုင်ငံရေး သမား၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ ဝတ်လုံတော်ရတစ်ဦး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦး၏အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို ချက်တို့မှာ မတူညီနိုင်ကြပေ။

ရှိစေဦး။ လူပြိန်းနားလည်သော စကားဖြင့်သာရှင်းပါဟုဆိုပါ က လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် အတူတကွယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြသူ ချင်းကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ မဖြစ်မနေလိုက် နာရမည့် စည်းမျဉ်းများဟု အကြမ်းဖျင်းဆိုနိုင် ပါသည်။

စင်စစ် ဥပဒေဟူ၍ လူတို့အတွက် ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်မှာ နောက်ကျသေးသည်။ ဥပဒေမပေါ်မီ လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ဘာသာတရား အမျိုးမျိုးဦးစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ အေဗရာဟမ်မစ် ဘာသာတရားများ (ခရစ်ယာန်၊ဂျူးနှင့် အစ္စလာမ်) တို့နှင့် ဗီဒစ်သာသာတရားများ(ဟိန္ဒူ၊ ဗုဒ္ဓနှင့် အခြား အရှေ့တိုင်း)

ရှင်ဘုရင်များက ဤအမှုကိုကြီးကြပ်ခဲ့ပြီး နှုတ်ထွက် ဥပဒေ များ၊ ပေထက် ဥပဒေများ ပြဌာန်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့ အထဲမှ ဘီစီ ၁၇၀၀ ခန့်က ဘေဘီလုံအရပ် (ယခု အီရတ်) ၌ဟမ်မု ရာဘီက ပြဌာန်းခဲ့သော "မျက်လုံး တစ် လုံးအတွက်မျက် လုံးတလုံး" အလျော်ပေးရသည့် ကိုဥပဒေ၊ အေဒီ ၅၈၅ ခန့်က ရောမ အင်ပါယာ ဂျပ်စတင်နီယန်၏ ဥပဒေ နှင့် ၁၈ ရာစုက ပြင်သစ်ဘုရင်နယိုလီယန်၏ ဥပဒေတို့မှာထင်ရှား လှသည်။

ခေတ်သစ် ကနေဒါ ဥပဒေမှာမူ အင်္ဂလိပ်တို့၏ကိုလိုနီ ဖြစ်ခဲ့သည့်အတိုင်း အင်္ဂလိပ် ဥပဒေတို့၏ အတော်အတန် လွှမ်းမိုးခြင်းရှိလေသည်။ အင်္ဂလန် ကျွန်းသည် လည်း ရောမတို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကိုခံခဲ့ရပြီး ရောမ ဥပဒေ၏ လွှမ်းမိုး ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ခေတ်သစ်ဥပဒေကို မူကား ၁၀၆၆ ခုနှစ်တွင် ဝီလျံဘုရင်သည်ဟတ်စ်တင် တိုက်ပွဲ၌ဟာရီး ဘုရင်အား အနိုင်ရပြီး အင်္ဂလန်ကျွန်းကိုစိုးမိုး နိုင်ခဲ့ရာမှ စ၍ပြောရမည်ဖြစ် သည်။

၎င်းမြေးတော်ဖြစ်သူ ဒုတိယမြောက်ဟင်နရီဘုရင်သည် ဥပဒေအရ ဖြောင့်မတ်စွာဖြင့် နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရန်အစဉ်တ စိုက် အားထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုခေတ် ကာလသည် နိုင်ငံ အတွင်းရှိမြေယာများကို တော်ဝင်မှူးကြီးမတ်ရာများ အား ခွဲခြမ်းပေးအပ်၍ ဘုရင်အား လက်ဆောင် ပဏ္ဏာ ဆက်သရသော မြေပိုင်ရှင် ပဒေသရာဇ် စနစ်ဖြစ်သည်။

ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများကို ပြုရာတွင် တိုင်းဒေသ အဆင့်ကို သက်ဆိုင်ရာ ဒေသရှိ တိုင်းလွှတ်တော်မှ ပြဌာန်း အတည်ပြု၍ ပြည်ထောင်စု အဆင့်ကို အထက်လွှတ်တော်မှ ပြဌာန်း အတည်ပြုကြသည်။

တို့က ဦးစွာပေါ်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်း ဘာသာတရားတို့တွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအားအရှည်တည် တံ့စေသော ချမှတ်ခဲ့သည့် ပညတ်များ ရှိခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့ထဲမှ မောရှေ၏ ပညတ်တော် ၁၀ ပါး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ငါးပါးသီလတို့မှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုသို့ ဘာသာတရား အဆုံး အမတို့ဖြင့် တားမြစ်ခဲ့သည်များ ရှိသော်လည်းကူး လွန် ဖောက်ဖျက်ပါက ချက်ခြင်း လက်ငင်း အပြစ်ဒဏ်စီရင်မည့် ကိစ္စတို့မှာ အားနည်းလျက်ရှိသည်။ သူတပါးအသက်မသတ်ရဆိုသော်လည်း သတ်ဖြတ်ပါက မည်သို့ ငရဲခံရမည် စသည်ဖြင့် ပိတ်ပင်တားမြစ် ထားစေကာ မူ ချက်ခြင်း လက်ငင်းဆိုးကျိုး မခံစားရသော ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လိုအပ်ချက်အရမေ့စက်ဖြင့် မနိုင်နင်း သဖြင့် အာဏာစက်ဖြင့် ကိုင်တွယ်ရန် အကြောင်းဖြစ်လာ ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရေးအခါသက်ဦးဆံပိုင်ဖြစ်သောမင်း

ရှင်ဘုရင်သည် တိုင်းပြည် အဝှမ်းရှိ အများပြည်သူ၏ အေးချမ်း သာယာစွာ နေထိုင် ရှင်သန်ရေးအတွက် တာဝန် ယူရသည်။ အမှုကိစ္စများအတွက် နယ်လှည့်၍ သွားလာ စီရင်ရသော တရားသူကြီးများ ခန့်အပ်ရသည်။ ၎င်းတရားသူကြီး များသည် လန်ဒန်တရားသူကြီးများ ရုံးတော်သို့ ပြန်ရောက် သောအခါ ၎င်းတို့ ရင်ဆိုင် တွေ့ ကြုံခဲ့ရသော အမှုများကို ပြန်လည် ဆွေးနွေးကြပြီး တူညီစွာ အခင်းဖြစ်ပွားသော အမှုကိစ္စတို့ကို အလား သဏ္ဍာန်တူ ဖြေရှင်းစီရင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ယခု အ ခေါ်ထုံးတမ်းစဉ်လာဥပဒေ (Common Law) ၏ အစ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းစနစ်ကိုလည်း The Principle of Stare Decisis ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြပြီး ဆုံးဖြတ်ပြီးသည်တို့အား ဤ အတိုင်း ဆက်၍ရှိစေဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်နိုင်လေသည်။ ဤ သို့ဖြင့် အမှုအခင်းတခုခုတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီး အလားတူ မှုင်းရှိမရှိ ရှာဖွေ၍

ရိုပါက ရှေးယခင်တိုင်း ဆုံးဖြတ်စေဆို သည့် ဖြတ်ထုံးတုံးအား အတည်ပြုစေခဲ့သော Rule of Precedent ဟူသည့် ဥပဒေထုံးစံကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လေ သည်။ ၎င်းဒုတိယမြောက် ဟင်နရီဘုရင်၏သားတော်ဂျွန် ဘုရင် လက်ထက်တွင် ရှင်ဘုရင်၏ သက်ဦးဆံပိုင်အာဏာ စက်ကို ကန့်သတ်ရန် Magna Carta ဟူသော စာတမ်းကို မှူးမတ်တို့က အတင်းအကြပ် လက်ခံသဘောတူစေခဲ့ သည်။ ၎င်းစာတမ်းတွင် တရားသဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိပဲ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခြင်းတို့အား ကန့်သတ်ပြီး ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေတို့ကို ရှင်ဘုရင်ကိုယ်တိုင် လိုက် နာစေမည့် သတ်မှတ်ချက်တို့ကို ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ၎င်း သည်ပင်လျှင် လက်ရှိ နိုင်ငံသားလွတ်လပ်ခွင့်စာတမ်း၏

သက်ဆိုင်ရာဒေသရှိ တိုင်းလွတ်တော်မှ ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြု၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ကို အထက်လွတ်တော်မှ ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြုကြသည်။ ၎င်းဥပဒေများကို မပြဋ္ဌာန်းမီ မူကြမ်းများကို ရေးဆွဲတင်သွင်းရပြီး ၎င်းမူကြမ်းများကို ထောက်ခံဆွေးနွေးခြင်း၊ ကန့်ကွက်ဆွေးနွေးခြင်းများ ၃ ကြိမ် တိုင်တိုင် ပြုလုပ်ပြီး မဲခွဲ ဆုံးဖြတ်ကာ အတည်ပြုကြ သည်။ ၎င်းဥပဒေများအား Statute ဟု ခေါ်ဆိုကြပြီး၎င်း အပြင် တရားရုံးတော်မှ တရားသူကြီးများက ပုံစံတူ အမှု များကို အလားသဏ္ဍာန်တူ ဆုံးဖြတ်စေခြင်းဟူသည့် ဖြတ် ထုံး ဓလေ့အတိုင်း စီရင်သော ဥပဒေများကိုမူ Case Law ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ တရားစီရင်ရေး၏ ရုံး တော်အဆင့်ဆင့်မှ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

© Photo: Minthu WC

ရှေ့တော်ပြေးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။
 ကနေဒါသည် အင်္ဂလန်၏ ကိုလိုနီဖြစ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ၎င်း ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတို့သည် ကနေဒါဥပဒေများ ဖြစ်လာ ခဲ့ပြီး ပြင်သစ်ကိုလိုနီဖြစ်ခဲ့သော ကွီဘက်ဒေသမှာမူပြင်သစ် ဥပဒေဖြစ်သည့် နပိုလီယန် ကိုဥပဒေကို လက်ခံ ကျင့်သုံး ခဲ့သည်။
 ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများကို ပြုစုရာတွင် တိုင်းဒေသအဆင့်ကို

ရုံးတော် အသီးသီးမှ စီရင်ချမှတ် လိုက်သော စီရင်ချက်များ ကို ကျေနပ်မှုမရှိပါက (တရားဥပဒေအရစစ်ကြောခြင်း၊ အချက်အလက်ပိုင်းအရ စစ်ကြောခြင်း) အထက်ရုံးများသို့ အယူခံဝင်နိုင်ပြီး အထက်ရုံးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အောက်ရုံးများအား လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။
 ဥပဒေကို အမျိုးအစားခွဲခြားရာတွင် ရှေ့ထောင့်အသီးသီးမှ ခွဲခြားနိုင်သည်။ ဥပမာဆိုရသော် တရားမမှု (Civil Law) နှင့်

ရာဇဝတ်မှု (Criminal Law)၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ (Procedural Law) နှင့် မူလဘူတဥပဒေ (Substantive Law)၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဥပဒေ (Public Law) နှင့် ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ ဥပဒေ (Private Law)၊ လေ့ထုံးတမ်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ (Common Law) နှင့် ကိုဘက်ဒေသ၌ ကျင့်သုံးသော ကိုဥပဒေ (Civil Law) ဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်သည်။

တရားမမှုဆိုသည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း၊ အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်းနှင့် အစိုးရတို့အကြား လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုတရားကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာရသူက ကျူးလွန်သူအား တရားစွဲဆို၍ နစ်နာကြေးတောင်းသော အမှုမျိုးဖြစ်သည်။ ၎င်းအမှုသည်တို့အား ခေါ်ဝေါ်ရာတွင် တရားလိုနှင့်တရားပြိုင်ဟူ၍ ညွှန်းဆိုကြသည်။ ဥပမာ မစ္စတာစမစ်သည် တိုယိုတာကုမ္ပဏီအား အသေရေဖျက်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း ကုမ္ပဏီမှ ထုတ်လုပ်သော လျှပ်စစ်ကားများသည်အချိန်တိုအတွင်းပျက်စီးကြောင်း ပြောဆိုရေးသား ဖြန့်ဝေသည်ဆိုပါစို့။ တိုယိုတာကုမ္ပဏီ၏ ရောင်းအားသည်လည်း အချိန်ကိုက် လျော့ကျသွားပြီး စမစ်၏ ပယောဂမကင်း ဟု ကုမ္ပဏီက ယူဆ၍ ၎င်းတို့ နစ်နာမှုအတွက် လျော်ကြေးတောင်းသောအမှုမျိုးဖြစ်တတ်လေသည်။ ညွှန်းဆိုခေါ်ဝေါ်ရာတွင် Toyota Corporation Vs Smith ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ တရားရုံးတော်က စမစ်သည် အပြစ်ရှိ၍တိုယိုတာကုမ္ပဏီသို့ နစ်နာကြေး ဒေါ်လာ ၂၅,၀၀၀ ပေးဆောင်စေဟု စီရင်ခဲ့သည်ဆိုပါစို့။ စမစ်က မကျေနပ်၍ အထက်ရုံးသို့ အယူခံတင်ရာ၌ ၎င်းအယူခံအမှုအား အယူခံသူ Vs တုန့်ပြန်သူဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ အထက်ရုံးတော်မှ စီရင်ချက်သည် အောက်ရုံးတော်များ၏ စီရင်ချက်ကိုလွှမ်းမိုး နိုင်သောကြောင့် Supreme Court ခေါ် ဗဟို တရားရုံး တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်

တနိုင်ငံလုံးရှိ ရုံးတော်များအား လွှမ်းမိုးနိုင်လေသည်။

ရာဇဝတ်မှုမှာမူ ကနေဒါနိုင်ငံ အဝှမ်း အာဏာတည်သော ရာဇဝတ်မှု ဥပဒေ Criminal Code အား စီရင်ခြင်းဖြစ်ပြီး အစိုးရနှင့် ကျူးလွန်သူ တရားခံတို့ အမှုဆိုင် ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အများ ပြည်သူဆိုင်ရာ ဥပဒေဟုလည်းခေါ်ဆိုသည်။ ရာဇဝတ်မှုတွင် အစိုးရနှင့် တရားခံတို့ အမှုဆိုင်ရခြင်းဖြစ်သောကြောင့် R Vs တရားခံဟုညွှန်းဆိုကြသည်။ ဤနေရာတွင် R ဆို သည်မှာ ကနေဒါနိုင်ငံသည်အင်္ဂလိပ် ဓနသဟာယနိုင်ငံ ဖြစ်သောကြောင့် လက်တင်ဘာသာအရ Rex ဘုရင်၊ Regina ဘုရင်မဟု သုံးနှုန်း၍ တော်ဝင်အခေါ် အဝေါ်များကို ဆက်လက်သုံး စွဲခြင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံတွင်မူ State နိုင်ငံတော် Vs Accused တရားခံ (သို့မဟုတ်) စွပ်စွဲခံရသူ ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့်မတူ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုအတွက် သေစားသေစေ Capital Punishment မရှိချေ (အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်လည်း ပြည်နယ်အလိုက် ကွာခြားမှု ရှိသည်)။ ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုအတွက် အမြင့်ဆုံးအပြစ်ဒဏ်မှာ ထောင်ဒဏ်တ သက်တကျွန်း (၂၅ နှစ်) ဖြစ်သည်။

ညီနောင်၊

ကျမ်းကိုး

Introduction to Canadian Law (Philip Sworden)

© Photo: Minthu WC

ချစ်စရာအရွယ် ချစ်စရာအထွေး

"ယခုတော့ ကျွန်တော့ စကားကို မြေးငယ်က ဆင်ခြေတက်ရင်း သူလုပ်ချင်သည်ကို မှင်သေသေ ပြုလုပ် သွားလေပြီ။"

မူကြိုအရွယ် မူလတန်းကျောင်းနေစ အရွယ်ကလေးများ ၏ ပြောစကားများထဲတွင် ရံဖန်ရံခါ ထူးထူးခြားခြား စကားလုံးများကြားရတတ်သည်။ သဘောကျနှစ်သက် ဖွယ်များကိုလည်း ကြားရတတ်၏။

စကားကြွယ်၍ အမေးအမြန်းထူသော ကလေးများကိုလည်း ကြုံဖူးပါသည်။ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ "မောင်လူမွေး" လို နိုက်နိုက် ချွတ်ချွတ်မေးတတ်သော စကားတတ် ကလေးငယ်များ၏ မေးခွန်းများကိုလည်း သဘောကျနှစ်သက်ခဲ့ဖူးပါ၏။

ကလေးငယ်တို့၏အတွေး၊ သူတို့၏ အမြင်နှင့် သူတို့၏ သိ လိုစိတ်တို့ကို လူကြီးများက နားလည်ပေးကာ စိတ်ရှည် သည်းခံပြီး သူတို့မေးသမျှ အတတ်နိုင်ဆုံး ပြေလည်အောင် ဖြေကြားပေးသင့်သည်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံမှ လူကြီးများ စိတ် ရှည်ဖို့ လိုသည်။ ကလေးတွေ ပြောဆိုသည်ကိုလည်း ဂရု တစိုက် နားထောင်ပေးသင့်သည်။ ရံဖန်ရံခါ မထင်မှတ်သော အကြောင်းအရာများကို ကလေးငယ်များထံမှ ကြားရတတ်သည်။

မိမိမတွေ့မိ၊ မစဉ်းစားမိခဲ့သောအတွေးများကို ထိုအရွယ်များထံမှ ထူးထူးဆန်းဆန်း ရတတ်၏။

မူလတန်းကျောင်းတွင် ပထမတန်း၌ ပညာသင်ကြားနေသော ကျွန်တော်၏ မြေးငယ်တစ်ဦးထံမှ အတွေးအခေါ်ဆန်းကလေးတစ်ခုကို ကျွန်တော်ကြားလိုက်ရသော ကာလတစ်ခုကို အမှတ်ရသည်။ ကာလအတန်ကြာကဖြစ်၏။

အိမ်ရှေ့ကွက်လပ်တွင် ခုံတန်းရှည် တစ်လုံးကို ပြုပြင်နေစဉ် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော် အနားတွင် မြေးငယ်က အစာယက်နေသောကြက်များကို ရပ်၍ ကြည့်နေသည်။ ထိုကြက်များမှာ ကျွန်တော် တပိုင်တနိုင် မွေးထားခြင်းဖြစ်၏။ ကြက်သားအမိ ရှစ်ကောင်နှင့် ကြက်မတမ်းနှစ်ကောင်၊ ကြက်ဖ တစ်

"အဖိုးကလဲ...ကြက်ကလေးတွေက ကျွန်တော် တို့အဖိုးတို့လို လက်နဲ့ ကြုံးပြီး စားတာမှမဟုတ်တာ.... ဆန်စေ့လေး တွေကို တစ်စေ့ချင်းစီ စားကြည့်ပါလား.... သူတို့လိုဘဲ တောင်းနေရမှာပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား... ကြက်ကလေးတွေ သနားပါတယ်..."

ကောင်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုကြက်များကို အိမ်ခြံထဲမှာပင်လွှတ်ထား၏။ ညအိပ်လျှင် ခြံထောင့်ရှိ ကြက်တဲထဲသို့ သူတို့ ဖာသာ အိပ်တန်းတက်သည်။ ယခင်က နံနက် အိပ်တန်းဆင်းလျှင် ဆန်အနည်းငယ် ကျွေးလိုက်ရုံနှင့် တစ်နေ့တာအစာကျွေးမှပြီး၏။ ကျန်အချိန် အိမ်ဝင်းအတွင်းသူတို့ ဖာသာ အစာကိုယက်၍ ရှာဖွေစားသောက်ကြသည်။ ယခု ကြက်မကြီးသားပေါက်ထားမှ နေ့လည်ဖက်၊ ညနေဖက်များမှာပါ အိမ်သား တစ်ယောက်မဟုတ်တစ်ယောက် မကြာခန ဆန်ကို ပက်၍ပက်၍ ကြက်သားအမိကို ကျွေးနေရသည်။

ယခု ခုံတန်းပြုပြင်နေစဉ်မှာပင် သုံးကြိမ်ထက်မနည်းပက်ကျွေးပြီးဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော် သတိထားမိ၏။ အစာပက်ကျွေးတိုင်း ကြက်မတမ်းနှစ်ကောင်နှင့် ကြက်ဖကြီးကလည်းဝင်၍ အစာကို လှသည်။

ကြက်ငယ်ကလေးများမစားရမှာစိုး၍ တစ်ယောက်က ကြက်ကြီးများကို ခြောက်လှန့် မောင်းပေးနေရ၏။ ခြောက်လှန့်တုန်းခန့်မှာသာ ရှောင်ထွက်သွားကြပြီး တစ်အောင့်ကြာလျှင် လူနားကို ရစ်သီရစ်သီနှင့် အစာလာ၍ တောင်းတတ်ကြ၏။ လူကပက်ကျွေးမှန်းသိ၍ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ရာအနားသို့ပင် ကြက်မသားအမိအုပ်စုအပြင် ကြက်ဖကြီးတို့ပါ ရောက်ရောက်လာတတ်သည်။

မကြာခန တရားရှူးနှင့် မောင်းနေရသောအခါ ကျွန်တော် စိတ်မရှည်တော့။

"..... ကြက်တွေကလဲကွာ.... အစာချည်းလာတောင်းနေတာပဲ၊ တနေ့လုံးစားနေတာ ခုထိမဝနိုင်ဘူး....." ဟု နှုတ်မှထွက်သွားပါသည်။ သည်အခါ... အနားတွင် ရပ်၍ ကြက်တွေကိုကြည့်နေသော မြေးငယ်က....

"အဖိုးကလဲ... ကြက်ကလေးတွေက ကျွန်တော်တို့၊ အဖိုးတို့လို လက်နဲ့ကြုံးပြီး စားတာမှမဟုတ်တာ.... ဆန်စေ့လေးတွေကို တစ်စေ့ချင်းစီ စားကြည့်ပါလား.... သူတို့လိုဘဲ တောင်းနေရမှာပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား... ကြက်ကလေးတွေ သနားပါတယ်..." ဟုဆိုကာ မညှိသည့်အချိန်ကတည်းက

လူကြီးတွေ အလစ်တွင်နိုက်ယူလာသည် မသိသော ဆန်စေ့များကို ကြက်မအုပ်ရုံရာသို့ ပက်ကျွေးလိုက်သည်။

လက်ခုပ်ထဲမှဆန်စေ့များကို ဒီအတိုင်း ပက်ကျွေးလျှင် မခိုင်းဘဲလုပ်ရမည်လားဟု သူ့အပေါက်အဆူခံရမည် ကို သိ နေသည်ထင်၏။ ယခုတော့ ကျွန်တော့ စကားကို မြေးငယ်က ဆင်ခြေတက်ရင်း သူလုပ်ချင်သည်ကို မှင်သေသေ ပြုလုပ်သွားလေပြီ။

မြေးငယ်၏ အပြောကလေးကို ကျွန်တော် သဘောကျသွားပါ၏။ ကျွန်တော် မြေးလေးကိုသာ ပြုံး၍ ကြည့်နေပါတော့သည်။

**စိုးညွန့် (တောင်ကြီး)။
မတ်လ ၂၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။**

တမ်းတမိသော ဘေးထွက်ဟင်းစာချက်

" အမေနှစ်မေ ချက်ကျွေးတဲ့ ဘေးထွက်ဟင်းလေးကို တမ်းတရင်း မရမ်းသီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိသမျှလေးကို ဆက်တွေး နေမိပါတယ်။ "

ဇေယျာလတ်ရောက်ပြီ။ မြန်မာပြည်မှာတော့ ရာသီဥတုက ပူပြင်းပြီးရွက်ဟောင်းကြော့လို့ ရွက်နုဝေတဲ့ကာလ။ ဖူးစ၊ ပွင့်စ၊ သီးစကာလဖြစ်မယ်။ ကနေဒါမှာတော့ အေးလို့ ကောင်းတုန်း။ တစ်ခါတစ်ခါ အနုတ်အောက် ၅-၁၀ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်အထိကို ရောက်နေသေးတယ်။ တိုရန်တိုမှာ နှင်းပွင့်စနိုးတွေက ကျနေဆဲဘဲ။

သတိမမူ ဂူမမြင်ဆိုသလို အိမ်ထဲမှာ ဟီတာတန်ခိုးနဲ့ ပူနွေးနေပေမဲ့ ပြင်ပအအေးချိန်ကို သတိမထားမိလိုက်တဲ့ ကျွန်တော်၊ အနွေးထည် တစ်ထပ်တည်းနဲ့ အိမ်ရှေ့က ကုန်စုံဆိုင်ကလေးမှာ နံနံပင်နဲ့ငှက်သီးစိမ်း သွားဝယ် တာ အအေးမိပြီး ညကျတော့ ဖျားပါလေရောဗျာ။

မြန်မာပြည်မှာတုန်းကလည်း ဒီအချိန်မျိုးမှာ ဖျားဖူးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အပူရုပ်ပြီးဖျားတာ၊ အခုကအအေးမိဖျားတာ။ ဒီကြားထဲချောင်းဆိုးကပါဝင်လာတော့ တော်တော်နဲ့ မပျောက်။ တိုင်လိုနောသောက်လိုက်၊ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးသောက်လိုက်နဲ့ အဖျားကျသွားပေမဲ့ ဆေးအရှိန်ကြောင့် အိပ်ပျော်တဲ့ အခါပျော်၊ အိပ်မပျော်တဲ့အခါ မပျော် ဖြစ်နေလေတယ်။ အစားအသောက်လည်း ပျက်ပြီး မအိမ်သာဖြစ်နေတယ်။ အိပ်မပျော်ဖြစ်နေတုန်း ကျွန်တော်ရဲ့ အတွေးများက တောင်ရောက်မြောက်ရောက် ရောက်နေလေတယ်။

ခဏအကြာမှာတော့ အတွေးဟာ တချိန်တုန်းကစားခဲ့တဲ့ အမေ့အိမ်က ထမင်းဝိုင်းဆီကို ဆွဲခေါ်သွားလေတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီထမင်းဝိုင်းထဲက ဟင်းတမယ်ဆီကို အာရုံရောက်သွားစေတယ်။ တစ်ဖန် အဲဒီဟင်းနဲ့ဆက်စပ်နေတဲ့ ယောက္ခမကြီးချက်ကျွေးဖူးတဲ့ ဘေးထွက်ဟင်းတ မယ်ဆီကို ဆွဲခေါ်သွားပြန်လေတယ်။

ဟင်းလို့ပြောရင် မျက်စေ့ထဲ မြင်မိကြတာက မီးဖိုပေါ်မှာတင်ပြီး ကြော်လှော်၊ ချက်ပြုတ်ထားတာကိုဘဲ မြင်မိကြပါတယ်။ အသုပ်တွေ အထောင်းတွေကိုတော့ ဟင်းလို့မြင်မိမယ် မထင်ပါ။ ဒါပေသည့် မြန်မာတို့ရဲ့ မိသားစုထမင်းဝိုင်းမှာ ဆလတ်ရွက်သုပ်၊ ပုစွန်ချဉ်သုပ်၊ ငါးချဉ်သုပ် စတာတွေ ပါလေရုံသလို အလှူ မင်္ဂလာ

အကျွေးအမွေးတွေမှာ လည်း သရက်ချဉ်သုပ်၊ မုန့်လာဥချဉ်သုပ် စတာတွေက လည်း ဘေးထွက်ဟင်း အမယ်တစ်မျိုးအနေနဲ့ ပါလေရုံ ပါတယ်။ ဒါတွေကို မြန်မာ့ရိုးရာဘေးထွက်ဟင်းအမယ်များလို့ ပြောရင်လည်းရနိုင်မှာပါ။

တချိန်တခါတုန်းက ကျွန်တော်နေမကောင်းဖြစ်ပြီးစ ခံတွင်းကောင်းအောင်ဆိုပြီး အမေက ဟင်းသုံးမျိုး ဖန်တီးလေတယ်။ အဓိက ဟင်းအနေနဲ့ ပဲကြီးနဲ့ ငှက်ပျောအူဟင်း၊ ငါးသလဲထိုး (ငါးသေးသေးလေးများ) ဟင်းချက်တယ်။ ဘေးထွက်ဟင်းအနေနဲ့ မရမ်းသီးသုပ်တယ်။ ဒီဟင်းတွေက ဧည့်မထဆန်နဲ့ဆိုတော့ အတော်လိုက်ဖက်တယ်။ တကယ်ပါဘဲ... စားပစ်လိုက်တာ...ဧည့်သည်မဟုတ်တဲ့ အိမ်သားပါ မထနိုင်လောက်အောင်ဖြစ်သွားတယ်။ တခါတုန်းကလည်း ကျွန်တော် ယောက္ခမကြီးက အမဲသားနှပ်ရယ်၊ ပဲလိပ်ပြာ (green lima bean) ဟင်းရည် ချက်တယ်။ မရမ်းသီးစိမ်းနဲ့ မြေပဲထောင်းတယ်။

ဒီဟင်းတွေက နောင်မွန်သျှမ်းဆန်နဲ့ အင်မတန်စားကောင်းတယ်ဗျာ။ ပြောရရင် ဘေးထွက်ဟင်းဖြစ်တဲ့ မရမ်းသီးထောင်းက အဓိက ထမင်းမြိန်စေခဲ့တာပါ။ အင်း... အစားအသောက်ပျက်နေတဲ့အချိန်လည်းဖြစ်၊ တိုရန်တိုမှာမရှိတဲ့ အရာလည်းဖြစ်ဆိုတော့ အဲဒီဘေးထွက်ဟင်းတစ်မယ်ကိုမှ တမ်းတမ်းတတ သတိရမိလေတယ်ဗျာ။

အမေနှစ်မေ ချက်ကျွေးတဲ့ဘေးထွက် ဟင်းလေးကို တမ်းတရင်း မရမ်းသီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိသမျှလေးကို ဆက်တွေး နေမိပါတယ်။

မရမ်းသီးက ခံတွင်းကောင်းစေတဲ့၊ ထမင်းမြိန်စေတဲ့ အာနိသင်ရှိကြောင်း ဖတ်ဖူးမှတ်ဖူးပါတယ်။ မရမ်းသီးကို ထောင်းစားတာ၊ သုတ်စားတာအပြင် အခြောက်ခံပြီး မရမ်းသီးသနပ် (မရမ်းသီး ကလတယ်) အနေနှင့် လည်းစားကြပါတယ်။ မရမ်းပြား (မရမ်းသီးခြောက်)ကို အချဉ်ရည်ဟင်းချက်ရာမှာ သုံးလေ့ရှိတယ်။ တချို့က မရမ်းသီးမှည့်ကို သုတ်စားတာမျိုးရှိသလို သွားရည်စာသဘောမျိုး ဆားလေးနဲ့တို့စားကြတာမျိုး လည်းရှိပါတယ်။ မရမ်းသီးမှာ အချိုမျိုးနဲ့ အချဉ် မျိုးလို့ နှစ်မျိုး ရှိရာမှာ

မြန်မာပြည်မှာတော့ အများအားဖြင့် အချဉ်မျိုးသာများပါတယ်။ ထိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားတို့မှာတော့ အချဉ် မျိုး အချို့မျိုးတွေပါရှိကြောင်း သိရပါတယ်။

မရမ်းသီးဟာ ဆေးဘက်ဝင်တယ်လို့ ဖတ်ခဲ့ဖူးမှတ်ခဲ့ဖူးတာလည်း တွေးမိပါတယ်။ မရမ်းသီးမှာ tartaric acid, malic acid, citrit acid များ ပါဝင်တယ်လို့ ဆို တယ်။ မရမ်းသီးဆားရေစိမ်အရည်ကိုသောက်ပါက ဝမ်းကိုက်နေတာ၊ သွေးဝမ်းသွားတာ ပျောက်စေပါတယ်။ မရမ်းစေ့ကို ဝမ်းပိတ်ဆေးများမှာသုံးနိုင်တယ် လို့ဆိုပါတယ်။ မရမ်းသီးဟာ အားတိုးစေပါတယ်။ Cholesterol ကိုလျော့စေပါတယ်။ မျက်စေ့အားကောင်း စေပါတယ်။ နှလုံးအား ကောင်းစေပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းက အဆီများကိုလည်း ချေပေးပါတယ်။

" မြန်မာပြည်သား များလာတဲ့ တနေတော့ ကနေဒါမှာ မရမ်းသီး ဈေးကွက်လည်း ပေါ်လာမယ်။ မြန်မာစားသောက်ဆိုင် စားပွဲတွေပေါ်မှာ မရမ်းသီးထောင်း၊ မရမ်းသီးသုတ် ဘေးထွက် ဟင်းလျာ တစ်မျိုးလည်း တိုးလာလိမ့်မယ်လို့ တွေးမိပါတယ်။ "

ခံတွင်းပျက်၊ စားမဝင်ဖြစ်နေသူများ မရမ်းသီးစားပေးပါက ခံတွင်း ကောင်းစေပါတယ်။ မရမ်းရွက် ၄-၅ရွက်ခန့်ကို ပြုတ်ပြီး မနက်စောစော မရမ်းရွက်ပြုတ်ရည်ကို သောက်ပေးပါက အင်ဆူလင်ခါတ်ကို ညီစေပါတယ်။ မရမ်းသီးသည် အရေ

ပြား ချွေးပေါက်ပိတ်ဆို့မှုကို ပွင့်စေတယ်လို့လည်းဆိုတယ်။ ဒါတွေကတော့ မရမ်းသီးရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိတွေပါ။

မရမ်းသီးထောင်း၊ မရမ်းသီးသုပ်ရတာမခက်ပါဘူး။ ခက်တာက ဒီမှာ မရမ်းသီး မရှိတာပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တုန်းကတောင် အသီးအရွက်ရောင်းတဲ့ဆိုင် အတော်များများမှာ အထူးသဖြင့် အာရှသားဆိုင်တွေမှာ မရမ်းသီးရှိမလားလို့ ကျွန်တော်ရှာကြည့်မိတယ်။ တိုရန်တိုတမြို့လုံး နီးပါးပါဘဲ။ မစွဆာဂါး၊ ဟာမဲလ် တန် စတဲ့မြို့တွေ ဝင်မိတဲ့အခါမှာလည်း သတိရရင် ရှာကြည့်မိတယ်။ မတွေ့ပါဘူး။ အဲဒီဆိုင်တွေမှာ အာရှ၊ အာဖရိကကလာတဲ့သီးနှံ အတော်များများတွေ ရတတ်ပါတယ်။ တခါတခါများ မြန်မာပြည်က တောထဲမှာသာ တွေ့ရတဲ့ အသီးမျိုး ဒီမှာ ဈေးကောင်းမှကောင်းပါဘဲ။ (ဥပမာ-

တယ်သီးလို့ခေါ်တဲ့ persimmon၊ ခရမ်းချဉ်သီးနဲ့ ဆင်တူတဲ့ gooseberries or golden barries လိုအသီးမျိုးပါ။) ဒါပေမဲ့ မရမ်းသီး ကတော့ ရှားမှရှားဘဲ။

(<http://mbg.com.my/MBG/news-a-updates/weekly-info/1408-marian-plum.html>)

ပြော ရ ရင် တော့ ကနေဒါမှာ မြန်မာပြည်သားတွေက နည်းသေးတာကိုး... အာဖရိကန်လူမျိုး၊ တရုတ်လူမျိုး တို့၊ ဗီယက်နမ်တို့၊ အင်းဒီးယန်း၊ ပါကစ္စတန်နီ၊ အာဖရိကန်နီ၊ တူရကီ၊ ဖိလစ်ပိုင်စတာတွေက ဘယ်နားသွား သွားတွေ့ရတယ်။ မြန်မာပြည်သားများလာတဲ့ တနေ့ တော့ ကနေဒါမှာ မရမ်းသီးဈေးကွက်လည်းပေါ်လာမယ်။ မြန်မာစားသောက်ဆိုင်စားပွဲတွေပေါ်မှာ မရမ်းသီးထောင်း၊ မရမ်းသီးသုပ် ဘေးထွက်ဟင်းလျာ တစ်မျိုးလည်းတိုးလာလိမ့်မယ်လို့တွေးမိပါတယ်။ ကနေဒါမှာ မရမ်းသီး ဈေးကွက် ဘယ်တော့ပေါ်မယ်၊ ဘေးထွက်ဟင်းလျာ ဘယ်ခါတိုးမယ်ဆိုတာမပြောနိုင်၊ အမေချက်ကျွေးတဲ့ မရမ်းသီးထောင်း၊

စာမျက်နှာ ၅၀ သို့ ▶

မာတာ

မာတာမိခင် ကျေးဇူးရှင်မေမေ...
ဘာဟင်းများချက်ထားပါသလဲ ခင်ဗျာ။ သားတော်
မောင်လူလေး ရွှေသွေးလေး ထမင်းစားချင်ပါပြီတဲ့...

အဲဒါက ကျမသားသုံးယောက်ထဲက ဒုတိယမြောက်သား
အလတ်ပါဘဲ။ သူက အာဝိဇ္ဇာန်းလည်းရွှင်၊ ဉာဏ်လည်း
အကောင်းဆုံး။ မြန်မာစကားကိုလည်း အခုအချိန်အထိ
စာသံပေသံနဲ့ အရယ်အရွန်းလေးတွေနဲ့ စီကာပတ်ကုန်း
အပြောတတ်ဆုံး တစ်ယောက်ပါဘဲ။

တခါတရံကျတော့လည်း ကျမတို့ ငယ်ငယ်က ဖတ်ဖူးတဲ့
"သမိန်ပေါသွပ်" ကာတွန်း စာအုပ်ထဲက ဇာတ်လိုက်က
"မွေးမေလေ့" ဆိုတဲ့ ရှေးဆန်ဆန် စကားလုံးတွေနဲ့လည်း
အမေ့ကို တရင်းတနီး ပြောဆိုဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။
ဘယ်သူတွေဘာဘဲပြောပြော... အမေတွေက သားကိုပို
ချစ်ပြီး၊ အဖေတွေက သမီးကို ပိုချစ်ကြတယ်တဲ့။ ပြောကြ
တာဘဲ။ မှန်မမှန်တော့ ကျမလည်းသေချာမသိဘူး။ ကျမ
အနေနဲ့ ကတော့ သားတွေနဲ့ဆက်ဆံတဲ့အခါ သူငယ်ချင်း လို
ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရင်းရင်းနီးနီး ပြောဆို တိုင်ပင်တတ် အောင်
ငယ်ငယ်လေးကတည်းက လေ့ကျင့်ပေးခဲ့လို့ သားတွေနဲ့
အနေနီးတယ်။ Close ဖြစ်တယ်ပေါ့...။ အနေအေးပြီး
စကားနည်းတဲ့ ခင်ပွန်းသည်ကိုတော့ သားတို့က နည်းနည်းတော့
ရှုံ့တယ်။ ကိစ္စတခုခုရှိရင် အမေ့ကို အရင် ဖွင့်ပြောပြီးမှ အဖေ့ကို
အခြေအနေကြည့်ပြီး စကားပြောကြတယ်။

ဒါကတော့ အမေတိုင်းပါဘဲ...။ အဖေနဲ့လက်ပွန်းတတီး ရင်း
ရင်းနီးနီး ရှိကြတဲ့သားတွေလည်းရှိကြပါတယ်။ များသော
အားဖြင့် အမေကနေတဆင့် အဖေ့ကို အကျိုးအကြောင်း
ပြောပြကြတာများပါတယ်။ အဖေဆိုတာက သားသမီးတွေ
နဲ့ တွေ့ရတဲ့အချိန်နည်းပါတယ်လေ။ အလုပ်ကိစ္စတွေနဲ့ အ
ချိန်ကုန်တာဘဲ...။ အမေကတော့ ချက်ရေးပြုတ်ရေးလည်း
အမေ၊ လျှော်ဖွတ်ရေးလည်း အမေ၊ အိမ်မှုကိစ္စ၊ လူမှုရေး
ကိစ္စလည်း အမေ...အမေ...

နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်မှာ အခြေအနေ အမျိုးမျိုးနဲ့ ရောက်ရှိနေ
တဲ့ မိသားစုတိုင်းမှာလည်း အမေရော အဖေပါ တနေကုန်
အလုပ်လုပ်ကြရတဲ့သူတွေရှိပါတယ်။ တချို့ကြတော့

အမေတွေက မနက်ပိုင်း အလုပ်လုပ်၊ အဖေတွေက ည
ပိုင်း အလုပ်လုပ်၊ ကျန်အရွယ်ရောက်တဲ့ သားသမီးတွေ
လည်း အလုပ်ချိန်၊ ကျောင်းချိန်ကိုယ်စီရှိကြတယ်လေ။ ဒီ
လိုတွေရှိနေကြတဲ့ မိသားစုတွေထဲမှာ အလုပ်အမျိုးအစား
အများဆုံးလုပ်တဲ့သူကိုညွှန်းပြပါဆိုရင် တခြားသူသွားရှာ
မနေနဲ့။ ကိုယ်နဲ့အနီးဆုံးမှာရှိနေတဲ့ အမေပေါ့။ မနက်ရှစ်
နာရီကနေ ညနေ လေးနာရီအထိ အလုပ်ရှင်က လုပ်ပေးတယ်။
ကျန်တဲ့အိမ်မှုကိစ္စတွေလုပ်တဲ့ အချိန်က free အခမဲ့ပေါ့...
အဲဒီလိုလုပ်နိုင်တာ အမေတွေရဲ့ မေတ္တာစိတ် ကြောင့်ပါဘဲ။

မနက်ရှစ်နာရီကနေ ညနေလေးနာရီအလုပ်ချိန်ပြီးလို့ ဈေး
ပြေးဝယ်၊ အိမ်ရောက်တာနဲ့ ထမင်းအိတ်တို့ ပိုက်ဆံအိတ်
တို့ ကိုချပြီးတာနဲ့ မီးဖိုဆောင်ထဲရောက်နေတာ တခြားသူ
မဟုတ်ဘူး။ မာတာမိခင် အမေတွေလေ...။

ကျမသားတွေကပြောတယ်... မေမေ့ကို ကြည့်လိုက်ရင်
အမြဲတစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု အလုပ်လုပ်နေတာဘဲ.. နားနား
နေနေ တစ်ခါမှမတွေ့ရဘူး... မေမေ့ကိုကြည့်ရတာ သား
တို့မောလိုက်တာတဲ့... အမေကို မီးဖိုချောင်ကိစ္စ ပိုင်းကူ ပေး
ရင်း သားတွေက မှတ်ချက်ချတယ်။

"အမေတစ်ယောက်တည်း ဒီလိုလုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး သားတို့
ရေ... တကမ္ဘာလုံးမှာ ရှိတဲ့ အမေအကုန်လုံး အတူတူဘဲ။"

" အမေတစ်ယောက်တည်း အလုပ်ဆယ်ခုလောက် လုပ်
နိုင်ပေမဲ့ သားတို့ဆယ်ယောက်က အလုပ်ဆယ်ခုကို အမေ
လို တစ်ချိန်တည်းပြီးအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးနော်... အဲဒါ ဘာ
ကြောင့်လဲ"...တဲ့။

"အဲ့ဒါကတော့ အမေဖြစ်နေလို့ပေါ့ကွယ်"... လို့။

ညနေပြန်လာရင် လျှော်စရာရှိတဲ့ အဝတ်တွေကို အဝတ်
လျှော်စက်ထဲလျှော်နေတုန်း တပြိုင်တည်းမှာ ဈေးကဝယ်
လာတဲ့ အသားကို မီးဖိုပေါ်မှာချက်နေပြီ။ တစ်ခါ မနက်က
ယူသွားတဲ့ ထမင်းဘူးတွေကို ဆေးနေနိုင်တယ်။ ညနေ
အလုပ်သွားမဲ့ခင်ပွန်းသည်အတွက် ထမင်းပူးပြင်ပေးနိုင်
တယ်။ ကျမထက်ပိုပြီးလုပ်နိုင်တဲ့ အမေတွေ ကမ္ဘာမှာ အ
များကြီးရှိသေးတယ်။

အဆိုတော် နွဲ့ယဉ်ဝင်းဆိုထားတဲ့.. “ အခမဲ့” ဆိုတဲ့ တေး သီချင်းလေးဖြင့် ကျမရဲ့အသံထဲမှာ စွဲနေအောင်ကြိုက်လွန်း လှပါတယ်။ သီချင်း အစအဆုံးကို စာသားတွေ မမှတ်မိပေမဲ့ မှတ်မိသလောက်ပြောပြပါရစေ...

သူမရဲ့ သီချင်းအစမှာ အမေအလုပ်လုပ်နေတုန်း သမီး လေးက စာလေးတစ်စောင်လာပေးတယ်။ စာလေးကို ကြည့်လိုက်တော့ ညီမလေးကိုထိန်းပေးခသယ်လောက်၊ အဖေကိုနှင်းပေးခသယ်လောက်၊ အမှိုက်ပစ်ပေး ခသယ် လောက်စသဖြင့် ငွေစာရင်းစာရွက်ကလေး။ အမေက ဘာ ပြန်ပြောသလဲ ဆိုတော့.. သမီးငယ်ငယ်တုန်းက ဖျားတော့ မေမေနဲ့ ဖေဖေ တစ်ယောက်တစ်လှည့် စောင့်ရှောက်ခဲ့ရပုံ၊ သမီးကို အခမဲ့ပြုစုကျွေးမွေးခဲ့ရပုံကိုပြောပြတယ်။ အဲဒါ အခမဲ့..တဲ့။ သမီး ကျောင်းတက်တဲ့အရွယ် နေ့စဉ်ကျောင်း ပို့ ကျောင်းကြိုလုပ်ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒါ အခမဲ့...တဲ့။

စာသားလေးတွေအတော်ကို ကောင်းလွန်းလို့ ဒီသီချင်းလေး ကို နားထောင်မိစဉ်မှာဘဲ အမေကို ချစ်တဲ့စိတ်တွေ၊ မရှိ တော့တဲ့ အမေကို လွမ်းတဲ့စိတ်တွေ၊ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့အ မေ့ရဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာတွေ..... ကျမရဲ့ မျက်လုံးအိမ်ထဲက မျက်ရည်တာကြီး ကျိုးသွားပြီအမေ...

အမေနဲ့ အမြဲတန်းအဆင်မပြေတဲ့ ကျမရဲ့ တူမလေးတစ် ယောက်ရှိတယ်။ မြီးကောင်ပေါက်စအရွယ်ဆိုတော့ အမေ ကလည်း အစိုးရိမ်လွန်ပြီး အစစအရာရာ တင်းတင်းကြပ် ကြပ်လေး ပြောဆိုဆုံးမတတ်ပါတယ်။ အဲဒီကစလို့ အမေနဲ့ နေ့စဉ်စကားများ၊ အရွဲ့တိုက်၊ သူ့အမေ ကျမရဲ့ အမလည်း တော်တော်လေး စိတ်ဆင်းရဲခဲ့ရပါတယ်။ ကျမကတော့ အချိန်ရရင်ရသလို သူကလေး နားဝင်အောင် ချောတစ်ခါ ခြောက်တလှည့်နဲ့ တဖြည်းဖြည်းခြင်း ကိုယ်လိုချင်တဲ့အနေ အထားကို ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ယူခဲ့ကြရတယ်။

ကျမတို့ရဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဆရာဂျိမ်းက အမေများနေ့ Mothers day မှာ အမေတွေအကြောင်းဟောပြောစဉ်က စကားလုံးလေးတစ်ချို့ကိုမှတ်မိနေသေးတယ်.. မိသားစု ထဲမှာ ကိစ္စတစ်ခုခု အဆင်မပြေတာလေးများရှိခဲ့ရင်၊ သားကိစ္စဆိုလည်း အမေက အဖေနဲ့ထိပ်တိုက်အဆင်မ ပြေဖြစ်အောင် ကြိုတင်ပြီး နှစ်ဦးနှစ်ယောက်ကြားမှာ အဆင်ပြေအောင် စကားလေးခင်းထားပေးတယ်။ ဟော.. အဖေနဲ့သားနဲ့ ပြသနာတစ်ခုကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းချိန်လည်း ရောက်ရော အားလုံး အဆင်ချောနေတာဘဲ....အဲဒါ ဘယ် သူကြောင့်လဲဆိုတော့ မေမေဆိုတဲ့ “တံတား” ကြောင့်ပေါ့...

အဖေနဲ့သား၊ အဖေနဲ့သမီးတို့အကြားမှာ အမြဲတန်း လွယ်ကူ ချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တဲ့ “ကမ္ဘာ့ မဟာတံတား ကြီးမေမေ”..တဲ့။

ရေးရမယ်ဆိုရင်တော့ ရေးလို့ကုန်မှာ မဟုတ်တဲ့အမေတွေ အကြောင်းပေါ့။ ဒီ “မာတာ” ဆိုတဲ့ အမေတွေအကြောင်း ကို ဖတ်မိတဲ့သားတွေ၊ သမီးတွေအားလုံး ဖေဖေ၊ မေမေ ကို စိတ်ကောက်တဲ့အခါ၊ ဖေဖေ မေမေကို မကျေနပ်တဲ့ ခွန်းတုန်းပြန်တဲ့ “ဆိုးစိတ်” ကလေးဖြစ်တဲ့အခါ.. ဖေဖေ မေမေ ဆုံးမတာကို ခြေဆောင့်ပြီး အရွဲ့တိုက်ချင်တဲ့စိတ် ကလေးဖြစ်တဲ့အခါ.....အန်တီရေးတဲ့...ဒီစာကိုဖတ်ပြီးသား တို့ သမီးတို့အတွက် အကျိုးရှိပါစေလို့ဆုတောင်း စာကို ရေးချင်ပါတယ်။

အဖေထာဝရ ဘုရား နာမတော်သည် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ဘုန်းကြီး၍ မင်္ဂလာရှိပါ၏။ သားသမီးတို့ အား ပေးသနား တော်မူသော မိခင်များအတွက် ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းပါ ၏။ မိခင်များအတွက် ကိုယ်ကာယ၏ ကျန်းမာခြင်း၊ စိတ်၏ ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ စိတ်၏ငြိမ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း တည်းဟူသော ကယ်တင်ခြင်း ကျေးဇူးရရှိပါမည့်အကြောင်း သားသမီးတို့ ဆုတောင်းပါသည်။ သားသမီးများတို့၏ တ ဖန်ပြန်လည်၍ မေတ္တာဖြင့်ကြည့်ရှု၊ ပြုစု၊ ကျွေးမွေးစောင့် ရှောက်ခြင်းဟူသော ကျေးဇူးတုန်းပြန်ခြင်းကို ခံစားစံစား နိုင်ရပါမည့်အကြောင်း အခွင့်အရေးပေးတော်မူပါ။ ကမ္ဘာ ပေါ်ရှိ မိခင်အယောက်တိုင်း ဘုရားရှင်၏ ချီးမွမ်းစောင့် ရှောက် ခြင်းခံရပါစေ။ အေမင်...

(ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ချစ်စရာ၊ လေးစားစရာ ကောင်းသော အမေများ အားလုံးအတွက် ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပေး သော ဆရာဂျိမ်းနှင့်ဇနီး မသင်းသင်းတို့မိသားစုအားလုံးကိုကျေးဇူး အထူးတင်ပါသည်။)

**နယ်လီလင်း ၊
မေလ ၅ ရက်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ၊**

ဒီလိုပဲမွေးဖွားလာခဲ့ကြတယ်

© Photo: Minthu WC

မွေးဖွားလာခဲ့ကြတယ် ဒီလိုပဲပေါ့
 မြေဖြူအပြုံးမျက်နှာလေးလို
 မရကဒေဝီ ရယ်သံလို
 ဓာတ်လှေကား ကျိုးပျက်သံလို
 ကမောက်ကမ နိုင်ငံရေး မျက်နှာစာလို
 ကောလိပ်ဘွဲ့ရ ကောင်လေးတစ်ယောက်
 ကုန်စုံဆိုင်မှာ တောက်တိုမယ်ရ လုပ်သလို
 အဆီအစ်နေတဲ့ ငါးကြီး သူ့သားကောင်ကို
 ထွေးထုတ်လိုက်သလို
 ရှင်နေမင်းကလည်း မျက်နှာဖုံးစွပ်လျက်နဲ့ပေါ့

ဒီလိုပဲ မွေးဖွားလာခဲ့ကြတယ်လေ
 ရူးသွပ်တဲ့ စစ်ပွဲတွေရဲ့ အလယ်မှာ
 ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်နေတဲ့ စက်ရုံပြတင်းပေါက်တွေနဲ့
 တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စကားမပြောဖြစ်ကြတဲ့
 သံတိုင်တွေ နောက်မှာ
 သတ်ဖြတ်ခြင်းနဲ့ အဆုံးသတ်တဲ့ ရန်ပွဲတွေဆီမှာပေါ့

ဒီလိုပဲ မွေးဖွားလာခဲ့ကြတယ်လေ
 ဆေးရုံတွေက ဈေးကြီးလွန်းတယ်
 သေရတာ အကုန်အကျ သက်သာတယ်
 ရှေ့နေတွေက ဈေးကြီးလွန်းတယ်
 အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံလိုက်တာ ဈေးသက်သာတယ်
 အကျဉ်းထောင်တွေမှာ လူတွေပြည့်နေပြီး
 လူမှုဖူလုံရေးစခန်းတွေ ပိတ်ထားတဲ့ တိုင်းပြည်မှာ
 အရူးတသိုက်က ချမ်းသာတဲ့ ဂုဏ်သရေရှိ
 သူရဲကောင်းတွေပေါ့

သွားသွားလာလာ နေထိုင်ရှင်သန်ခဲ့ကြတယ်
 ဒီလိုနဲ့ပဲ သေခါနီးလာတယ်
 ဒီလိုကြောင့်နဲ့ပဲ ဆွံ့အကုန်ကြတယ်
 အရူးလုပ်ခံရတာတွေ
 အသုံးချခံရတာတွေ
 ဒေါသတွေနဲ့ ရူးသွပ်ဖျားနာ
 လူမဆန်စွာ ပေါက်ကွဲလိုက်ချင်ရဲ့

နှလုံးသားတွေ နက်မှောင်ကုန်ပြီလေ
လက်ချောင်းလေးတွေက
လည်ပင်းတွေဆီ
လူသတ်လက်နက်တွေဆီ
တုံ့ကိုဘာဝေ ဆိတ်ဆိတ်နေတဲ့
ဘုရားသခင်ဆီ
ပြီးတော့ အရည်သွတ်ပုလင်းတွေဆီ
ဆေးပြားဆေးလုံးနဲ့ ဖြူဖြူအမှုန့်တွေဆီ

ဒီလိုပဲ မွေးဖွားလာခဲ့ကြတယ်လေ
ဝမ်းနည်းစရာ သေကောင်ပေါင်းလဲ အဖြစ်ဆီ
နှစ် ၆၀ လောက် အကြွေးတင်နေတဲ့ အစိုးရဆီ
သူလဲနောက်ဆို အတိုးတောင် ပေးနိုင်တော့မှာမဟုတ်
ဘဏ်တိုက်တွေ လောင်မြိုက်
ငွေကြေးက အသုံးမဝင်
လမ်းလယ်ကောင် နေ့ခင်းကြောင်တောင်မှာ
အပြစ်ပေးမခံရတဲ့ လူသတ်မှုတွေ
လက်နက်အားကိုး လူရမ်းကားတွေ
အကျမြူစွမ်းအင်ဟာ ပေါက်ကွဲမှုများစွာနဲ့
ကမ္ဘာကြီးကို ကိုင်လှုပ်ခဲ့တယ်လေ
ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့် စက်ရုပ်လူတွေ
တယောက်နဲ့တယောက် စောင့်ကြည့်နေကြတယ်
အသပြာထုပ်နဲ့ အခွင့်ထူးခံတွေက
ပွဲကြည့်ပရိသတ်ပေါ့

အန်တီရဲ့ ငရဲဘုံကို ကလေးကစားကွင်းနဲ့တူအောင်
ဖန်တီးကြလိမ့်မယ်

နေရောင်ခြည်ကို မြင်ရတော့မှာ မဟုတ်
အမြဲတမ်းညရောက်နေလို့ သစ်ပင်တွေသေကုန်ကြမယ်
ရောင်ခြည်သင့်လူတွေ အချင်းချင်း
သတ်ဖြတ်စားသောက်ကြမယ်
ပင်လယ်တွေ အဆိပ်သင့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်တွေ
ပျောက်ကွယ်
မိုးရွာမယ်ဆိုရင် ရွှေပဲပေါ့

မဲညစ်ညစ် လေအငွေ့မှာ လူသေနဲ့
ပုပ်ဟောင်ဟောင်ရတယ်

မရှိမဲ့ ရှိမဲ့ အသက်ရှင်ကျန်သူတွေ ရောဂါအဆန်းတွေဖြစ်
ပွဲကြည့်စင်တွေ ဖျက်စီးခံရ
ထောက်ပံ့ရိက္ခာကုန်သလောက်ရှိပြီ
အထွေထွေဖောက်ပြန်ပျက်စီး ... ဆုပ်ကပ်ရဲ့
နိယာမအကျိုးဆက်တွေ
ကြားဖူးသမျှထဲမှာ အလှပဆုံး ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသဏ္ဍာန်ရယ်
ဘာမှတွယ်ဖက်ထားဖို့ မလိုဘူးလေ

နေမင်းဟာ ပုန်းလှို့ကွယ်လှို့နဲ့ ကဏ္ဍသစ်ကို
မျှော်နေတယ် ...

ညီနောင် (Humber) ။

(ချားလ်စ်ဘူကော့စကီး၏ Born into this အား
ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုပါသည်)

► တမ်းတမိသော ဘေးထွက်ဟင်းတစ်ခွက်

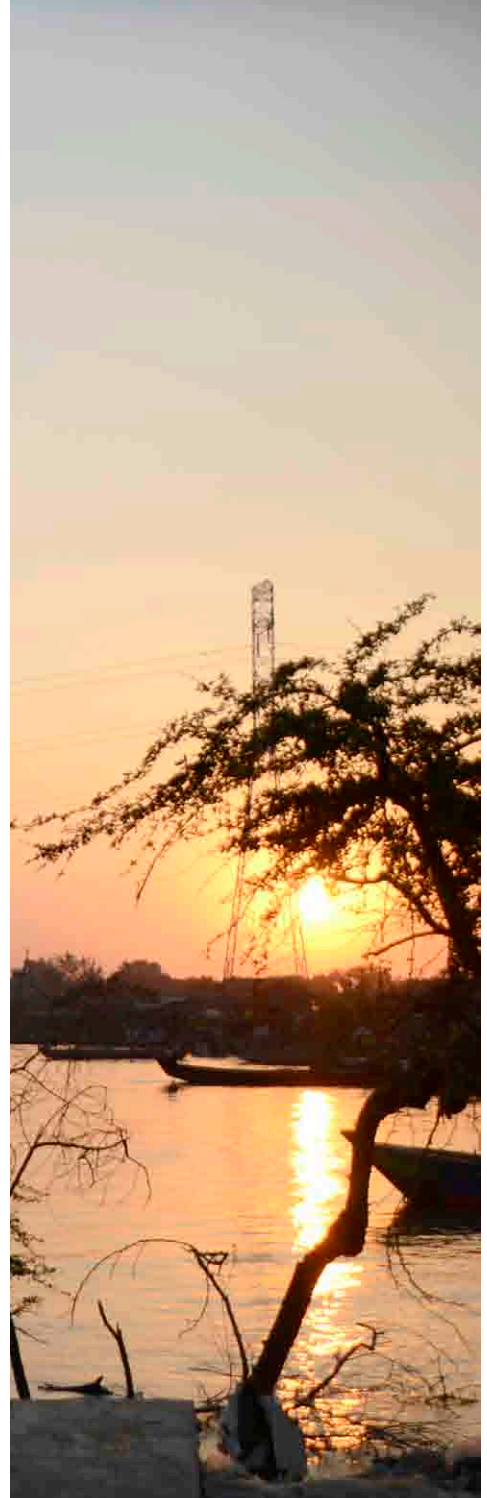
မရမ်းသီးသုပ် တွေ စားချင်လှတဲ့ အာသီသနဲ့ ဆန္ဒက
ကျနေ့ကို တွေးမိတွေးရာ တွေးစေလိုက်တာပါ။
ဒီရာသီ၊ ဒီအချိန်ဆိုရင် မြန်မာပြည်မှာ မရမ်းသီးကင်းများ
ပေါ်နေလောက်ပါပြီ။ အပင်ထိပ်ဖျားမှာ ပြတ်ခဲသီးနေတဲ့
အစိမ်းရောင် မရမ်းသီးကင်းများကို မြင်ယောင်မိနေပါ တယ်။

မရမ်းသီးထောင်း၊ မရမ်းသီးသုပ်ကို တမ်းတမိတဲ့ ကျွန်တော်
တိုင်လိုနော့(Tylenol) ဆေးရှိန်ကြောင့် မျက် စေ့တွေ
လေးလာကာ တဖြည်းဖြည်း အိပ်ပျော်သွားပါ တော့တယ်။
ဟဲဟိုးသား
ဧပြီလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။

အမေ့...နှစ်ချို အကွမ်း

- အမေရယ်.....
တပြေတရွာ အလွမ်းကုန်းဆီက
ဖြေပြေစရာ မှန်းလို့ဖြင့်မှန်းပါရ
ညွှန်းဂါရဝ ကြာဆယ်ငုံ....။
- အလုံးစုံ.....
လုပ်ပုံတွေ
မလျှော်ကန်သမို
တော်လှန်ဖို့ ထွက်တဲ့သား
ကဗျာရေးလို့ ပါးလိုက်တယ်...။
- ညှင်းလေသုံ
နှင်းငွေမှုံ ဆုံလာဖြန်းလျှင်ဖြင့်
မွေးမေမေ တုံကာချမ်းနေမလားရယ်လို့
မှန်းဆစိတ်ရွယ်.....။
- သားမှာတော့လေ....
မေ့ မေတ္တာချိုလွှာကလေးတွေနဲ့
ဖေ့ ချစ်သဒ္ဓါ လုံစွာဖြင့်ထွေးပါရ
နွေးပါလှတယ်.....။
- ရွက်ဟောင်းညှာကြွ မိုးပေါက်ပေးလည်း
စိုးကြောက်နေ ဗျာပါဒတွေနဲ့
မာတာမိရယ်တဲ့ ကျန်းမာ မလား...။
- မိုးသည်းလျှင် ဖျားနာတတ်ပါတဲ့
အရိုးကျ အပင် အားပါပြတ်သည်သို့
ရှိတတ်မည် ရောဂါဘယတွေကြောင့်
သောကထွေပြား.....။
- ဇရာနီးကာမှ ဗျာပါမီး အပူတေးတွေနဲ့
လူကလေးရေ လွမ်းလှပြီကွဲ ရယ်လို့
တမ်းတကာ ငိုနေမလား..... တရားသဘောနဲ့ ဖြေဆည်မရ.....။
- မြန်မာမြေ... ပုဂံတွေ လေမှာပျံမဲ့
နွေနှောင်း တမာန်မှာဖြင့်...ငွေမောင်းသံ တညံတညံနဲ့
ရွှေဒေါင်းတွေ အပြန်တနေ့မှာ...အမေ့ကိုပွေတာနမ်းဖို့
လှမ်းခဲ့မည်ပ.....။

မောင်ပြည်အေး (သံတွဲ) ။

လူ့ မဏှာ နှင့် လူ့ သဘော

© Photo: Minthu WC

" လူတယောက်သည် မိမိဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာပြုမှု ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း မိမိ၏ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် တပါးသူတို့အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှု ဖြစ်ပေါ်စေပါက ချက်ချင်းရပ်တန့်ရပါမည်။ "

လူသားသည် မိမိတဦးတည်းရပ်တည် နေနိုင်သော သတ္တဝါ အမျိုးအစားမဟုတ်သည်နှင့်အညီ စုပေါင်းနေထိုင်၊ သွားလာ၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသော အလေ့အထရှိသည့်သတ္တဝါ အမျိုးအစားဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လူသားတို့၏ ဘဝဖြစ်တည်စဉ်အတွင်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ ကိလေသာ စသည်တို့သည် အများအားဖြင့် လွှမ်းခြုံနေသော သဘောကလည်း ရှိနေကြပေမည်။ ရှိစေဦးတော့၊ လူသားသည် သတ္တဝါအား လုံးတို့တွင် အသိဉာဏ်၊ ပညာ၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ထိုးဖောက်တီထွင် ကြံဆတတ်ကြသူများဖြစ်သည်နှင့်အညီ မိမိ၌ကပ်ညှိနေသော ကိလေသာများကိုလည်းအတိုင်း အတာ တခုအထိ တည်ငြိမ်သော အသိ၊ သတိတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြားသုံးသပ်ပြီး လိုအပ်သည်ထက်မပို မလွန်ကဲ

မိစေဘို့ ဆင်ခြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာလျှင် လူသားပီသသောအနေအထားကို ရရှိခံစားနိုင်ပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါမည်။

လူသားတစ်ဦးခြင်းမှသည် ကမ္ဘာသားအားလုံး ဆက်စပ်နေပါသည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသားအချို့သည် ဘာသာတရားများအပေါ်ယုံကြည်မှုနည်းပါးပြီး ဘာသာမဲ့များအဖြစ် ရပ်တည်လာကြတာကို တွေ့မြင်လာရသည်။ ဘာသာတရားအားလုံးတို့သည် သတ္တဝါ အားလုံးတို့အတွက် ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကိုသာ ညွှန်ပြ၊ သွန်သင်ဆုံးမနေခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ လူသားသည် ဘာသာတရားတခုခုအား လက်ခံကျင့်သုံးပြီး ဘာသာတရား၏ အဆုံး အမတွေကို အမှန်တကယ် လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပါလျှင် ငြိမ်းချမ်းသာယာသည့် လူ့ဘောင်လောကကြီးကို မြင်တွေ့ကြ ရ

မည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။ လူသားအားလုံးအတွက် ဘာသာတရားများသည် နည်းလမ်းမှန်ကန်တိကျစွာဖြင့်ကျင့်ဆောင်ကြရန် ညွှန်ကြားပြသထားပြီးဖြစ်ရာ လမ်းပေါ်တွင် လမ်းပျောက်နေသူများ မဖြစ်စေလိုပါ။

လူတယောက်သည် မိမိဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာပြုမူဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း မိမိ၏ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် တပါးသူတို့အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှု ဖြစ်ပေါ်စေပါကချက် ချင်းရပ်တန့်ရပါမည်။ လူတစ်ဦးချင်း၊ လူတစ်စုတစ်ဖွဲ့ချင်း စီ တို့သည် တစုံတရာ စီမံဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ကြရာတွင်အ များ အကျိုးကို မထိခိုက်စေမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကိုသာ ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလွန် အရေးကြီးလှပေသည်။

လူသားအားလုံးတို့သည် အသွေးအရောင်၊ အယူဝါဒ၊ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ၊ ကျား/မ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံပြီးပြုမူ ဆောင်ရွက်ကြပါလျှင် အလွန် မှားယွင်းပါသည်။ တို့အပြင် အကျည်းတန် အရပ်ဆိုးပြီး အင်မတန်

ထို့ကြောင့် လူသားသည် ကမ္ဘာတွင် ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးသတ္တဝါဖြစ်သည်ဟူသော ဆိုစကားသည်လည်း အတိုင်းအတာတခုထိ မှန်သင့်သလောက်မှန်ပြီး လေးစားစရာ၊ ချစ်စရာကောင်းသည့် လူသားတွေလည်း အများအပြား ရှိနေကြတာကိုလည်း လက်ခံကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

တဆက်တည်းတွင်လည်း လူ့ သဘော လူမနောက ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများကို တွေ့မြင် ကြားရပြန်ပါက ပေးကမ်းလှူဒါန်းကြသည်ကို တွေ့ ရသည်။ ချမ်းသာပါ အချို့က မနာလိုဝန်တိုစိတ်တွေ ဖြစ်ကြပြန်ပြီး ချမ်းသာကြပြန်ပြီး၊ သိန်းတစ်ရာရှိလို့ သိန်းတစ်ထောင် တစ်သောင်း ရှိချင်ကြပြန်သည်။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှုဆိုသည်က ဘာလဲ? ဆန်းကျယ်များပြားလှသည့် လူသဘော လူမနောများပင်...

ထို့ကြောင့် လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ဝယ်ထားပြီး အပြန်အလှန် လေးစားယုံကြည်လျှက် ချစ်ချင်း မေတ္တာတရားများ လွှမ်းခြုံ၍ ငြိမ်းချမ်းသာယာလှပသည့်

" ချမ်းသာ နေပြန်တော့လည်း အချို့က မနာလို ဝန်တို စိတ်တွေ ဖြစ်ကြပြန်ရော၊ ချမ်းသာ ကြပြန်တော့လည်း သိန်းတစ်ရာရှိလို့ သိန်းတစ်ထောင် တသောင်း ရှိချင် ကြပြန်ပါရော၊ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှု ဆိုတာက ဘာလဲ? "

ဝမ်းနည်းဘွယ်ရာများ နှင့်သာကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာကြီးသည်ပင်လျှင် သဘာဝတရားအရ ပြီးပြည့်စုံသော အရောင်အသွေး စုံလင်စွာဖြင့်လှပတင့်တယ် နေသည်ကိုပင် ဆင်ခြင်၍ ရနိုင်ပါသည်။

ယနေထိ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အလွန်အဆိပ်ပြင်းသောတိရိစ္ဆာန်များနှင့် လူသားများကို အသက်အန္တရာယ်ပေးနိုင်သော တိရိစ္ဆာန်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သေကြေပျက်စီးရခြင်းထက် လူသားအချင်းချင်း နှိပ်စက်၊ ညှဉ်းပန်းသတ်ဖြတ်ခြင်းက ပို၍ကြီးမားများပြားလှပေသည်။ လူသားပညာရှင်တို့သည် လူသားများ ပိုမိုအသက်ရှင်နေနိုင်ရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် အချိန်နှင့် ငွေကုန်အကျများစွာသုံးကြသကဲ့သို့ အခြား တဘက်မှာလည်း လူသားပညာရှင်တို့သည် မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် လူသားအမြောက်အများ သေကြေပျက်စီးစေမည့် လူသတ်လက်နက်မျိုးစုံကို နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် တီထွင်ကြံဆ ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို ဝမ်းနည်းဘွယ်ရာ မြင်တွေ့နေရသည်။

လောကသစ်ကြီးကို တည်ဆောက်ကြရာတွင် အပြန် အလှန် တွေးတောဆင်ခြင် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်လျက် မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ပြန်လည် ဝေဖန်သုံးသပ် ဆန်းစစ်ကြရင်းဖြင့် အနီးစပ်ဆုံး အမှန်တရားများကို ရရှိကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

ကမ္ဘာလောကကြီးတခုလုံး အစဉ်ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းစသာယာလှပ နိုင်ပါစေကြောင်း ဆန္ဒမွန်ဖြင့်.....

ဦးညွန့်လှ၊

သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်ရာတွင်

Photo: Minthu

© Photo: Minthu WC

ကျွန်တော် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်သွားပါသည်။ သူ့စာကို လေးလေးစားစား ဖတ်ရှု နေသော စာဖတ်ပရိသတ် တစ်ဦးသည်.....

ကြာသေးသောကာလအတွင်းက မိတ်ဆွေတစ်ဦး ပြသော သတင်းစာပါ သတင်းတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရသည်။ သတင်းက သတင်းကောင်းမဟုတ်ပါ။ စာရေးဆရာမတစ်ဦး ငွေအလွဲသုံးစားလုပ်သော သတင်းဆိုး ဖြစ်ပါသည်။

"ဒီသတင်းမျိုးဖတ်ရတော့ ဟုတ်တာမဟုတ်တာ အပထား၊ အရင်က သူ့စာတွေအရမ်းကြိုက်ခဲ့သူ တစ်ယောက် အနေနဲ့ အခုတော့ သူ့စာတွေမဖတ်ချင်တော့ဘူး။ စာရိတ္တသိမ်ဖျင်းတဲ့

သူဆိုပြီး အထင်အမြင်သေးတဲ့ စိတ်တွေဝင်လာတယ်ဗျာ။ ဘယ်လိုမှန်းမသိဘူး သူ့ကိုအထင်ကြီး လေးစားခဲ့တာတွေ လွင့်စင်ကုန်ပြီဗျာ....။"

မိတ်ဆွေဖြစ်သူ၏ ပြောစကားများဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်စိတ်မသက်မသာဖြစ်သွားပါသည်။ သူ့စာကို လေးလေးစားစား ဖတ်ရှုနေသော စာဖတ်ပရိသတ်တစ်ဦး သည် ထိုသတင်းကြောင့် သူ့ကွယ်ရာမှာ သူ့ကို အော့နှလုံး

နာသွားပါပကော...။

မည်သို့မျှ ကျွန်တော်မှတ်ချက်မပေးလိုက်ပါ။ လူတစ်ယောက်၏ အခွင့်အရေးမှာ ကျွန်တော်ဝင်၍ မစွက်ဖက်လိုပါ။ သူ့မှာအထင်ကြီးခွင့်၊ အထင်သေးခွင့် ရှိပါသည်။

"စဉ်းစားကြည့်ဗျာ...ကျွန်တော်က စာရေးဆရာတွေကို သိပ် အထင်ကြီးတာဗျာ...စာရေးဆရာတွေ အရက်မူးပြီး အော်ဟစ်နေတာ ဂျီကျနေတာတွေကို ခွင့်လွှတ်လို့ရတယ်... ခုလို သူများအပေါ် ကလိမ်ကကျစ် လုပ်တာမျိုးတော့ ခွင့်မလွှတ်ချင်ဘူး..."

ထိုသို့လည်း ဆက်၍ပြောသေးသည်။

လူလောကကြီးတွင် လူအမျိုးအမျိုး စိတ်အထွေထွေ ရှိကြသည်ကို မိတ်ဆွေသိပါလိမ့်မည်။

စာရေးဆရာသည်လည်း ထိုလူအမျိုးမျိုးထဲတွင် ပါဝင်နေသော လူသာလျှင်ဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းသူရှိသလို မကောင်းသူလည်း ရှိပါလိမ့်မည်။ စာရေးဆရာ သူတော်စဉ်များ ရှိသ

မကောင်းစိတ်ပေါ်လာလျှင် ချက်ခြင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပယ်ဖျက်၍ ကောင်း သည့် ဘက်သို့ ကူးပြောင်း၍ ရပါသည်။

လို စာရေးဆရာ အယုတ်တမာများလည်း ရှိနေနိုင်ပါသည်။

ဆရာရေးဆရာဆိုလျှင် လူရိုးလူဖြောင့်ချည်း ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်၍လည်းမရပါ။ သို့သော်...အများလေးစားသော စာရေးဆရာမှာ အထင်ကြီးလေးစားအောင်တော့ နေတတ်ဖို့ လိုမည်ထင်ပါ၏။

စာရေးဆရာမှမဟုတ်၊ လူတွေ လေးစားတန်ဖိုးထားသော အနုပညာသည်မှန်သမျှ တန်ဖိုးရှိနေတတ်ဘို့ အထူးလိုအပ်ပါသည်။

အများကို ပြုပြင် သွန်သင်ပြသလိုသော အနုပညာရှင်များသည် အများအထင်ကြီးနေမှုကိုထိန်းသိမ်း၍ မိမိကိုယ်မိမိ ပရိသတ်၏ ချစ်ခင်လေးစားခြင်းများကိုသာ ရယူသင့်ပါသည်။ မုန်းတီးမှု၊ စက်ဆုတ်မှု၊ ရွံရှာမှုတို့ ပရိသတ်ရင်မှာ ကိန်းအောင်းသွားပြီဆိုလျှင် မိမိ၏ကျဆုံးခန်းဟုသာသိထားသင့်ပါ၏။

နေရာတကာတွင် မိမိ၏စာရိတ္တနှင့် ပတ်သက်၍ အချိန်မရွေး မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်ခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါ ၏။

ရိုးရိုးကျင့် မြင့်မြင့်ကြံခြင်းသာလျှင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါ

သည်။ မိမိ၏ အောင်မြင်မှု၊ ထင်ပေါ်မှု၊ ကျော်ကြားမှုကို စာရိတ္တ သိမ်ဖျင်းမှုကြောင့် အထင်သေးခြင်း၊ အများရွံရှာ စက်ဆုတ်ခြင်း မဖြစ်အောင် အထူးသတိထား ဆင်ခြင်ရပေမည်။ သိမ်ဖျင်းသော စိတ်ဓါတ်များပေါ်လာလျှင်လည်း မိမိဖာသာ အသိရှိရှိဖြင့် ဖယ်ထုတ်ရပေမည်။

လူဆိုသည်မှာ ကိုယ့်သမိုင်းကိုယ် ရေးနေကြရသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်သမိုင်း ကောင်းအောင် ကိုယ်ကပင် ကြိုးစားရ ပေလိမ့်မည်။

အထူးသဖြင့် အများအတုယူ စောင့်ကြည့်ခံနေရသော အနုပညာသည်များ၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ ကျော်ကြား သည့် ပညာရှင်များသည် စာရိတ္တနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းသတင်းများသာ လူအများကြားတွင် ပျံ့လွင့်နေဖို့ အရေး ကြီးသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်နေရန်လည်း စာရိတ္တ ကောင်းရန်လိုပါသည်။

လူစိတ်သည် ကွန်ပျူတာလို ဆော့ဖ်ဝဲလ်များ ထည့်ထားခြင်း မဟုတ်ပါ။ ပြင်၍ရပါသည်။ ပြောင်း၍ရပါသည်။

မကောင်းစိတ်ပေါ်လာလျှင် ချက်ခြင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပယ်ဖျက်၍ ကောင်းသည့်ဘက်သို့ ကူးပြောင်း၍ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ခေတ္တအလည် ရောက်လာကြသော လူလောကကြီးတွင် ကျွန်တော်တို့၏ သမိုင်းကောင်းများကိုသာ ချန်ရစ် ထားကြပါစို့။

**စိုးညွန့် (တောင်ကြီး) ။
၁၇ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၂၀၁၆ ။**

နိုင်ငံရေးတွေ မပြောချင်ဘူး

© Photo: Minthu WC

" ဒေါ်ရွှေမိတစ်ယောက် မယဉ်န ပေါက်ပေးတဲ့ ငွေ တစ်ထောင်တန်တရွက် ခပ်သုတ်သုတ်ယူပြီး ထွက်သွားပါတော့သည်... ကလေးတွေ ဆာလှပြီ.. အမြန်ချက်ရမည်... "

ဒါက သီချင်းခေါင်းစဉ် မဟုတ်ပါ။ မြန်မာပြည်မှာ အဆိုတော် မေခလောလို စီဒီအခွေထုတ်ပြီး ပေတရာ ပေါ်တက်ပြီး အော်လိုက်မယ်လို့လည်း မပြောချင်ပါဘူး။

နိုင်ငံရေးတွေ ပြောနေရလောက်အောင်လည်း ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၊ အရင်းရှင်ဝါဒ၊ ဒီမိုကရေစီဝါဒတွေကို မဖတ်ဘူးပါ။ နားလည်းမလည်ပါ။

ဒါပေမဲ့ ဒေါ်ရွှေမိ နေ့တစ်နေ့ စဉ်းစားဆောင်ရွက်နေရတာက ခင်ပွန်းသည် ဦးငွေဖြိုးနဲ့ သားသမီး သုံးယောက် အတွက် မနက်စာ၊ နေ့လည်စာ၊ ညစာ ဘာချက်ရမလဲ။ ရေလာပျံ့မလား၊ မီးလာပျံ့မလား။ ဒါတွေ အမြဲတွေးတော ကြံစည် စဉ်းစားနေရတာ မလွယ်ပါ။

ခင်ပွန်းသည် ဦးငွေဖြိုး... နံမည်ကသာ ငွေဖြိုး။ မြိုးမြိုးမျက်မျက်တခါမှ ငွေမရဖူးပါ။ ရိုးသားကြိုးစားစွာ ရုံးအကူအဖြစ် လုပ်လာတာ နှစ် ၃၀ကျော်ပြီ။ တစ်ခါမှ ငွေမဖြိုးဘူးပါ။ အိမ်ထောင်မကျမှီက စုထားတဲ့ ငွေတိုငွေစလေးတွေ ဖြိုဖြို သုံးလိုက်တော့ ဦးငွေဖြိုး ဖြစ်နေပြီ။

ဒေါ်ရွှေမိ... နံမည်က ရွှေမိ၊ တစ်ခါကမှ ရွှေကိုမမိဘူးပါ။ မိအောင်လည်းမဖမ်းတတ်ပါ။ ရွှေကိုမိအောင်ကိုင်နိုင်ဖို့ နေနေ

သာသာ မူးလို့ တောင် ရှူစရာမရှိ။

ဦးငွေဖြိုးနဲ့ဒေါ်ရွှေမိ နာမည်တွေ တင်စီးနေသလားလို့ နာမည်ပြောင်းဘို့ လို၊ မလို ဗေဒင် သွားမေးရအောင်က လည်းငွေမရှိ။

ဒီနေ့ ဦးငွေဖြိုး လစာထုတ်ရက်...။ လစာထုတ်ရက်မှာ တော့ အိမ်ကရွှေမိ အနည်းဆုံး ဘဲဥဆီပြန်ဟင်းလေး လောက်တော့ ချက်ထားမှာပဲလို့ စဉ်းစားရင်း ပေးဆပ်ရန် ကြွေးစာရင်းကိုကြည့်လိုက်တော့ ရရန် လခ---၆၀,၀၀၀ ကျပ်၊ ပေးရန်ကြွေးစာရင်း--- ၁၅၀,၀၀၀ ကျပ်။ အကြွေး တဝက်တောင်မှ မဆပ်နိုင်ရင် ငွေရှင် ဒေါ်ကြည်သာက ဆက်မှ ငွေချေးပါတော့မလား။ ကိန်းဂဏန်းတွေ တိုးတိုးလာတာ အကြွေးက လခထိုးဆပ်လို့တောင် ဒေါ်ကြည်သာ မျက်နှာ မကြည်မသာဖြစ်မှာ မြင်ယောင်မိပါသေးတယ်။

နာမည်ကသာ ဒေါ်ကြည်သာ၊ အမြဲတမ်း မကြည်မသာ။ ငွေတိုးချေးစားတာ သူလည်း အရင်းပြုတ်တော့မယ်ဆို ပါလား။

ဒေါ်ရွှေမိ အိမ်ထောင်ရှင်မပီပီ မောင်တထမ်းမယ်တရွက် စီးပွားရှာရတယ်။ ရပ်ကွက်ထဲက ငွေကြေးတတ်နိုင်သူတွေဆီ တအိမ်တက်တအိမ်ဆင်း အဝတ်လျှော်ပြီး သူ့နေ့စဉ် မီးဖိုချောင်စားရိတ်ကို တတတ်တအား ရှာဖွေခဲ့သည်မှာ က

လေးတွေကျောင်းသွားသည့် အချိန်မှစ၍ ကျောင်းဆင်း သည့် အချိန်အထိ။

ဒီနေ့တော့ အရာရှိကတော်လေး မယဉ်နဆီကနေ အ ဝတ်လျှော်ခ ကြွေးလက်ကျန် တစ်ပတ်စာရဖို့ ရှိတာ သူ့ ယောက်ျားရုံးက အပြန်မှ လာယူပါဆိုလို့ ညနေ တစ်ခေါက် ကြွေးတောင်းထွက်ရဦးမယ်။ ကလေးတွေ ကျောင်းဆင်းအမှီ ထမင်းဟင်းချက်ဘို့ ဝယ်ရဦးမယ်။

အိမ်ဦးနတ် ဦးငွေဖြိုးအတွက် ဘဲဥသည် ဒေါ်ရွှေစာ အသံ တစာစာနဲ့ အော်ရောင်းနေတာ ၁၀လုံး ၁၀၀၀ ကျပ်တဲ့။ ၃ လုံးလောက်ဝယ်လိုက်တယ်... ၃၀၀ သွားပြီ။ ကန်စွန်းရွက် ၂စီး... ၁စီး ၁၅၀ ကျပ်၊ ၂စီး ၃၀၀ ကျပ်။ ငပိရေကြိုက ၃၀၀ ကျပ်ဘိုး ဝယ်ခဲ့တယ်။ ငရုပ်သီးမှန်က ၅၀ ဘိုး။ အချိုမှန် ၅၀ဘိုး။ လက်ထဲက တစ်ထောင်တန် ချောကနည်းသွားပြီ။

ဆီလက်ကျန်နည်းနေတော့ ဆီ အစိတ်သားလောက် ဝယ် လိုက်တယ်။ စားအုန်းဆီ ၁ ပိဿာ ၄၀၀၀ ကျပ်နဲ့ ဆီ အ

" ဒီမှာ ကလေးတွေ အဖေ၊ ဘာဖြစ်နေတာလဲ၊ တော့် သားသမီးတွေ ပူဆာနေတာ ကြားရဲ့ လား၊ မြင်ရဲ့ လား "

စိတ်သား ၁၀၀၀ ကျပ်ဘိုးဝယ်လိုက်တယ်။ ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ်ချောပြီ။ ဒီနေ့ အဝတ်လျှော်ခရငွေ ကုန်ပြီ။ ကိစ္စမရှိ။ လခထုတ်ရက်၊ သူ့လစာထဲမှ ကလေးတွေအတွက် လိုအပ် တာလေးတွေဝယ်ပေးမယ်။ ကလေးသုံးယောက် ကျောင်း စားရိတ်နဲ့ စာအုပ်ဘိုးကမနည်း။ ဒီအထဲ အငယ်ဆုံးကလေး ပြီးခဲ့တဲ့လက ဖျားလို့ လမ်းထိပ်က ဆရာဝန်ဆီမှာ ဆေးထိုး ခဲ့ရလို့ သုံးရက်အတွင်း ငွေ ၉၀၀၀ ကုန်ခဲ့တာ။ ဒေါ်ကြည် သာက ဦးငွေဖြိုး အတိုးနဲ့ ချေးခဲ့ပေလို့ ကလေးကို ဆေးကုနိုင်တာ။

အကြီးဆုံးကောင် အာလူးက ဒီနှစ် လေးတန်း၊ အစိုးရစစ်ဖြေ ရမှာမို့ သူ့အတန်းပိုင်ဆရာမက ကျူရှင်ယူပါတဲ့။ ခုထိ မ အပ်ရသေးဘူး။ ဒီကောင် ငယ်ငယ်က အာလူးနဲ့ ဆန်ပြုတ် ကျွေးတာ အကြောင်းပြုပြီး အာလူးလို့ တွင်သွားရော။ အာလူးကြိုက်တဲ့ သားကြီးအတွက် အာလူးတောင် ဝယ်မ ကျွေးဖြစ်တာကြာပြီ...။ သူ့ အဖေ လခ ထုတ်မှ အဝ ဝယ် ကျွေးလိုက်ဦးမယ်...

အလတ်ကောင်ကဘူးသီး။ ငယ်ငယ်နို့ ဘူး မတိုက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ အမေ့နို့ နဲ့မဝတော့ သူငိုရင် ဘူးသီးပြုတ်ပြီးပေးထားတယ်။ ဘူးသီးပြုတ်ကို လက်ချောင်းလေးနဲ့ကိုင်ပြီး စုတ်စားတာ

ကြိုက်လို့ ဘူးသီးနာမည်တွင်သွားရော။ ဒီကောင်ကို ဘူးသီး ကျော်လေးနဲ့ထမင်း လုပ်ပေးရဦးမယ်။

အငယ်ဆုံးမ မိပုက အသက်ကြီးလာပေမဲ့ သူ့အရပ်က အ ရွယ်နဲ့စာရင် ပုနေလို့ မိပုလို့ ချစ်နိုးခေါ်ကြတာ။ ခဏခဏ ဖျားလို့ ဆရာဝန်ဆီ ခဏခဏ ရောက်ခဲ့ရတဲ့သူ။ ဆရာဝန် က အားရှိတဲ့ အစားအစာ ကျွေးပါ။ အားဆေးတိုက်ပါတဲ့။ သူ့ကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်က မိခင်အဟာရမပြည့်လို့လည်း ပါတယ်တဲ့... ခုချိန်ထိ ဘာအားဆေးမှ မှန်မှန် ဝယ်မတိုက် ဖြစ်ပါဘူး...။

အတွေးတွေတွေးရင်းနဲ့ အိမ်နားရောက်လာပါပြီ... ဦး ငွေဖြိုးနဲ့ ကလေးတွေ အိမ်ပြန်ရောက်နေကြပြီ... အငယ် ဆုံးမက အပြေးအလွှား အမေနားကပ်လာပြီး "အမေ ဘာ မုန့်ပါသလဲ" တဲ့။ ဒေါ်ရွှေမိ အဲဒီတော့မှ သတိရမိတယ်... ဈေးထဲမှာ ကလေးတွေအတွက် ဘိန်းမုန့်လေးတောင်မှ ဝယ်ဘို့မစဉ်းစားမိခဲ့ဘူး... အကြီးဆုံးကောင် အာလူးက...

"အမေ၊ သား ရာဘာဖိနပ်ပြတ်နေတာကြာလှပြီ၊ ချိတ်နဲ့ တွယ်ပြီး စီးနေရတာ.. သားအတွက် ဖိနပ် ပါရဲ့လား" တဲ့။ အလတ်ကောင် ဘူးသီးကတော့ အစ်ကိုဖြစ်သူနဲ့ ညီမဖြစ်သူကို တစ်ချက်မော့ကြည့်ပြီး သူ့ခဲတံတိုလေးကို တလှည့် အမေကို တလှည့် ကြည့်နေတယ်...။

ဒေါ်ရွှေမိ သက်ပျင်းတစ်ချက်ချရင်း အားကိုးတကြီးနဲ့ကလေး တွေ အဖေဖြစ်တဲ့ ဦးငွေဖြိုးကို လှမ်းကြည့်လိုက် တယ်...

အလို... သူ့မျက်နှာမသာပါလား... ရုံးမှာ ဘာများဖြစ်ခဲ့ပါ လိမ့်... လခထုတ်ရက် ငွေစလေးများတောင် လှမ်း မပေးနိုင် ပါလား...။

"ဒီမှာ ကလေးတွေအဖေ၊ ဘာဖြစ်နေတာလဲ၊ တော့် သားသ မီးတွေ ပူဆာနေတာ ကြားရဲ့လား၊ မြင်ရဲ့လား"

"တိတ်စမ်း..ငါလည်း အိမ်ထောင် ဦးစီးပီပီ ရှာဖွေနေတာပဲ.. မင်းကြီးတော်အစိုးရက ငွေကို တိုးပေးနေလို့လား... မလောက်မငှ မပြည့်မစုံဖြစ်နေတာ သိလို့လား... ဘာမှ အသုံးမကျဘူး၊ ဘာမှ နားမလည်တဲ့ မိန်းမ.. ငါ ထောင် အကျခံပြီး မင်းတို့ကို ခါးပြတိုက်ကျွေးရမှာလား"...

"ကျုပ်လည်း တဖက်တလမ်းကနေ ရှာနေတာပဲ.. ကုန်ဈေး

နှုန်းက တရက်ထက်တရက် တက်နေတာကော တော် သိရဲ့လား... ကျုပ်ကို အသုံးမကျတဲ့မိန်းမလို့ ပြောရအောင် တော်ကရော အသုံးကျလို့လား... တော်လည်း ဘာမှ နားမ လည်တဲ့ ယောက်ျားပဲ”...

ဦးငွေဖြိုးနဲ့ ဒေါ်ရွှေမိ တယောက်တစ်ဖွဲ့အော်ရင်း လေသံ တွေ ပြင်းထန်လာပြီ...

ကလေးသုံးယောက် မျက်လုံးဝိုင်းပြီး အလှူ အလှူ အခန်း ထဲပုန်းနေကြပြီ.. ဝိုက်ထဲက ထမင်းဆာလို့ တကျွတ်ကျွတ် မည်သံတောင် တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦးကြားနေရပြီ....

မိပု အော်ငိုပြီ...

“ထမင်းဆာလှပြီအမေ... ဆာလှပြီ အမေ”...

ဒေါ်ရွှေမိ ဈေးခြင်းဆောင့်ခွဲပြီး မီးဖိုခန်းထဲ ဝင်ရပြီ..

“ အော် မယဉ်န...မယဉ်န... ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးလေးနဲ့၊ နူးနူးညံ့ညံ့လေး.. ခုတော့၊ မယဉ်ကျေး မနူးညံ့နိုင် တော့ပါလား.... ”

ထမင်းဟင်း ချက်တော့မည်...

မီးခလုတ် ချောက်ကနဲဖွင့် လိုက်ပြီ...

ဒေါ်ရွှေမိ မျက်လုံး ပြာရပြီ...

ထမင်း ဟင်းချက်ဘို့ မီးမလာပါလား... မီးသွေးသွားဝယ် ရအောင် လက်ထဲမှာ ငွေမရှိ... မီးသွေးက တစ်ပိဿာ ၂၀၀၀။ အနည်းဆုံး ငါးဆယ်သား ၁၀၀၀ ဘိုးဝယ်ရမည်။ ကလေးတွေကို တလှည့်လင်တော်မောင်ကို တလှည့်ကြည့် လိုက်သည်.. ဘာမှပြောမနေတော့ပါဘူး။ မီးသွေး သယ် ထံမှာ အကြွေးဝယ်ရတော့မည်...

အော် သတိရပြီ အရာရှိကတော်လေး မယဉ်နထံမှ အဝတ် လျှော်ခ ရစရာအပြေးအလွှား သွားတောင်းပြီး... မီးသွေး ဝယ်မည်ပေါ့ ...အိမ်ကနေ ကမန်းကတန်း ခပ်သုတ်သုတ် သွားပြီး မယဉ်နတို့ အိမ်ဝိုင်းထဲ ဝင်လိုက်သည်...

“ဒီမှာ ကိုကို၊ ယဉ်နက ဘာတွေများ သုံး ဖြုန်းနေလို့လဲ...။ ကိုကို စားချင်တာချက်ကျွေး၊ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်၊ ကလေး နို့ တိုက်ထမင်းကျွေးလိုက်၊ သိပ်လိုက်နဲ့ ချိန်ကုန်သွားတာပဲ.. သနပ်ခါးတောင် ဖြောင့်ဖြောင့်မလိမ်းနိုင်ဘူး”...

“ဟေ့.. ဒီမှာ ယဉ်န.... ဒီခေတ်က မင်းကတော်ခေတ်

မဟုတ်ဘူးဟေ့.. မင်း.. ယဉ်ယဉ်၊ နန အိမ်အလုပ်လည်း လုပ်ရမှာပဲ.. ငါ့ လစာချည်း အားကိုးလို့ မရဘူးကွ”...

ဒေါ်ရွှေမိ အိမ်တံခါးဝ ရောက်သွားပြီ..

“မယဉ်န၊ ဟိုလေ ကျမရဲ့ အဝတ်လျှော်ခလေး လာတောင်း တာပါ”...

အရာရှိ ဦးတင်ကိုကို မျက်လုံးပြူးသွားပြီ...

“ဟင်.. မင်းက ကိုယ်တိုင်...အဝတ်မလျှော်ပဲ ဝိုက်ဆံအကုန် ခံပြီး အဝတ်လျှော်ရသလား။ ကလေးပဲ သုံးလရှိပြီ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် လုပ်ပေါ့ ကွ”...

“ကိုကိုပဲ ကလေးငယ်တုန်းတော့ အကူခေါ်ဆို ဒါတောင် အဝတ်လျှော်တဲ့သူပဲ ခေါ်သေးတာ၊ အိမ်အကူခေါ်ရင် မ ဖြစ်လို့.. မတတ်နိုင်လို့ ဒီလောက်လေးမှ အသိတရား ညှာ

တာတရား မရှိဘူးလား။ သူများ သားသမီးလည်း ယူထား သေး... တာဝန်လည်း မယူနိုင်ဘူး။ ဒီ.. အဝတ်လျှော် အဖွား ကြီးကလည်း အလိုက်ကမ်းဆိုးကို မသိဘူး... သူများ လင်မ ယား စကားများနေလို့ ရှောင်ရမုန်းလည်းမသိ၊ ရော့.. ရှင့် အဝတ်လျှော်ခ တပတ်စာ၊ တရက် ၂၀၀ နဲ့ ၁၄၀၀ အပြည့် မပေးနိုင်သေးဘူး။ တစ်ထောင်ယူ၊ လေးရာ မှတ်ထားဦး။ ဂျပ်ကိုဂျပ်တယ်.. ဒီအချိန်ကြီးမှ လာတောင်း ရတယ်လို့ ...။

အော် မယဉ်န...မယဉ်န... ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးလေးနဲ့ နူးနူး ညံ့ညံ့လေး.. ခုတော့၊ မယဉ်ကျေး မနူးညံ့နိုင်တော့ပါလား....

ဒေါ်ရွှေမိတစ်ယောက် မယဉ်န ပေါက်ပေးတဲ့ငွေတစ် ထောင် တန်တစ်ရွက် ခပ်သုတ်သုတ်ယူပြီး ထွက်သွားပါ တော့တယ်။ ကလေးတွေဆာလှပြီ.. အမြန်ချက်ရမည်...။

အခြေခံလူတန်းစားနဲ့ လက်လုပ် လက်စားတွေရဲ့တနေ့တာ ဘဝပါ...

နိုင်ငံရေးတွေ မပြောချင်ပါဘူး။

သိင်္ဂီရွှေစင် ၊

ဖြစ်ရပ်

ကျုပ်တို့အိမ်ဘေးက
ကိုဘအေးဆိုတာ ရှိတယ်.....။

ဘအေးဆိုတာ...
နာမည်ကသာ ဘအေး
ကျုပ်အိမ်ဘေးမှာ အေးတယ်ရယ်ကိုမရှိ
ရပ်လုံးသိတဲ့ နဲ့သမားဗျ.....။

နဲ့သမားဆိုပေမယ့်....
ပွဲငှား ကလည်းမရှိ.....
အားတိုင်းကလီ နေရတဲ့....
တိ တိတိ...တိတိတိနဲ့....
အကျည်းတန်ဂီတကို....
သည်းခံနေရတာက တရပ်လုံး....
ကျုပ်တို့အိမ် အဆိုးဆုံးပေါ့.....။

ဆဲငေါက်လဲမကြောက်.....
ခဲပေါက်လဲမမျှ.....
ညှုလိုက်တဲ့ နဲ့သံနယ်.....
အသည်းအသံ တွယ်တော့တာပါပဲ.....။

ဒီတော့.....ကျုပ်ကဉာဏ်ရည်ပြေးတယ်....
ဘအေးကမြည်တာမဟုတ်....
နဲ့စုတ်ကမြည်တာ.....
မြည်ရတာဟာ နဲ့ရှိလို့.....
နဲ့မရှိဖို့...အကြံရတယ်.....
ဘအေးအသက်တော့ ချမ်းသာပေးမယ်....
နဲ့လေးအတွက်တော့ လွမ်းစရာလေးပေါ့ကွယ်.....။

ဘအေးရဲ့သား....ငွားဆိုတဲ့ခလေးကို...
မြှောက်ပေးလိုက်တယ်...
ဒီမယ်...ဟေ့ကောင် ငွား....
မုန့်ဝယ်စားဖို့ပိုက်ဆံရောယူ.....
မနက်ဖန်ကျရင်လေ...မင်းအဖေ နဲ့ကြီးကို.....

အမြီးကကိုင်ပြီး....တိုင်နဲ့ရိုက်ချိုးမလား....ဆိုတော့.....
ဒါလေးများဘာခက်လို့.....
မနက်ဖြန် အဖေ လစ်ရင်.....ချိုးပစ်လိုက်ပါ့မယ်....တဲ့...။

ငွားကျေးဇူး....တညကူးတော့....
ထူးခြားမှုတွေ ဖြစ်လာတယ်....
နေ့လည်မှာ နဲ့သံတိတ်....ညယ့်မှာနဲ့သံပျောက်.....
အဲ...နဲ့သံရဲ့ နောက်မှာ...ပွဲညံ့ဖို့ ရောက်လာပြန်တဲ့.....
ယကွင်းသံ...တဝှမ်းဝှမ်းက....
အပြင်းအထန်ကြမ်းတော့တာပါပဲ.....။

ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲ....
နဲ့သံဆိတ်လို့.....လဲ လုန့်အိပ်မယ်မှ မကြံသေး.....
ဒါ...ဘအေး လက်ချက်ပဲဖြစ်ရမယ်...
တွေ့ကြသေးတာပေါ့...ဘအေးရာ...။

မနက်အထ....ဘအေး ကိုစစ်ခင်းဖို့....
ခြေသံပြင်းပြင်းနဲ့ချီတက်...သူ့အိမ်ဘက်မရောက်ခင်...
မြင်လိုက် ကြားလိုက်ရတဲ့....အာရုံ နှစ်ခု....
ကျုပ်ခေါင်းကို တူနဲ့ထုသလိုပါပဲ....
လက်ထဲမှာ ယကွင်းကိုင်လို့....ကွပ်ပျစ်ပေါ် ထိုင်နေတဲ့
ငွား.....
အလို....မြတ်စွာဘုရား....
ကျုပ်တခါတည်း ပြေးသွားပြီး.....
ခွေးသားလေးလက်က ယကွင်းကို....
အာယာတပြင်းပြင်းနဲ့.....
အတင်းဆွဲလှ.....
ကဲ.....ဟေ့ကောင်ငွား.....ဒါဘယ်သူဝယ်ထားတာလဲ....
မင်းအဖေကြီးရော ဆိုတော့....
ဟော ဗျာ....ချိုးဆိုလို့ ချိုးပြစ်လိုက်ပြီ လေ....
ဒီ ယကွင်းက...မနေ့က ဦးပေးတဲ့ မုန့်ဖိုး နဲ့.....
ရိုးရိုး သားသားလေး ဝယ်ထားတာပါ...ပေးလေဗျာ....။

နေမင်းနီ ။

Zika ဗိုင်းရပ်စ်အကြောင်း

WHO ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က Feb 2016 တွင် Zika ပြန့်ပွားမှုအား PHEIC (အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးအရေးပေါ် အခြေအနေ) အဖြစ်ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ချိန်မှစ၍ Zika Virus အပေါ်တွင် လူထု၏ စိတ်ဝင်စားမှု မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ Virus သည် ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ ကူးစက်ခံရခြင်းမရှိသေးသော ဒေသများသို့ ဆက်လက်ပြန့်နှံ့လိမ့်မည်ဟု မှန်းဆထားသောကြောင့်၊ Zika အကြောင်းမှာ သိရှိထားသင့်သည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ရာဇဝင်

Zika Virus ကို 1947 ခုနှစ်တွင် Uganda နိုင်ငံ Zika တောထဲ၌ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးက မျောက်များတွင် Yellow fever Virus ကို စူးစမ်းရှာဖွေ စောင့်ကြည့်ရာမှ မျောက်တစ်ကောင်တွင် စတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ Zika တောအုပ်၏ အမည်ကို အစွဲပြု၍ Zika Virus ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ 1947 ခုနှစ်တွင် Uganda နှင့် Nigeria နိုင်ငံများတွင် လူများ၌ Zika Virus အား Antibodies (ပဋိဇီဝပစ္စည်းများ) ကို တိုင်းတာ တွေ့ရှိခြင်းအားဖြင့် စတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ တပြိုင်နက်မှာပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်လည်း Zika ပိုးရှိသော သူများကို တွေ့ရှိသည့်အတွက် ထိုအချိန်ထက်စတင်ကာ ဤ Virus သည် ပြန့်ပွားနေပြီဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် Virus သည် Equator တလျှောက် Asia and Africa နိုင်ငံများ၌သာ တွေ့ရှိရကာ 2007 ခုနှစ်ထိ တွေ့ရှိရသည့် လူနာပေါင်းမှာ (၁၄) ဦးထက် မပိုခဲ့ချေ။ 2007 ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပြန့်ပွားမှုသည် Equator ခါးပတ်၏ ပြင်ပ သို့ရောက်ရှိကာ Micronesia နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး အတည်ပြု လူနာပေါင်း (၄၉) ဦးအထိ ရှိခဲ့သည်။ ဧပြီလ 2015 မှစ၍ လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော Zika ပြန့်ပွားမှု ကပ်ဘေးသည် Brazil နိုင်ငံတွင် စတင်ခဲ့ကာ ကျန် Americas (North & South) နိုင်ငံများသို့ပါ ဆက်တိုက် ပြန့်ပွားခဲ့သည်။ 2015 ခုနှစ် October မှ January ထိ လေးလတာ ကာလအတွင်း Zika ကူးစက်ခံရသူ ပေါင်း 1.5 millions ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးဖြစ်သော microcephaly (ဦးခေါင်းသေး ဦးနှောက်သေး) ကလေးမွေးဖွားမှုမှာ Brazil နိုင်ငံတွင် ၃၅၀၀ ရှိပြီ ဟု ယူဆရသည်။ လက်ရှိတွင် CDC မှ ပညာရှင်များနှင့် Brazil သုသေသနပညာရှင်များ ပူးပေါင်း၍ Zika Virus နှင့် Microcephaly ဆက်စပ်မှုကို လေ့လာ နေလျက်ရှိရာ တိကျခိုင်မာသော အဖြေရရန် (၆) လခန့် ကြာမြင့်နိုင်သည်ဟု

ခန့်မှန်းထားသည်။ WHO က မူဆက် စပ်မျှမှာ ခိုင်မာမှု ရှိသည်ဟု ကြေငြာထားသည်။

ရောဂါလက္ခဏာနှင့် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာ

ရောဂါသဘာဝအရ ကူးစက်ခံရသူ (၅) ဦးတွင် (၁) ဦးသာ ရောဂါလက္ခဏာပြလေ့ရှိသည်။ ရောဂါလက္ခဏာများမှာ ဖျားခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခြင်း၊ အင်ပြင်ထွက်ခြင်းနှင့်၊ မျက်စိနာခြင်း (နီခြင်း) တို့ဖြစ်သည်။ ထိုလက္ခဏာအားလုံးတို့သည် အနားယူခြင်း၊ အရည်များများသောက်ခြင်းနှင့်အလွယ်တကူဝယ်ယူ၏ရရှိနိုင်သော အကိုက်အခဲပျောက်၊ ကိုယ်ပူကျဆေးများသောက်ခြင်းဖြင့်၊ သက်သာသွားနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဆေးများမသောက်ခင် ကျွမ်းကျင်သူများက Dengue မဟုတ်ကြောင်း စမ်းသပ် စစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ ရောဂါလက္ခဏာများမှာ ပြင်းထန်မှုမရှိသော ကြောင့် လူအများသည် သတိမမူမိဘဲ နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ရနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လူအားလုံးသည် Zika ဖြစ်ပွားနေသော နေရာများသို့ ခရီးသွားထားဖူး၍ အထက်ပါ လက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ရှိသော် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ သွားရောက်ပြသကြရသည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ရောဂါမပြင်းထန်သော Zika ကိုအဘယ်ကြောင့် အလေးထားကြောက်ရွံ့ရပါသနည်း။

အားလုံး သိပြီးထားသည့် အတိုင်းပင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် ကာလ အတွင်းမိခင်ကို ကူးစက်ခံရပါက မွေးဖွားလာမည့်

ကလေးတွင် ဦးခေါင်းသေး၊ ဦးကျောက်သေးရောဂါ (microrcephaly) နှင့်၊ ဦးနှောက်နှင့် အာရုံကြောကောင်းစွာ မဖွံ့ဖြိုးခြင်းတို့ ဖြစ် နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တစ်ရာ ရာ ခိုင်နှုံးသေချာပေါက် မပြောနိုင်သော်လည်း WHO ကမူ များစွာဆက်စပ်မှုရှိသည်ဟုယူဆကြေငြာထားပါသည်။ CDC က လည်း ဆက်စပ်မှုသည် ပို၍ပို၍ ခိုင်မာလာကြောင်း ပြောကြားသည်။ ထို့အပြင် Virus ပိုးသည် Guillian Barrre (GB) ဟုခေါ်သော အာရုံကြောရောဂါနှင့်လည်း ဆက် စပ်မှုရှိနေပြန်သည်။ (GB) ဆိုသည်မှာ ရောဂါပိုးဝင် ရောက်ခြင်းကြောင့်အာရုံကြောများ ရုတ်ချည်းပျက်စီးကာ ကြွက်သားများ အားနည်းသော ရောဂါဖြစ်သည်။

ကူးစက်ပုံ

Zika သည် ခြင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်ပြီး Aedes ခြင်သည် Zika သယ်ဆောင်သည့် အဓိက ခြင်အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ Aedes ခြင်သည် Zika အပြင် သွေးလွန်တုတ်ကွေးနှင့် Chickungunya ရောဂါပိုးတို့ကိုပါသယ် ဆောင်ကူးစက်စေနိုင်သည်။ ၎င်းသည် နေ့ဘက်တွင် အကိုက်များပြီး၊ ညဘက်တွင်လည်း ကိုက်နိုင်သည်။ Aedes ခြင်များသည် လူအများအနီး နေထိုင်သော အလေ့အထရှိပြီး ဝပ်နေသော ရေသေတွင် ပေါက်ပွားတတ်သည်။ အစပိုင်းတွင် ခြင်-မျောက်-ခြင် ကူးစက်မှု သံသရာသာ ရှိခဲ့သော်လည်း ပထမဆုံး ဖြစ်ပွားသော ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုမှ စတင်ကာ ခြင်-လူ-ခြင် ကူးစက်မှု စတင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင်ကုန်သွယ်မှု၊ ကူးသန်းသွားလာမှုများ၊ ကမ္ဘာနှင့်အပူပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှရောဂါပိုး သယ်ဆောင်ထားသော ခြင်များသည် လည်း ကမ္ဘာအနှံ့အလွယ်တကူ ပြန့်နှံ့နေထိုင်လာကြသည်။ လူမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ရာတွင် အဓိကလမ်းသွယ်နှစ်သွယ်ရှိသည်။

(၁) မိခင်မှတစ်ဆင့် ဝမ်းဗိုက်အတွင်းရှိ ကလေးသို့ ကူးစက်ခြင်း

- အချင်းကိုဖြတ်၍ ကူးစက်ခြင်းဖြစ်သည်။
- မိခင်နို့မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်ကြောင်းယနေ့အထိအထောက်အထား မရှိသေးပါ။

(၂) လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်ခြင်း

- ရောဂါပိုး ကူးစက်ခံရသော အမျိုးသား၏သုတ်ရည်မှ တစ်ဆင့် ကူးစက်စေနိုင်သည် (အမျိုးသားတစ်ဦးသည် ရောဂါလက္ခဏာမပြမီမှစ၍ ပြုပြီး ရက်အနည်းငယ်အထိ တပါးသူအားကူးစက်စေနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ

Virus ပိုးသည် သုတ်ရည်ထဲတွင် သွေးထဲမှာ ထက်ကြာကြာနေနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။)

- ရောဂါပိုး ကူးစက်ခံထားရသော အမျိုးသမီးမှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်ကြောင်း အထောက်အထား မရှိသေးပါ။
- သွေးမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ခြင်း ရှိ/မရှိကိုမူ လေ့လာနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

Zika အုပ်စုတူသော Virus များဖြစ်သည့် သွေးလွန်တုတ်ကွေး (Denque) အဝါရောင်အဖျား (Yellow fever) နှင့် ဂျပန်ဦးနှောက် အမြှေးရောင်ရောဂါ (JBE) တို့အတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိသော်လည်း Zika အတွက်မှာမူ ယနေ့အထိ ကာကွယ်ဆေးမရှိသေးချေ။

(၁) ခြင်ကိုက်ခံရခြင်းမှကာကွယ်ခြင်း

ခြင်များကိုနှိမ်နင်းခြင်း၊ ခြင်ကိုက်မခံရအောင် ကာ ကွယ်ခြင်း၊ ဤနည်းလမ်းဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသောနေရာ၌ Zika ကူးစက်ပြန့်ပွားမှု ကိုသာမက မဖြစ်သေးသော နေရာများသို့ ပြန့်ပွားမှုကိုပါ ကာကွယ်နိုင်သည်။

- ရောဂါဖြစ်ပွားသော နေရာများသို့ သွားရောက်ပါက ထိုဒေသတွင် ခြင်ကိုက်မခံရအောင် ခြင်တားဆေးလိမ်းခြင်း။ လက်ရည်ဝတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကာကွယ်ပါ။ (ခြင်ဆေးလိမ်းရာတွင် နေကာ ဆေးအပေါ်မှ လိမ်းရပါ မည်။)
- သင်သည် လူနာတစ်ဦးဖြစ်က အခြားသူများသို့မကူးစက်စေရန် ရောဂါဖြစ်ချိန် ပထမ တစ်ပတ်အတွင်း ခြင်ကိုက်မခံရအောင် ဂရုစိုက်ရန် အရေးကြီးသည်။
- ဖြစ်ပွားရာဒေသသို့ သွားရောက်၍ နေရပ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပါက ရောဂါလက္ခဏာ ပြသည်ဖြစ်စေ မပြသည်ဖြစ်စေ (၃) ပတ်အတွင်း ခြင်ကိုက်မခံရစေရန် အထူးဂရုပြုရမည်။ သို့မှသာ မိမိမှတစ်ဆင့် ဒေသရှိခြင်များသို့ ရောဂါပိုးကူးစက်မှုကို ကာကွယ်နိုင်မည်။

(၂) လိင်မှတဆင့်ကူးစက်မှု ကာကွယ်ခြင်း

- လိင်ဆက်ဆံရာတွင် Condoms အသုံးပြုရပါမည်။
(အထူးသဖြင့် ကိုယ်ဝန်ရှိသော အမျိုးသမီးများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင်)

(၃) သွေးသွင်းရာမှတဆင့် ကူးစက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်း
(ကူးစက်မှုရှိ/မရှိမသေချာသေးပါ)

- အောက်ပါ အချက်အလက်များနှင့် ကိုက်ညီနေပါက သွေးလှူခြင်းကို နောက်ရက်သတ္တပတ်(၄)ပတ် ထိရွှေ့ဆိုင်းရမည်။

(က) လွန်ခဲ့သော (၂) ပတ် အတွင်း Zika ရောဂါဖြစ်ခြင်း။

(ခ) Zika ဒေသသို့ လတ်တလော သွားရောက်ခဲ့ခြင်း။

(ဂ) ရောဂါဖြစ်နေသော အမျိုးသား (သို့) လွန်ခဲ့သော ၃ လ အတွင်း Zika ဒေသသို့ သွားရောက်ခဲ့သော အမျိုးသားနှင့် လိင်ဆက်ဆံမှု ရှိထားခြင်း။

(၄) ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းအား ဆိုင်းငံ့ခြင်း

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်တွင် Zika ရောဂါဖြစ်ပါက နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးသည် ပြင်းထန်သောကြောင့် အထူးသတိထားသင့်သည်။ ထို့အတွက် CDC (Centre of Disease Control) guidelines များထုတ်ပြန်ထားပါသည်။

(က) အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် Zika ဒေသသို့ သွားရောက်ခဲ့ဖူးလျှင် ရောဂါလက္ခဏာမပြသော်လည်း ရောဂါပိုးသယ်ဆောင်မှုရှိနိုင်သည့်အတွက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခင် အနည်းဆုံး (၈) ပတ်စောင့်ဆိုင်းရမည်။

(ခ) ရောဂါလက္ခဏာပြသော (သို့) သွေးထဲတွင် ရောဂါပိုးတွေ့သောအမျိုးသမီးသည်လည်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခင် အနည်းဆုံး တစ်ပတ်စောင့်ဆိုင်းရမည်။

(ဂ) ရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့သောအမျိုးသားသည် ဖြစ်ပွားချိန်မှ စတင်၍ ၆ လ ကြာသည်အထိ Condoms သုံးစွဲရမည်။ ရောဂါဖြစ်နိုးမြင့်မားနေသော အချို့နိုင်ငံများတွင် (ဥပမာ- ဘရာဇီး၊ အီကွေဒေါ၊ ဂျမေကာ၊ ကိုလံဘီယာ) ဒေသ guidelines များသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းကို အကန့်အသတ်မရှိ ဆိုင်းငံ့စေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းဆိုရာ

ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အဆိုပါ Guideline များနှင့် ပတ်သက်ပြီး လိုက်နာနိုင်မှုရှိမရှိ မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်နေသည်။

နိဂုံး

Zika ၏ တိုက်ရိုက်ထိခိုက်မှုသည် Ebola, SARS, H1N1 အစရှိသော Virus များလောက် မပြင်းထန်ပါ။ ကံအားလျော်စွာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များတွင် ဖြစ်ပွားမှုကို ကာကွယ်တားဆီးခြင်းတစ်ခုတည်းဖြင့် ဆိုးဝါးသော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာကိုကာကွယ်နိုင်ပေသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများ သုံးစွဲနိုင်သော ကာကွယ်ဆေးမျိုးကို ထုတ်လုပ်တီထွင်နိုင်ရန် ကြိုးစားရမည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင်မူ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ကာကွယ်မှုများကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် လတ်တလော ဖြစ်နေသောပြန့်ပွားမှုကို ရပ်တန့်အောင် ကြိုးပမ်းကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

Photo Credits:

Photo 1: MailOnline.com

Photo 2: Center for Disease Control and Prevention (<http://www.cdc.gov/>)

နွေးမွန်ကျော်စိုး (MBBS)

သံသရာနဲ့ ကံကြမ္မာ

© Photo: Minthu WC

သတ္တလောကတွင် သတ္တဝါဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မှ စပြီး ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ဟူသော ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် တရားများနှင့် မလွဲမသွေကြုံတွေ့ ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သတ္တလောကထဲမှ သတ္တဝါတစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် လူသားဟူ၍ ဖြစ်တည်လာသည်မှစပြီး စိတ်နှင့်ကိုယ်(ခန္ဓာ)သည် တပေါင်းတည်း ပါလာပြီး မွေးသည်မှစ၍ သေဆုံးသည်အထိ စိတ်၏ ခံစားရမှုများ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ခံစားရမှုများကို သိရှိခံစား တတ်ကြပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်၏တွေ့ထိသမျှလည်း၊ သာယာခြင်း၊ နစ်သက်ခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ နာကျင်ခြင်း၊ ပူဆွေးခြင်း၊ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း စသည်တို့ကို စိတ်မှသိရှိကာ တုန့်ပြန်မှုနှင့် သိရှိခံစားမှုများဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ စိတ်နှင့်ခန္ဓာ၏ လက်ရှိရရှိနေသော အကြောင်းတရားများသည် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူများ၊ မိမိကြံ

စည်ခဲ့သော အကြံအစည်များနှင့် ယခုလက်ရှိပြုမူသော ကြံစည်တွေးတောနေသော အကြောင်းတရားများ၏ ရလဒ်များပင်ဖြစ်ပါသည် (အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ်ပါသည်)။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဗုဒ္ဓ၏တရားများကိုလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရမှာ ကျိုးကြောင်းဆက်နွယ်မှု၊ သဘောတရား (Cause and Effect) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်အရာကိစ္စတွင်မဆို အကြောင်းတရားမရှိပဲ အကျိုးတရားဟူ၍မရှိနိုင်ပါ။ ထိုအရာကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကျေးဇူးပြုသောတရား “ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်တရား” ကြီးကြောင်းဆင်ခြင်ခြင်းတရား ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပါသည်။

ဗုဒ္ဓသည် “သဗ္ဗညုတဉာဏ်” ကြောင်းရာအလုံးစုံကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်နိုင်သောဉာဏ် (Enlightenment) ဆရာ မကူ

ကိုယ်တိုင်ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော်မူသော ဉာဏ်ကို ရရှိအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏တရားအရ လောကတွင် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်းတို့ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းကို သံသရာဟုခေါ်ပါသည်။ ထိုအဖန်တလဲလဲဖြစ်ပေါ်နေသော ဆင်းရဲခြင်းများ ချုပ်ငြိမ်းရာ၊ လွတ်မြောက်ရာကို “နိဗ္ဗာန်” ဟုခေါ်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် သံသရာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

သတ္တဝါတို့သည် သံသရာတွင် ကျင်လည်နေစဉ် ခံစားရသော ရလဒ်များ၊ စံစားရသော ရလဒ်များ စသည်တို့သည် မိမိ၏ “ကံ” တရားများဖြစ်ပါသည်။

“ကံ” ဆိုသည်မှာ ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိပြုလုပ်ခဲ့သမျှနှင့် မိမိပြုလုပ်နေဆဲတို့သည် မိမိတို့၏ ကံပင် ဖြစ်ပါသည်။

အတိတ်အကြောင်းအရာနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းအရာတို့ သည် ယူ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး တရားဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုရိုးစကား တစ်ခုကို ဖော်ပြပါရလျှင် “ မိမိ၏ကံ၊ မိမိထံ ပဲ့တင်ပြန်လာမည်” ဖြစ်ပါသည်။ ကြမ္မာရဟတ်တပတ်လည်တတ်ပါသည်။ ယခုမိမိတို့ပြုလုပ်နေသော ကံအကြောင်းတရားသည် နောင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် မိမိ၏ကံ အကျိုးတရားများဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းသည် အနာဂတ်အကျိုးတရားဖြစ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကံတွင် အတိတ်အကြောင်းကံ အကျိုးပေးချိန်တန်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကို ခံစားရပါမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပစ္စုပ္ပန် ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် မိမိပြုမှု ဆောင်ရွက်ခြင်း သည် အတိတ်ကံ အကျိုးပေးချိန်ဖြစ်ပါက ယခု ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးကို ခံစားရပါမည်။ (ဥပမာ-အတိတ်ကံက ထိပေါက်ရန် အကြောင်းပါလာပါက ယခု လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်တွင် ထိထိုးက ထိပေါက်ပါမည်။ ထိမထိုးက ထိမပေါက်ပါ။ မိမိ၏ လက်ရှိပြုလုပ်ခြင်း ကံ ပါဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကံသည် မိမိတို့၏ ပြုမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းဟု မှတ်ယူရပါမည်။ စကားပုံတခုအရ “ကံယုံ၍ ဆူးပုံမနင်းရာ” ဟုဆိုရာတွင် ဆူးပုံသွားနင်းလျှင် ဆူးစူးမည်သာဖြစ်ပါသည်။ ဆူးပုံကို နင်းခြင်းဟူသော မိမိ၏ ပြုလုပ်ခြင်းကံကြောင့် ဆူးစူး ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်အရာတွင်မဆို ကျိုးကြောင်း ဆက်နွယ်မှု သဘောတရားများ ပါဝင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကံတရားကို လေ့လာရာတွင် အတိတ် အကြောင်းမှ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းမှ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းမှ အနာဂတ်အကျိုး တို့ဖြစ်

ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် သံသရာရှိသည်ကိုလည်းယုံသည်။ ကံကိုလည်းယုံသည်။ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ယုံသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့သည် သံသရာဘေးကို ကြောက်လန့်ကြပါသည်။ သံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓသည် သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိမြင်တော်မူသဖြင့် ဗုဒ္ဓဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။

သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားမှာ- ဆင်းရဲခြင်း အမှန်တရား ဒုက္ခသစ္စာ

ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန်တရား သမုဒယသစ္စာ

ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာ အမှန်တရား ... နိယောဓ သစ္စာ

ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာသို့ရောက်ရန် အမှန်ကျင့်သုံးရမည့်တရား မဂ္ဂသစ္စာ

ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတို့သည် ဆင်းရဲခြင်း အမှန်တရား။

ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန်တရားမှာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့ ဖြစ်သည်။

အဝိဇ္ဇာဆိုသည်မှာ မသိခြင်း၊ တဏှာဆိုသည်မှာ တွယ်မက်ခြင်း၊ မသိ၍ တွယ်တာ မက်မောခဲ့ခြင်း (သမုဒ္ဓယ သစ္စာ) (အဝိဇ္ဇာနှင့်တဏှာ)

ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာအမှန်တရား.....နိယောဓသစ္စာ

ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာသို့ ရောက်ရန် ကျင့်သုံးရမည့် အမှန်တရား..... မဂ္ဂသစ္စာ

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရန် အမှန်ကျင့်သုံးရမည့်တရားများမှာ

(၁) အမှန်သိခြင်း...သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို အမှန်သိခြင်း... (အနိစ္စ...မတည်မြဲသောတရား၊ ဒုက္ခ ...ဆင်းရဲခြင်းတရား၊ အနတ္တ...အစိုးမရသော တရားများကို အမှန်သိခြင်း)

ဆင်းရဲခြင်းကိုသိခြင်း... ဆင်းရဲခြင်းကင်းရာကိုသိခြင်း။
ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေသော ချုပ်ငြိမ်းစေသော အ
ကျင့်ကိုသိခြင်း။

(၂) အမှန်ကြံစည်ခြင်း...သမ္မာသင်္ကပ္ပ။

လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ခံမင်တွယ်တာခြင်းမှ လွတ်
ကင်းအောင် ကြံစည်ခြင်း။

နှလုံးမသာခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊
အနိုင်ရလိုခြင်း၊ ပြိုင်ဆိုင်လိုခြင်းတို့မှ ကင်းသော ကြံစည် ခြင်း။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တို့မှကင်းအောင် ကြံစည်ခြင်း။

(၃) အမှန်ပြောခြင်း... သမ္မာဝါစာ

မှသာမပြောခြင်း၊ ကုန်းမတိုက်ခြင်း၊ သူတပါးနားမခံသာ
အောင်ကြမ်းတမ်းစွာမပြောခြင်း၊ အနှစ်မပါသောစကား
ကိုမပြောခြင်း (ဝဇီဒုစရိုက်လေးပါးမှရှောင်ခြင်း)။

(၄) အမှန်လုပ်ခြင်း... သမ္မာကမ္မန္တ။

သူတပါးအသက်မသတ်ခြင်း၊ သူတပါးဥစ္စာမခိုးခြင်း၊ သူတပါးအိမ်
ယာကိုမပြစ်မှားခြင်း (ကာယဒုစရိုက် သုံးပါးကို ရှောင် ကြဉ်ခြင်း)

(၅) အမှန်အသက်မွေးခြင်း... သမ္မာအာဇီဝ

ဝဇီဒုစရိုက်လေးပါး၊ ကာယဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုရှောင်၍
မှန်ကန်စွာအသက်မွေးခြင်း။

(၆) အမှန်အားထုတ်ခြင်း... သမ္မာဝါယမ

မဖြစ်ပေါ်သေးသော အကုသိုလ်တရားများကို မဖြစ် ပေါ်စေရန်
မိမိကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံးသုံးပါးလုံးကို စောင့်ထိန်းခြင်း။

ဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကိုစည်ပင်ပွားများစေရန်
မိမိစိတ်ကိုတည်ဆောက်ခြင်း။

(၇) အမှန်အောက်မေ့ဆင်ခြင်ခြင်း...သမ္မာသတိ

ရပ်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊ သွား
သော်လည်းကောင်း၊ လျောင်းသော်လည်းကောင်း က္ကရိယာပုဒ်၌
သတိရှိနေခြင်း။

မနာလိုခြင်း၊ ဒေါသဖြစ်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်းတို့ကိုပယ် ဖျောက်၍
ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ စိတ် ဓမ္မတရားများကို အကြိမ်ကြိမ် အဖန်အဖန်
ရှုမှတ်ပွားများ၍ ခန္ဓာကိုယ်၌ သတိကပ်ခြင်း။

(၈) အမှန်တည်ငြိမ်ခြင်း...သမ္မာသမ္မာဓိ

ရုပ်နာမ်တို့ကို အမြဲရှုမြင် ဆင်ခြင်၍ စိတ်တည်ငြိမ်နေခြင်း။

ကာမဂုဏ်အာရုံတို့မှ ကင်း၍နေခြင်း။

အကုသိုလ်တရားတို့မှကင်း၍ နေခြင်း။

ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီတိ၊ သုခ၊ ဒေါမနဿ တို့မှ ကင်း၍
ဥပေက္ခာပြုခြင်းကြောင့် သတိစင်ကျယ်စေခြင်း။

ဝီတိ သောမနဿ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ သုခ ချမ်းသာခြင်း၊
ဒေါမနဿ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ လျစ်လျူရှု၍ ဥပေက္ခာ ပြု
ခြင်းကြောင့် သတိစင်ကြယ်ခြင်း။

ဤမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး မြတ်တရားတို့ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြင့်
မည်သူမဆို မြတ်နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သော သံသရာမှ လွတ်မြောက်
နိုင်ပါသည်။

သံသရာမှမလွတ်မှီ သံသရာတွင် အဖန်တလဲလဲ လည်
ပတ်နေစဉ်တွင်လည်း မိမိတို့ ဘဝအဆက်ဆက်က ပြု
လုပ်ခဲ့သော ကံ၊ စိတ်၊ စေတနာတို့သည် မိမိနောက်သို့
အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်ပြီး ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးတို့ကို ခံစား
ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သံသရာမှ လွတ်ကင်းရာမြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရည်သန်လျက်.....

အားလုံးကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ...

ခင်ငြိမ်းချမ်း ။

သူ့ လိုဘ... ကိုယ့်လိုဘ

တ ခါသော်...နေပြည်တော်အနီး ရဲစခန်း တစ်ခုတွင် ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်၏။

x x x x သတင်းဌာနမှ တီဗွီ သတင်းထောက်မောင်သွက်နှင့် တပည့်ကျော်တို့ ဗီဒီယိုကင်မရာများနှင့် အပြေးရောက်လာကြရာ သွေးအိုင်ထဲလဲကာ "အောင်မလေး...ကယ်ပါ။ သေတော့မယ်...အဲဒီနံ့...ခေါ်ပေးကြပါ..." ဟု အော်နေသည့် ရဲမှူးကြီးကိုတွေ့ သည်။

သတင်းထောက်တပည့် လုပ်သူကလည်း ဆရာထက်လျှင်၏။ ငါးခြောက်ဆိုသည်နှင့် ဖုတ်ပြီးသားဆိုတာမျိုး။ ကင်မရာဆင်ပြီးသည်နှင့် မောင်သွက် မိုက်ခွက်ကို အမလေး တ၊ နေသည့် ရဲမှူးကြီး ပါးစပ်နား ကပ်လိုက်သည်။

မောင်သွက် - "ကျနော်..x x x သတင်းဌာနက သတင်းထောက်ပါရဲမှူးကြီး...သတင်းယူခြင်လို့ပါ။ ဖြေနိုင်တာလေး ဖြေပေးပါ။"

ရဲမှူးကြီး - "အောင်မယ်လေး...အင်း..အင်း...။ Identity ကဒ်ပြပါ"

မောင်သွက်က ထုတ်ပြလိုက်၏။

မောင်သွက် - "ပေါက်ကွဲမှု ဘယ်အချိန်က ဖြစ်တာလဲ၊ ဘယ်လိုဖြစ်ပါသလဲ တစ်ချက်လောက်ပြောပေးပါ။"

ရဲမှူးကြီး - "လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ မိနစ်လောက်ကဖြစ်တာ... ရုံးခေါင်မိုးပေါ်မှာ.. ဒုန်းဆိုပြီး ဒေါက်ဒေါက်ဒေါက်နဲ့အောက်ကျလာတဲ့ အသံကြားလို့ထွက်ကြည့်တာ... အလုံးကြီးတစ်လုံး ကျနေဆီကို လိမ့်လာနေလို့၊ ဘာကြီးလဲဟလို့ အသံထွက်အော် မိလိုက်တယ်။ အဲဒီ အလုံးကြီးဆီက "ဒါ..ဗုန်း... ဖယ်ဖယ်...ကွဲတော့မယ်" လို့အသံထွက်လာတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်က.. "ဝေးဝေးသွားကွဲ ဒီနားလာမကွဲနဲ့" လို့ အော်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ အလုံးကြီးက အထက်က ညွှန်ကြားချက်အရ ဒီမှာဘဲကွဲရမယ်၊ ခင်ဗျား ဖယ်တဲ့...ပြောပြောဆိုဆို... ဗုန်း...ခနဲ ကွဲသွားပါတော့တယ်"

ရဲမှူးကြီးနာ၍ ပြီးတွားလိုက်သေး၏။

"အင်း..အောင်မလေး...အဲဒီနံ့...မလာသေးဘူးလား။"

သတင်းထောက် - "ဟုတ်ကဲ့ပါ။ လာတော့မှာပါ... ရဲမှူးကြီး...ဒဏ်ရာ ဘယ်လောက်ပြင်းပါသလဲ"

ရဲမှူးကြီး - "ခင်ဗျားမြင်တဲ့အတိုင်းပါဘဲ"

သတင်းထောက် - "အခုပေါက်ကွဲမှု ဘယ်သူ့ လက်ချက်လို့ ထင်ပါသလဲ"

ရဲမှူးကြီး - "မသမာသူ တစ်စုံလင်လက်ချက်ပါ"

သတင်းထောက် - "မသမာသူဆိုတာ အခုအာဏာ မလွှဲချင်တဲ့ အုပ်စုများမဖြစ်နိုင်ဘူးလား"

ရဲမှူးကြီး - "အဲဒါဖြေခွင့်မရှိပါဘူး"

သတင်းထောက် - "ဒီကိစ္စ လူထုကို ဘာများ ပြောချင်ပါသလဲ"

ရဲမှူးကြီး - "ဒီကိစ္စ ကော်မရှင်ဖွဲ့စုံစမ်းဖို့ အထက်ကို တင်ပြသွားမယ်...ပြည်သူ့အကူအညီယူပြီး၊ လူထုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှန်း ဖော်ထုတ်သွားမယ်လို့ အသိပေးလိုပါတယ်"

သတင်းထောက်က ရဲမှူးကြီးအား ..."ကျေးဇူးပါဘဲလို့ "နုတ်ဆက်ကာ မက်ခွက်နဲ့ ကင်မရာသိမ်းပြီး ပြန်တော့မည့် ဟန်ပြုလိုက်စဉ်

ရဲမှူးကြီး - "ဟေ့..ဟေ့..ဘယ်သွားမှာလဲ....လဘက်ရည်ဖိုးပေးခဲ့အုန်းလေ"

Win Laung ၊

ဖြစ်မှ ဖြစ်ရပေ

သတင်းထောက် ။ ။ “လမ်းဘေးဈေးသည် တယောက်ဖမ်းမိရင် ဒဏ်ငွေဘယ်လောက်ကောက်ခံသလဲ”

စည်ပင်အရာရှိ ။ ။ “တယောက်ကို ကျပ်ငွေ ငါးထောင်ကောက်ပါတယ်”

တလကြာပြီးနောက်

သတင်းထောက် ။ ။ “ဆရာခင်ဗျား၊ ဘာကြောင့် ဒဏ်ငွေကို ငါးထောင်ကနေ တစ်လအတွင်း တစ်သောင်းအထိ တင်လိုက်တာလဲ”

စည်ပင်အရာရှိ ။ ။ “ငါးထောင်လောက်နဲ့ ဒီလမ်းဘေးဈေးသည်တွေကမမှလို့ တဆတင်ကောက်ရတာပါ”

နောက်တစ်လအကြာ

သတင်းထောက် ။ ။ “ဆရာရေ...ကျနော်တကယ့်ကိုနားမလည်လို့ မေးပါရစေ။ ငါးထောင်ကောက်တုံးက ဈေးသည်တွေမမှဘူးဆိုလို့ တစ်သောင်းအထိတင်

လိုက်တယ်... ခုကျမှ ဘာကြောင့် ငါးထောင် ပြန်ချလိုက်တာလည်း”

စည်ပင်အရာရှိ ။ ။ သက်ပျင်းချ၍ “အင်း... ဒဏ်ငွေကို တစ်သောင်းအထိ မြင့်တင်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် လမ်းဘေးဈေးသည်တွေ ကြက်ပျောက် ငှက်ပျောက်ပျောက်ကုန်ကြရော”

သတင်းထောက် ။ ။ “ဒီလိုဆိုကောင်းတာပေါ့၊ လမ်းဘေး ရှင်းသွားရောပေါ့၊ ဈေးပြန်ချလိုက်ရင် လမ်းဘေးပြန်မရှုပ် လာဘူးလားဆရာ”

စည်ပင်အရာရှိ ။ ။ “ဟ...တစ်သောင်း ကောက်ရတာက ပိုရမလားလို့ တွက်ထားတာ ခုတော့တစ်ပြားမှ ကောက်မရတော့ဘူး...ဘဏ္ဍာငွေထိခိုက်တယ်ကွ”

သတင်းထောက် ။ ။ “ဗျာ..”

ဒေါ်နယ်လ်မင်း ၊

ဒေါ်.....ဒီလိုကိုး.....

New York နေ သူဌေးတစ်ယောက်သည် Wall Street ပေါ်က ဘဏ်တိုက်တစ်ခုမှာ မိမိမောင်းလာသောဖိမ်ခံကားကို အပေါင်ထားကာ ဒေါ်လာငါးထောင် ချေးသွားသည်။ ဘဏ်အမှထမ်းက ထိုဖိမ်ခံကားကို ဂရုတစိုက် ဘဏ်အောက်ထပ်ကားရိုဒေါင်ထဲသို့ ရွှေ့ပြောင်းရပ်ထားပေးလိုက်သည်။

နှစ်ပတ်အကြာတွင် ထိုသူဌေးက ချေးငွေငါးထောင်နှင့်အတူ အတိုးငွေ ၅ ဒေါ်လာကို ပြန်ဆပ်ကာ မိမိကားကို ပြန်ရွှေ့လိုက်သည်။ ဘဏ်အမှထမ်းက ခင်ဗျားသူဌေးဖြစ်လျက် နဲ့ ဒီငွေ ငါးထောင်လေးများ ဘာလို့ချေးရတာလဲဟု နား မလည်စွာ

မေးလိုက်ရာ သူဌေးက Manhattan Wall Street လိုနေရာမှာ ကား Parking ကြေး နှစ်ပတ်ကို ၅ ဒေါ်လာပေးရတာလောက် ဈေးပေါတာ ဘယ်မှာရှိမှာလဲ လို့ပြန်ဖြေတော့မှ ဘဏ်အမှထမ်းက သဘောပေါက်သွား လေတော့သည်။

ဒေါ်နယ်လ်မင်း ၊

ပူကြီးသား လဲသွားချင်လို့

တခါက ရွာကလေးတစ်ရွာမှာ မယ်ကျော့ ဆိုတဲ့ သူကြီးချေးမဟာ အရက်အလွန်သောက် တတ်တဲ့ သူ့ရဲ့လင်တော်မောင် ကိုဖိုးသဲကို အရက်ပြတ် သွားစေဖို့ ချောတခါ။ ကြမ်းတလှည့်နဲ့ ကြီးပမ်းနေရှာတယ်။ လင်တော်မောင်အား အရက်ကို အပြင်မှာသောက်ခွင့်မပြု။ အိမ်မှာဘဲ သောက်ခွင့်ပြုထားပါသတဲ့။ ဖိုးသဲကလည်း ဒီ တစ်ခုတော့ မြှင်ချက်နဲ့ လက်ခံထားပါတယ်။

တညနေမှာတော့

ဖိုးသဲခမြာ မနက်ဖန် အလုပ်အားရက်မို့ ဒီညနေ အရက် တဝသောက်မယ်ကြံပြီးဝယ်လာတဲ့ အရက်တစ်လုံးကို စားပွဲ ပေါ်ချမယ်လုပ်တုန်း ရွာဦးကျောင်းမှာ အာဂ္ဂန္တုန်းကြီး တစ်ပါးရဲ့ တရားပွဲကို သွားကြည့်ဖို့ မယားလုပ်သူရဲ့ လေသံ ပျော့ပျော့လေးနဲ့ အပြောကို ကြားလိုက်ပါရတော့တယ်။ “ဒီ ကိုယ်တော်က တရားဟောလည်းကောင်းတယ်၊ ပြတ်ပြတ် သားသားလည်း ဟောတယ်တဲ့... သွားကြရအောင်နော်”။

အရက်နဲ့တရားပွဲ မောင်ဖိုးသဲ ဘာကိုရွေးမလဲ။ ဝေခွဲဖို့သူ ခဏအချိန်ယူလိုက်တယ်။ စိတ်အေးလက်အေး ဖြစ်အောင် လည်း ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်လို့ မယ်ကျော့ကို လှမ်းပြော လိုက်တယ်။

ခဏအကြာမှာတော့ လေသံမာမာနဲ့ မယ်ကျော့ရဲ့အော် သံကြားရပြန်ပါတယ်။ “မပြီးသေးဘူးလားကိုဖိုးသဲ... နောက် ကျတော့မယ်နော်...ရှင်ကတော့လေ”။

ကိုဖိုးသဲ စိတ်ထဲမှာ ကသိကအောက်ဖြစ်သွားတယ်။ သူ ခွန်းတုန့် ပြန်ပြောရင် မယ်ကျော့က ကြမ်းတော့မယ်။ ကြမ်း ရင် လူကြားမကောင်းဖြစ်တော့မယ်။ ဒါကြောင့် ဖိုးသဲက သူ့ ဆန္ဒရော ဇနီးဆန္ဒပါ ဖြည့်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

“အေး...လာပြီ..လာပါပြီ မယ်ကျော့ရေ...”။ ပြောလည်းပြော ဖန်ခွက်ထဲမှာ ၂ ပက်လောက် ငဲ့ထည့်ထားတာလေးကို က ဗျာကယာ မော့ချလိုက်လေတယ်။ ပြီးတော့ သူ နေ့ခင်းက ဝယ်ထားတဲ့ အာမွေ့စုံ ကွမ်းတစ်ယာကို ပါးစပ်ထဲသွပ် ထည့်လိုက်ပြီး အိမ်ခြံရံရ ထွက်လာခဲ့တယ်။ မယ်ကျော့ ကတော့ ပြုံးလို့။ မယ်ကျော့နဲ့ ကိုဖိုးသဲတို့ ရွာဦးကျောင်းသို့

ဦးတည်သွားကြလေ၏။ ကျောင်းရောက်ပြီး ခဏအကြာတွင် မောင်ဖိုးသဲ ဘုန်းကြီးရှေ့မှာ လက်အုပ်ချီထိုင်ရင်း နှစ်ပက် အရှိန်တက်လာပါတော့တယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးကလည်း တရားဟောချိန်ရောက်ပြီမို့ နိဒါန်းချည် မိတ်ဆက်လေ၏။ လေးငါးမိနစ်ခန့် အကြာမှာ ဘုန်းတော်ကြီးက “ကျုပ်က တရားဟောရင် ရှင်းရှင်း၊ ပြတ်ပြတ်ဘဲ ဟောတတ်တယ်။ ကြားဖူးတယ်မဟုတ်လား၊ ပြတ်ပြတ် ကိုယ်တော်ဆိုတာ”။

ပရိသတ်များက “ တင်ပျံ့ဘုရား...ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား” လို့ အသံတညီတည်းထွက်လေတယ်။

“ဒီတော့ ကျုပ် ပြတ်ပြတ်ပြောမယ်... ကျုပ်က နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းတရားတော့ ဟောမှာမဟုတ်ဘူး။ သိတယ် မဟုတ်လား..”

ပရိသတ်များက “တင်ပျံ့..သိပါတယ်ဘုရား” အသံတညီ တည်းထွက်ပြန်တယ်။

“နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားနာချင်ရင် ကျုပ်ဆီမလာကြနဲ့၊ ကြားသလားပရိသတ်တို့”

ဒီတကြိမ်တော့ “တင်ပျံ့ဘုရား” ဟူသောအသံက မညီမညာနဲ့ တိုးတိုးသာထွက်လာတော့တယ်။ တရားနာ ပရိ သတ်တချို့လည်း ကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်ကုန်ကြလေတယ်။ ခဏမျှ ငြိမ်သက်နေပြီးသကာလ

ပြတ်ပြတ်ဆရာတော်က ကိုဖိုးသဲရဲ့အမူအယာကို အကဲခတ် ပြီး...ဟိုတကာကြီးဘာပြောချင်လို့လဲ လို့ မေးလိုက်တယ်။

နှစ်ပက်အရှိန်တက်နေတဲ့ ကိုဖိုးသဲက ဘာပြန်လျှောက်ရမှန်း မသိဖြစ်ပြီးတော့ အထစ်ထစ်အငေါ့ငေါ့နဲ့ ဖိုးသဲပါးစပ်က အခုလိုထွက်သွားလေသတည်း။

“တင်....တင်ပျံ့ဘုရား... ဖိုးသဲ..ငရဲ...သွားချင်လို့ပါဘုရား”

(KL-HO)

စာမျက်နှာ ၆၄ သို့ ▶

မြန်မာအရေး ပေးကူးပေးတဲ့ ကနေဒါ

မြန်မာ ကနေဒါ အသင်း ရဲ့နှစ်ပတ်လည်စာစောင် အတွက် ဆောင်းပါးတပုဒ်လောက် ရေးသားပေး ပို့မယ်လို့ စိတ်ကူးပြီး မြန်မာတွေအနေနဲ့လည်း စိတ်ဝင်စား၊ ကနေဒါနဲ့လည်း သက်ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာကို ရှာဖွေမိ တယ်။ ဖတ်စရာ၊ မှတ်စရာ၊ ဗဟုသုတတိုးစရာတွေကလည်း များသား။ ဖတ်ရင်း၊ မှတ်ရင်း စိတ်ဝင်စားမိတဲ့အကြောင်း အရာ က 'ကနေဒါနိုင်ငံက မြန်မာပြည်ကို အထောက်အကူ ပေးတဲ့ကိစ္စ'။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါသံရုံးက ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ကမှ ရန်ကုန်မြို့ မှာ စဖွင့်ခဲ့တယ်ဆိုပေမယ့် ကနေဒါနိုင်ငံ က မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ထောက်ပံ့မှုအကူအညီတွေကိုအခါ အားလျော်စွာ ကူညီပံ့ပိုးခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။ တရားဝင် သံတမန် ဆက်ဆံရေးကတော့ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရပြီးကာလ ဩဂုတ်လ (၉) ရက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်ခဲ့တယ်လို့ နှစ်ဘက်သံရုံးတွေရဲ့ အင်တာနက် စာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ ဖော်ပြထားတယ်။ အဲဒီအချိန်က ဝါရှင်တန် အခြေစိုက် အမေရိကန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ် မဟာသရေစည်သူ ဦးဝင်းက ကနေဒါနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ် တွေကိုလည်း ပူးတွဲတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။

ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အာဏာသိမ်းပြီးတဲ့နောက် အော်တဝါမြို့မှာ မြန်မာသံရုံး ဖွင့်လှစ်ခဲ့တယ်။ အစောပိုင်းက ဆက်ဆံရေး အနည်းငယ်ကောင်းခဲ့ပုံရတယ်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှာ ဦးနေဝင်း အစိုးရကိုလည်း နှစ်ငါးဆယ်စာချုပ်နဲ့ ဒေါ်လာ (၈၄) သိန်း အတိုးမဲ့ ထုတ်ချေးခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း မြန်မာသံရုံးကိုပိတ် လိုက်ဖွင့်လိုက်နဲ့ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ၊ နဝတနဲ့ နအဖ အစိုးရ တွေ လက်ထက်မှာ နှစ်နိုင်ငံကြား သံတမန်ဆက်ဆံရေးဟာ ရှိတယ်လို့ ဆိုရုံလေးနဲ့သာ ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။ ကနေဒါ နိုင်ငံကလည်း အမေရိကန်နဲ့ အခြား အနောက် တိုင်းနိုင်ငံ များနည်းတူ မြန်မာစစ်အစိုးရအပေါ် စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့တဲ့ မူဝါဒကို ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ၂၀၀၇ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းမှာ နှစ်နိုင်ငံ အကြား ဆက်ဆံရေးက ပိုပြီး အလှမ်းဝေးသွားခဲ့တယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းကာလမှာသာ နှစ်နိုင်ငံကြား ဆက်ဆံ ရေးက ပိုမိုတွင်ကျယ်လာတာကို တွေ့ရတယ်။

စီးပွားရေးအဆက်အဆံကတော့ ကနေဒါအခြေစိုက် အာမခံ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Manulife ကုမ္ပဏီ မြန်မာပြည်ကိုဝင် ရောက်ကတည်းက အစပြုခဲ့တယ်လို့သိရတယ်။ Manulife စတင်တာ ၁၉၀၃ ခုနှစ်ကဆိုတော့ သံတမန် ဆက်ဆံရေး တရားဝင်မချမှတ်ခင် ကတည်းကလို့ဆိုရမယ်။ ဒါပေမယ့် Manulife လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တုန်းကတည်းက ပြန် ထွက်သွားခဲ့တယ်။ အခြား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးကြီး မား မားဆိုလည်း မရှိသလောက်ပဲ။ ဒီကြားထဲ မြန်မာဆက်ဆံ ရေး (The Burma Relations) လို့ ရည်ညွှန်းတဲ့ မြန်မာ နိုင်ငံအပေါ် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု အက်ဥပဒေတရပ်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှာ အတည်ပြုချမှတ်ခဲ့ပြီး စီးပွား ရေးပိတ်ဆို့မှုကို စတင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့်လူမှုကယ်ဆယ် ရေးအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ဒီလုပ်ငန်းတွေ ကို ကူညီပေးတဲ့ကဏ္ဍတွေကိုတော့ ချွင်းချက်အဖြစ်ထားရှိခဲ့ တယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းအပြီးမှာ ကနေဒါနိုင်ငံက လူသားချင်းစာနာတဲ့ အကူအညီတွေပေးခဲ့ တာဖြစ်တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေး ကြိုးပမ်းမှု တွေကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ၂၀၁၂ ဧပြီလ ၂၄ ရက် နေ့ မှာ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု အက်ဥပဒေကို ပြန်လည်ပြင် ဆင်ခဲ့တယ်။ ပြင်ဆင်ချက်တွေအရ နှစ်နိုင်ငံအကြားကုန် သွယ်မှုတွေ၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ဆောင်မှု၊ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုများပေါ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ချက်တွေကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီးဖြစ်တယ်။ လက်နက်ခဲယမ်းနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့လုပ်ငန်းတွေ၊ နည်းပညာ တွေ၊ ငွေကြေးအကူအညီတွေကိုတော့ ဆက်လက်တားမြစ် ထားဆဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီအပြင် စစ်အစိုးရနဲ့ ဆက်နွယ်နေ တဲ့လူပုဂ္ဂိုလ် (၃၈) ဦးနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း (၄၄) ခုတို့ အ ပေါ် စီးပွားရေးအရ အဆက်အဆံပြုမှုတွေကို ဆက်လက် ပိတ်ပင် ထားပါသေးတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းကာလအတွင်း ကနေဒါက မြန်မာ နိုင်ငံအတွက်ကူညီပေးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ကြည့်ရင် လက် ရှိ

လည်ပတ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် (၇) ခု၊ အဆုံးသပ်ခါနီး ပြု ဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ခု၊ ပြီးစီးသွားပြီးဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် (၂၈) ခု ရှိပါတယ်။ ဒါတွေက မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းအတွက် သီးသန့် ကူညီဆောင်ရွက်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် တွေဖြစ်ပါတယ်။ အခြား နိုင်ငံတွေနဲ့အတူ ကူညီပေးနေတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် (၁၅) ခုရှိပါသေးတယ်။

ဒီငွေကြေးကူညီမှုတွေကို Global Affairs Canada ဌာနရဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပရောဂျက်လုပ်ငန်း စဉ်တွေအတွင်းမှာ လုပ်ငန်းစဉ်တွေရေးဆွဲပြီး ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းစဉ် တခုချင်းစီကို Global Affairs Canada ရဲ့ အင်တာနက် စာမျက်နှာပေါ်မှာ အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံကိုငွေကြေးအရ ကူညီပေးတဲ့အထဲမှာ ဦးနေ ဝင်းအစိုးရကို ချေးပေးခဲ့တဲ့ အကြွေးလက်ကျန်ငွေ ဒေါ်လာ (၈၃) သိန်းကျော်ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ ပျယ်ဖျက်ပေး ခဲ့တာလည်းပါတယ်။ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ မှာ မြန်မာနိုင်ငံ သန်း ခေါင်စာရင်းကောက်ခံရေးကိစ္စရပ်အတွက် UNDP ကနေတဆင့် (၄၃)သိန်း ကူညီပေးခဲ့တယ်။ Mennonite Economic Development Authorities ကတဆင့် မြန်မာ အမျိုးသမီး စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်တွေကို မြေတောင် မြှောက်ပေးဖို့အတွက် သိန်း(၁၆၀) ကူညီပေးထားတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ရေးဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံတွေ့ ရတဲ့ ကာလ အတွင်းမှာ UN World Food Programme ကတဆင့် (၅) သိန်း၊ International Committee of the Red Cross (ICRC) ကတဆင့် (၅) သိန်း၊ Emergency Disaster Assistance Fund ကတဆင့် (၁.၆) သိန်း၊ Adventist Development and Relief Agency တဆင့် (၈.၄) သိန်း၊ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ သိန်း (၂၀) ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါတယ်။

လူမှုရေးတွေအတွက် ငွေကြေးကူညီမှုတွေအပြင် နိုင်ငံရေး ကဏ္ဍတွေအတွက်လည်း ကူညီမှုတွေ ပြုလုပ်တာကို တွေ့ ရတယ်။ မြန်မာပြည်သူတွေနဲ့ အထူးသဖြင့် လူနည်းစုတွေ အကြား နိုင်ငံရေး နိုးကြားစေရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီရေးရာ ဗဟုသုတကြွယ်ဝဖို့တွေ၊ ဖယ်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုမူဝါဒ ခိုင်မာဖို့တွေမှာ ပညာပေးလုပ်ငန်းတွေလုပ်ဖို့ ၂၀၀၈ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အကြားမှာ ဒေါ်လာ (၃၇) သိန်း ကူပေးခဲ့ ပါတယ်။

ဒီနှစ် ဧပြီလ အစောပိုင်းမှာ ကနေဒါနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး Stephane Dion နဲ့ မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးတဲ့နောက်မှာ ကနေဒါ

နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ဖယ်ဒရယ်ပြည် ထောင်စု အသွင်ဖော်ဆောင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရား စနစ်တကျရှိရေးနဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို မြေတောင်မြှောက် ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာ အသုံးပြုဖို့ ကနေဒါ ဒေါ်လာ သိန်း (၄၄၀) ကို ကူညီပံ့ပိုးပေးမယ့်လို့ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါသေးတယ်။

နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးတိုင်း ကနေဒါ နိုင်ငံက ဘာတွေကူမယ်၊ ဘယ်လောက်ကူမယ် ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ အမြဲလိုလိုထွက်လာတတ်တယ်။ ဆွေးနွေး ပိုင်းတွေက ကနေဒါဘက်က ဘာတွေတောင်းဆိုလဲ၊ ဘာ တွေလိုချင်လဲ၊ ဘယ်လိုစီးပွားရေး မျက်နှာသာပေးမှုတွေ လုပ်သလဲ၊ စစ်ရေးအတွက် ဘာတွေ လုပ်ခွင့်ပေးလိုက်သ လဲ ဆိုတဲ့ သတင်းတွေတော့ သိပ်တော့ မတွေ့ရပါ။ နှစ် နိုင်ငံအကြား ဆက်ဆံရေးမှာ ဒါတွေလည်း ဆွေးနွေးကြ မယ်ထင်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ကိုတိုင်ကပဲ ဒီသတင်းတွေ ဘက်မျောသွားလို့လား၊ သတင်းဌာနတွေကပဲ ဒီကိစ္စတွေ ကို ဇောင်းပေးရေးလို့လားမသိ ရှာလို့ဖွေလို့ရတဲ့ သတင်း တွေကလည်း မြန်မာဘက်က ငွေကြေးအကူအညီရတဲ့ သ တင်းတွေ ခပ်များများ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အခုလို ကနေဒါနိုင်ငံအနေနဲ့ မြန်မာပြည် ကို ကူညီနေတာတွေက ကနေဒါနိုင်ငံ ပြည်သူတွေဆီက ကောက်ခံရရှိတဲ့ အခွန်တွေနဲ့ ပံ့ပိုးပေးနေတာဖြစ်လို့ က နေဒါနိုင်ငံမှာ အလုပ်လုပ်ပြီး အခွန်ဆောင်နေကြရတဲ့ မြန်မာနွယ်ဖွားတွေအနေနဲ့ ဒီငွေတွေက ဒို့ဆီက ကောက် သွားတဲ့ အခွန်ငွေတွေ' လို့ တွေးဆပြီး ဂုဏ်ယူနိုင်ပါစေကြောင်း...။

မောင်ရဲဝင်း (တောင်ကြီး)
ဧပြီ ၂၇၊ ၂၀၁၆

မြန်မာ့ခြင်းလုံးပညာ

မြန်မာ့ရိုးရာ အားကစား
 ခြင်းလုံးပညာ ပြစိုလား
 သိုင်ပိုင်းကာညီ ခတ်ကြပြီ
 တစ်ယောက်ကမှ ပေးခြင်းစ
 ခြေခွင်လေးနဲ့ ခတ်တင်ပြ
 တက်ထောင်သွားတဲ့ ခြင်းလုံးလေး
 ပြန်အကျမှာ ခူးနဲ့တေး
 လေပေါ်ဝဲပျံ ယိုင်လို့ပြေး
 လွှတ်မပေးတဲ့ ကိုညွန့်အေး
 ဂုဗ္ဗန်လေးနဲ့ ထိန်းလို့ပေး
 ကိုကြီးကျော်သန်း မနားတမ်း
 ထပ်ခြေခွင်နဲ့ အုပ်လို့ဖမ်း
 နောက်ရောက်သွားတဲ့ ခြင်းလုံးလေး
 တည့်ဖဝါးနဲ့ မြှင့်ကာပေး
 နောက်ထပ်တစ်ယောက် ခြေဖျားထောက်
 ဖနှောင့်လေးနဲ့ ခတ်လို့ပေါက်
 ကြည့်သူအများ ပါးစပ်ဖျား
 ဟာ..ဟယ်..သံများ မြည်ဟီးသွား
 ခေါ်ဝေါ်ပုံမှာ စုံသဗျာ
 စလွယ်၊ ရင်လိမ် ဝိုက်မတာ
 ခေါ်နည်းအစုံ သိပြီမို့
 ကစားပုံကို ကြည့်ပါစို့

ယိုင်းပင်းကူညီ ခတ်ကြသည်
 တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မပြိုင်ပြီ
 ကိုယ်စီကိုယ်ငှ တာဝန်ကျ
 ညီညာဖျဖျ ခတ်တင်ကြ
 အဓိကဆို ခြင်းလုံးကို
 မြေပေါ်မကျ ပင့်တင်ရ
 တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ကူညီကြ
 ဝတ်စုံကိုလည်း ကြည့်ပါဦး
 ကိုယ်နှစ်သက်ရာ ဝတ်ကြတာ
 ဈေးကြီးပေးဖို့ မလိုပါ
 ရှေးအခါက လူအများ
 ခါးတောင်းကြိုက်ခါ ခတ်ကစား
 ပေါင်ပေါ်မှာပင် ဆေးချယ်ထား
 ထိုးကွင်းလေးနဲ့ အလှသား
 ခုခေတ်အခါ လူအများ
 ဘောင်းဘီတိုနဲ့ ခတ်ကစား
 ခြင်းလုံးပညာ လေ့လာရေး
 မတိမ်ကောအောင် ကြိုးစားပေး
 မြန်မာ့ရိုးရာ ခြင်းပညာ
 ကမ္ဘာကျော်အောင် ပြမယ်ဗျာ။
ဝင်းပပကလျာအေး ။

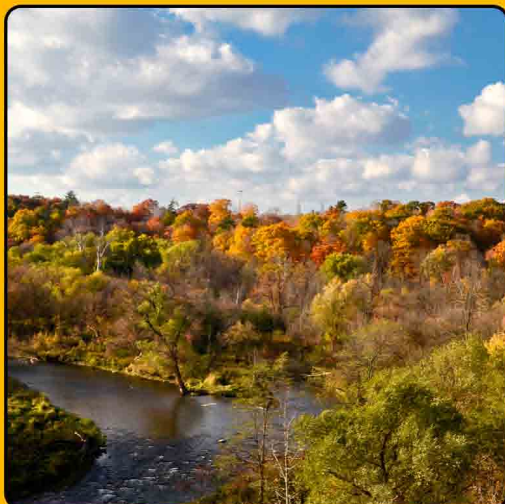

YouthDream Scholarship 4th Anniversary

Our Vision
To Build Better Society

Our Mission
To Nurture Educated
Decision Makers

Our Future
One World One Community

Message from Youth Dream Scholarship Burma Canadian Association of Ontario

July 8, 2016

Mingalabar,

I would like to offer my warmest and great gratitude to all the recipients of Youth Dream Scholarship Awards a Youth Pioneering in Community Awards and everyone, as we are celebrating 25th anniversary of the Burma Canadian Association of Ontario (BCAO).

Youth Dream Scholarship was successfully established in 2012, with a vision of supporting to outstanding Burmese Canadian youths to fulfill their dreams of a higher education and prosperous future. Our selection committee members are enthusiastically volunteered in selection for the recipients based on who are outstanding in academic curriculum, extracurricular activities and community services.

The special programme for awarding the "Youth Pioneering in Community Awards" launched in 2016, combining with "Youth Dream Scholarship Awards", with the aim of encouraging the students who contributed for community services.

"Youth Dream Scholarship Awards" and "Youth Pioneering in Community Awards" honour Burmese Canadian youth, a chance to fulfill your dreams and goals and to be the best you can be!

I would like to express my sincere thanks to all the sponsors for their generous donations without which these awards would be impossible.

May I also request for their continuous support and generous contributions for the further youth programmes.

In conclusion, may I congratulate all the recipients, hoping you all to become well-rounded students and to be of service to our Burmese community and Canadian society.

Youth Dream Scholarship and Youth Pioneering in Community Awards.
Selection Committee.

May Zin Htut (Jo Jo)

Joint Treasure of BCAA

YouthDream Scholarship Recipients 2016

Grade 12

Born on May 5th 1998 in Markham, Ontario, **Bill** has excelled in both academics and extra circulars throughout his life. Receiving honor roll multiple times by achieving an 80%+ combined average, as well as placing top 6 in swimming meets for events he participated in, and karate competitions. Bill has also volunteered at numerous places such as secretary for parent teacher night and at music concerts as stage crew and was praised for his cooperation and ability to carry out the task swiftly and effectively.

I, **Nandaraye**, have volunteered with many children throughout my years of high school, and many of them include children with disabilities. I have dedicated my work to these children, because I believe they have great skills that are often looked by. I feel that it is important to appreciate everyone for who they are, regardless of their disability or appearance. By accepting my award, I would like to spread awareness of children with disabilities because it is a topic that deserves more attention. I would also like to take this time to thank my parents and family, for always being supportive of me and my educational choices.

I, **Sabrina**, would like to start by thanking the Burmese Association for this amazing recognition. Growing up within such a wonderful community like BCAA, helped me grow into the person that I am today. I am very lucky to have such an inspiring group of people surround me over the past years. As I am about to wrap up my past four years at the Etobicoke School of Arts High School, I am very excited to embark upon this new journey of University, and look forward to another memorable four years.

I would also finally like to thank my mother & father for who I am today and the various successes in my life. I wouldn't be where I am today without them, without their motivation, their belief, and them pushing me to be the best that I can be. I will never be able to repay them back for the sacrifices they have made for me, however I hope to encompass and epitomize all that they stand for, and give back as they have for me.

Grade 11

This is a edited version of my biography! Thank you.

Cherrie actively participates in multiple extracurricular activities including volleyball, the Wellness Club and volunteering at the ROM while excelling academically in a rigorous fast-paced curriculum. Having grown up in an extremely supportive family, Cherrie has cultivating a particular interest in biochemistry alongside a love of languages and words. She enjoys music, writing and relaxing with her little brother in her free time. One of her recent accomplishments includes placing in the top 15 finalists at the International Development Careers Conference, a competitive high-school business competition hosted in Nashville, Tennessee.

Biography: I am **Danny Thant**, son of U Thien Htut Thant and Daw Thi Thi Khaing and I was born in Mississauga, Ontario. I am currently in grade 11 in French immersion. I am bilingual speaking English and French fluently and a little bit of Burmese. I have achieved honor roll twice, once in grade 9 and another in grade 10. My goal as of now is to attend a medical science university.

Yuzana excels academically while actively participating in numerous extracurricular activities such as her school’s music council executive committee, volleyball tournaments, and volunteering. Additionally she received the “valedictorian award” at her elementary graduation. Since the age of six, Yuzana has been a pioneering youth in the Burmese community and represented BCAA, BBAO, and MCAB in countless cultural events by showcasing various traditional dances. Yuzana continues to teach dances and inspire youth to preserve Burmese culture. Yuzana also participates in Burmese Buddhist youth groups and summer schools where she received high awards.

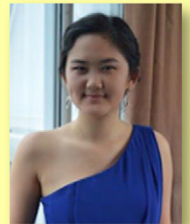
Youth Pionnering in Community Award 2016

Grade 12

Amanda is a hardworking student who loves helping others, singing, reading and writing books. She excels in several of her business and social science classes, which would hopefully carry over when she goes to Western to study fields in similar areas this September. She dreams of making the world a better place and hopes to get there through the chances she has gotten from hard work, dedication and from the help of her family who raised her in a stress free environment while teaching her to be the best she can be.

My name is **Meaghan Kyi** and I am a grade 12 student currently attending Riverdale C.I. What I would say is my greatest achievement is receiving acceptances to Universities because it makes me feel like I am reaching one step-closer to pursuing a successful career. Throughout my years in high school, I have had supportive people who really pushed me to do my best and always kept me motivated. For this, I thank both Uncle Myint Zaw and Aunty Maw Maw for everything they had done for me.

Grade 11

Phone Khaing Maung is a Grade 11 high-school student studying in Langstaff Secondary School, York Region. He was awarded the Certificate of Accomplishment given to students who have contributed a positive impact on the lives of student and teachers in 2014. Phone Khaing has been passionately involved in volunteering for communities and schools. Currently, he has been actively working for many fund raising events for his school’s Red Cross Club.

His goal is to study one of the exciting areas in Engineering Science, Mathematical Sciences, Artificial Intelligent and Aerospace Engineering.

YouthDream Scholarship Collections and Expenses

Collections	AMOUNT	
2014 Balance	\$4,740.00	
2015 Balance	\$1,360.00	
2016 Collected	\$350.00	
Total Balance from 2014 to 2016	\$6,450.00	\$6,450.00
2016 Donors		
U Tin Aung & Daw Yin Yin Family	\$100.00	
U Hla Min & Daw Khin Thida family	\$100.00	
U Sithu Soe, Daw Ohnmar & Issabella Soe	\$100.00	
Daw Khin Htar Myint	\$50.00	
Total Collections for 2016	\$350.00	
2016 Expenses		
YDS Grade 12 \$800 X 3 =	\$2,400.00	
YDS Grade 11 \$400 X 3=	\$1,200.00	
YDS Grade 12 \$700 X 2=	\$1,400.00	
YDS Grade 11 \$300 X 1=	\$300.00	
Total Expenses for 2016	\$5,300.00	\$5,300.00
Balance after 2016 collections and Expenses		\$1,150.00

Acknowledgement of 2016 YouthDream Scholarship & Youth Pioneering in Community Awards Selection Committee

Burma Canadian Association of Ontario would like to thank to the following individuals for their time and experienced contribution to YouthDream Scholarship & Youth Pioneering in Community Awards Selection process.

Left to right: Dr. Hla Wynn (Organizer), Dr. Myint Zaw, Ms. Ramona Lim, Daw May Zin Htut (Co-Chair), Dr. Phyu Phyu Khin, U Myo Maung (Co-Chair), U Aung Myin Ohn (Organizer)

2015 YouthDream Scholarship Award Winners

From left to right - Amanda, Joshua, Yin Mon Myat, Hnin Nwe Oo, Jonathan, Nandaraye, Sabrina and Albert

2015 YouthDream Scholarship Activities

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

Taste of Yunnan

Taste of Yunnan

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

Taste of Yunnan

Taste of Yunnan

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

Taste of Yunnan

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

ယူနန်မီးရှည် - ရှမ်းခေါက်ဆွဲ - ခုနစ်လွှာပေါက်စီ - တိုဟူးသုတ်

438 Dundas St. W. (Toronto Chinatown) 647-350-0311

www.taste-of-yunnan.com

Taste of Yunnan

Taste of Yunnan

Taste of Yunnan

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

Taste of Yunnan

Taste of Yunnan

寻味云南 / ယူနန်စားတော်ဆက်

Hair Salon

TORONTO

全店日本設計師為您服務 KAMIYA HAIRDRESSING

多倫多大人氣日式美髮店

TORONTO Well-Known Japanese Hair Salon

NOW OPEN TWO LOCATIONS

- ★ Our stylists are experienced artists from Japan
- ★ Our unique standard of quality is achieved by consistently updating our stylists and technicians with the latest trends and techniques.

Online Booking Available at Our Website 24/7!
線上預約實施中

Info Kamiya Hairdressing

本店 Downtown Location	2号店 Uptown Location
416-916-1868	416-226-4323
220 Victoria St., Unit 101, Toronto, ON M5B 2R6	5585 Yonge St, Unit A (2F), North York, ON M2N 5S4
10AM- 8PM (7 Days a Week)	10AM- 8PM (7 Days a Week)
www.KamiyaHairdressing.ca	

Happy Monday Special 快樂星期一

剪+染 or 燙 一律九折

10% OFF *Not apply to cut only

Combination Cut & Colour
Combination Cut & Perm

ရိုးသားမွန်မြတ်သောစိတ်ထားဖြင့် ကူညီပေးပါရစေ...

Myo Maung

Sales Representative
 Century 21 Percy Fulton Ltd., Brokerage
 Cell: **416-738-3182**
 Office: **416-298-8200**
www.burmeserealtors.com
www.facebook.com/RealtorMyo
www.perfecthome.ca

Happy Clients' Testimonials

"Before we arrive from Jamaica, we contacted Myo and gave him criteria of what we were looking including Price Range, Neighborhood, close to school. When we arrive to Toronto look at the homes, he was able to find us exactly what we were looking for within 24 hrs. He guided us steps by steps and helped us even after sales. We have recommended Myo to our friends and will continue to do so."

Dr. Toe Toe Lwin & Dr. Moe Win Tha Lwin

"We couldn't thank you enough for your outstanding service and highly knowledgeable skills in real estate. You always go above and beyond to find what we want and sell with the price we hoped for. As your repeat and happy clients, we have referred you to our family and friends, and will do so again whenever the opportunity arises. You are THE BEST agent !!!!!!"

Thant Zin & Ei Ei Khaing

"Myo sold our previous house for 112% of asking price and find us our house in great location with great price. We already booked him for next home if we are to move again. We already have recommended him to our friends."

Eddy Wong & Cho Cho

Centurion Producer
 2005, 2007, 2008, 2009,
 2011, 2014, 2015
 Master Awards
 1999, 2000, 2001, 2002,
 2003, 2004, 2006, 2010,
 2012, 2013

**အိမ်အရောင်းအဝယ် အကျိုးဆောင်လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံ
 ၁၈ နှစ် ရှိပြီး ရောင်းသူ၊ ဝယ်သူများအားလုံးကို ကျွမ်းကျင်
 ပိုင်နိုင်စွာ ကူညီ ဆောင်ရွက် ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း
 ကတိပေး အာမခံပါသည်။**

Not intended to solicit Buyers and Sellers working under agency agreement.

You are cordially invited to:

Official Book Launch

Cannon Soldiers of Burma

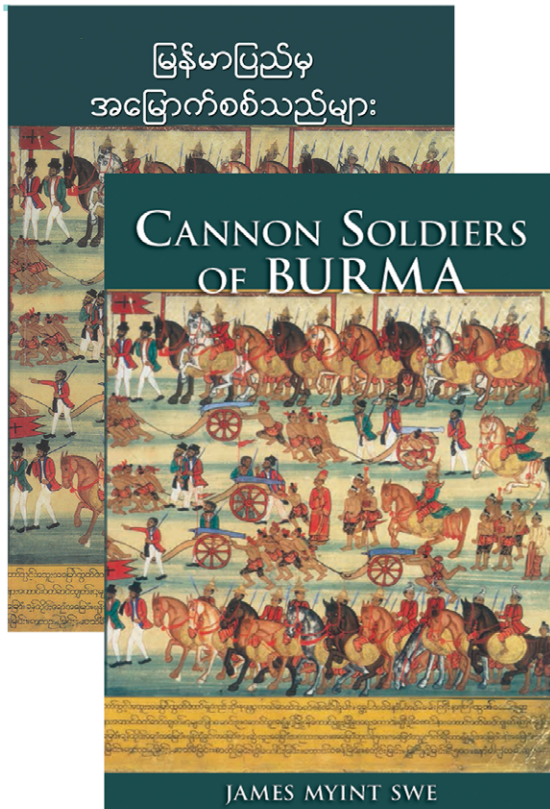
by
James Myint Swe

Saturday, September 24th, 2016

Bloor/Gladstone Library
1101 Bloor St. W, Toronto ON
12:30 - 2:30PM

The Burmese translation of "Cannon Soldiers of Burma" has been on the best seller list in Burma/Myanmar

Copies will be available for sale in both English and newly translated Burmese versions. Come meet the author and get your copy signed.

DINE IN ~ TAKE OUT ~ CATERING

438 Horner Avenue, Unit A ~ Etobicoke, ON M8W 2B3

PHONE: 647.891.7819

WEBSITE: www.royalmyanmar.ca

မျက်မှန်လုပ်တော့မယ်ဆိုရင်
လှပသပ်ရပ်ပြီး ဈေးနှုန်းမှန်တဲ့
မြန်မာဆိုင်လေးကို မမေ့နဲ့နော်

ဦးထွန်းမောင် (Willy Chu)

172 Dundas St.E, Mississauga

Ontario, L5A 1W4

Tel: **905-272-1596**

Fax: **905-272-3643**

ပူပူအောင်

အမျိုးသမီးဝတ်စုံ ဒီဇိုင်းနာ

မြန်မာဝတ်စုံ၊ အနောက်တိုင်းဝတ်စုံ တို့ကို ခေတ်မီ ဒီဇိုင်း၊ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု ဒီဇိုင်း တို့ဖြင့် မိတ်ဆွေတို့စိတ်တိုင်းကျ ဖန်တီးပေးပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန် - 1501 Wodbine Ave. Rom-1506
(Woodbine & O'corner)

Ph# 647-345 9474 (Res), 647-709 1399 (Cell)

သူတို့ ဘယ်လို စာသင်ပေးတာလဲ (ဆမလီစတွန်းရဲ့ အရေးပါမှု)

ဟုတ်ပါတယ် ဗမာ ပြည်မှာလို ကလေး(၃)နှစ် သားလောက် ဆိုရင် ကကြီးခကွေး အကုန်ဆိုခိုင်း၊
အေဘီစီ အကုန် ရနေ အောင်သင်တာမျိုး တော့မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော်က နော်ဝေနိုင်ငံ မူကြိုကျောင်း တစ်ကျောင်းမှ လက်ထောက် ဆရာဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်သက် (၅) နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကမူကြိုကျောင်းလေးရဲ့ အတွေ့အကြုံလေးတချို့ကိုရေး ပြချင်ပါတယ်။

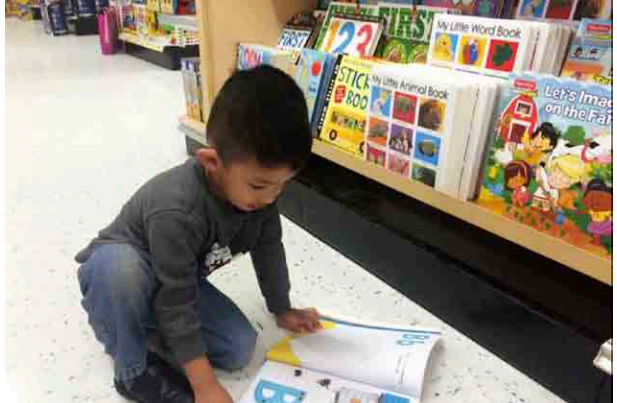
ကျွန်တော်လုပ်တဲ့ကျောင်းလေးက အစိုးရကျောင်းပါ။ ဒီမှာတော့ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း တချို့လည်းရှိပေမဲ့ အလွန်နည်းပါတယ်။ အသက်အရွယ်ကတော့ (၁) နှစ် ကနေ (၆) နှစ်အထိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ (၆) နှစ်ဆိုရင် ကျောင်းစတင်ရပါပြီ။

ဒီနိုင်ငံမှာရောက်နေတဲ့ ဗမာတချို့နဲ့ ပြင်ပက အခြေချသူ တချို့က ဒီမူကြိုကျောင်းတွေက စာသင်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ မြင်ကြသူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဗမာပြည်မှာ လို ကလေး(၃)နှစ်သားလောက်ဆိုရင် ကကြီးခကွေး အကုန်ဆိုခိုင်း၊ အေဘီစီ အကုန်ရနေအောင် သင်တာမျိုး တော့မရှိပါဘူး။ သို့ပေမဲ့ အတော် ပညာပေးတဲ့သင်ကြားရေး စနစ်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် အခိုင်အမာ သိပါတယ်။ ဒီကလေးတွေနဲ့ပါတ်သက်တဲ့ ပညာရေးအကြောင်းကိုလည်း အတော်အတန် သင်ကြားခဲ့ရတာ တကြောင်း ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ ကြုံနေရတာကတကြောင်းကြောင့် ဒီလိုပြောနိုင်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းက ကလေးတွေကို အတန်းနှစ်တန်း ခွဲပါတယ်။ (၁) နှစ်ကနေ (၃)နှစ်အထိကို အငယ်တန်း၊ (၃) နှစ်ကနေ (၆)နှစ်အထိကို အကြီးတန်းခွဲပါတယ်။ အငယ်တန်းကိုတော့ ကလေး (၃) ယောက်မှာ ဆရာတစ်ယောက် (ဒီမှာတော့ လူကြီးတယောက်လို့ပဲ သုံးရပါတယ်) အကြီးတန်းကိုတော့ ကလေး(၆) ယောက် ဆရာတစ်ယောက် နှုန်းဖြစ်ပါတယ်။

အတန်းငယ်ကလေးက စပြီးပြောပါရစေ။ တနှစ်သား ကလေးက ကျောင်းကိုရောက်လာတာမှာ စကားမ

တတ်သေးတာများပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ လှုပ်ရှားမှု (Activity) တခုခုလုပ်တိုင်း သူ့သဘောကို မေးရပါတယ်။ ဆိုပါစို့ ပုံဆွဲတဲ့အခါ.. အဝါရောင်လား၊ အနီရောင်လား၊ ခဲတံ ကလေးတွေကိုပြပြီး ရွေးခိုင်းပါတယ်။ သူ့စကားမတတ်ပေမယ့် ကိုယ်ကလည်း တချိန်လုံး အရောင်ကလေးတွေကို မှတ်မိအောင်ပြောရင်း သူ့လက်ကလေး ဒါမှမဟုတ် သူ့အမူအရာကလေးကိုကြည့်ပြီး အဝါရောင်လား.. အပြာရောင်ကို မင်းလိုချင်တာလား စသဖြင့် မေးရပါတယ်။ ဒီ

ကတဆင့် အရောင်ကလေးတွေကိုပြောတတ်လာတဲ့ အခါ သို့မဟုတ် အစားအသောက်ကျွေးတဲ့အခါ သူ့ဘာကို ကြိုက်တယ် မကြိုက်ဘူးဆိုတာ သူ့အဆုံးအဖြတ်ကိုပဲ ဆရာတွေကလုပ်ပေးရပါတယ်။ အကြိုက်တူလို့ ကလေးခြင်းလုကြတဲ့အခါ ဘယ်သူကအရင်ယူတာလဲဆိုတဲ့ အပေါ်မူတည်ပြီး ဆုံးဖြတ်ပေးရပါတယ်။ ဒီအခါမျိုးမှာတော့ ဆရာတွေရဲ့ အဆုံးအဖြတ်က အပြီးသတ်ပါတယ်။

မကျေနပ်လို့ ငိုမယ်ဆိုရင် ငိုတဲ့ကလေးကို သူ့အလှည့်စောင့်ပေးဘို့ ပြောရပါတယ်။ ဒီလိုပြောရတယ် ဆိုတာကတော့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ အချိန်နဲ့အမျှလို့ ပြောရင် ပိုမှန်မယ်ထင်ပါတယ်။ ဒီလိုပြောခြင်းအားဖြင့် ကလေးတွေကို ကိုယ့်အလှည့်ကိုယ်

စောင့်တတ်သည့် သင်ပေးနေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကစားစရာ အရင်ရတဲ့ကလေးကိုလည်း မင်းဆော့ပြီးရင် သူ့ကိုပေးနေရုံဆိုပြီး မျှပြီးသုံးစွဲတတ်သည့် ဒီကနေ့ စသင်ပေးရပါတယ်။

ပြောစရာတွေ များနေလို့ တကယ်ပြောလိုရင်းကိုချော် သွားမှာ စိုးရိမ်မိပါတယ်။ ဒီစာကလေးမှာ ပြောသည့် ရည်ရွယ်ချက်တာက ကလေးတွေစုဝေးချိန် (Samlingsstund) အကြောင်းလေးပါ။ ကလေးတွေ စုဝေးချိန်ဆိုတာ ပုံမှန်အားဖြင့် နေ့စဉ်လုပ်ရတာပါ။ အပြင်သွားတယ်ဆို တာကတော့ အနီးဝန်းကျင်ပန်းခြံထဲ ဖြစ်စေ တနစ်တခါ နှစ်ခါပြတိုက်တို့ ဘာတို့ လိုက်ပို့ တတ်ပါတယ်။ စာကြည့် တိုက်ကတော့ တလတခါသွားရတယ်။ ကျန်ရက်တွေက လုပ်ရတာဖြစ်လို့ မူကြိုကျောင်း သင်ကြားရေးမှာ (Samlingsstund) က အတော်အရေးပါတယ်။ ဒီစုဝေးချိန် ကလေးမှာ ကျောင်းစည်းကမ်းလေးတွေ ထပ်ခါတ လဲလဲ သင်ပေးရတာ၊ လူကျင့်ဝတ်တွေသင်ပေးတာ၊ သူတို့ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေး နယ်ပယ်လေးတွေကို ကျယ်ပြန့် ကျွမ်းကျင်စေတာ စတဲ့အကြောင်းအရာ အတော်များများကို သင်ပေးတဲ့အချိန်လို့ ဆိုရပါ့မယ်။ ဆော့ကစားတဲ့ အချိန်တွေမှာလည်း ပြောဆိုသင်ကြားရတာ မှန်ပေမဲ့ ဒီအချိန် ကလေးကတော့ သူတို့ရဲ့ သင်ကြားမှု အချိန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားလေတော့ သူတို့လည်း အာရုံစိုက်မှု အထားဆုံး အချိန်ဖြစ်လို့ပါ။

ဆမ်မလင်စတုန်းကို များသောအားဖြင့် မနက်စာ ထမင်းမ စားခင် (၁၀) နာရီ (၁၁) နာရီ လောက်မှာ လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ အငယ်တန်း ကလေးတွေပဲဖြစ်ဖြစ် အကြီးတန်း ကလေးတွေပဲဖြစ်ဖြစ် မနက်ခင်းကိုကြိုဆိုတဲ့ သီချင်းလေး တွေနဲ့ စတင်တတ်ပါတယ်။ အငယ်ကလေးတွေ အတွက် နံ ရံပေါ်မှာ ပုံနံ့ဂဏန်းအက္ခရာ တွဲထားတာလေးတွေ၊ ရာသီ ဥတုနဲ့ အပတ်အစား တွဲပြထားတာလေးတွေ၊ နေ့ရက် ကလေးတွေကို အရောင်မျိုးစုံနဲ့ ရေးထားတာလေးတွေကို ချိတ်ထားပါတယ်။ ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ၊ အပြင်မှာနေပူလား၊ မိုးရွာလား၊ နင်းကျလား စတာလေးတွေကို မေးလည်းမေး သင်လည်းသင်တာ လုပ်ရပါတယ်။ ဘယ်ရာသီမှာ ဘယ် အပတ်အစားဝတ်တာလည်းဆိုတာ မေးပြောပြောရပါတယ်။ ဒါကို အထပ်ထပ် အခါခါလုပ်ခြင်းကပဲ သင်ကြား ရေးမဟုတ်ပါလား။

ဒါတွေကို တာဝန်ကျတဲ့ ဆရာမ တယောက်က ရှေ့မှာထိုင် ပြီး ဒီလိုမေးမြန်း သင်ကြားနေသလို ကျန်ဆရာမတွေက ကလေးတွေကို ကူထိန်းရပါတယ်။ ကလေးတွေကငယ် တော့ သွားချင်ရာ သွားတတ်တော့ ဒီလို မသွားရအောင် ပေါင်ပေါ်ထိုင်ခိုင်းပြီး ရှေ့က ဆရာမနောက်က သီချင်းတွေ

အတူလိုက်ဆို ပေးခြင်းအားဖြင့် ကလေးတွေ ပါဝင်လာ အောင်လုပ်ရတာပါ။

ရှေ့ကဆရာမလက်ထဲမှာ သီချင်းကလေးတွေကို ပုံကလေးတွေနဲ့ တွဲရိုက်ထားပြီး ပလပ်စတစ်လောင်းထားတဲ့ ကဒ်ကလေးတွေ ကိုင်ထားပါတယ်။ ပြီးတော့မှ ထိုင်နေ တဲ့ ကလေးတွေထဲက တယောက်ကို ကဒ်တစ်ခုကို လာရွေးခိုင်းတယ် (သီချင်းတစ်ပုဒ်ပေါ့လေ)။ ကျန်တဲ့ ကလေး တယောက်ကို "မင်းဘယ်လောက် ရေတွက်မှာလဲ" လို့ မေးတော့ ကလေးက နံရံပေါ်မှာချိတ်ထားတဲ့ နံပါတ်နဲ့ ရုပ်ပုံလေး (ဥပမာ.. ၃ က ကြောင်ရုပ် ကလေးသုံးကောင် နဲ့ တွဲထား) ကို လက်ညှိုးနဲ့ ထောက်ပြတယ်။ သူ့နေရာပြန် ထိုင်ခိုင်းပြီးမှ အားလုံးပြိုင်တူ တစ်.. နှစ်.. သုံး လို့ ရေ တွက်ကြတယ်။ ပြီးတော့မှ ပထမကလေး ရွေးထားတဲ့ သီချင်းလေး ဆိုကြတယ်။ ကျောင်းကို ရောက်ခါစကလေး ကတော့ နားမလည်ဘူး စိတ်လည်းမဝင်စားဘူး ဟိုသွား ဒီသွား လုပ်ချင်တယ်။ သို့ပေမဲ့ ရှေ့ကိုထွက်ပြီး သီချင်းရွေး ရတာ၊ နံပါတ် ထောက်ပြရတာကို အရသာ သိသွားပြီဆို ရင်တော့ ကလေးတွေက သူလုပ်မယ် ငါလုပ်မယ်။ အပြိုင် အဆိုင်ပဲ။ အများအားဖြင့် ကလေးတယောက်က (၆) လ လောက်ဆို လူလည်လေးတွေ ဖြစ်တော့တာပဲ။ ကျောင်း စတင်ပြီး (၂) လလောက်ဆိုရင် စာမဖတ်တတ်ပေမဲ့ ပုံ ကို ကြည့်ပြီး ဘာသီချင်းဆိုတာ ပြောတတ်ကြပါတယ်။ သူတို့မပြောတတ်ပေမဲ့ သူတို့ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိတာ၊ သူတို့ ဆုံးဖြတ်တာကို အများက လိုက်လုပ်ရတာကို လူ့သဘာဝ အရ နှစ်သက်တဲ့သဘောပါပဲ။ တချို့ကလေးတွေ ကျ တော့လည်း သီချင်းတွေကို ခဏလေးနဲ့ အမြန်ရတယ်။ တချို့ကလေးကျတော့ မရဘူး။ သို့ပေမဲ့ သူရတဲ့ သီချင်း နေရာရောက်ရင်တော့ အကျယ်ကြီး ဝင်ဆိုတတ်ကြ တယ်။ ဒါက ပုံမှန်အားဖြင့် ၁၀..၁၅ မိနစ်လောက်ပဲ အ ချိန်ယူရပါတယ်။ ဒီထက်ကြာရင် ဘာသင်သင် စိတ်မဝင် စားတော့ဘူး အမျိုးမျိုး အကြောင်းရှာပြီး ဝိုတော့တာပဲ။

အကြီးတန်းကျတော့ အတော်ကို လူရည်လည်နေကြပါပြီ။ စောစောက အငယ်တန်းလို သီချင်းလေး ဆိုခိုင်းလိုက်၊ နံပါတ်လေး ရွေးခိုင်းလိုက်လုပ်ရုံနဲ့ မရတော့ပါဘူး။ သီချင်းကလည်း နည်းနည်း ပြောင်းသွားပါပြီ။ သူတို့ က သီချင်းစာသားလေးတွေလည်း နားလည်လာကြပြီကိုး။ သူတို့ မနက်ပိုင်းမှာဆိုနေကြ မနက်ခင်းကို ကြိုဆိုတဲ့ သီချင်း စာသားလေးကို ဆီလျော် အောင်ပြန်ပြပါမယ်။

သာယာလှတဲ့ သည်မနက်ခင်းလေးမှာ

ဒို့တတွေပြန်ဆိုကြပေါ့တခါ
မူကြိုကျောင်းကိုလာတဲ့အခါ
တေးသီချင်းတွေဆိုကြမှာ
ကခုန်မြူးလို့ ဆော့ကစား
ကျေနပ်ပျော်ရွှင် မာစေသား။
ဘုရင့်နန်းတော်ဆိုသည်ကား
ငါတို့အဘို့တော့ အလကား
မူကြိုကျောင်းသာ နိဗ္ဗာန်ဗျား။

ဒီသီချင်းကိုဆိုတဲ့အခါ ဘုရင့်နန်းတော်နဲ့ မလဲနိုင်ဘူး ဆိုတဲ့နေရာမှာ အားလုံးက အကျယ်ကြီးနဲ့ ပျော်ရွှင်စွာ ဆိုတတ်ကြပါတယ်။ ပြီးတော့မှ ဆရာဖြစ်သူက ဘာ ပြောချင်ကြလဲ (Open session) ဖွင့်ပေးလိုက်တဲ့အခါ တယောက်တပေါက် ပြောကြတော့တာပါပဲ။ ဒီအခါမျိုးကျမှ စကားပြောချင်ရင် လက်ထောင်ပါဆိုရပါတယ်။ လက်ထောင်တဲ့အထဲမှာ လူရှေ့မှာ စကားပြောနည်းတဲ့ ကလေးတွေကို ဦးစားပေးပြီး အရင် စကားပြောခိုင်းရပါတယ်။ အများအားဖြင့် (၅) နှစ်(၆) နှစ်တွေက အပြောများလို့ တခါတလေ နှစ်အုပ်စုခွဲရတယ်။ ပြီးတော့မှ ဆရာလုပ် သူကခေါင်းစဉ်တခုကို အသေအချာရွေးပြီး အရင်ပြောလေ့ရှိတယ်။ နေ့စဉ်ဝဠာအကြောင်းဆိုပါတော့ (ဒါမျိုး က တော့ ပရောဂျက်နဲ့ လချီပြီး လုပ်ရတဲ့ ခေါင်းစဉ်မျိုးပါ)။ နေ့ကို သိလားလို့ မေးခွန်းမေးလိုက်တာနဲ့ ဖြေမဲ့သူတွေ က လက်တွေ့ ထောင်ကြတော့တာပါပဲ။ မျက်လုံးလေး ဝေပ ကလပ်ပေကလပ်နဲ့ မသိဘူးလို့ လုပ်တာမျိုး တခါမှမရှိ ပါဘူး။ ကြိုက်တဲ့ မေးခွန်းမေး ဖြေမဲ့ကလေးကတော့ အဆင် သင့်ပါပဲ။

“ကဲ. မင်းပြော” ဆိုရင်.... “နွေရာသီမှာလေ ငါ့ အဖေနဲ့ငါ ငါးတောင်များသေးတယ်... သိလား”။ “ငါက တော့...နေပူတာ နဲ့ မိုးရွာတာ တပြိုင်ထဲ မြင်ဘူးတယ်”...ပေါ့ (နော်ဝေမှာ အ တော်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်) “ငါပြောမဲ့ဟာမေ့သွားပြီ” ဆိုတဲ့ သူလည်းအမြဲပါတယ်။ သူတို့တွေပြောချင် တာတွေ သိထားတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို မေးပြီးမှသင်လို ရာကို တ ဖြည်းဖြည်း ပြောရပါတယ်။ နောက်အပါတ်လိုမျိုးကြတော့ ကလေးတွေနဲ့အတူ စာကြည့်တိုက်ကိုသွား စကြိုဝဠာနဲ့ ဆိုင်တဲ့ စာအုပ်တွေ တပုံကြီးငှားလာ။ ပြီးတော့မှ ကော်ပီကူးပြီး နံရံတွေပေါ်မှာ ချိတ်ပြထားပေး တယ်။ ဘယ်ဂြိုဟ်က အကြီးဆုံး၊

ကမ္ဘာမြေက ဂြိုဟ်တခုပဲ ဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ကမ္ဘာမြေမှာ လူ အပါအဝင် သတ္တဝါပေါင်းစုံ နေထိုင်တယ်။ သစ်ပင် ပန်းပင်တွေ ပေါက်တယ်။ ဘယ်လို အမှီပြုပြီး နေကြတယ်ဆိုတာတွေကို တဖြည်းဖြည်း သင်ပေးရတယ်။ အဲဒီ အခါမျိုးကျတော့မှ သူတို့က မေးခွန်းတွေ အမျိုးမျိုး ထုတ်ကြတော့တာပဲ။ ဥပမာ .. ဒိုင်နိုဆောတွေ ရှိသေးလား။ မြွေတွေက လူကိုစားလား (မျိုတာကိုဆိုလို) ဆင်တွေက ဘာကိုစားတာလဲ စသဖြင့်ပေါ့။

တကယ်တော့ ဆမ်မလင်စတွန်းလို့ခေါ်တဲ့နေ့စဉ် စုဝေးပွဲ လေးက ကလေးတွေကို မေးတတ်ပြောတတ်အောင် သင် ပေးတဲ့နေရာပါ။ မေးခဲပြောခဲတဲ့ ကလေးတွေကိုမမေး မေး အောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ လှည့်ပါတ်ပြီး နှုတ်ပွင့်အောင် လုပ် ပေးတဲ့အချိန်လို့ဆိုရင်လည်းရနိုင်ပါတယ်။ ကလေးတွေ အနေနဲ့ စာသင်နေတယ်ဆိုတဲ့ အသိလုံးဝ မဝင်အောင် သင်ပေးနည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မူကြိုမှာ တက်နေရင်း လူမှုရေး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး၊ ကူညီပိုင်းပင်းရေး စတာတွေကို ပါတ်ဝန်းကျင်ကို ချစ်တတ်ဘို့ သဘာဝကို တန်ဖိုး ထားဘို့ စတဲ့ မြောက်များစွာသော နယ်ပယ်တွေကို နိဒါန်း သင်ပေးတဲ့ နေရာလို့ဆိုရင် မှားမယ်မထင်ပါဘူး။

သေချာတာကတော့ နောင်နှစ်ကျောင်းတက်မဲ့ (၅) နှစ် ကျော်ကလေးတွေကျမှပဲ ကကြီးခကွေးနဲ့ စာလုံးတွေ အ သံထွက်တာ၊ ဂဏန်းသင်္ချာ အခြေခံတွေကို စသင်ပေး တာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီက မူကြိုကျောင်းတွေက စာသင်မ ပေးဘူးလို့ဆိုကြသူတွေက ကိုယ့်ကလေးတွေ အိမ်မှာ အ တွန့် တက်တတ်လာကြတာကို သတိမထားမိလို့ပြောနေ ကြတာပဲလို့ထင်မိပါတယ်။ ပညာရေးဆိုတာ ဗျည်းတွေ သရတွေ ရွတ်ဆိုတာမဟုတ်ကြောင်း သိတဲ့တနေ့ဟာ လူ့ အဖွဲ့အစည်း ရှေ့တက်ဘို့ ခြေလှမ်းစတဲ့နေ့လို့ ဆိုလိုက်ချင်ပါရဲ့။

မြင့်အေး (နော်ဝေ) ။

ဗွေးရုပ်မြေ့၊ ရှင်သန်ရေး

မျိုးဆက်ရှင်သန်ရေးအတွက် ဒီငှက်ကလေးတွေက မိုင်ပေါင်း ရာထောင်ချီပြီး ကြမ်းတမ်းတဲ့ ခရီး ရှည်ကြီးကို နှစ်တိုင်း နှစ်ကြိမ် အသွားအပြန်ပြုပြီး နေကြရတာပါ။

ကျွန်တော်နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က သစ်တော အုပ်လေးရှိပါတယ်။ အိမ်ဘေးမှာကိုပဲ သစ်ပင်ကြီးတွေက ဝန်းရံနေတာပါ။ ဒီသစ်ပင်ကြီးတွေက တဆောင်းလုံး အရွက်ကင်းမဲ့တဲ့ ဘဝနဲ့ ရှင်သန်ခဲ့ရာကနေ ခုတော့ပုရစ်ဖူးတွေ ထိုးထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်တဲ့အပင်တွေက ပြင်ဆင်နေကြ။ အပင်ငယ်လေးတွေကတော့ ရွက်နုလေးတွေတောင် ထိုးထွက်စပြုတဲ့ အချိန်ဖြစ်နေပါပြီ။ အလေ့ကျပေါက်လေ့ရှိတဲ့ တူးလစ်ပန်းလေးတွေလည်း အဖူးအငုံလေးတွေ ထိုးထွက်လာကြပြီ။ အများဆုံး မြင်ရမှာကတော့ မြက်ပန်းလေးတွေ၊ ခြင်္သေ့သွားလိုခေါ်တဲ့ ပန်းအဝါလေးတွေကလည်း မြက်ခင်းထဲမှာ ထင်ထင်ရှားရှားပြနိုင်ဖို့ ထိုးထွက်လာကြပါပြီ။ အရာရာကတော့ အားလုံးလိုလားတဲ့

ပွင့်လင်းရာသီအတွက် အသင့်ပြင်နေကြပြီ ဆိုရပါမယ်။ ဧပြီလဆန်းတာနဲ့ အထူးသတိထားမိတာကတော့ ကျေးငှက်ကလေးတွေရောက်လာတာပါ။ တဆောင်းလုံး တိတ်ဆိတ်နေရာက ခုတော့ ကျေးငှက်ကလေးတွေရဲ့ သာယာဖွယ်အသံကလေးတွေက ပတ်ဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးလာတာပါ။ နော်ဝေဆောင်းကိုအံတုပြီး ရှင်သန်အောင်နေခဲ့တဲ့ ငှက်ကလေးတွေကလည်း သူတို့အဖော်တွေ ပြန်ရောက်လာတဲ့ ဒီလိုရာသီမတိုင်ခင်အထိ တိတ်ဆိတ်စွာ ရှင်သန်ကြတာပါ။ တခါတရံ နေပွင့်တဲ့အခါမျိုးမှပဲ ဂျိုးကူသံလေးတွေကြားရတတ်ပါတယ်။ ခုတော့ဖြင့် ကျေးငှက်ပေါင်းစုံရဲ့ အသံတွေက သစ်အုပ်ကလေးအတွင်း မနက်ကနေ

နေဝင်မိုးချုပ်ကြား နေရတော့တာပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့က မီးလောင်တစ်ပြင်လို့ ပူပြင်းခြောက်သွေ့မှု၊ အထီးကျန်မှုကို ပြောတတ်ကြပါတယ်။ ဒီမှာတော့ အေးစက်တဲ့ လွင်တီးပြင် ပြောရမယ်လားမသိပါ။ ထင်းရှူးအမျိုးအနွယ်အပင်တွေကလွဲလို့ အားလုံးသောသစ်ပင်တွေက သစ်ရွက်မရှိပဲ အနည်းဆုံး ငါးလခြောက်လ ထီးတည်းတည်းကြီးဖြစ်နေတာပါ။ ဖြူဖွေးအေးစက်နေတဲ့ ရေခဲပြင်၊ ရေခဲပုံတွေကြားမှာ သစ်ရွက်မဲ့ အပင်ကြီးတွေနဲ့ ကျေးငှက်သံမဲ့တဲ့ ကာလရည်ကြီးရဲ့ ဝေဒနာကလည်း သေးလှတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါ့မလား။

နော်ဝေဆောင်းမှာ ရှင်သန်တဲ့ ငှက်တွေထဲကကျွန်တော် အလွန်နှစ်သက်တဲ့ ငှက်တမျိုးရှိပါတယ်။ အကောင်ကတော့သပိတ်လွယ်ငှက် အရွယ်လောက်ပါ။ အရောင်က

ဒီလိုအုပ်စုလိုက် နေတတ်ပေမဲ့ အိမ်ထောင်ပြုတဲ့အခါတော့သတ်သတ်မှတ်မှတ်ပြုကြတယ်လို့ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ဝန်းကျင်က သစ်ပင်တွေပေါ်မှာ အသိုက်ကလေးတွေ အများကြီး တွေ့ရလို့ပါ။

ဥဩငှက်လို အမဲရောင်ပါ (ဥဩထက်ပိုမဲပါတယ်)။ နှုတ်သီးက အပါရောင်ရှိပါတယ်။

တကောင်တည်းလည်းတွေ့ရသလို နှစ်ကောင်တွဲလည်း တွေ့ရပါတယ်။ သူ့သီချင်းဆိုတဲ့အခါ အလွန်သာယာပါတယ်။ ဆောင်းမှာတော့ တိတ်ဆိတ်စွာ လှုပ်ရှားတတ်တဲ့ အကောင်မျိုးပါ။ ဥဩလိုလွမ်းဆွေးတဲ့ အသံမျိုးနဲ့မတူပဲ မိုးဆွေငှက်လို ရွှင်လန်းတဲ့အသံဘက်ကို ပိုယိမ်းတယ်ထင်မိပါတယ်။

ဂျိုးငှက်တွေကြာတော့လည်း ကျွန်တော်တို့ဆီကထက်အများကြီးပိုကြီးပါတယ်။ “ငူ” နဲ့ရွယ်တူလောက်ရှိပါလိမ့်မယ်။ အဲ ဂျိုးကတော့ တကူကူ...ကူး ပါပဲ။ ဂျိုးတွေကတော့ တနှစ်လုံးတွေ့ရပါတယ်။

ဆောင်းမှာတော့ အတွေ့နည်းပေမဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ ငှက်ရင်ကြားနဲ့တူတဲ့ငှက်ကတော့ ဆောင်းမှာလည်း ရှင်သန်နိုင်ပါတယ်။ သူ့အသိုက်က သစ်ပင်တွေပေါ်မှာ အထင်အရှားပါ။ အမှိုက်ပုံကြီး တင်ထားသလို မြင်ရပါတယ်။ နှင်းတွေ အထပ်ထပ်ကျတဲ့အခါ သူတို့နေတဲ့အထဲဆီ မရောက်နိုင်အောင် တည်ဆောက်ထားတယ်ထင်ပါတယ်။

ဧပြီလမှာ အာဖရိကဘက်က ပြန်ရောက်လာတဲ့ ငှက်ကလေးတွေက ဆောင်းရာသီမှာဆိုရင် အာဖရိကဖက်ကို ပြောင်းရွှေ့သွားကြတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ပင်လယ်တွေ၊ သမုဒ္ဒရာတွေဖြတ်လို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြတာပါ။ သို့ ပေမဲ့ ဆောင်းကုန်တဲ့ မတ်လလောက်ကနေစပြီး ဧပရယ်လောက်မှာတော့ နော်ဝေကို အကုန်ပြန်လာခဲ့ကြပါပြီ။ တချို့ ငှက်ကလေးတွေက အုပ်စုလိုက်ကိုနေတတ်တာပါ။ အနည်းဆုံး လေးငါးခြောက်ကောင်ကနေ ဆယ်ကောင်ကျော်အထိ နေထိုင်လေ့ရှိပြီး အလွန်စကားများတဲ့ငှက်ကလေးတွေလည်းရှိပါတယ်။ အစည်းအဝေးပဲလား၊ ချစ်တင်းပြောကြလေသလား၊ ကွဲကွာခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ ဖလှယ်ကြလေသလားဆိုတာတော့ သူတို့ပဲသိပါလိမ့်မယ်။

ဒီလိုအုပ်စုလိုက်နေတတ်ပေမဲ့ အိမ်ထောင်ပြုတဲ့အခါတော့ သတ်သတ်မှတ်မှတ်ပြုကြတယ်လို့ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ ဝန်းကျင်က သစ်ပင်တွေပေါ်မှာ အသိုက်ကလေးတွေ အများကြီး တွေ့ရလို့ပါ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အိမ်အပေါ်ထပ်ကနေကြည့်ရင်ကိုပဲ သုံးလေးသိုက်ကိုကောင်းစွာမြင်ရပါတယ်။ မြေပြင်ပေါ်မှာ အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ဆူညံစွာနေတတ်ကြပေမဲ့ အသိုက်ဝန်းကျင်မှာတော့ နှစ်ကောင်တွဲလေးတွေပဲမြင်ရပါတယ်။ အသံကတော့ ပြုနေဆဲပါ။ ကျွန်တော်အထူး သတိပြုမိတာ သုံးနှစ်ခန့်ရှိပါပြီ။ သစ်ပင်ဝှက်ကြားလေးတခုမှာ သူတို့အမြဲ အသိုက်ပြုတတ်တာပါပဲ။ ဒီအသိုက်နေရာကို မူပိုင်လုပ်လေသလား၊ ဦးရာသူစနစ်နဲ့လုလေသလားတော့ မသိပါဘူး။

အဲဒီနေရာကလေးကတော့ အမြဲအသိုက်လုပ်တတ်ပါတယ်။ အရင်ကတော့ အမှတ်တမဲ့ပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့သုံးနှစ်လောက်ကစပြီး အမြဲစောင့်ကြည့်လို့ သတိထားမိတာပါ။ ဒီနှစ်မှာလည်း ရောက်လာတဲ့ ငှက်အုပ်ကလေးထဲက ငှက်ကလေးနှစ်ကောင်က ဒီအသိုက်နေရာလေးကို နေ့တိုင်းလာတာသတိထားမိပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ အသိုက်ကိုတော့ပြင်ဆင်မှုမ စရသေးပါဘူး။ ပြင်ဆင်မှုဆိုတာ သစ်ကိုင်းခြောက် အသစ်ကလေးတွေကို ချီလာတာကို ဆိုလိုတာပါ။ နေရာဦးဖို့ လုပ်နေတာလည်း ဖြစ်နိုင်ကောင်းပါတယ်။

ဒီငှက်ကလေးနှစ်ကောင်ရဲ့ ဘဝအစလို့ဆိုရမည်လားတော့

မသိနိုင်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ သူတို့ ကိုယ်ပိုင်မိသားစုဘဝ လေးကိုတည်ဆောက်ဖို့ ကျိုးပမ်းနေတဲ့တချိန်ထဲမှာပဲ နေ့လည် နေ့ခင်း အချိန်မျိုးမှာတော့ တခြားသောအမျိုး တူငှက်ကလေးတွေနဲ့ ပြောခဲ့သလို ဆူညံစွာတွေ့ဆုံလေ့ရှိ ကြဆဲပါ။ မကြာခင်ကာလ ကလေးမှာတော့ ဥတွေချပြီး မျိုးဆက် သစ်တွေ ပေါက်ဖွားကြတော့မှာပါ။ ပုံမှန်တော့ မေလလောက်မှာ အကောင်ပေါက်တတ်ကြပါတယ်။

ဒီငှက်ကလေးတွေက ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ အကောင်းဆုံး ရာသီမှာ ဒီနိုင်ငံမှာရှိနေတတ်ကြပြီး မျိုးဆက်ပွားကြတာပါ။ သူတို့ရှိ နေတဲ့အချိန်က နော်ဝေမှာ ပန်းတွေလည်းပေါ၊ သစ်ပင်တွေ မြက်ခင်းတွေလည်းစိမ်း၊ အစားအသောက်လည်းပေါများ၊

ပေါင်းရာထောင်ချီပြီး ကြမ်းတမ်းတဲ့ ခရီးရှည်ကြီးကို နှစ် တိုင်းနှစ်ကြိမ်အသွားအပြန်ပြုပြီး နေကြရတာပါ။ အာဖ ရိကတိုက်မှာ ဘယ်လိုပဲသာယာပါစေ၊ ရုန်းကန်ရှင်သန် မှုနဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင်ရပါစေ သူတို့ကို မွေးခဲ့တဲ့ ဒီနေ ရာဒီဒေသကိုတော့ဖြင့် သူတို့မေ့နိုင်မယ်လို့ မထင်မိ။ ဇာတိမြေဆိုတာက အသိဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး မေ့နိုင်အောင် လုပ်လို့ ရချင်ရပေမဲ့ ဝီဇီတီကတော့ အနည်းဆုံး သတိရနေမှာပေါ့။

တခြားတဖက်ကကြည့်ပြန်ရင်တော့လည်း ဘယ်လောက်ပဲ ဇာတိမြေကို ချစ်ခင်တွယ်တာပေမဲ့ ရှင်သန်ရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ခွဲခွာခြင်း လုပ်ရတယ်ဆိုတာ သဘာဝရဲ့ သဘော တရားများပေးလား။ ငှက်ကလေးတွေကတော့ဖြင့် ဆောင်း

တခြားတဖက်ကကြည့်ပြန်ရင်တော့လည်း ဘယ်လောက်ပဲ ဇာတိမြေကို ချစ်ခင်တွယ်တာပေမဲ့ ရှင်သန်ရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ခွဲခွာခြင်း လုပ်ရတယ်ဆိုတာ သဘာဝရဲ့ သဘောတရားများပေးလား။

လုံခြုံမှုကလည်း အပြည့်အဝရှိ၊ နေရောင်ခြည်ကလည်း မပူမအေး၊ သူတို့အတွက် အကောင်းဆုံး ရှင်သန်ခွင့်ရှိတဲ့အချိန်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီနိုင်ငံမှာပဲ မျိုးဆက်သစ်တွေပေါက်ဖွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတာထင်ပါရဲ့။ တကယ်တော့လည်း ဒီငှက်က လေးတွေရဲ့ မွေးရပ်မြေအစစ်က ဒီနိုင်ငံပဲ မဟုတ်ပါလား။ သူတို့အားအင်ဖြည့်တင်းဖို့ အခွင့်ကောင်း အခြေအနေ ကောင်းမဟုတ်ပါလား။

ကိုတွေးလို့ ပူပန်နေမှာမဟုတ်သလို နွေကိုရောက်လို့ တာ ဝန် မဲ့နေထိုင်မှာမဟုတ်တာကတော့ မျက်စေ့ရှေ့မှာ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေကြခြင်းကိုက သက်သေပဲ မဟုတ်ပါ လား။

**မြင့်အေး
၁၂.၀၄.၂၀၁၆ ။**

အာဖရိကမြေမှာ သူတို့အတွက်လုံခြုံမှုက ဒီနေရာ ဒီဒေသ လောက် စိတ်မချရဘူးလို့ဆိုနိုင်ပေမဲ့ ဒီနေရာဒီဒေသထက် သာလွန်တာလည်းရှိနေနိုင်ပါတယ်။ ပန်းရနံ့တွေမွှေးတာ၊ သစ်လွင်တဲ့နေရောင်ခြည်ကို အမြတ်တွေ့နိုင်တာ၊ ငှက် မုဆိုး တွေနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ရှင်သန်ရတာ စတာတွေက လည်း သူတို့ရဲ့ နှစ်သက်ဖွယ် ဘဝတွေဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

ရာသီဥတုပြင်းထန်တဲ့အချိန်မှာတော့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီး တွေဖြတ်လို့အာဖရိကတိုက်က ခြောက်သွေ့တဲ့ရာသီရှိရာဘက်ကို ချီတက်ပျံသန်းကြရပြန်တယ်။ မျိုးဆက်ရှင်သန်ရေးက အရေးအကြီးဆုံးမို့လား။ ဒီလိုဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်ဖို့ ကျယ်ပြောတဲ့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးတွေ၊ လေပြင်း မုန်တိုင်း တွေကို ရင်ဆိုင်ပြီးမှ အာဖရိကကိုရောက်ကြရတယ်။ တဖန်အာဖရိကက ပြန်လာကြရတယ်။ ဘယ်လောက်များ လမ်းခရီးမှာ ကျဆုံးခဲ့ကြမှာပါလိမ့်။

မျိုးဆက်ရှင်သန်ရေးအတွက် ဒီငှက်ကလေးတွေက မိုင်

ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်

လနေ့မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ကနေဒါဟု ခေါ်တွင်သော နိုင်ငံကို ၁၅ ရာစု အစောပိုင်းကာလတွင် ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့က ကိုလိုနီပြု တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြောက်အမေရိကတိုက်တွင် အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်၍ ကမ္ဘာတွင် ရုရှားနိုင်ငံပြီးလျှင် ဒုတိယ အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ အိမ်နီးချင်းဖြစ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အရှေ့မှအနောက် ကမ်းရိုးတမ်းတလျှောက် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေပြီး ထိုထိစပ်မှုသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်လျားဆုံး နယ်နိမိတ် ထိစပ်မှုဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် ပြည်နယ် (၁၀) ပြည်နယ်ရှိပြီး လူဦးရေ (၃၆) သန်း မှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိသည်။ မြောက်ဘက်ပိုင်းရှိ ပြည်နယ်အချို့သည် ကျန်ပြည်နယ်များနှင့် ယှဉ်လျှင် လူနေကျဉ်းသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ လူသား ဖွံ့ဖြိုးမှုအညွှန်းကိန်း (HDI) အကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကနေဒါနိုင်ငံ သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်နံပါတ် (၉) နေရာတွင်ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ HDI ဆိုသည်မှာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော အညွှန်းကိန်းများကိုသုံး၍ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိုင်းတာသော အမှတ်ပေးစနစ် တခု ဖြစ်ပါသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှစ၍ USA, UK, Japan, Sweden, France အစရှိသော ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံပေါင်း (၃၄) နိုင်ငံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော OECD (Organization for

Economic Cooperation and Development) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှု အညွှန်းကိန်းများ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ထိပ်ပိုင်း၌ ရပ်တည်နေခြင်းကြောင့် ကနေဒါနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထိပ်သီးအဆင့်၌ ပါဝင်နေကြောင်း အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းရန် မလိုအပ်ပါချေ။ သို့ဆိုလျှင် ကနေဒါ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်ကား မည်သို့ရှိမည်နည်း။ ဟုတ်ပါသည်။ အခြားဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် ကနေဒါ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်မှာ ပြည်လုံးကျွတ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လွှမ်းခြုံမှုစနစ် (GDP) ဖြင့် အစိုးရမှထောက်ပံ့မှုပေးကာ အကောင်းဆုံးသော စောင့်ရှောက်မှုများကို ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ထိုစနစ်၏ အားသာချက်မှာ နိုင်ငံသားတို့၏ ငွေကြေးအလုံး စုံသော မူဝါဒများနှင့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်း များသည် ကနေဒါ ကျန်းမာရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၈၄) ကို အခြေခံထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကနေဒါ၏ ကျန်းမာရေး အက်ဥပဒေတွင် အဓိကမဏ္ဍိုင်တိုင်ကြီး (၅) ခု ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ.....

- ၁။ Public Administration - အမြတ်အစွန်း မတွက်သော လူထုအတွက် အစိုးရ၏ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း၊

၂။ Comprehensive - အမှန်တကယ် လိုအပ်မှုများကို အပြည့်အဝ စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊

၃။ Universality - အာမခံကြေးပေးဆောင်ထားသော သူတိုင်း တူညီမျှတသော ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း၊

၄။ Accessibility - အာမခံကြေး ပေးဆောင်ထားသော သူတိုင်း ငွေရေးကြေး ရေးအပါအဝင် မည်သည့် အတားအဆီးမှမရှိပဲ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိခြင်း၊

၅။ Portability - အာမခံကြေး ပေးဆောင်ထားသူတိုင်း ပြည်နယ်ပြင်ပ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရပ်ခြား အထိဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း။

ဤကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်အား ပြည်ထောင်စု အစိုးရမှ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကိုမူ ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် Municipal တို့မှ တိုက်ရိုက်ကြီးကြပ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် ဝန်ဆောင်မှုတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းမရှိသော်လည်း ၎င်းသည် တစ်ဦးတည်းသော ပင်မရံပုံငွေ မတည်သူဖြစ်၍ ထိုရံပုံငွေအားလုံးကို အခွန်ကောက်ခြင်းမှ ရရှိသည်။ အခွန်နှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် ကနေဒါ နိုင်ငံရှိ အခွန်အမျိုးအစားများမှာ လုပ်ငန်းခွင်နှင့် ရောင်းဝယ်ခွန်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခွန်ပေးဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိသော ရွှေ့ပြောင်းများ၊ aboriginal များ၊ ဝင်ငွေနည်းသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်မပြည့်စုံသူများလည်း အထက်ပါ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ခံစားခွင့်ရှိပါသည်။ အနစ်ချပ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်၏ ၇၃% မှာ အစိုးရရံပုံငွေဖြစ်ပြီး ကျန် ၂၇% မှာ ပုဂ္ဂလိက သုံးစွဲမှု ဖြစ်ကာ ပုဂ္ဂလိက သုံးစွဲမှု၏ တစ်ဝက်သည် ပုဂ္ဂလိက အာမခံမှုဖြစ်၍ ကျန်တစ်ဝက်မှာ လက်ငင်းငွေရှင်း ခြင်းစနစ် ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတစ်ခု အမှန်တကယ် လိုအပ်မလိုအပ်နှင့်၊ ဝန်ဆောင်မှု ပေးသူများအား ရံပုံငွေခွဲဝေပေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း အစရှိသော လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို မူကား ဒေသအစိုးရမှ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျန်းမာရေးလိုအပ်ချက်များကို ပြည်နယ်အလိုက်သတ်မှတ်ထားပြီး ထိုသတ်မှတ်ချက်များသည် ပြည်နယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွဲပြားမှုများရှိသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အခြေခံနှင့် အဆင့်မြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဟူ၍ ခွဲခြားထားသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုသည် လူနာများနှင့် ပထမဆုံး

ထိတွေ့ဆက်ဆံသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ စနစ်ဖြစ်ပြီး မိသားစုဆရာဝန်နှင့် ပြင်ပဆရာဝန်များမှ (အခြေခံအားဖြင့်) စောင့်ရှောက်မှု ပေးလျှက်ရှိသည်။ ထိုနေရာများတွင် ရောဂါရှာဖွေခြင်း၊ (ကုသနိုင်သော) ရောဂါများကို ကုသပေးခြင်းနှင့် လိုအပ်ပါကသမားတော်များထံ လွှဲပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ထို့အပြင် စိတ်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ၊ ရောဂါကျွမ်းလူနာများ အတွက် သက်တောင့်သက်သာ ဖြစ်စေသော စောင့်ရှောက်မှုများ၊ ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်မှု၊ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် မသန်စွမ်းပြန်လည်ထူထောင်ရေး အစရှိသော လုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည်။ အဆင့်မြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွင်မူကား ဆေးရုံများ၏ဝန်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် အထူးကု သမားတော်များ၏ ကုသမှုနှင့် ကာလရှည် ကုသမှုများ ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ပါဝင်သည်။ အဆိုပါ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ အားလုံးသည် ကနေဒါ ကျန်းမာရေး အက်ဥပဒေအရ အစိုးရ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အခမဲ့ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရမှ အထောက်အပံ့မရ /မပေးသော ဝန်ဆောင်မှုများလည်း ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဆရာဝန်လက်မှတ်ဖြင့်ဝယ်ရသည့် ဆေးအချို့ (Prescriptions)၊ သွားဘက်ဆိုင်ရာ၊ မျက်စိရေးရာနှင့် အလှအပရေးရာ ကုသမှုများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့သော ဝန်ဆောင်မှုများအတွက်ကိုမူ ကနေဒါ နိုင်ငံသားများသည် မိမိတို့ငွေကြေးဖြင့်သာ ပေးဆောင်ရမည် (သို့မဟုတ်) အာမခံကြေးများဖြင့် ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဤမျှကောင်းမွန်လှသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်တွင်လည်း အားနည်းချက် အချို့ ရှိပေသည်။ ရက်သတ္တပတ်ချိန် (တခါတရံလနှင့်ချီ၍) စောင့်ဆိုင်းရခြင်းသည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်၍ (E.Sx) (သို့) အထူးကုသမားတော်နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်လိုသော ကနေဒါနိုင်ငံသားများအတွက် အဓိက အခက်အခဲ ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အရေးပေါ် MRT, CATScan တို့ ရိုက်ရန် လူနာများသည် (၂) ပါတ်ခန့် စောင့်ဆိုင်း ရတတ်သည်။ အရေးပေါ် ခွဲစိတ်မှုများနှင့် အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရသော နာမကျန်းမှုများသာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ကုသမှု ရရှိနိုင်ပါသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ သူနာပြုဦးရေသည် လုံလောက်သော်လည်း ဆရာဝန်အရေအတွက်မှာမူ OECD countries များ၏ စံသတ်မှတ်ချက် အောက်တွင် ရှိပြီး လူထုအတွက် မလုံလောက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

United Kingdom ၏ ကျန်းမာရေးစနစ်သည် ကနေဒါနှင့် ထပ်တူနီးပါး တူညီပါသည်။ NHS (အမျိုးသားကျန်းမာရေး

စောင့်ရှောက်မှုအဖွဲ့) သည် နိုင်ငံအတွင်း တရားဝင်နေထိုင် နေသော မည်သည့် နိုင်ငံသားကိုမဆို (အခွန်ဆောင်သူရော မဆောင်သူပါ) အခမဲ့ စောင့်ရှောက်မှုပေးသော တစ်ခုတည်း သော အဖွဲ့အစည်း/စနစ် ဖြစ်သည်။ NHS သည် အခြေခံ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆေးရုံတွင် ကုသမှု၊ ကာလ ရှည် ကုသမှုအစ ရှိသော ဝန်ဆောင်မှု အားလုံးနီးပါးကို အထောက်အပံ့ပေးပါသည်။ ကနေဒါ ကဲ့သို့ပင် သွားကျန်းမာ ရေး၊ မျက်စေ့ကျန်းမာရေးနှင့် ဆေးဝါးထုတ် လက်မှတ်ယူ ခြင်းတို့ကိုမူ အချို့သောသူများ (အလုပ်အကိုင် ရှိသူများ) က တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပေးဆောင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ထိုဝန် ဆောင်မှုပေးသော ရန်ပုံငွေမှာလည်း အခွန်ကောက်ခံခြင်း မှ ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အံ့ဩစရာကောင်းသည်မှာ ကျန်းမာ ရေး အသုံးစရိတ်သည် GDP ၏ ၈% သာ ရှိသော်လည်း ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ပိုင်ဆိုင်ထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

USA ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုသည် အခြား OECD နိုင်ငံများနှင့်ယှဉ်လျှင် ပိုမိုရှုပ်ထွေးပါသည်။ အကြောင်းမှာ အစိုးရအထောက်အပံ့ထက်စာလျှင်၊ ပုဂ္ဂလိကငွေကြေး ကိုသာ အဓိက သုံးစွဲနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် ဝင်ငွေနည်းသူတို့အတွက် Medicare နှင့် Medicaid ဟုခေါ်သော အခမဲ့ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု များရှိသော်လည်း ကျန်သူများမှာမူ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရန် အတွက် ပုဂ္ဂလိက အာမခံကြေးများကို ဝယ်ယူထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကျန်းမာရေး စရိတ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ အကုန်အကျအလွန်များပြားပေမည်။ ၂၀% သော လူထုမှာ ပုဂ္ဂလိက အာမခံဝယ်ယူနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရရှိနိုင်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် GDP ၏ ၁၆% ကို ကျန်းမာရေး စရိတ် အတွက်သုံး၍ ကနေဒါမှာ ၁၁% သာ သုံးသော်လည်း ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးရလဒ်သည် ပိုမိုသာလွန် ကောင်းမွန်

ပေသည်။ ဥပမာ.. လူသက်တမ်းနှင့် (၁) နှစ်အောက် ကလေးသေဆုံးနှုန်းမှာ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် လျော့နည်းသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ကြည့်မည် ဆိုလျှင် နည်းပညာ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် လူသား အရင်းအမြစ် မလုံလောက်မှုတို့ကြောင့် လူနာများနှင့် ကျန်း မာရေး ဝန်ဆောင်မှုကြားတွင် ကွာဟချက်၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်ချက်တို့မှာ ကြီးမားပါသည်။ စနစ်အားဖြင့် ပြောမည်ဆိုလျှင် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ထောက်ပံ့သော အများပိုင် (ပြည်သူပိုင်) စနစ်နှင့် GP ဆရာဝန်များ အထူးကု ဆေးခန်းများ ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံများအစ ရှိသည့်တို့ ပါဝင်သော ပုဂ္ဂလိကစနစ်ဟူ၍ နှစ်ပိုင်းခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ အများပိုင် စနစ်အား လေ့လာလျှင် (၂၀၁၂) ခုနှစ်အထိ လူနာများမှ ဆရာဝန် သမားတော်များညွှန်ကြားသော ဆေးဝါးများကို မိမိတို့ ငွေကြေးဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲရပေသည် (ဆိုလိုသည်မှာ ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ငွေကြေးပေးစရာ မလိုသော်လည်း ဆေးဝါး လိုအပ်ချက်ကိုမူ ဝယ်ယူသုံးစွဲရသည်)။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် အလွန်တွင် အစိုးရ၏ မူဝါဒအပြောင်းအလဲများကြောင့် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများကို အချို့သော အစိုးရဆေးရုံကြီးများ၌ အခမဲ့ ရရှိနိုင်ပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာ စံသတ်မှတ်ချက်အရ UHC (ပြည်လုံး ကျွတ် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လွှမ်းခြုံမှု) ရရှိရေး အတွက်ဆိုလျှင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် အနည်းဆုံး GDP ၏ 4% to 5% ကို ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်အတွက် သုံးစွဲ ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ ထို့ထက်များစွာ နည်းကာ 0.99% သာ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ် ပေရာ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် UHC အောင်မြင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများသည် ငွေကြေးနှင့်သံသယ ဇာတ ရရှိသူများကို ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအတွက် စနစ်တကျ ခွဲဝေ သုံးစွဲရန် လိုအပ်ပေသည်။

**သီဟနိုင် ၊
MBBS,MPH©**

သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မွေးစားကလေး - ပြည်ဝင်ခွင့် Adopted Child - Immigration Sponsorship

ဒေါ် အေးခင်သည် ကနေဒါနိုင်ငံသား တယောက်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် မြန်မာပြည်သို့သွား၍ မိဘနှစ်ပါးလုံး ကွယ်လွန်သွားသည့် အသက် ၁၅ နှစ်သား တူလေး မောင်မောင်ချစ်အား သားအဖြစ်မွေးစားရန် ရှေ့ နေအကူအညီဖြင့် "တရားဝင်" မွေးစားခဲ့သည်။ ကနေဒါဥပဒေနှင့်လည်း ကိုက်ညီပြီး လိုအပ်သော တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းလည်း ပြည့်စုံပါသည်။ ကနေဒါယန်တယောက်သည်နိုင်ငံခြားမှ မိဘမဲ့ ကလေးကိုမွေးစားလိုပါက ရှေးဦးစွာ အစိုးရလက်အောက်ရှိ ကလေးလူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနသို့လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရသည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီး ကလေးမရသော လင်မယားကို ဦးစားပေးသည်။ ခလေးငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ လူလွှတ်ပြီး အိမ်သို့လာရောက်၍ ကလေးအတွက်သင့်လျော်

သည့် အခြေအနေ ရှိမရှိ၊ ကလေးတယောက်ပိုလာခြင်းအားဖြင့် လိုအပ်သည့်ဝင်ငွေ၊ ကလေးပေါ်ဂရုစိုက်ပြုစုရန် တကယ်စေတနာ ရှိမရှိ အစရှိသည့် စုံစမ်းတွေ့ရှိချက်ပေါ် မူတည်၍ မွေးစားပြုလက်မှတ်ထုတ်ပေးပါမည်။ ဤလက်မှတ်ရထားမှ နိုင်ငံခြားသို့သွားကာ ထိုနိုင်ငံရှိမွေးစားခွင့်ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဒေါ်အေးခင်သည် အထက်ပါလိုအပ်ချက်များနှင့်အကုန်ကိုက်ညီပြီဟု ယူဆခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ် မေလတွင် မိမိမွေးစားသားဖြစ်သူ မောင်မောင်ချစ်အား မိသားစုပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး အကြောင်းဖြင့် ကနေဒါ လူဝင်မှုဌာနသို့လျှောက်လွှာတင်လိုက်သည်။

လျှောက်လွှာတင်ပြီး တစ်လခွဲတွင်လူဝင်မှုစစ်စစ်ရေးဌာနမှ

လျှောက်ထားသူ၏လျှောက်လွှာသည် လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသဖြင့် ဗီဇထုတ်ပေးသင့် မသင့် ကို ဆက်လက် စစ်ဆေးရန် စင်ကာပူသံရုံးသို့ လွှဲအပ်ထားကြောင်း စာရောက်လာသဖြင့် ဝမ်းသာမိလေသည်။ သို့ သော် ၂၀၀၈ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ တွင် စင်ကာပူသံရုံးမှ လျှောက်လွှာကိုပယ်လိုက်ကြောင်း စာရောက်လာသည်။

အကြောင်းပြချက်မှာ မိမိတို့သံရုံး၏စုံစမ်းတွေ့ရှိချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ (စစ်အစိုးရ) သည် များမကြာခင်က မြန်မာနိုင်ငံသား ကလေးလူငယ်ကို နိုင်ငံခြားသားအား မွေးစားပိုင်ခွင့်မပေးရန် ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သဖြင့် ဒေါ်အေးခင်၏ မွေးစားစာချုပ်သည် တရားဝင်စာချုပ်မဖြစ် နိုင်ဟု ဖော်ပြထားပါသည် (မှတ်ချက် - မွေးစားခံနိုင်ငံ၏ လက်ရှိ ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီခြင်းရှိမရှိ သေခြာရန် လိုသည်)။

(မြန်မာစစ်အစိုးရလက်ထက်တွင် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအား လူကုန်ကူးသည့် ရာဇဝတ်မှု လုပ်ကိုင်သူများ၏ လက်ထဲသို့မကျရောက်ရန် အကာအ ကွယ်ပေးသည့် ဥပဒေအသစ်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကနေဒါနိုင်ငံသားအဖြစ်ခံယူထားသော မြန်မာအမျိုးသား အချို့ပင် မြန်မာပြည်သို့ပြန်၍ မိန်းမယူလိုပါက လက်ထပ် စာချုပ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသားအစား ယခင်ကိုင်ဆောင်ခဲ့သော မြန်မာမှတ်ပုံတင်အားအသုံးပြုပြီးမှတရား ဝင်လက်ထပ်ခွင့်ရ ပါသည်။)

ကံကောင်းသူ မိန်းခလေး

နန်းသင်းသင်းသည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ကနေဒါ သို့ကျောင်းတက်ရန် ကျောင်းသားဗီဇဖြင့် တိုရန်တိုရှိ တက္က သိုလ်တခုတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် မတ်လရောက်သည့်အခါ ကျောင်းလခမတတ် နိုင်သဖြင့် အလုပ်လုပ်ပြီး ကျောင်းလခစုရန် ကျောင်းမှ တနှစ်ထွက်လိုက်ရသည်။ ၂၀၀၅ ခု စက်တင်ဘာ မှ ကျောင်းပြန်တက်ကာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် မေလတွင် သိပ္ပံ ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ယခင်လုပ်ခဲ့သည့် အလုပ်ကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်ဆန်းတွင် ကနေဒါလူဝင်မှူးသို့ ကနေဒါလုပ်သက်အတွေ့ အကြုံ နှစ်နှစ်ရှိသူအဖြစ် ရာသက်ပန်နေထိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာတင်လိုက်သည်။ သို့သော် သူမ၏လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ရုံမကဘဲ သူမအား ကျောင်းသားဗီဇကို ချိုးဖောက်သူအဖြစ် ကနေဒါနိုင်ငံမှ ရက်၃၀ အတွင်းထွက်ခွာရန် အမိန့် ထုတ်ခဲ့သည်။ အ

ကြောင်းမှာ သူမရရှိထားသော ကျောင်းသားဗီဇသည် လေးနှစ်သက်တမ်း ရှိသည်။ ဤလေးနှစ်သက်တမ်းသည် သူမတက်ရမည့် ကျောင်းချိန်ဖြစ်ပြီး ကြားကာလတွင် ကျောင်းပျက်ကွက်ခြင်းမရှိရ။ ပျက်ကွက်ပါက သူမရရှိ ထားသည့်ကာလ အလုပ်ထွက်လုပ်သော အချိန်မှစ၍ သူမ၏ ကျောင်းသားဗီဇသည် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားလေပြီ။ လူဝင်မှု ဥပဒေအရ မည်သူမဆိုမိမိလက်ရှိဗီဇသက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှစ၍ ရက် (၃၀) အတွင်း ကိုယ်ပိုင်အသိစိတ်ဖြင့် ကနေဒါမှ ထွက်ခွာပေးရလိမ့်မည်ဖြစ်သည် ရက်ပေါင်း (၃၀) ကျော်၍ မထွက်ခွာပါက လူဝင်မှုဥပဒေချိုးဖောက်သူအ ဖြစ် ပြည်နှင့်ဒဏ်ခံရမည်။ သို့သော် မသင်းသင်းသည် ကနေဒါမှ မထွက်လိုသဖြင့် တိမ်းရှောင်နေလိုက်သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် မသင်းသင်းအလုပ်ခိုးလုပ်နေသော တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တွင် မှုခင်းတခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ အ ချင်း ဖြစ်ပွားချိန်နှင့် နေရာတွင် မသင်းသင်းတစ်ဦးတည်း တာဝန်ကျခဲ့သဖြင့် မျက်မြင်သက်သေဖြစ်နေတော့သည်။ အမှုကိုင်တွယ်စုံစမ်းသော ရဲအရာရှိကမသင်းသင်းအားရုံးတက်၍ သက်သေအဖြစ်ထွက်ဆိုပေးရန် ဆင့်ခေါ် လေသောအခါ သူမသည် အကြပ်တွေ့လေတော့သည်။ သက်သေအဖြစ် တရားရုံးသို့သွားပါက မိမိတိမ်းရှောင်နေသည့်အဖြစ်ကို ရဲက သေချာပေါက် သိသွားမည်ဖြစ်သည်။

ဒီလိုဆို အမှုလည်းပြီး ကိုယ်သည်လည်း လူဝင်မှုလက်ထဲသို့ ရဲကပို့လိုက်မှာဘဲဟု ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်လာသည်။ မျက်မြင် သက်သေအဖြစ် ဆင့်ခေါ်ခံထားသူဖြစ်နေပြန်သည့်အတွက် ရှောင်နေလိုလည်းမဖြစ်ပါ။ ဒီတခါတော့ပြေးမလွတ်တော့ဘူးဟု ခံယူပြီး တရားရုံးသို့သွားခဲ့သည်။ ကံကောင်းအားလျော်စွာ အမှုပြီးဆုံးသည့်နောက် နန်းသင်းသင်းကို လူဝင်မှုလက်သို့ သူမထင်သလိုလွှဲအပ်ရန် ရဲကဘာမှမလုပ်ဘဲ အိမ်ပြန် ခိုင်းလိုက်သည်။

(မှတ်ချက် - ဤအမှုကိုဖတ်ပြီးနောက် စာဖတ်သူကမေးလာ လိမ့်မည်။ ရှေးဦးစွာပြောလိုသည်မှာ တိုရန်တိုရိဌာနနှင့် လူဝင်မှုဌာနတို့သည် နှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်တခုကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ရယူခဲ့သည်။ ယင်းသဘောတူညီချက်အရ တိုရန်တိုတွင်ဖြစ်ပေါ်သည့် ရာဇဝတ်မှုများအားအမြန်ဆုံး ဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် အရေးကြီးလိုအပ်သည့် မျက် မြင်သက်သေရရှိရန်အလို့ငှာ မျက်မြင်သက်သေအား အထူးအ ခွင့်အရေး အဖြစ် အကျိုးခံစားခွင့်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။)

အလုပ်ခွင်လော ကိုယ်ပိုင်အချိန်လော Own Time or On Duty

ပဲ "Win Win Insurance Co." အားအနိုင်ပေးလိုက်သည်။

မောင်ကျော်တင့်နှင့် ကိုသန့်လွင် ၂ ဦးသည် "Johnson Construction & Renovation Company" မှ ယာယီ ငှားရမ်းထားသည့် အလုပ်သမားများဖြစ်ပြီး ယင်း ကုမ္ပဏီ၏ အမှုထမ်းအဖြစ်ပါဝင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လ ၁၂ ရက်မှ ၂၀ ရက်အထိ အချိန်တို ကန်ထရိုက်ဖြင့် Newmarket ရှိ တိုက်ဟောင်းတလုံးကိုပြင်ရန် တာဝန်ပေးခံရသဖြင့် Newmarket သို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ Newmarket တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်ရက်များအတွင်း မိမိတို့၏ နေထိုင်စားသောက် စားရိတ်ကို ကုမ္ပဏီက လုံးဝကျခံသည်။ မတ်လ ၁၈ ရက် နေ့လယ် ၂ နာရီခန့်တွင် မောင်ကျော်တင့် သည် ကိုသန့်လွင်မောင်းနှင်သော ကိုယ်ပိုင်မော်တော်ယာဉ်ကို လိုက်စီးကာ စားသောက်ဆိုင်တဆိုင်မှ နေ့လယ်စာစားပြီး အလုပ်ခွင်ရှိရာသို့ပြန်လာရာ လမ်းခုလတ်တွင် ယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ခဲ့ပြီး မောင်ကျော်တင့်မှာ ဒဏ်ရာရသွားသဖြင့် ယာဉ်ပိုင်ရှင် ကိုသန့်လွင်၏ အာမခံ ထားသည့် "Win Win Insurance Co." ထံလျှော်ကြေးတောင်းခံလိုက်သည်။ "Win Win" ကုမ္ပဏီက မောင်ကျော်တင့်အားငြင်းပယ်လိုက်သည်။ အကြောင်းမှာ မောင်ကျော်တင့်ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပွားသည့်အချိန်သည် အလုပ်ခွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသောအချိန်ကာလဖြစ်နေသည့်အတွက် အလုပ်ခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု အဖြစ် အကြီးဝင်သည့်အလျောက် မော်တော်ယာဉ်အာမခံကုမ္ပဏီ၏ တာဝန်မဟုတ်။ အလုပ်သမားများလုံခြုံရေး အာမခံဌာနကလည်း ဤအဆိုကို လက်မခံသဖြင့် တရားရုံးသို့ အမှုရောက်သွားသည်။

တရားသူကြီး၏စီရင်ချက်တွင် ဤသို့အကြောင်းပြထားသည်။ ဒဏ်ရာရသူ မောင်ကျော်တင့်သည် အချင်းဖြစ်ပွားသည့် အချိန်ကာလတွင် ယင်းကုမ္ပဏီ၏ အမှုထမ်းမဟုတ်သော်လည်း အချင်းဖြစ်ပွားသည့်အချိန်ကာလဖြစ်သော မတ်လ ၁၂ ရက်မှ မတ်လ ၁၈ ရက်အထိ ယင်းကုမ္ပဏီမှငှားရမ်းထားပြီး Newmarket တနေရာတွင် ကုမ္ပဏီအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသဖြင့် ထိုကာလသည် ကုမ္ပဏီ၏ အမှုထမ်းဖြစ်သည်။ Newmarket ရှိ ပြင်ဆင်ရန်အဆောက်အဦးသည်လည်း မတ်လ ၁၂ ရက် မှ ၁၈ ရက်အတွင်း ယင်းအမှုထမ်းနှစ်ဦး၏ အလုပ်ခွင်ဖြစ်နေပါသည်။ အမှုထမ်းဆောင်စဉ်ကာလအတွင်း ယင်း အမှုထမ်း ၂ ဦး၏ စားဝတ်နေရေးကိုလည်း အလုပ်ရှင်က လုံးဝတာဝန် ယူထားသည့်အတွက် ယင်းအလုပ်သမား၏ ထမင်းစားချိန်နှင့်တကွ ထမင်းစားရန်သွားလာရသည့်အချိန် သည်လည်း အလုပ်ခွင်အဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်။ အကြောင်းမှာအလုပ်ရှင်က စားသောက်ရေး တာဝန်ယူထားသော်လည်း မည်သည့်နေရာတွင်စားရမည်ကို သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် စားချိန်တန်သည့်အခါ အလုပ်ခွင်ရှိရာနှင့် အနီးကပ်ဆုံးစားသောက်ဆိုင်သို့ နေ့လယ်စာ စားရန် ခရီးသွားလာခြင်းသည် အလုပ်ခွင်ဟု သတ်မှတ်ရမည်။

ထို့အပြင် ယင်း အလုပ်သမား ၂ ဦးသည် နေ့လည်စာစားခြင်းကလွဲ၍ တခြားသောကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စ အတွက် အခြားအရပ်တပါးသွားလာခြင်းလည်းမရှိ။ အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် မောင်ကျော်တင့်၏ ဒဏ်ရာလျော်ကြေးကိစ္စသည် အလုပ်သမား လုံခြုံရေးဌာန၏ ဝတ္တရားသာဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ ယာဉ်တိုက်မှု နှစ်နာကြေးတောင်းခံရာတွင် များသောအားဖြင့် အလုပ်ခွင်အတွင်း ထိခိုက်မှုအာမခံ (WSIB) ထက် မော်တော်ယာဉ်အာမခံက ပိုရနိုင်လေ့ရှိသဖြင့် အထက်ပါ အမှုမျိုးပေါ်ပေါက်လာသည်။

အလုပ်သမားများလုံခြုံရေးအာမခံဌာနက ငြင်းဆိုချက်မှာ ယင်းအလုပ်သမား ၂ ဦးအချင်းဖြစ်ပွားသည့်အချိန်သည် Johnson Construction & Renovation Co.၏ အမှုထမ်းမဟုတ်ပါ။ အပြင်ကန်ထရိုက်တာသာဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ပြင် နေ့လယ်စာစားချိန် အလုပ်ခွင်ပြင်ပတွင်ရောက်နေသဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အချိန်သာဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်ခွင်အလုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်းမဟုတ်သည့် အတွက် ယာဉ်ပိုင်အာမခံကုမ္ပဏီကသာ တာဝန်ရှိကြောင်း ဆိုသည်။ သို့သော် ဤငြင်းဆိုချက်ကို တရားသူကြီးကသဘောမတူ

ကနေဒါ အကောက်ခွန်ဌာန Canada Revenue Agency (CRA)

ဦးအုန်းမောင်သည် ကနေဒါနိုင်ငံသို့ သားဖြစ်သူ ကိုအေး ကြိုင်မှ တာဝန်ယူခေါ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် ၂၀၁၀ ခု နှစ် တွင်ဇနီး

ဒေါ်စိန်စိန်နှင့် အတူရောက်လာခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ မထွက်ခွာမီ ပုသိမ်ရှိ မိမိပိုင်လည်ပတ်လျက်ရှိသော "အုန်းစိန်စိန်ဆန်စက်"

ကို ညီဖြစ်သူ ဦးမောင်ကိုအား ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရန် အမည်လွှဲပေးခဲ့သည်။ ကနေဒါအဝင်တွင် မိမိပိုင်ဆိုင်မှု အားလုံးကို စာရင်းတင်သောအခါ မိမိနှင့်တစ်တည်း ယူလာသော ငွေသားအပြင် မြန်မာပြည်တွင်ကျန်ခဲ့သည့် ပိုင်ဆိုင်မှု နေရာတွင် ပုသိမ်မြို့ရှိ ကနေဒါယန်ဒေါ်လာ ၂ သောင်းခန့်တန်သော အိမ် တလုံးကိုသာ ဖော်ပြထားခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုမေလတွင် ညီဖြစ်သူ ဦးမောင်ကိုသည် ရုတ်တရက် လေဖြတ်သောကြောင့် ဆန်စက်ကို ဆက်လက်ဦး ဆောင်လည် ပတ်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် စက်ရုံအား ကနေဒါရှိ သား ကိုလှဆွေသို့ အမွေအဖြစ်ပေး အပ်လိုက် သည်။ သားဖြစ်သူကလည်း မြန်မာပြည်သို့ပြန်၍ လုပ်ကိုင် ရန်အခက်အခဲရှိသဖြင့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုရှိပြီးသားဖြစ် သည့် ဦးလေးဦးမောင်ကို၏သား ကိုကျော်မြင့်အား မန်နေဂျာ အဖြစ်ခန့်အပ်၍ မိမိကိုယ်စား ဆက်လက် လည်ပတ် စေသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကိုလှဆွေ ပုသိမ်တစ်ခေါက် ပြန်ပြီး လုပ်ငန်းအခြေအနေကိုစစ်ဆေးခဲ့ရာ အစစအရာရာ အောင်မြင်နေသည်ကိုမြင်တွေ့ သဖြင့်စက်ရုံကို စိတ်ချစွာ ကိုကျော်မြင့်အား အပ်ထားခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ခု ဧပြီလရောက် သောအခါ ကိုလှဆွေသည် တိုရန်တိုတွင် လုပ်ကိုင်နေသော လုပ်ငန်းငွေကြေး လည်ပတ်ရန် အခက်အခဲ ကြုံ ကြိုက်လာ သဖြင့် ပုသိမ်ဆန်စက်မှ မြတ်ငွေတချို့ကို လွှဲယူသုံးစွဲရန်အလို့ငှာ ဒေါ်လာလေး သိန်း ကို ဘဏ်မှ လွှဲ ယူလိုက် သည်။ ဤမျှများပြားသော ငွေသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ် တွင် အိမ်ရောင်း၍ ရသောငွေဖြစ်ပါကြောင်း ကနေဒါအကောက်ခွန်ဌာန သို့ တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထင်သလိုမဖြစ်လာပါ။ ကနေဒါ အကောက် ခွန်ဥပဒေအရ ကနေဒါတွင်နေထိုင်သော မည်သူမဆို နိုင်ငံခြား တွင်ရှိသော မိမိပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းနှင့်လုပ်ငန်းများမှ အမြတ်ဝင် ငွေ၊ အကြေးနှင့် အတိုး စသည့် ဝင်ငွေရှိပါက ကနေဒါ အခွန်ဌာနသို့ အမြတ်တော်ကြေးအဖြစ် ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အမွေအဖြစ် မိမိပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော လုပ်ငန်းစက်ရုံကို သားဖြစ်သူအား လွှဲအပ်ပေးပါက အမြတ်တော်ခွန် ဆောင်ရန် မလိုသော်လည်း မိမိပိုင်ဆိုင်စဉ်ကဖြစ်စေ၊ သားတော်မောင်လက်ထက်တွင် လုပ်ကိုင်လည်ပတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမြတ်အစွန်းကိုမူ အမြတ်တော် ခွန်ပေးဆောင် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဦးအုန်းမောင်သား အဖရင်ဆိုင်ရသော အခွန်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သည့်အမှုမှာ ကြီးမားရှုပ်ထွေးရုံမက တမူပေါ်တမူထပ်သွားတော့သည်။ ပထမတစ်ချက်မှာ ဦးအုန်းမောင် မူလပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော

“အုန်းစိန်စိန်ဆန်စက်”ကို ကနေဒါသို့ ပြောင်းလာစဉ် က နေဒါအစိုးရထံ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိဘဲ ထိမ်ချန်ထားခဲ့ခြင်း ဆိုသည်ကတော့ (ညီဖြစ်သူကို လွှဲပေးခဲ့သော်လည်း အမှန်စင်စစ် ၎င်း၏ဖခင်ကိုယ်စား ဦးဆောင်လည်ပတ်ပေး ခြင်းသာဖြစ်ပါကြောင်း သားတော်မောင်ပြန်လည်ပိုင်ဆိုင် ဦးဆောင်လာခဲ့သည့်အဖြစ်က သက်သေထင်ရှားလေသည်။ (ဤတွင်သားအဖနှစ်ဦးလုံကလိမ်လည်မှုနဲ့ညှိနေသည်။)

ယင်းဆန်စက်ကို ပိုင်ဆိုင်လျက်နှင့် မပိုင်ဆိုင်ဟန်ပြုကာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သောနှစ်ကာလအတွင်း ရရှိခဲ့သော အမြတ်ငွေကို ကနေဒါအမြတ်တော်ဌာနသို့ ပေးဆောင်ခြင်းမရှိသည့် အတွက် ဒဏ်ငွေနှင့်တကွအတိုးများပေးဆပ်ရန်ကတစ်မှု။

သားဖြစ်သူလက်သို့ အမွေအဖြစ်ပေးအပ်သော အခါ သားတော်မောင်က မိမိ၏ နိုင်ငံခြားရှိ ပိုင်ဆိုင်မှုအသစ်အဖြစ် က နေဒါအစိုးရထံ အကြောင်းကြားခြင်းမရှိခဲ့ခြင်းကတစ်မှု။

နောက်ဆုံး ယင်းစက်ရုံမှအမြတ်ငွေကိုလွှဲယူသောအခါ အိမ်ဟောင်းရောင်းရငွေဟူ၍ အခွန်ရှောင်ရန် ကြံစည်မှုကတစ် မှုတို့ဖြစ်သည်။

(မှတ်ချက် - ကနေဒါအကောက်ခွန်ဌာန၏ လုပ်ရိုးလုပ် စဉ်တစ်ခုသည် လူတိုင်းဦး၏ အခွန်စာရင်း တင်သွင်းချက်ကို စစ်ဆေးပြီးသောအခါ၊ အမှားအယွင်းတွေ့ရှိသော်လည်း အမှား စတင်တွေ့ရှိချိန်တွင် သတိပေးခြင်းအရေးယူ ခြင်းမပြုတတ်ပါ။ နောင်တနှစ်လည်း မည်သို့မျှအရေးမယူပါဘဲ ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင် ထိုအမှားကိုတွေ့ရှိကာ လိုအပ် သောပြင်ဆင်မှုကို ကိုယ်ပိုင်အသိစိတ်ဖြင့် ပြုပြင်ရန် အချိန်ပေးခွင့်ပြုထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ချက်ချင်း အရေးမယူခြင်းကို အခွန်ဌာနကမသိလို့၊ ညံ့လို့ ဟု မထင်ပါနှင့်။ တတိယနှစ်မှ အရေးယူသည့်အခါ နောက်ကျနေပြီသာမှတစ်ပါး (ကြီးလေးသောအကြေး ခွန်သာမက ဒဏ်ငွေနှင့် တကွအတိုး ကိုပါပေးဆောင်ရပါလိမ့်မည်။)

ဒေါ်နယ်လ်မင်း ၊

ဂုဏ်သိက္ခာချဖို့ ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့တဲ့ ဥပဒေ

လူ့အခွင့်အရေး ကျေညာစာတမ်း အပိုဒ်(၂)တွင် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် လူမျိုးရေး၊ အသားအရောင်၊ လိင်၊ ဘာသာစကား၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ (သို့) အခြား အဆင့် အတန်း စသည်တို့ ခွဲခြားမှု မရှိစေဘဲ ဤကျေညာစာတမ်းပါ အခွင့်အရေးအားလုံးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗမာအပါဝင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီးနှင့် မတူကွဲပြားသည့် ဘာသာအယူဝါဒ ရှိသူများ အေးအတူပူအမျှ အတူတကွ ရှေးရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာကပင် ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီး နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဘာသာကွဲပြားမှုကို အခြေပြု၍ နိုင်ငံခြားဘာသာ ကိုးကွယ်သူများ၊ နိုင်ငံခြားသွေးနှောကပြားများဟု ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပြုရန် ကြံစည်ချက်ဖြင့် တရားမျှတမှုကင်းမဲ့သည့် နိုင်ငံသား ဥပဒေကို (ကြံစည်) ဖန်တီးခဲ့ပေသည်။ အထူးသဖြင့် အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များကို ပစ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာမွတ်စလင်များသည် ရှေးမြန်မာဘုရင်မင်း အဆက်ဆက်ကတည်းကပင် မင်းမှုထမ်းများ၊ စစ်သည်တော်များ၊

အနေဖြင့် အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီခေတ် မတိုင်မီကတည်းက တည်ရှိ နေထိုင်ကြကြောင်း အထောက်အထားများဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အခန်းအနား ပွဲလမ်းတို့တွင်လည်း မြန်မာမွတ်စလင်တို့က တက်တက်ကြွကြွ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း အထောက်အထားများလည်း ရှိခဲ့သည်။

နိုင်ငံခြားကျူးကျော်မှုရခံရေး၊ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၊ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများတွင် မြန်မာမွတ်စလင်များ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ပါဝင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြ သည်။ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓါတ်ရှင်သန် ထက်မျက်စေရန် အမျိုးသားကျောင်းများကိုလည်း ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုခဲ့ကြ သည်။ ထိုကြောင့်လည်း ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက ဆော်ဒီအာရေးဗျနိုင်ငံ မက္ကာမြို့ တော်တွင် မြန်မာပြည်မှ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင် ဘုရားဖူးများ တည်းခိုနိုင်ကြစေရန် ဇရပ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်း ပေးခဲ့သည့် သာဓက များရှိသည်။

လေးသည်တော်များ၊ မြို့တော်ဝန်များ၊ မြို့စားများအဖြစ် တိုင်းပြည်အကျိုး သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ မှန် နန်းရာဇဝင်၊ ဦးကုလားမဟာရာဇဝင် စသည်တို့တွင် တွေ့ နိုင်သည်။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးကလည်း မန္တလေးမြို့ တွင်း၌ မွတ်စလင် မင်းမှုထမ်းများနေထိုင်ရန် အကွက် ၂၀ သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နန်းတွင်း၌ ဗလီဝတ် ကျောင်းတော်တစ်လုံးဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့သည့်အပြင်၊ ဆော်ဒီအာရေးဗျနိုင်ငံ မက္ကာမြို့ တော်တွင် မြန်မာပြည်မှ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင် ဘုရားဖူးများ တည်းခိုနိုင်ကြစေရန် ဇရပ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပေးခဲ့သည့်သာဓက များရှိသည်။ ထိုမှတ်တမ်းများသည် မြန်မာမွတ်စလင်များ

ပထမ အကြိမ်ပြည်လုံးကျွတ် ဖဆပလ ညီလာခံက မြန်မာ မွတ်စလင်တို့ အတွက် တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေး ရရှိစေ ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဒီမိုကရေစီအစိုးရခေတ်က တစ်စုံတရာ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုမရှိခဲ့၍ ဘာသာရေးအခြေပြု ဖိနှိပ်မှုကင်းခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့သော် တိုင်းရင်း သားအခွင့်အရေးရရန် မဆိုထားဘိ၊ လက်ရှိ ကာလတွင် နိုင်ငံခြားသွေးနှောဟု ကင်ပွန်းတပ်ကာ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ နိမ့်ချဆက်ဆံခြင်း၊ ရန်လိုခြင်းများ ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသား ဥပဒေကြောင့် ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေပြဌာန်းပြီးနောက်

ပိုမိုသိသာစွာ ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုရှိလာခဲ့သည်။ ဤပြဌာန်း ဥပဒေသည် အစွလာမ်ဘာသာဝင်များကို နိုင်ငံခြား သွေး နှောဟု တရားဝင်ဖြစ်စေရန်နှင့် အကြောင်းပြ ကောင်း စေရန် ဖန်တီးသော ဥပဒေ ဖြစ်သည်။

အမှန်ဆိုရပါမူ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးအစဉ် အဆက်ဆက် ကတည်းကရှိနေသော မြန်မာမွတ်စလင်များအပြင်၊ ကိုလို နီခေတ်ကာလက ကပြားအဖြစ် ပေါက်ဖွားလာသော အစွလာမ် ဘာသာဝင်များလည်းရှိသည်။ ကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံအား အိန္ဒိယ၏ ပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ်ထားရှိအုပ် ချုပ်ခံခဲ့ရစဉ် အိန္ဒိယသားများ မြန်မာပြည်သို့ တရားဝင် သွား လာနေထိုင်ခွင့်ရှိ၍ ၎င်းတို့ လာရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့နှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသူများ အနေနီးစပ်ကာ အိမ် ထောင်ပြုကြရာမှ ပေါက်ဖွားလာသော ကပြားများဖြစ်သည်။ ထိုကပြားများသည် မြန်မာတိုင်းရင်းသူ၏ ရင်သွေးများဖြစ် သည့်အပြင် အမိမြန်မာမြေတွင်မွေးဖွားကာ အစဉ်တစိုက် နေထိုင်ကြသူများပင်ဖြစ်ကြောင်း အလေးအနက် အသိ မှတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၂ - ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေ

ကပြားရင်သွေး ခလေးငယ်များအဖို့ အမိအဖကို သော်လည်းကောင်း၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ နိုင်ငံကို သော်လည်း ကောင်း ရွေးချယ်ပြီးမှ မွေးဖွားလာကြ သူများ မဟုတ်ရပါ။

သည် အစွလာမ်ဘာသာဝင်ဖြစ်မှုကို အခြေပြု၍ ထိုက ပြားများအား (မိခင်မှာ တိုင်းရင်းသူဖြစ်ခဲ့သည်ကို လျစ်လျူ ပြုလျက်) တဆင့်နိမ့် နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို တွန်းပို့ထားရုံမက အစဉ်အဆက် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်ရန် ဖန်တီးထားခြင်း လည်းဖြစ်သည်။ ကပြားဖြစ်ခြင်းက အပြစ်တစ်ခုလို ဖြစ်နေ ပေသည်။ ကပြားရင်သွေး ခလေးငယ်များအဖို့ အမိအဖကို သော်လည်းကောင်း၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ နိုင်ငံကို သော်လည်း ကောင်း ရွေးချယ်ပြီးမှ မွေးဖွားလာကြ သူများမဟုတ်ရပါ။ ထိုအပြစ်မဲ့ ကပြားများအဖို့ ချက်မြုပ်မြေသည်သာ အမိမြေ အဖြစ် မြတ်နိုးတွယ်တာနေရသူများဖြစ်သည်။ ထိုအပြစ်မဲ့ ကပြားများကိုသွေးနှောသူများအဖြစ် အပြစ်ရှာရန် (၁) ရှေးဘုရင်မင်း အဆက်ဆက်ထဲက အစွလာမ်ဘာသာဝင်များ မြန်မာနိုင်ငံသားများအဖြစ်တည်ရှိနေခဲ့ခြင်းနှင့် (၂) ဗြိတိ သူ့ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အိန္ဒိယသားများ တရား ဝင်နေထိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့ခြင်းဆိုသည့် အချက် (၂) ချက်တို့ကို ဥပက္ခာပြုပြီး ပြဌာန်းခဲ့သော ဥပဒေဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုဥပဒေသည်တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ကင်းသည့် ဥပဒေ၊ တရားမျှတမှုကင်းသည့် ဥပဒေဖြစ်သည်။

ဥပဒေက တရားမမျှတသည့်အပြင် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို ဦး တည် ပေးထားသည့်အတွက်၊ ဥပဒေကို အကောင်အထည် ဖော်ရသည့် Law enforcement body ဖြစ်သော လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် မှတ်ပုံတင်ရုံး၏ ဝန်ထမ်းများကလည်း၊ အ ကြောင်းအမျိုးမျိုးနှင့် အပြစ်ရှာပြီး ငွေညှစ်မှုများဖြင့် ဒုက္ခ ပေးကြသည်။ အချို့အမှုများတွင် အဖိုးအဖွား နိုင်ငံသား၊ အဖေအမေ မှာလည်း နိုင်ငံသားဖြစ်ပြီး အသက်ပင် ၆၀-၇၀ နီးပြီး ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ သားသမီးကျမှ အသက် ၃၀ ခန့်ရှိလာပြီ ဖြစ်သော်လည်း စိစစ်ဆဲဟုဆိုကာ မှတ်ပုံ တင် မထုတ်ပေး။ ထုတ်ပေးပြန်လျှင်လည်း နိုင်ငံသားစိစစ် ရေးကပ်၊ မှတ်ပုံတင် ကဒ် များတွင်နိုင်ငံခြားလူမျိုးအမည် တစ်ခုခုကို (ဥပမာ- ပါကစ္စတန်၊ အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် စ သည်ဖြင့်) ထည့်ခိုင်းသည်။ မထည့်က မှတ်ပုံတင် မထုတ် ပေးပဲ အချိန်ဆွဲထားသည်။ မှတ်ပုံတင် မရှိသောသူ အဖို့ ခရီးသွားလာ ရေးမှအစ၊ တည်းခိုရေး၊ ပညာသင်ကြားရေး၊ အလုပ်အကိုင်ရေး၊ အစစအရာရာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင် ဆိုင်ကြရသည်။ တချို့မှာ မှတ်ပုံတင်မရသဖြင့် ပညာ ဆက်

လက် သင်ကြားခွင့်ပင် ဆုံးရှုံးသွားကြရသည်။

မှတ်ပုံတင် ရပင်ရငြားသော်လည်း ဧည့်နိုင်ငံသားအဖြစ်သာ သတ်မှတ်ထုတ်ပေးသည့်အတွက်၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ အလုပ်အကိုင် ရရှိခဲ့သူများ အဖို့မှာလည်း လုပ်ငန်းခွင့်တွင် နိမ့်ချ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းခံကြရသည်။

အချို့ နိုင်ငံသားဖြစ်ပြီးသူများသည် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ် အသစ်လှဲလှယ်သည့်အခါတွင်မှ ဧည့်နိုင်ငံသား အဆင့် ပြန်ရောက်သွားသူများလည်းရှိသည်။ ထိုအဖြစ်ကြောင့် တစ်မိသားစုတည်းမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် မောင်နှစ်မများ ဖြစ်လင့်ကစား တစ်ဦးက တိုင်းရင်းသား၊ တစ်ဦးကနိုင်ငံသား၊ တစ်ဦးက ဧည့်နိုင်ငံသား ဖြစ်သွားသည်များ လည်းရှိသည်။

ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကြုံဘူးသည်မှာ မိခင်က တိုင်းရင်းသား၊ ဖခင်က အိန္ဒိယသား (လွတ်လပ်ရေးမရခင်က အိမ်ထောင် ကျထားသည်။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံသား မှတ်ပုံတင်ဟူ၍ မရှိကြ၊ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးခေတ်မှ မှတ်ပုံတင် လုပ်ကြရသည်) မှတ်ပုံတင်စတင်လုပ်ကြရသည့်အခါ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ အိန္ဒိယမှ လာသူဖြစ်၍ နိုင်ငံသားအဖြစ် လျှောက်ထားရ

သည်။ အကြီးဆုံးသားမှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးမရမီ မွေးသောကြောင့် အလိုအလျောက် နိုင်ငံသားဖြစ်ရသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် မွေးဖွားသော သားသမီးငယ် များမှာ ဖခင်နိုင်ငံသားမရသေးမီ မွေးဖွားခဲ့သူများဖြစ်၍ (မိခင် တိုင်းရင်းသားဆိုသည်ကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစား) ၁၈နှစ်ကျော်လျှင် ကျမ်းကျိန်ပြီးမှ နိုင်ငံသားရကြမည်။

အချို့အမှုတွင် ဖခင်ကနိုင်ငံသား လျှောက်ထားပြီးနောက် နှစ်အနည်းငယ်တွင် ဖခင်ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ကွယ် လွန်ပြီးနောက်မှ နိုင်ငံသားဖြစ်လာရသည်။ ၎င်း၏ က လေးနှစ်ဦးမှာ နိုင်ငံသားဖြစ်ရန် စိစစ်ဆဲကာလ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာပြီးသည်တိုင်နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်မရ ကြပါ။ လက်ရှိကာလတွင် မိခင်ရော ဖခင်ပါ နိုင်ငံသား ဖြစ်နေ ပါလျှက် ကပြားစာရင်းပေါက်ဝင်နေခြင်းကြောင့် အသက် ၃၀၊ ၃၅ နှစ်ရှိနေပြီးဖြစ်သော သားသမီးများ မှတ်ပုံတင် မရကြသေးသူ များစွာရှိနေပေသည်။

မှတ်ပုံတင်မရှိပါက အခက်အခဲမျိုးစုံနှင့် ကြုံကြရသည်။ ထို့ကြောင့် အချို့သူများက အခက်အခဲ လျော့ပါးစေရန် ပန်းရောင်ကဒ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဖြူရောင်ကဒ်ဖြစ်ဖြစ် ပြုစရာ တစ် ခုခုရရင်ပြီးရောသဘောနှင့် ရရာကိုယူလိုက်ကြသည်။ ပြီးလျှင်ပြီးရော သဘောနှင့် လုပ်လိုက်ကြသည့်အတွက် ဧည့်နိုင်ငံသား အဖြစ်သတ်မှတ် ခံလိုက်ရပါမူ ထိုသူသည် နိုင်ငံသား အခွင့်အရေးပါမက၊ နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးပါ ဆုံး ရှုံးကြရသည်။ မဲပေးခွင့်မရ၊ နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင်ခွင့်မရပါ။

နိုင်ငံသားမှတ်စလင် ကပြားများကို တဆင့်နှိမ့်နိုင်ငံသား အဖြစ် ဂုဏ်သိက္ခာနှိမ့် ကျစေရန် ဤ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသား ဥပဒေအားဖြင့် ကြံရွယ်ဖန်တီးထားရုံမျှမက ဘာသာမတူ သူများအကြား အမုန်းတရားများဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်ချက်လည်းရှိပေသည်။ ဤ ဥပဒေပေါ်ပြီးနောက် မွတ်စလင်များအပေါ် ဘာသာရေး ကန့်သတ်မှုများလည်း ရှိလာသည်။ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံ များဆောက်ခွင့်၊ ပြုပြင်ခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်များ မပြုတော့ပေ။ ထို့အပြင် ဘာသာရေး အမုန်းပွားမှု လှုံ့ ဆော်ချက်များ ပိုများလာသည်။ ထိုလှုံ့ ဆော်ချက်များကြောင့် မြန်မာ့သမိုင်းတွင် မကြုံဖူး သည့် အနိဗ္ဗာန်များ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ ဘာသာရေး လှုံ့ ဆော်ချက်များကို သက် ဆိုင်ရာတို့က အရေးမယူသည့်အပြင် မင်းမဲ့စရိုက် ကျူးလွန်ဖျက်ဆီးနေသူများကို ရဲများက ရပ်ကြည့်နေသည့် သတင်း ဓါတ်ပုံများ အထင်အရှားရှိခဲ့သည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု ကင်းမဲ့သည့် စကားလုံးက ဒေါသဖြစ်နေသော လူအုပ်ကြီး ပြစ်မှုကျူးလွန် နေသူများကိုလွတ်ထားခြင်းပင်။ ဘာသာ ကွဲပြားမှုအပေါ်ခွဲခြားလှုံ့ ဆော်မှုများကို အားပေးသည့်

အသုံးအနှုံးများကိုပင် သုံးနှုံးပြောဆို လေ့ရှိကြသည်။ ထင် ရှားသည့် သာဓကတစ်ခုမှာ မကြာသေးမီက သာသနာရေးဝန်ကြီး ပြောဆိုခဲ့သည့် "ဧည့်နိုင်ငံသားများ ကိုးကွယ်သည့် အစ္စလာမ် ဘာသာ" ဟူသော အသုံးနှုံး မျိုးဖြစ်သည်။

ခြံခြံဆိုရပါမူ ၂၀၀၈ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၅၉(စ) သည် တမင်သက်သက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ပစ်မှတ်ထားသည့် ပြဌာန်းချက် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေသည် အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များ၊ ကပြား များအား၊ နိုင်ငံသား အချင်းချင်းကြား ဆွေမျိုး သားချင်းတို့ အကြားဂုဏ်သိက္ခာ နိမ့်ကျစေရန်၊ ခွဲခြားဆက် ဆံခြင်းခံရ စေရန် ပစ်မှတ်ထားသည့် ဥပဒေဖြစ်သည်။

၁၉၈၂ နိုင်ငံသား ဥပဒေအရ တဆင့်နှိမ့်နိုင်ငံသားဟု သတ် မှတ်ခံရသည့် ထိုကပြား ဘာသာကွဲ လူနည်းစုများမှာ ဂုဏ် သိက္ခာ ချိုးနှိမ်ခံရသလို အခွင့်အရေး အရာများတွင်လည်း ချိုးဖောက်ခြင်းခံကြရသည်။

လူ့အခွင့်အရေး ကျေညာစာတမ်း အပိုဒ် (၂) တွင် လူတိုင်း လူတိုင်းသည် လူမျိုးရေး၊ အသားအရောင်၊ လိင်၊ ဘာသာ စကား၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ (သို့) အခြား အဆင့်အတန်း စသည်တို့ ခွဲခြားမှုမရှိစေပဲ ဤကျေညာစာတမ်းပါအခွင့်အရေး အားလုံးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုပါရှိ သည်။ ထိုအချက်များကို ဆန့်ကျင်ကာ ထိုနိုင်ငံသား ဥပဒေ ပြဌာန်း ထားသည်။

ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတကာစံနှင့် မညီသည့်အပြင် ဤဥပဒေ ၏နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ရပ်များကြောင့် နိုင်ငံအတွင်း အနိဗ္ဗာ ရုံများ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့်အတွက် ဥပဒေဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လည်း မကိုက်ညီပေ။ သို့ပါ၍ ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေ ကို ပြန်လည်စိစစ်ပြီး သမိုင်းကြောင်းကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံ တကာစံနှင့် ကိုက်ညီသည့် နိုင်ငံသားဥပဒေတရပ် ပြဌာန်း ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံ၏ အနာဂါတ်ငြိမ်းရေးနှင့် လူသားအရင်း အမြစ်ပါ တည်ဆောက်ရာ ကျပါသည်။ လူနည်းစု ဘာသာခြားတို့အား ထိရောက်စွာ အကာအကွယ်ပေးခြင်းအားဖြင့် လူများစုဘာသာတရား၏ ပုံရိပ်ကောင်းကို ဖော်ဆောင် ပေးရာရောက်စေပါသည်။

ဒေါ်မော်လီ
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေ (၁၀) ရက်၊

BCAO ရဲ့ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်တာ...ပို့ရိပ်များ

မြန်မာပြည်ဖွား...ကနေဒီယန်များ
ဘာသာလူမျိုးမခွဲခြား...ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထား
BCAO အသင်းရဲ့အား။

CMC မှာပါဝင်သေး အာရှအားကတယ်မသေး။

မျိုးဆက်သစ်ရဲ့ပညာရေး
တစ်စုံတရာထောက်ပံ့ပေး။

အမိမြေရဲ့သဘာဝဘေး
ထောက်ပံ့ကူညီမနေး။

ရိုးရာသင်္ကြန်ပွဲ...နှစ်စဉ်အမြဲ
အားလုံးပျော်ရွှင်...တူယှဉ်နွဲ့။

အမျိုးသမီးလည်းမကျန်ရအောင်
IWD နေ့ကိုဂုဏ်ပြုဆောင်
စကားရည်လှပွဲကအောင်။

BCAO ငွေရတုမှာ
အဆိုကျော်တွေလည်းပါ။

ကွန်မြူနတီတွေဆုံဆည်းလို့
လက်ဆုံစားကာပျော်စေဘို့။

BCAO ဆက်ကာလုမ်း
နှစ်တရာသက်တမ်း။

မြန်မာနွယ်ဖွားကနေဒီယန်များ
ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျန်းမာချမ်းသာကြစေသား။

မိုးစန္ဒာ
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေ (၁၅) ရက်။

© Photo: Minthu WC

နေရားစင်မြစ်တော်လည်း

© Photo: Minthu WC

BCAO ၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော စကောလားရှစ် ဆုပေးပွဲတွင် အမှတ်မထင်မြင်လိုက်ရတဲ့ အဲဒီခလေးမကို ကျမငေးကြည့်နေမိပါတယ်။ အရပ်အမောင်း ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ဆံပင်ရှည်ရှည်နှင့် မြန်မာဂတ်စုံကို ပီပီပြင်ပြင် ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ကလေးမလေး။ မြန်မာချိတ်လုံချည်ကပန်း ရောင်လေး။ အင်္ကျီပန်းရောင်လေးကိုလည်း ပုံကျကျချုပ်ထားတာမို့ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ် ကြည့်လို့ကောင်းတဲ့အပြင် သူမရဲ့ နနယ်ပျိုမြစ်ခြင်းနှင့် တင့်တယ်ခြင်းကို သတိပြုလိုက်မိပါတယ်..

ကနေဒါနိုင်ငံလို အနောက်နိုင်ငံများမှာရောက်ရှိပြီး ပညာသင်နေကြတဲ့ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားအများစုဟာ မြန်မာဂတ်စုံဝတ်တာအတွေ့ရနည်းပြီး ဂါဝန်၊ စကပ်၊ ဘောင်းဘီစတဲ့အနောက်တိုင်းဝတ်စုံကို ခုံခုံမင်မင်ဝတ် ဆင်ကြတာများလို့ ကျမအံ့ဩစွာကြည့်နေမိတာပါ။ ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားသွားတာကတော့ စကောလားရှစ် ဆုယူ အပြီးမှာ ကျမတို့ BCAO အမှုဆောင်များ၏ surprise အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း သိကောင်းစရာ ဗဟုသုတဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုတဲ့အစီအစဉ်မှာ

ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း တော်တော်များများကို အဲဒီ ခလေးမလေးက ဖြေဆို ဆုယူသွားတာမို့လို့ ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားသွားမိပါတယ်။

ကနေဒါနိုင်ငံရောက် မြန်မာနွယ်ဖွားကျောင်းသူကျောင်းသားလေးတွေဟာ မြန်မာလို ဖြေတတ်ပြောတတ်သူနည်းပါတယ်။ အချို့မိဘတွေ ကိုယ်တိုင်ကလည်း မြန်မာစကားပြောဘို့ အားမပေးကြပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်နှစ်ကျော်ကျမှ ကနေဒါနိုင်ငံရောက်စက မြန်မာပြည်ကထဲကသိခဲ့တဲ့မိသားစုတစ်ခုကဲ့သို့တွေ့တော့ သူတို့ကိုယ်သူတို့ မြန်မာပြည်ကပါလို့ ပြောဘို့ နှောင့်နှေးနေကြတာကို ဝမ်းနည်းသွယ်တွေ့ကြရပါတယ်။

ဇာတိနဲ့ အမိမြေဆိုတာ ပယ်ဖျက်လို့မရတဲ့အရာတွေပါ။ သူတပါးအထင်ကြီးမှုမကြီးမှုဟာ ဇာတိအမိမြေနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ မိမိအကျင့်စရိုက်နဲ့ သာဆိုင်ပါတယ်။ မိမိကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ မိမိပြုမူနေထိုင်ပုံဟာ သူတပါး အထင်ကြီးမှု အထင်သေးမှုကို တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်စေပါတယ်။

ကျမလည်း B CAO ဆုပေးပွဲအပြီးမှာ ပန်းရောင်ချိတ်ဝတ်ထားတဲ့ အဲဒီခလေးမလေးမိသားစု စားပွဲမှာဝင်ထိုင်လိုက်တော့မှ လွန်ခဲ့တဲ့ခုနှစ်နှစ်ကျော်က အဖြစ်အပျက်လေးတခုကို သွားသတိရမိပြီး သူတို့မိသားစုကို မှတ်မိသွားပါတော့တယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနှစ် နှစ်ကျော် အတိတ်ကာလတခုသော ဆောင်းတွင်းရဲ့ နံနက်ခင်းတစ်ခု။ Pape နဲ့ Cosburn ကားမှတ်တိုင်မှာ ကျမ Community Centre ကိုသွားဖို့ ကားစောင့်နေတုန်း မြန်မာစကားသံကြားလိုနောက်ကို လှည့်ကြည့် လိုက်မိပါတယ်။ ဆယ်နှစ်အရွယ်ခလေးမလေးနဲ့ သူမရဲ့ဖခင်ဖြစ်သူတို့ စကားပြောနေသံဖြစ်ပါတယ်။

“သမီးကျောင်းမသွားချင်ဘူးဖေဖေ။ ကျောင်းမှာလည်း ဘယ်သူငယ်ချင်းမှမရှိဘူး၊ သူတို့နဲ့လည်း စကားမပြော တတ်ဘူး၊ ကျောင်းကားပေါ်မှာလည်းအဖော်မရှိဘူး၊ ကားမောင်းဦးလေးကြီးကလည်း သမီးကိုနေရာကောင်း ကောင်းမပေးချင်ဘူး”

ဖခင်ဖြစ်သူက “သမီးရယ်...နောက်တော့သမီးအဖော်တွေ အများကြီးရလာမှာ။ သမီး ကျောင်းတက်မှ ပညာတတ်ကြီးဖြစ်ပြီး မပင်ပန်းမှာ... ဖေဖေကိုယ်တိုင်ကျောင်းကားပေါ်တင် ပေးပြီး ယာဉ်မောင်း ဦးလေးကြီးကိုမှာလိုက်မယ်”

အဲဒီလိုပြောနေချိန်မှာပဲ ကျောင်းကားရောက်လာပြီး ဖခင် ကိုယ်တိုင်ကျောင်းကားပေါ်က ယာဉ်မောင်းကြီးကိုသေချာ စကားပြောနေတာတွေရပါတယ်။ ထိုစဉ်မှာပဲ ကျမစီးမဲ့ ဘတ်(စ်) ကား ဆိုက်လာပြီး ကျမလည်း ကိုယ့်အလုပ်ရှိရာကိုဆက် ထွက်ခွာလာရပါတယ်။ အတွေးထဲမှာတော့

“ဪ...ငါတို့ နိုင်ငံက ခလေးတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်မှာ နေသားတကျဖြစ်ဖို့ တော်တော်ကြိုးစားရရှာပါလား” ဆိုပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါတယ်။

နောက်တစ်လလောက်အကြာ Community Centre ထဲကိုဝင်လာတဲ့ အမျိုးသမီးတယောက်က “အမေ မြန်မာ နိုင်ငံကလား... ကျမကကရင်ပြည်နယ်ကပါ” ဆိုပြီး မိတ်ဆက်လာတော့ “ဘာအကူအညီလိုသလဲ...ဘယ်ကလဲ”၊ စသည်ဖြင့် စကားလက်ဆုံကျသွားပါတော့တယ်... မလေး ရှားကရောက်လာကြောင်း၊ မလေးရှားမရောက်ခင် ထိုင်းမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ မလေးရှားမှာ နှစ်နှစ်လောက်နေပြီးမှ ကနေဒါကိုရောက်လာကြောင်း သူမရဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေ ပြောပြ တော့မှ လွန်ခဲ့တဲ့တစ်လက တွေ့ခဲ့တဲ့သားအဖနှစ်ယောက်နဲ့ ဆက်စပ်မိပြီး၊ ခလေးမလေးရဲ့အမေ ဖြစ်ကြောင်းသိရပါတယ်...အဲဒီအမျိုးသ

မီးနဲ့ မကြာခဏတွေ့ဖြစ်ပြီး သူတို့မိသားစုအကြောင်းလည်း တော်တော် စုံစုံသိလာရပါတယ်..... စားဝတ်နေရေးအတွက် ထိုင်းနဲ့ မလေးရှားမှာအလုပ်လုပ်နေစဉ် သမီးကြီးဖြစ်သူကို အမျိုးသမီးရဲ့ မိခင်ထံမှာမွေးပြီးကတည်းက အပ်ထားခဲ့ရတာ.. ကနေဒါနိုင်ငံဝင်ခွင့်ရခါနီးမှ မလေးရှားကိုခေါ်ခဲ့ကြောင်း နဲ့ သားဖြစ်သူကိုလည်း အမျိုးသားရဲ့အစ်မဆီမှာ အပ်ထား ခဲ့ရပြီး...ခုမှမိသားစုတပေါင်းတစည်းထဲနေရတော့မှာဖြစ် ကြောင်းပြောပြပါတယ်။

အဲဒီနောက် ကျမကလည်း သူ့သမီးအတွက်အတန်း ထဲမှာစာလိုက်နိုင်ဖို့ Community က Immigrants ခလေး တွေကိုစာကူသင်ပေးနေတဲ့ Indian အဖိုးကြီးထံ အပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ကျမက ရန်ကုန်၊ တိုရွန်တိုနှင့် ဗန်ကူးဗား ကူးချည်သန်းချည် လုပ်ပြီးငါးနှစ်လောက် သူတို့နဲ့ အဆက်သွယ်ပြတ် သွားပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှပဲပြန်တွေ့ကြပါတော့တယ်...

BCAOရဲ့ စကောလားရှစ်ဆုပေးပွဲမှာ တွေ့လိုက်ရတော့မှပဲ အချိန်ဆိုတဲ့ ယန္တရားကြီးရဲ့လည်ပတ်မှုကြောင့် က လေးတွေလဲ ဒီအရွယ်တွေရောက်ပြီး၊ အတန်းတွေ အောင်အောင်လာလိုက်ကြတာ..သမီး လည်း University ရောက်တဲ့အရွယ်တွေရောက်လာပြီး၊ ကနေဒါ နိုင်ငံရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ထိုးဖောက်နေသားတကျ ဖြစ်သွားပြီဖြစ်တဲ့ မိသားစုကိုကြည့်ရင်း ကျမပီတိဖြာမိပါတယ်။

သီရိရွှေစင် ဖြေလျာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။

ညွှန် - ဒုက္ခများ

အနှစ်နှစ် အလလ ဘဝင်မကျခဲ့တဲ့ အသံတွေ... အသုံးအနှုံးတွေကို ကြားရပြန်ပြီ၊ တစ်မိန်းဆိုလျှင် ထားတော့ မောင်နှမချင်းကို သမီးဟုသုံးသည်။

နေ့ညက တညလုံး အိပ်မရ မျက်လုံးတွေ ကျိန်းစပ်နေသည်။ ခန္ဓာကိုယ်က နားချင်နေပြီ။ သို့သော်...အိပ်လို့ မပျော်။ အတွေးများက လွင့်ချင်ရာသို့ လွင့်နေသည်။ အင်း... ငါဒီလိုသာ လျှောက်စဉ်းစားနေလို့ကတော့ အိပ်ပျော်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ မစဉ်းစားနဲ့ အိပ်ပျော်အောင်အိပ်လို့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် သတိပေးနေရင်းက မဆီမဆိုင် လူရွှင်တော်တွေလုပ်တဲ့ ဟာသကွက်တခုကို သွားသတိရသည်။

အိပ်ပျော်နေတဲ့ လူကိုသွားနှိုးပြီး အိပ်ပျော်အောင် အိပ်နှော်လို့ ပြောတယ်။ တခါမက နှစ်ခါသုံးခါ ရှိလာတော့ အိပ်ပျော်နေတဲ့သူက စိတ်ဆိုးပြီး ထဆိတယ်။ သွားနှိုးတဲ့ သူက အော်... ငါက မင်းအိပ်မပျော်မှာစိုးလို့ စေတနာနဲ့ လာသတိပေးတာ ပါကွာ... တဲ့...

အိပ်ရာပေါ် လှဲလျှက် အမှောင်ထဲမှာပင် ပြုံးမိသည်။ ပြုံးမိနေ ရင်းမှ ဘယ်ဘက်ကို စောင်းလိုက်တော့ အိပ်ပျော်နေသော မိန်းမကို ဒူးနှင့်တိုက်မိသည်။ တုတ်တုတ်မှုမလှုပ်။ သွင်းလေ ထုတ်လေ စည်းချက်မှန်နေလိုက်သည်မှာ ရထားတစ်စင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ခုတ်မောင်းနေသလိုပင်။ ဘယ်အချိန်က အိပ်ပျော်နေသည် မသိ၊ နတ်ပြည်ရောက်နေပြီထင်ရသည်။ အပူအပင်ကင်းမဲ့ပါဘိခြင်း၊ ယောက်ျားရေး.. တော်အိပ်မပျော်ဘူးလားဟုတောင် ထမေးဖော်မရ။ အိပ်.. အိပ်နိုင်လွန်းတယ်။ အိပ်နေတဲ့မိန်းမကို ကြည့်ရင်း မနာလို ဝန်တို ဖြစ်မိသည်။ အင်း... မဟုတ်သေးပါဘူးလေ။ ငါ အိပ်မပျော်တာ သူဘယ်သိလိမ့်မလဲ။ သက်ပြင်းရှည် တချက်ချလိုက်ရင်း သူ့ကို ဆက်မကြည့်တော့ဘဲ ညာဘက်ကို ပြန်လှည့်လိုက်သည်။

ဟား...ဟား...ဟား...ဟား...ဟား...ဟား...ယူခရေးဇီး...
ယူခရေးဇီး...။ ရယ်သံကြား၍ ခေါင်းထောင်ကြည့်လိုက်တော့ ခြေရင်းကုတင်မှာ အိပ်ပျော်နေတဲ့ ငါးနှစ်အရွယ် အငယ်ဆုံး သမီးက အိပ်မက်ယောင်နေသည်။ ဗမာဖြစ်လျက် အိပ်မက်ယောင်တာတောင် ဗမာလို မယောင်တတ်။ ဘယ်ယောင်တတ်ပါ့မလဲ ဒီနိုင်ငံမှာမွေးတဲ့ဟာတွေ ဗမာစကားမှမတတ်တာ၊ ဖအေ မအေက အားတဲ့အချိန်မှာ ဗမာစကားသင်

ပေးပါရဲ့။ အလကားဘဲ သူတို့နားထဲ မျက်စေ့ထဲတချိန်လုံး ဒီအသံ ဒီဟန်ပန်တွေကဘဲ လွှမ်းမိုးနေတာကိုး။ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်သလိုဖြစ်လာဖို့ကတော့မလွယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတွေကိုတော့ သူတို့သိရမယ်။ ဗမာစကား ဗမာစာမတတ်တဲ့ကိစ္စနဲ့ တချိန်ချိန်မှာများ ပြဿနာရှာခဲ့ရင်တော့ (မဟုတ်တာတွေရော.. ဟုတ်တာတွေကို ရော၊ တတ်နိုင်သလောက်ချဲ့ ကားပြီးတော့) စစ်အာဏာရှင် စနစ်ဆိုးကို ထိုးချရမှာဘဲ၊ အော်... ဒုက္ခ.. ဒုက္ခ.. နိုင်ငံ ခြားရောက်ဒုက္ခ။

အဲ...ဒုက္ခဆိုမှ သမီးငယ် ကောင်းကောင်းတတ်တဲ့ ဗမာစကားတခွန်းတော့ရှိတယ်။ အနုတ် ၃၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် လောက် အေးခဲနေတဲ့ အချိန်မှာတောင် အိမ်ပြင်ထွက်ဆေးလိပ်သောက်တတ်သော ကျနော်ကို သမီးငယ်က ဖေဖေ ဒွတ်ခ၊ ဒွတ်ခ... ဟုပြောတတ်သည်။ ဒုက္ခဟု မပီ၊ ပြောတတ်မှာပေါ့လေ ကျနော်နဲ့ သူ့အမေက တဆိတ်ရှိ ဒုက္ခ.. ဒုက္ခ ပါးစပ်က ထွက်နေတာကိုး၊ ဘာပြောပြော ငါ့ သမီး ဒုက္ခ လောက်တတ်ကောနဲ့လား အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ဆိုတာ ပုဒ္ဒဘာသာမှာ အခြေခံတရားဘဲ... ဟု တွေး နေမိပြန်သည်။.....

မဟုတ်သေးပါဘူးလေ...ငါဒီလိုဘဲ ကြားသမျှ၊ မြင်သမျှ အကုန်လျှောက် တွေးနေတော့မှာလား အိပ်မပျော်တဲ့ လူတွေ ကြာရင် သွေးလေ ချောက်ချားပြီး ရူးတတ်တယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ အင်း... မဖြစ်သေးပါဘူး... စိတ်ငြိမ်သွားအောင် ပုတီးစိတ်ရင်ကောင်းမယ်...ဟု စဉ်းစား မိပြန်သည်။ သို့သော် ပုတီးကနီးနီး နားနားမှာမရှိ၊ မီးဖွင့်၍ ထရာရဦးမည်၊ ဘယ်နားမှာထားမိပါလိမ့်၊ အိမ်ရှေ့ခန်းက ဘုရားစင်ပေါ်မှာလား၊ စာအုပ်စင်နားမှာလား၊ မသေချာ စိတ်လိုလက်ရရှိမှာ တခါတလေ ပုတီးစိတ်တတ်သဖြင့် ဘယ်နေရာထားမိမှန်းမသိ။ ညကြီးမင်းကြီး တအိမ်လုံး အနံ့လိုက်ရှာရဦးမယ်၊ ကဲ...ထားတော့ ပုတီးမစိတ်တော့ဘူး၊ အဲ...သတိ ရပြီ အကောင်းဆုံးက ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်တာဘဲ ကောင်းတယ်၊ ဒါနဲ့ အိပ်ရာပေါ် လှဲနေရာကနေ ထထိုင်လိုက်တယ်။ ခေါင်းအုံးဘက်မျက်နှာမူ ခြေနှစ်ချောင်း တင်ပလင်ခွေ ခါးကို မတ်မတ်ဆန့်

လက်နှစ်ဘက်ကို ပက်လက် အနေအထား ပေါင်ပေါ်ဖြန့် တင်ပြီးတော့ (မက်တီတေးရှင်း) ကို စလိုက်တယ်။ ဝင်လေ ထွက်လေကိုမှတ်တယ်။ နှာသီးဝမှာဝင်လာတဲ့လေက အေးတယ်.. ထွက်သွားတဲ့ လေကနွေးတယ်... ဝင်တယ်.. ထွက်တယ်.. ဝင်တယ်.. ထွက်တယ်.. ဝင်တယ်.. ထွက်တယ်.. (ဖိုက်က) ပိန်တယ်... ဖောင်းတယ်..ပိန်တယ်...ဖောင်းတယ်... ပိန်တယ်.. ဖောင်းတယ်...အား.. အရေးထဲ ချေဖဝါးက ယားပြန်ပြီ ဒုက္ခ.. ဒုက္ခ.. ကုတ်တယ် ကုတ်တယ်.. ကုတ်တယ် ကုတ်တယ် ဟာ.. မဟုတ်ဘူးလေ၊ လက်နဲ့ လိုက်မကုတ်နဲ့ လက်ကို ငြိမ်ငြိမ်ထား၊ ယားရင် ယားတယ်မှတ်၊ ဟုတ်ပြီ... ယားတယ်.. ယားတယ်.. ယားတယ်.. ပိန်တယ်.. ဖောင်းတယ်.. ပိန်တယ်.. ဖောင်း တယ်။ ...ထွက်တယ်.. ဝင်တယ်..ထွက်တယ်... ဟော.. ယားတာက မပြောကသေးဘူး၊ ဖင်ညောင့်ရိုးက နာလာပြန် ပြီ... မနေ့က သားသား အကြိုက်လိုက်ဆော့ရင်း ဘာနဲ့ခိုက် မိသည်မသိ၊ ဖင်ညောင့်ရိုးနာတယ်.. ဖင်ညောင့်ရိုးနာတယ်.. မဟုတ်ဘူးလေ.. ဖင်ညောင့်ရိုးမပါနဲ့.. နာတယ်ဘဲမှတ်ရ မယ်.. အင်း.. နာတယ်.. နာတယ်.. နာတယ်.. နာတယ်... ကဲတော်ပြီကွာ..ဘယ်လိုမှစိတ်ကို စုစည်း လို့မရ..တနာရီ တောင် ကြာမည်မထင်... လက်လျှော့လိုက်ရသည်။

ဒါနဲ့... အိပ်ရာထဲပြန်လှဲ၍ အညောင်းဖြေနေလိုက်သည်...ဟော.. ခေါင်းထဲဝင်လာပြန်ပြီ..အိပ်လို့မရ ညကြီးမင်းကြီး ထပြီးထိုင်နေ.. အိပ်ရာတွေလဲ ကြေမွတွန့်လိပ်..သိပ်စိတ်ညစ်တယ်... တဲ့။

ဆရာမကြည်အေးရဲ့ ကဗျာတပိုဒ်... ဒီည အိပ်မရတဲ့ည.. ဒီည အိပ်မရတဲ့ည.. နာရီခေါက်သံဟာ ခြောက်ကပ်ကပ်နဲ့... ညဉ့်ယံကို ခြောက်လှန့်နေ... ဒီညဟာ တမျိုးဘဲလေ... ကဲ... ခင်ဝမ်းရဲ့... သီချင်းတပိုဒ်... ကိုယ်ကသာ.. အိပ်မရ၍... အတွေးများနှင့် လွင့်ချင်တိုင်းလွင့်..နေသည်။ ကလေးတွေ ကတော့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်မောကျ နေကြပြီ...။

Esther ကျောင်းပိတ်ရက်မို့ ကလေးတွေလဲ ခါတိုင်းလို စောစောမအိပ်ကြ၊ ည(၁၁)နာရီ ထိုးကာနီးမှ အိပ်ရာဝင် ကြသည်။ မတ်လကုန်ခါနီးပြီ.. အေးတုန်း.. Snow တွေ မကုန်တတ်သေး၊ ဗမာပြည်မှာတော့ ရေရှားရတဲ့အထဲ.. အယ်လ်နီညိုကပါ ဒုက္ခပေးနေသည်... ဒီနိုင်ငံ က Snow တွေ အကုန်လုံးကြုံးပြီး ဗမာပြည် ပို့လိုက်ချင်သည်... အော်.. နွေတဲ့... နွေတနေ့ ရောက်ပြန်ပြီ.....

* ထုတ်မပြောရက်.... နှုတ်သဘော အခက်ကို... ဥဩငှက် ကလေး သိပါတယ်.....

* တိမ်ပန်းချီသန်း..... အိမ်ဆီ လွမ်းလည်း..... ထိန်နီပန်းက ပြုံး တုန်းလှယ်.....

* ဘယ်အပူနှင့်.....ငယ်သူခင်ကို.....ကြယ်ဖြူပွင့်က ချောပျေကွယ်....

တောခိုလာစက ကျန်ခဲ့တဲ့ရည်းစားကို လွမ်းပြီး ရေးခဲ့ဘူး တဲ့... နွေထဲမှာ.. ဆိုတဲ့ကဗျာလေးကို ပြန်ရွတ်နေမိသည်။ ငယ်ရည်းစားဆို၍ သူ့အင်မတန်ကြိုက်တဲ့ သီချင်းကို သတိ ရပြန်သည်....

နွေရောက်ပြီလေ... ရိုးတန်ကျဲကျဲ... ပင်အိုတို့ အလှချင်း လဲ ပြိုင်... လေရှူးလေးအပွေ့.. ရွက်ဝါတွေ.. လိပ်ပြာတွေရယ် အလှချင်းပြိုင်နေသလိုပေ၊ နွေအလှတွေရယ်.. ဖွဲ့ပြန်လဲဘဲ.. စာဆိုတို့မှိုင့်ငေးရမှာ.. ဘယ်ဆေးရေးလို့လိုက်မမိတယ်... ချယ်သမကုန်နိုင်တယ်.... အော်... လွမ်းစရာနေပါဘဲလေ ဖော်မစုံကျွမ်းသူမှာ...လွမ်းစရာမြိုင် တကြော ... ရွှေဥဩ သံနောလေတော့.... ရင်ဝယ် လိုက်ဆူငိုချင်သူ.. လက်တို့ နေသလိုပေ..... အင်း... ဗစ်တာခင်ညို ဆိုတဲ့ သီချင်း.... ဒီသီချင်းစာသားထဲက... ဖော်မစုံကျွမ်းသူမှာ.. ဆိုတဲ့အတိုင်း ... သူ့အခု ထိဖော်မစုံရှာဘူး... တကိုယ်တည်း အပျိုကြီး လုပ်နေရာသတဲ့.. ကိုယ့်ကို စောင့်နေတာ တော့မဖြစ်နိုင်... သူ့ဖါသာ သူမရချင်လို့... ဒါမှမဟုတ် မယူချင်လို့ မယူတာ ဘဲဖြစ်မယ်။ ကိုယ့်မှာတော့ အဖော်စုံယုံမက တိုးပွားနေ လိုက်သည်မှာ သမီး (၃) ယောက်၊ သားတယောက် ရှိနေ လေပြီ၊ မဆုံဆည်းခဲ့လေသော... ဘဝများပေါ့လေ၊ လွမ်းတယ် အချစ်ရယ်။ ပါးစပ်ကတောင် ယောင်ပြီး ထွက်သွား မိသလား မသိ၊ အနားမှာအိပ်ပျော်နေတဲ့ မိန်းမကို မလိုမလဲ လှည့်ကြည့်မိသည်၊ သူ့ဘာမှမသိ အိပ်ပျော်နေသည်။ အော်... တကယ့် ခက်ခဲကြမ်း တမ်းတဲ့ ဒုက္ခ နေ့စွဲတွေကို မငြီးမငြူ အတူလက်တွဲ ရုန်းကန် ဖြတ်သန်းလာသူ သစ္စာရှင် ရဲဘော် ရဲဘက်..။ အချိန်ကာလ အတိုင်းအတာအရ ခံစားမှုကမတူ၊ သူဟာနဲ့သူ သပ်သပ်စီ တည်ရှိနေသည်။ အချစ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့် နေစရာမလို....

အသံထက် အလင်းကမြန်သည်... အလင်းထက်စိတ်က ပိုမြန်သည်။ စိတ်တခု ရုပ်ကိုးဆယ် အကျယ်တရာတပါးတဲ့ ... အိပ်ရာထဲလှဲရင်း တောင်ရောက် မြောက်ရောက်စဉ်းစား နေသည်မှာ ကြာပြီ။ အပေါ့အပါး သွားချင်လာသည်။ ဘယ် နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲမသိ။ အိပ်ရာမှထ၍ အိမ်သာရှိရာ လာခဲ့ သည်။ ကိစ္စတောင်မပြီးတတ်သေး၊ ဧည့်ခန်းက ဖုန်းမြည် လာသည်...ဘယ်နှယ်.. ညကြီး မင်းကြီး ဘယ်က ဖုန်းလဲ မသိ.... ဧည့်ခန်းမီးကိုဖွင့်လျှက် တဆက်တည်းဖုန်းကို

ကောက်ကိုင်လိုက်သည်.. ဟဲလို.. ဆိုတော့... ဟဲ့.. ငါ.. နင့်အဒေါ်... (အရီးလေး) ရန်ကုန်က ဖုံးဆက်နေတာ... တဲ့ .. ဒါနဲ့.. အရီးလေး... ပြော.. နင်ဘာပြောချင်သလဲ... ဆိုတော့...(အကြောင်းမသိသူများကတော့ ကိုယ့်အဒေါ် ကို နင်နဲ့ငါနဲ့ ပြောရကောင်းလားဟု အပြစ်တင် ကြမည်).. ဒီလိုပါ.. ဖုံးဆက်သော အဒေါ်အရင်း (ကျနော်တို့အဒေါ် အရီးလေး) က ကျနော်ထက် အသက် (၆)နှစ်ငယ်သည်။ အဖေ ညီမအငယ်ဆုံး.. (ငယ်ငယ်ကပင် နင်နဲ့ ငါနဲ့ နှုတ်ကျိုးနေသည်) ငါကတော့.. ထွေထွေထူးထူး ပြောစရာ မရှိပါဘူး... ဒီမှာ နင့်ညီမက... နင်နဲ့ စကားပြောချင်လို့တဲ့... ရော့ ပြောလိုက် သမီး... တဲ့... သူ့ သမီးကို ဖုံးပေးလိုက်သည်။ ဟဲလို ကိုကိုကြီး... နေကောင်း လား... အေး... ကောင်းတယ်... ညီမလေးက အခု ဘယ်နှစ်တန်း ရောက်ပြီလဲ... ဆိုတော့..... သမီးက.. အီကို.. ဒုတိယနှစ် ရောက် ပြီ...တဲ့။ အဲဒီမှာတင်သွားပြီ။

စည်သူလွင် ပြန်ဆိုထားတဲ့ နားစွဲပြီးသား... သင်္ကြန်သီချင်း ဟောင်းတွေ ဘယ်တော့မှ မရိုးနိုင်သလို ခေတ်မှီ သစ်လွင် နေဆဲ။

အနစ်နစ်အလလ ဘဝင်မကျ ခဲ့တဲ့ အသံတွေ... အသုံးအနှုံး တွေကို ကြားရပြန်ပြီ။ သူစိမ်းဆိုလျှင် ထားတော့ မောင်နှမ ချင်းကို သမီးဟုသုံးသည်။ နောက်တချက် ဒုတိယနှစ်ကို ဒုသိယနှစ်တဲ့။ ...တနဲ့သ.. ကိစ္စ (မွေးရာပါ လျှာပြဿနာ ကြောင့် တနဲ့သ မသိသူများနှင့် တိုင်းရင်းသားများကို မဆိုလိုပါ။)

မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်ဖတ်လိုက်ရင် စလုံးနဲ့ ဆလိမ်ကို ဂရုတ စိုက်မသုံးတော့ အမိပွယ်တလွဲ ထွက်ကုန်သည်။ သတင်း တွေ နားထောင်လိုက်ပြန်ရင်လည်း... တနဲ့သ မပီ။ သတင်း ဌာနတွေ ကလည်း မပီတဲ့ လူကိုမှ ရွေးခန့် သလားမသိ။ တော်တော်စိတ်ပျက်ဖို့ကောင်းသည်။ ရုပ်ရှင်နဲ့ဗီဒီယိုမှာ လည်း တနဲ့သ မပီ။ မြန်မာစာ မြန်မာစကားမှာ စံပြဖြစ် ရမည့် မီဒီယာတွေကတောင် ဒီလိုဖြစ်နေတာဆိုတော့ မျိုးဆက်သစ်တွေ အတွက်ခက်ပြီ။ စာပေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဆိုတာ လူမျိုးတမျိုးရဲ့အသက်၊ ဆရာမကြီး ဒေါ်အမာ မ ကွယ်လွန်ခင်ကရေးခဲ့ဘူးတဲ့ အမေ ရှေးစကားဆောင်းပါး တွေကို သတိရမိတယ်။ တဆက်တည်း စဉ်းစားမိတာက.... ငါတို့ခေတ်မှာ ငါတို့ အဆင်ပြေသလို ပြောမှာဘဲ... ပီအောင် တော့ လူတိုင်း ပြောတတ်တာပေါ့။ ငါတို့လို မပီအောင် ပြော ကြည့်ပါလား.... ဆိုမှ ဒုက္ခ။

ညီမလေးမှာ..တခုခု ပြောစရာရှိ၍ ဖုံးဆက်တာဖြစ်မည်... သို့သော် ပညာရေးအကြောင်း မိသားစုအကြောင်း နဲ့နိပါးပါး

မေးမြန်းပြောဆိုပြီး....အေး...ညီးတို့ ဖုန်းဘိုးတွေ အများကြီး ကုန်နေလိမ့်မယ်..နောက်နေ့...ကျမှ ငါ ဖုန်းပြန်ခေါ်လိုက်မယ်။ အဲဒီတော့မှ ညီးပြောချင်တာပြောဟုတ်ပြီလား .. ဒါဘဲနော်.. ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်ဟု ဆိုကာ စကားဖြတ် လိုက်ရသည်။

နာရီ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ မနက် (၃) နာရီ (၄၅) မိနစ် အစောကြီး ရှိသေးသည်။ မအိပ်ချင်တဲ့အပြင် လန်းလန်း... ဆန်းဆန်းတောင် ဖြစ်နေသေးသည်။ ခုရေခွေးတည်၍ ကော်ဖီတခွက်ဖျော်သည်။ ကော်ဖီခွက်ကိုယူပြီး ကွန်ပျူတာ ရှေ့မှာထိုင်သည်။ ကြည့်နေကျ Burmese Classic ကို ဖွင့် လိုက်သည်။ ဟော.. တွေ့ပြီ.... လှလိုက်တဲ့ ပန်းစာလုံး နဲ့ ခေါင်းစီး စာတန်းလေး...နွေဦးကဗျာ..တဲ့။

စည်သူလွင် ပြန်ဆိုထားတဲ့ နားစွဲပြီးသား... သင်္ကြန်သီချင်း ဟောင်းတွေ ဘယ်တော့မှ မရိုးနိုင်သလို ခေတ်မှီ သစ်လွင် နေဆဲ။ ဆရာမြို့မငြိမ်း ရဲ့ သီချင်းတွေနဲ့ အကောင်းဆုံး

သင်္ကြန်သီချင်းတွေ၊ မိုးယုစံ၊ ပပဝင်းခင်၊ ဝါဆိုမိုးဦး စတဲ့ သရုပ်ဆောင် မင်းသမီးလေးတွေအကန့် စည်သူလွင် အဆို လိုက်ဖက်သည်။ သို့သော် စည်သူလွင် အသံက စူးစူး ကျစ်ကျစ်မို့ နားထဲမှာတချို့။ နှစ်ပေါင်း... များစွာ.. ဇော်ဝမ်း၊ သန်းမြတ်စိုး၊ ခင်မောင်တိုး တို့လို အင်မတန် အောင်မြင်ခန့်ညားတဲ့ အသံ တွေကသာ နားထဲစွဲနေခဲ့တာကိုး။ အသံ ကိုချဲ့လိုက်သည်။ သံစဉ်၊ စာသား၊ စည်းချက်၊ ဒိုးသံ တွေနဲ့အတူ စိတ်ထဲ မှာမြူးကြွလာသည်..... အမယ်.. ပေါင်ကိုလက်နှင့်ပုတ်၍ သီချင်းကိုပါ လိုက်ဆိုမိနေပြန်သည်။ အင်း... မဖြစ်သေးဘူး.. အသံကျယ်လို့.....အိပ်နေ တဲ့သူတွေ နိုးလာပြီး ပြဿနာရှာမှ ဒုက္ခ... နားကျပ် ကောက်တတ်လိုက်သည်... ပြီးပြီ.. ကချင်စိတ် ပေါက်လာရင်တောင်... ထကလို့ရပြီ... နိုး... နိုး... နားကြပ် တတ်ထားတယ်က,ချင်ရင် ထိုင်က.....

အော်....မန္တလေးတဲ့၊ ဗမာပြည်ရဲ့ တီးမြို့၊ နန်းမြို့၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု မြို့တော်ကြီး ဒီသင်္ကြန်မှာဆိုကြပေဦးတော့.. လူတိုင်းရတဲ့ မြန်မာ့သီချင်း...သဒ္ဒါမမှန်၊ စာမမှန် ဘာအသံတွေမှန်းမသိ ဆိုကြမဲ့အရေး ကြားယောင်နေမိတော့သည်။

မောင်ပြည်အေး (သံတွဲ) ။

ဒါးသီးခြင်း

အာကာပါးကွက်သားဟာ
တောင်စွယ်နေကွယ်ချိန်မှာ
သူသတ်ကုန်းက ဒူးထောက်နေသူကို
ဝေဒနာ မခံစားစေချင်လို့
ထက်မြဲနေတဲ့ မါးနဲ့ တချက်တည်းပိုင်းသတဲ့...

ကြိုးစင်မှာ ထောက်တိုင်ဆွဲရသူက
သေသေသပ်သပ် ဆွဲချရင်း
ကြိုးသမား သက်သာရာရပါစေတော့ရယ်လို့
အစွမ်းကုန် အားထုတ်သတဲ့ ...

ပိုလန်ကို စေလွှတ်ခဲ့တဲ့
သုတ်သင်ရေးရွေ့လျားတပ်ဖွဲ့ ၁၀၁ က
အရာရှိတွေဟာ သူတို့သတ်ဖြတ်ရမယ့်
ဂျူးတွေကို နောက်ဆုံးလိုက်လျှောတဲ့အနေနဲ့
သက်ဆိုင်သူတွေဆီ စာပို့ပေးဖို့
ကူညီသတဲ့ ...

လျှပ်စစ်ခုံပေါ်က မျက်နှာဖုံးစွပ်ထားသူရဲ့
နာကျင်အော်ဟစ်သံကို
စာနာထောက်ထားလို့
မိန်းခလုတ်ကို ဖြေးဖြေးပဲ ဆွဲချသတဲ့ ...

ထောင်တွင်းက ဆရာဝန်ဟာ
ဆေးထိုးသတ်ရမယ့်
သေဒဏ်ကျခံသူကို
ဆေးမထိုးခင် အပ်စိုက်ရာနေရာကို
အရက်ပျံ့နှံ့သုတ်လူးပေးသတဲ့ ...

စိတ်မနှံ့သူတဦးလို
ရှူးသွပ်စွာနဲ့ပဲ
ပေါက်ကွဲရယ်မောလိုက်ချင်တယ် ...
မေတ္တာတရားဆိုတာ ဒါတဲ့လား ...

ညီနောင် (Humber) ။

© Photo: Minthu WC

ကျေးဇူးပါ ကနေဒါ

ကနေဒီယန်ဖြစ်ရတာ
စိတ်ထားမြင့်မြတ်လာ၊

မတူတာတွေရှိစေခြင်း
မည်သို့ဆိုပင်မခွဲခြား၊

အားလုံးတူညီတခုတည်းပင်
ကနေဒီယန်စာရင်းဝင်၊

စကားသစ္စာဆိုကာပြု
နိုင်ငံသားကောင်းဖြစ်စေလဟု၊

နိုင်ငံသစ္စာစောင့်သိသူ
နိုင်ငံကကြည်ဖြူ။

ပြည်သူတို့ရဲ့အသိတရား
စည်းကမ်းလိုက်နာထား၊

အများပြည်သူပြီးပျော်ရွှင်
ကနေဒါရဲ့ပုံရိပ်သွင်၊

ကနေဒီယန်အခွင့်အရေး
တန်းတူသတ်မှတ်ပေး။

ကနေဒါပြည်သူများကို
ကျေးဇူးစကားဆို....ဆုတွေပန်ချွေ့စို့

ဗေဒါယုံ ။

အရွယ်သုံးပါး

© Photo: Minthu WC

ကျနော်တို့ မျိုးဆက်တွေ ကြီးပြင်းလာတဲ့ ကာလ ပြည်တွင်းနဲ့ ပြည်ပ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး လူမှုပုံစံဟာ ကွဲလွဲမှုတွေနဲ့ ကြုံလာရတယ်။ အဖေတို့ အဘိုးတို့ ခေတ်က နယ်ချဲ့ အောက်က ရုန်းထွက်ချိန် ကာလ၊ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ကာလ၊ စစ်မက်များနဲ့ ဝါဒရေးရာ အားပြိုင်မှု ကာလပါ။

ပုဒ္ဒဝါဒ သြဇာလွှမ်းမိုးတဲ့ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်ထဲ ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါ အရွယ်သုံးပါးဖြစ်စဉ်ကို မြန်မာမှန်သမျှ လူမျိုး၊ ဘာသာမရွေး သဘောပေါက်နား လည်ကြတယ်။ လူ့ဘဝ ဖြစ်တည်မှုမှာ ပုံစံလည်းကျ၊ စည်းစနစ်လည်းရှိ၊ သဘာဝလည်းကျကျမို့ ကျနော်တို့ဟာ အရွယ် သုံးပါးနဲ့ ဘဝခရီးမှာ အဆင့်ဆင့်ကူးပြောင်းရလိမ့်မယ် လို့ မျှော်လင့်ခဲ့ကြတယ်။

ကျနော်တို့ ယေဘုယျကျကျ သိထားကြတဲ့ အရွယ်သုံးပါး ဟာ (၁) ပညာသင်ချိန်၊ (၂) ဥစ္စာရှာချိန် (၃) တရားရှာချိန်။

ဉာဏ်ရည်ထက်မြက် တက်ကြွရွှင်လန်းတဲ့ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်အသက် ၂၅- ၃၀ ကျော်အတွင်း ပညာရှာလို့ အပြီး၊ တည်ပြီးရင့်ကျက်စပြုလို့ အားကောင်း မောင်းသန်သွားလာ လှုပ်ရှားနိုင်တဲ့ အသက် ၃၅- ၄၀ ကျော်အရွယ်မှာ ဘဝကို မိသားစုနဲ့ အတူ အေးအေးလူလူ စီးပွားဥစ္စာ ဖွေရှာထူထောင် ဖြတ်သန်းကြတယ်။

အဲဒီနောက် အသက်၆၀ ကျော်ဘဝ အတွေ့အကြုံလည်းစုံ၊ လောကဓံတရား ကို နားလည် သဘောပေါက်လာပြီး အနယ်ထိုင် ရင့်ကျက်ချိန်မှာ တရားဓမ္မကို လေ့လာကျင့်ကြံပြီး တမလွန်

ဘဝအတွက် တည်ဆောက်ရချိန်လို့ ကျနော်တို့ မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲ လက်ခံထားကြတယ်။

ကျနော်တို့အဘိုး၊ အဘွားတွေခေတ်က ကမ္ဘာ့လူဦးရေနဲ့ ခေတ်စနစ်အခြေအနေ၊ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးပုံစံတွေက တစ်စုံတရာတည်ငြိမ်တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတခု ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နေ ပါလိမ့်မယ်။

ကျနော်တို့မျိုးဆက်တွေ ကြီးပြင်းလာတဲ့ ကာလ ပြည်တွင်းနဲ့ ပြည်ပနိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး လူမှုပုံစံဟာ ကွဲလွဲမှုတွေနဲ့ ကြုံ လာရတယ်။ အဖေတို့ အဘိုးတို့ ခေတ်က နယ်ချဲ့ အောက်က ရုန်းထွက်ချိန်ကာလ၊ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ကာလ၊ စစ်မက်များ နဲ့ ဝါဒရေးရာအားပြိုင်မှုကာလပါ။

ကျနော်တို့ ခေတ်ထဲကျတော့... ကမ္ဘာ့စစ်အေးတိုက်ပွဲနဲ့ စီးပွားကုန်သွယ်မှု အားယူနေချိန်၊ နိုင်ငံတကာ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အတွေးအခေါ် ဝါဒတို့ ပေါင်းကူး နေချိန်ကာလ။ မြန်မာပြည် မှာလည်း ပြည်တွင်းစစ်မီးတောက်လောင်ဆဲကာလ၊ လွတ်လပ်

မိသားစုအတွက် ရုန်းကန်ရင်း စာပေးစာယူဘွဲ့ယူခဲ့တာဟာ အရွယ်သုံးပါးရဲ့ ဟန် ချက်ပျက် ဝေဒနာဘဲ ဖြစ်တယ်။

တချိန်ထဲမှာ အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ပညာသင်ရမယ့်အချိန် စော စောစီးစီး အိမ်ထောင်ကျနေသူအများအပြားကို ကျနော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲ တွေ့ခဲ့ရတယ်။

ကျနော်အကိုအမတွေ အိမ်ထောင်ကျတဲ့အခါ လောကဓံရဲ့ အထုအထောင်းတွေကြောင့် နေထိုင်ရပ်တည်ရေးအတွက် ခေါင်းမီးတောက်အောင် အပြေးလွှားရှာခဲ့ရပါတယ်။

ဒီကနေ့ အသက် (၇၀) ဝန်းကျင် လူကြီးတွေဟာလည်း တရားဓမ္မ နဲ့ မနေနိုင်ပဲ အိမ်ထောင်စီးပွားရေးထဲ လုံးပမ်းနေရတယ်။

ဒါတွေဟာ ပုံစံမကျတဲ့ ဘဝ။

အရွယ်သုံးပါးရဲ့ ဟန်ချက်ပျက်မှုဖြစ်တယ်။

၁၉၈၈ စစ်အာဏာရှင်လက်အောက် ကျနော်တို့မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အ စည်းအခြေအနေကို သမိုင်းမှာ ဖရိုဖရဲ အကျဆုံး ကာလလို့

ဒီကနေ့ အသက်(၇၀) ဝန်းကျင် လူကြီးတွေဟာလည်း တရားဓမ္မနဲ့ မနေနိုင်ပဲ အိမ်ထောင်စီးပွားရေးထဲ လုံးပမ်း နေရတယ်။

ရေးရပြီး ဒီမိုကရေစီသန္ဓေနုနဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး လျှောက်ပြပြီး အာဏာရှင် တပါတီစနစ်က အရိပ်လွှမ်းခဲ့တယ်။

နယ်ချဲ့ အမှောင်ခေတ်ကနေ စနစ်ဆိုးရဲ့ သားကောင်ဘဝ ရောက်ခဲ့တဲ့အချိန်ပါ။

အဲဒီကစပြီး တိုင်းပြည်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး နဲ့အ တူ ကျနော်တို့ဘဝတွေလည်း ဟန်ချက်ပျက်ခဲ့တာပါ။ မြန်မာ့ လူမှုလောကရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်တွေ ပြိုကျဘို့ အစပြုတဲ့ အထဲမှာ ကျနော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းက လက်ခံထားတဲ့ အရွယ်သုံးပါးဖြစ်စဉ်လည်း ဖရိုဖရဲ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။

၁၉၈၈ မတိုင်မီ ကတည်းက မိသားစုဘဝ အတော်များများမှာ ခလေးငယ်တွေ ပညာသင်ရမဲ့အချိန် တဝမ်းတခါး ဝမ်းရေး ကျောင်းခဲ့ရတယ်။ ကျောင်းပညာမသင်နိုင်ဘဲ လမ်းပေါ်ရောက် နေတဲ့ ခလေးသူငယ်တွေကို ကျနော်တို့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ခေတ်ကတည်းက မြင်ခဲ့ရတယ်။

စီးပွားရေးရွတ်မြဲကျလို့ ငယ်ငယ်က အဖေတယောက် လစာနဲ့ မိသားစု စားနိုင်သောက်နိုင်ပေမယ့် တဖြေးဖြေးနဲ့ အကိုအမတွေ တက္ကသိုလ် ဆက်မတက်နိုင်ပဲ ပြင်ပထွက်၊ အလုပ်တဘက်နဲ့

မှတ်တမ်းတင်ရမှာဖြစ်တယ်။ ပြည်တွင်းမှာလည်း ပညာရေးက နူရာဝဲစွဲဖြစ်ခဲ့သလို စီးပွားရေးကလည်း ရေကြီး၊ မိုးခေါင် အစွန်းနှစ်ဘက်နဲ့ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် အရွယ်သုံးပါးဆိုတာ စကားအဖြစ်သာ ကျန်ရစ် နေတယ်။

ပြည်ပရောက် ကျနော်တို့ မြန်မာအများစု ဘဝကလည်း ကမောက်ကမ တွေပါ။ အေးအေးချမ်းချမ်း ပညာသင်ရမယ့် အရွယ်တွေမှာ တောခို လက်နက်ကိုင်၊ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားနေရပြီး၊ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေချိန်ဆိုတာက ပျောက်ဆုံးခဲ့တယ်။ အသက်အ ရွယ်တွေရမှ အိမ်ထောင်တွေ ကျခဲ့ပြီး တတိယနိုင်ငံ ရောက်သူ တွေက အသက်တွေကြီးပြီး ပညာလည်း သင်လို့မရ၊ ဉာဏ် ရည်လည်းမသွက်၊ တချိန်က သင်ထားခဲ့တာ အကုန်မေ့၊ လုပ်ငန်းခွင်ဘဝထဲ ပညာအရည်အချင်းကမတိုးနိုင်၊ ရတဲ့အ ခြေအနေနဲ့ ရုန်းကန် တိုက်ပွဲဝင်ရတဲ့ အနေအထား ဖြစ် ကုန်တယ်။

အသက်ကြီးမှ တတိယနိုင်ငံ ရောက်တော့ သားသမီးတွေကို ထိန်းကျောင်း ရတာတဘက်၊ အလုပ်တဘက်၊ ရှင်သန် ရပ်တည်ရေးတဘက်နဲ့ တရားဓမ္မ ရှာဖွေပြီး ငြိမ်းအေးလူလူ နေရ တဲ့ဘဝက နောက်ကျနေတယ်။

ဒါပေမယ့် မိမိတို့ ရောက်ရှိနေတဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ နိုင်ငံ တွေမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့စနစ်က ကျနော်တို့သိထားတဲ့ အရွယ်သုံးပါးနဲ့ အံဝင်ဝင်ကျဖြစ်နေတယ်။ ဘဝက နောက်ကျ ပေမယ့် အခွင့်အလမ်းက နောက်မကျပါ။ ခိုင်မာတဲ့ ပါဒနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးကောင်းမွန်တဲ့ နည်းစနစ်က ဒီနိုင်ငံ ပြည်သူအားလုံးရဲ့ ဘဝအေးချမ်းမှုကိုဖြစ်စေခဲ့တယ်။

တည်ငြိမ်တဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးစနစ်က ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ကိုလည်း အိန္ဒြေရစေတယ်။

ခလေးတွေ ပညာတပိုင်းတစနဲ့ ကျောင်းကထွက် စီးပွား ရှာရတာမျိုး၊ အသက်ကြီးပေမယ့် အိုစာမင်းစာဆိုပြီး ကုန်းရုန်း စုဆောင်းရှာဖွေ နေရတာမျိုးလည်းမရှိပါ။ ပင်စင် အထောက်အပံ့ကို သူ့အရွယ် ကာလရောက်ရင် အလိုအလျှောက် ခံစားရမှာဖြစ်တယ်။

ဇာတိနိုင်ငံမှာ ပျောက်ဆုံးတိမ်မြောက်သွားတဲ့ အရွယ် သုံးပါးကို

" မတ်တတ်စာ၊ တုံးလုံးစာ ဆိုတာကလည်း ရှိသေးတယ် သူငယ်ချင်း၊ ကိုယ့်အသုဘ စရိတ်လည်း ကိုယ်က ကြိုစုဆောင်းရမယ်၊ ကိုယ့်ခလေးတွေ ပညာရေးက တဝက်တပျက်မို့ ကိုယ့်မှာလည်း စားဘို့တမျိုးနဲ့ နေဘို့တမျိုးနဲ့ ရွာဆော်ကြီးခွေးလို ဟိုပြေးဒီပြေးပဲဟေ့ "

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတွေမှာ ပြန်လည်တွေ့ရပါတယ်။

ခေတ်ကြီးကလည်း လျှင်မြန်တဲ့ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ပြောင်းလဲ နေသလို လူတွေကလည်း ခေတ် ရဲ့ အဟုန်နဲ့ အမှီ ပြေးလိုက် နေရပါတယ်။

ကျနော်တို့ မြန်မာပြည်မှာရှိစဉ်က(၁၉၈၈) လူဦးရေ သန်း ပေါင်း ၃၀ ကျော်လောက်ဆိုပေမယ့် ဒီကနေ့လူဦးရေက ၂ ဆနီးပါးခုန်တက်သွားပြီ။ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား၊ လူသား အရင်းအမြစ်နဲ့ ထုတ်လုပ်ကုန်တွေ။ စားသုံးသူနဲ့ ကုန်ထုတ် ပစ္စည်း ဘယ်အချိုးအစားနဲ့ သွားနေလဲ။

နိုင်ငံတကာ လူဦးရေပျံ့နှံ့မှု၊ အရင်းအနှီးပိုင်ဆိုင်မှု၊ ဈေး ကွက်နဲ့ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား ဘယ်လောက် အချိုးညီသလဲ..။

ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ဓနအင်အား ပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ခွဲဝေသုံးစွဲမှုကရော.. တရားမျှတမှုရှိပါရဲ့လား။

ဒီကနေ့ကတည်းက ဟန်ချက်ပျက်နေတဲ့ သီးချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန် ပွင့်သင့်တဲ့ ဘဝဖြစ်တည်မှု အဆင့်ဆင့်ကို.. နောင် အနစ် (၅၀) မှာ ဘယ်လိုထိန်းကျောင်းသွားကြမလဲ။

ကျနော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ဆက်စပ်တည်မီနေတဲ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အပြောင်းအလဲနဲ့ အရင်းအမြစ်တွေ ကရော..။

ဘာမဆို ညာမဆို အနာဂတ်တန်တလျားကြီးကို ချဲ့ ကား ဖြန့်ကျက်တွေးကြည့်လိုက်တဲ့အခါ..ကျနော်ဟာ မိုးပြိုမှာကြောက်လို့ မိုးပေါ် ခြေတောက် နှစ်ချောင်းထောင် အိပ်တတ် တဲ့ တစ်တီတူးငှက်ကို ကိုယ်ချင်းစာမိသွားတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့လအနည်းငယ်က ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း တယောက်နဲ့ စကား ပြောဖြစ်တဲ့အခါ မိသားစုစားဝတ် နေရေးကတဘက်၊ မိမိခံစားနေရတဲ့ ရောဂါဝေဒနာက တ ဘက်နဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို မနည်းအချိန်ပေးသွားရပြီး တရားစခန်းတွေ မဝင်နိုင်တဲ့အကြောင်း ပြီးပြတယ်။

"မတ်တတ်စာ၊ တုံးလုံးစာ ဆိုတာကလည်း ရှိသေးတယ် သူငယ်ချင်း၊ ကိုယ့်အသုဘ စရိတ်လည်း ကိုယ်က ကြိုစုဆောင်းရမယ်၊ ကိုယ့်ခလေးတွေ ပညာရေးက

တဝက်တပျက်မို့ ကိုယ့်မှာလည်း စားဘို့တမျိုးနဲ့ နေဘို့တမျိုးနဲ့ ရွာဆော်ကြီးခွေးလို ဟိုပြေးဒီပြေးပဲဟေ့ "

ကမ္ဘာကြီးက ပုံမှန်လည်ပတ်နေပေမယ့် စနစ်မကျ၊ အဆင်သင့် မဖြစ်နိုင်သေးတဲ့ ဇာတိမြေက အရွယ်သုံးပါးဟာ ကျနော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းကအတိုင်း မပြောင်းမလဲဘဲ ဒီနေ့အထိ စကားအဖြစ်သာ ကျန်ရစ်နေတုန်းပါ။

**ကိုညို (အော်စလို)။
ဧပြီ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆။**

မတူညီမှုများထဲက တူညီမှု

© Photo: Minthu WC

ကမ္ဘာလောကကြီးသည် မတူညီသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ လူမျိုး၊ ဘာသာအသီးသီးတို့နှင့်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသည်။ အများအားဖြင့် လူတိုင်းသည် သာသနာတခုခုကို သက်ဝင်ယုံကြည် ကိုးကွယ်ကြသည်ဖြစ်သည်။ ဘာသာသာသနာတိုင်းသည် ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းရှိစေရန်နှင့် လူသားတို့ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာတရားထားရှိကြရန် သွန်သင်လမ်းညွှန်ပါသည်။ သို့သော် ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြု၍ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ အနိုင်ကျင့်စော်ကားမှုများ၊ လူမဆန်စွာ သတ်ဖြတ်မှုများ၏ အနိဋ္ဌာရုံများအားကြားသိ၊ မြင်တွေ့နေရသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ တဆက်တည်းတွင် မေတ္တာတရားခေါင်းပါးစေလျှက် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် အလှမ်းကွာဝေးသထက်ဝေးစေမည့်အရာများကိုလည်း သတိပြုမိ သည်။

ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြု၍ အကြမ်းဖက်၊ အနိုင်ကျင့်စော်ကားမှုများ၊ လူမဆန်စွာ သတ်ဖြတ်မှုများသည် သက်ဆိုင်ရာဘာသာတရား ပြဌာန်းချက်နှင့်ဆန့်ကျင်နေရုံမက၊ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းရှိနေသော သူတပါး၏ဘဝ၊ အသက်အိုအိမ်ကို ဖျက်ဆီးသောလုပ်ရပ်၊ မေတ္တာတရားခေါင်းပါးသောလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မေတ္တာတရားမရှိလျှင် ငြိမ်းချမ်းမှုရှိနိုင်မည်မဟုတ်။ မေတ္တာတရားဆိုရာတွင် ချစ်ခင်ခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ ကြင်နာ

ခြင်း၊ ညှာတာခြင်း၊ သနားခြင်း၊ လေးစားခြင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာနာခြင်း၊ အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ တရားမျှတစွာဆက်ဆံခြင်း စသည်တို့အကြုံးဝင်သည်ဟု အကြမ်းဖျင်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

လူ့လောကတစ်ခုလုံး ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းရှိနေရန် မေတ္တာတရားသည် အဓိကကျပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘာသာတိုင်းက မေတ္တာတရားထားကြရန်သွန်သင်ဟောကြားထားပေသည်။ ဗုဒ္ဓ၏အဘိဓမ္မာတရားများတွင် မေတ္တာဂရုဏာကိုအလေးထား ဟောကြားထားသည်။ သမ္မာကျမ်းစာသည်လည်း မေတ္တာဂရုဏာထားကြရန် သွန်သင်ထားသည်။ ထို့အတူ အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ လမ်းညွှန်ကျမ်းဖြစ်သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင်လည်း မေတ္တာတရားကို အထူးပြုပြဌာန်းထားသည်။

အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ မေတ္တာတရားထားကြရန် လမ်းညွှန်ထားချက်ကို ကောက်နှုတ်လေ့လာကြည့်လျှင်

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် (၂၁:၁၀၇) တွင် အလ္လာအသျှင်မြတ် က ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ မေတ္တာ တရားပွားများစေရန်၊ မေတ္တာဂရုဏာရှင် တမန်တော် မိုဟာမက်အား စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

တမန်တော်မိုဟာမက်ကလည်း မွတ်စလင်များအား မေတ္တာထားကြရန်၊ မေတ္တာမထားသူများမှာ မွတ်စလင်မဟုတ်ဟုမိန့်ဆိုခဲ့ကြောင်း။ အခြားမိန့်ဆိုချက်တစ်ခုတွင်လည်း “ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့အား သနားကြင်နာက ကောင်းကင်ရှင်သည် အသင်တို့အားသနားတော်မူမည်”။ “ငယ်သူကိုမသနား၊ ကြီးသူကို မလေးစားသောသူသည် ငါ၏တပည့်မဟုတ်” ဟုလည်း မိန့်ဆိုထားကြောင်း။

ထို့အပြင် “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောကြားအံ့၊ မိမိ၏ အိမ်နီးချင်းကို ဒုက္ခပေးသူသည် မွတ်စလင်မဟုတ်”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သူတပါးအား နှုတ်ဖြင့် သို့မဟုတ် လက်ဖြင့် ဒုက္ခ မပေးသောသူသာလျှင် မွတ်စလင် မည်သည်” ဟုလည်းကောင်း မိန့်ကြားထားကြောင်း။

ထို့အပြင် အခြားဘာသာဝင်များ၏ ကျောင်းကန်များကိုမ ဖျက်ဆီးရန်တားမြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ အီဂျစ်ရှိခရစ်ယာန်ဘာသာရေးကျောင်းနှင့် ဘာသာရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသောပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာပျက်သည့်တိုင် ကာကွယ်ပေးရန် စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြောင်းနှင့် မွတ်စလင်အားလုံးတို့အား ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးများကို ပြည်တွင်းပြည်ပရန်များမှကာကွယ်ပေးရန် တမန်တော်မိုဟာမက်က အမိန့်တော်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

လူသားအချင်းချင်းဆက်ဆံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမပြုကြရန် တားမြစ် ထားကြောင်းကိုလည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် (၄၉ : ၁၃) တွင်ဖော် ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မေတ္တာဂရုဏာတရားသည် ငြိမ်းချမ်းမှုထိန်းသိမ်းရာ ရေသောက်မြစ်ဖြစ်သည်။ လောဘ ဒေါသ မာန်မာနတို့သည် မေတ္တာ တရားထားရှိမှုကို ဖျက်ဆီးသည့်အရာများသာဖြစ်သည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန်မာန များကိုထိန်းချုပ်ရန်၊ လူသားချင်းစာနာမှု၊ ကူညီထောက်ပံ့မှုပြုကြရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်ကညွှန်ကြားထားပါသေးသည်။

လောဘ ဒေါသမာန်မာနများကိုအစဉ်အမြဲထိန်းသိမ်းရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းရမည်များ မမေ့လျော့စေရန်အလိုငှာ တနစ်လျှင်တစ်လ(ရက် ပေါင်း၃၀ တဆက်တည်း) အစာရှောင်ဥပုဒ်စောင့်ကြရန်လည်း သတ်မှတ်ထားသည်။ ဥပုဒ်စောင့်ရာတွင် မနက်အာရုံတက် သည်မှညနေ နေဝင်သည်အထိ အစာစားခြင်းကိုရှောင်ကြရသည်။ ရေပင်မသောက်ရ။ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ ကိုယ်၊ နှုတ် အရာရာ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ရှိကြရသည်။ တစ်ဦးကို တစ်ဦးလေးလေးစားစားရှိကြရသည်။

ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လောဘ၊ ဒေါသများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိကြရသည်။ ထိုလတွင် ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားများအား အလှူအဒါန်းပေးကြရသည်။ ဤသည်ကား ကိုယ်ချင်းစာတရား၊ မေတ္တာတရားအတွက် ကျင့်စဉ်ကျင့်ရပ်လည်းဖြစ်ပေသည်။

လောကတွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လေးစားခြင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာနာခြင်း၊ အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံခြင်းများ ကင်းမဲ့လာပါက မငြိမ်းချမ်းမှုဆိုသို့ တနည်းအားဖြင့် ငြိမ်းချမ်းမှုပျက်ပြားစေမည့် လမ်းကြောင်းဆီ သို့ ဦးတည်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်းသတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

မျက်မှောက်ကာလတွင် ဘာသာရေးခုတုံးလုပ်လျက် လက်တစ်ဆုပ်စာလူနည်းစုက အကြမ်းဖက်မှုများ ကျူးလွန်လျက်ရှိကြသည်။ ထိုအကြမ်းဖက်မှုကိုအကြောင်းပြု၍ အကြမ်းဖက်မှုပိုကြီးထွားအောင် သွေးထိုး ဖန်တီးသူကဖန်တီးသည်။ လုံ့ဆော်ပုံဖော်သူက ပုံဖော်သည်။ အချို့ကမူ ဘာသာတရား၏ အခြေခံကို မလေ့လာဘဲ ထိုပုံဖော်ပေးမှု၊ သွေးထိုးမှုကို အမှန်ဟုပင် ယုံမှတ်လိုက်ကြသည်။ အကြမ်းဖက်မှုကိုကျူးလွန်ခြင်း၊ ကျူးလွန်အောင်လုံ့ဆော်ခြင်း၊ ပုံဖော်ပေးခြင်း၊ လုံ့ဆော်မှု၊ ပုံဖော်ပေးမှုအား အလွယ်တကူ ယုံမှတ်ခြင်း၊ မေတ္တာတရားခေါင်းပါးမှုကိုတိုးထက်တိုး ပွားစေပြီး ငြိမ်းချမ်းမှု နှင့် အလှမ်းဝေးသထက်ဝေးစေမည်သာဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့်မူ မိမိပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကမ္ဘာလောကကြီး ငြိမ်းချမ်းစေရန်မှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဘာသာတရားများ၏ အခြေခံများကိုလေ့လာထား၊ နားလည်ထားပါရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တဖက်သတ်ပုံဖော်မှု၊ သွေးထိုးမှုကို လက်ခံကြမည်မဟုတ်သည့်အပြင် အကြမ်းဖက်မှုကိုပင် ဝိုင်းဝန်းကာ ကွယ်တွန်းလှန်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာ့တဝှမ်းရှိ လူသားတို့သည် မတူညီသော ဘာသာသာသနာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြသော်လည်း ထို မတူညီသော ဘာသာများအတွင်းက တူညီသောအချက်များကိုလက်ကိုင်ပြုနိုင်လျှင် ငြိမ်းချမ်းသောကမ္ဘာလောကကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

မောင်ရွှေအိုး-ကေအဲလ်

ပန်းသီးလေး တစ်စိတ်

© Photo: Minthu WC

ဒြ နေ့က ကျုပ်ရဲ့အပျော်ဆုံး နေ့တစ်နေ့ပေါ့....

ကျုပ်က ဘုန်းကြီးကျောင်းက ပြန်ရောက်ရောက်ခြင်း အိမ်ဦးနတ် အဖိုးကြီးကို ကျုပ်ပြုခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ကို အရင်ဆုံး အမျှဝေပေးလိုက်တယ်။ ကျုပ်ရဲ့အိမ်ဦးနတ်ကြီးကလည်း ပီတိ တွေဖုံးနေတဲ့ အပြုံးကြီးနဲ့ သာဓု သာဓုလို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရင်ဘတ်ထဲကလာတဲ့ အသံကြီးနဲ့ လိုက်လိုက်လိုလို ကျေကျေ နပ်နပ်ကြီး သာဓုခေါ်တယ်။

ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတာရှင်တို့သိကြရဲ့လား.... သိချင်မှာ ပေါ့နော်... ဒီအဖိုးကြီးနဲ့ အဖွားကြီး ဘာအလှူတွေများ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလှူပါလိမ့်။ ဆိုင်းသံပုံသံလည်း မကြားမိ၊ ပရိသတ်ကြီးလည်း မတွေ့မိ... အင်း... ထူးတော့ထူးတယ်လို့ တွေးနေမိပြီလား။

ပြောပြမယ်ပြောပြမယ်.... ရှင်တို့တတွေ သိပြီးရင်လည်း... ဒီအလှူအတွက် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ပြီး သာဓုတွေခေါ်ကြ လိမ့်ဦးမယ်။

ဒီအလှူလုပ်ဖြစ်ပုံက...ဒီလို..ဒီလို...

ကျုပ်တို့ရွာကို ရွာဦးကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တူတော်တဲ့ ဦးဇင်းလေးတစ်ပါး ကြွလာတယ်... တရားဟောကောင်းလွန်းလို့ ရွာက အဘကြီးစံဖြိုးတို့ အုပ်စု၊ ကာလသား ဖိုးကြွက်နီတို့အုပ်စု၊ ရွာနောက်ဖက် မချောမိတို့ အုပ်စုတွေ... အို.. ပရိသတ်ကြီးက မနဲမနော့ဘဲ။ ဦးဇင်းလေးရဲ့တရားပွဲကို သွားကြတာလေ။ ကျုပ်ကတော့ ကျုပ်ရဲ့ အိမ်ဦးနတ်ကြီးကိုစောင့်နေတာ၊ သူက ရွာတောင်ပိုင်းက ဦးကျောက်ခဲ ဆီသွားလေရဲ့။

မီးဖိုချောင်ထဲကစဉ်အိုးထဲမှာ ညနေစာဆန်လေးလက် နှစ်ဆုပ်စာကို စမ်းမိတော့... ကျုပ်ဘာမှမပြောခင်မှာ အဖိုးကြီးက ကျုပ် မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကဲကြည့်ပြီး ဦးကျောက်ခဲ ဆီမှာ ဆန်ချေးဖို့ သွားပြီဆိုတာ ကျုပ်သိလိုက်တယ်။ ကျုပ်တို့က အသက်လည်းကြီးပြီ၊ သားထောက် သမီးခံလည်းမရှိတော့ ကျပန်းလေးလုပ်ပြီး ဝမ်းဗိုက် ဖြည့်နေရတဲ့သူတွေလေ...

ကျုပ်လည်း အသက်ကြီးလာတာရယ်...ငယ်စဉ်ထဲက ချူချာတဲ့သူ ဆိုတော့ အလုပ်လည်း ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်နိုင်ဘူးပေါ့... ကျပန်းအလုပ်လေးကရတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ မဝတ်ရုံတမယ်ပါဘဲ... အိမ်နီးချင်းရွာထဲက ရွာသူရွာသူတွေရဲ့ သဒ္ဓါတွေကြောင့် ကျုပ်တို့လင်မယား ဒီနေ့အထိ အသက်ရှည် နေသေးတယ်ဆိုရင် ရှင်တို့ ယုံကြည်ပါမလား။

ဒီနေ့တော့ ဦးကျောက်ခဲရဲ့သား မိသားစုလည်း မြို့ကနေ အလည် ရောက်နေတယ်။ တရားဟောကောင်းတဲ့ ဦးဇင်းလေး အတွက်လည်း မြို့က လှူဖွယ်ပစ္စည်းတွေပါလာတယ်လို့ကြား တယ်...။

ဟော... ပြောရင်းဆိုရင်း ကျုပ် အိမ်ဦးနတ်ကြီးပြန်လာပါပြီတော်... အံ့မယ်...လက်ထဲမှာလည်း ဦးကျောက်ခဲက ချေးလိုက်တဲ့ ဆန်ကို သူ့ရဲ့ပုဆိုးစုတ်နဲ့ထုတ်ထားတဲ့ အထုတ်ရယ်... နောက် စက္ကူထုတ်လေး တစ်ထုတ်ပါသေးတယ်။

“ဒီမယ်... အမယ်ကြီး..ဖွားစေ...ဒါ ဘာအထုတ်လဲ သိလား”

“ဟင့်အင်း...သိဘူးတော်”

“အဲဒါ ဦးကျောက်ခဲရဲ့သား မြို့ကဝယ်လာတဲ့ လှူဖွယ်ပစ္စည်း

တွေထဲက အမြဲတမ်းချူချာနေတဲ့ ဖွားစောနဲ့ ဘကြီးစံအတွက် ဓါတ်စာပန်းသီးတစ်လုံးပေးလိုက်တာ...တဲ့”

“ဘုရား...ဘုရား” ရင်ထဲမှာ ဝမ်းသာခြင်း၊ မယုံကြည်နိုင်ခြင်းတွေနဲ့ တုန်ရင်နေတဲ့ ကျုပ်ရဲ့လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်နဲ့ ပန်းသီးဆိုတဲ့ အနီရောင်အသီးလေးကို မရဲတရဲနဲ့ ကြွေကျသွားမှာစိုးလွန်းလို့ နူးနူးညံ့ညံ့လေး ကိုင်တွယ်ကြည့်မိတယ်။ “အို..မွှေးလိုက်တဲ့ အနံ့”။

ပန်းသီးဆိုတာ ကျုပ်တို့ တောမှာတော့ တန်ဖိုးကြီးလွန်းတဲ့ လူမမာ ဓါတ်စာလို့ခေါ်ကြတယ်လေ။ ရွာဦးဘုန်းကြီး ဆရာတော်အတွက် မြို့က လာတဲ့ ဧည့်သည်တွေရဲ့ လှူဖွယ်ပစ္စည်းတွေမှာ ပန်းသီးပါတယ်လို့တော့ ကြားဖူးပါရဲ့။ ပန်းသီးဆိုတာ ဖြူသလား၊ မဲသလား ဆိုတာတောင် မသိတဲ့ ကျုပ်တို့ လိုလူတွေအဖို့တော့... အို... ပန်းသီးဆိုတဲ့ အသီးရဲ့အနံ့၊ အသီးကို ကိုင်လိုက်မိတဲ့ကျုပ်ရဲ့ လက်ဖဝါး ကြမ်းကြီးတွေကနေ သိလိုက်တဲ့ အတွေ့အထိ...အရသာ...ကျုပ်ရဲ့အသားထဲ၊ အသွေးထဲ အထိတစ်မိမ့်စိမ့် စီးဆင်းနေသလို ခံစားရတယ်။

နုတ်ခမ်းဝအထိတက်လာတဲ့ တံထွေးကို အကြိမ်ကြိမ် မျိုချရင်း အဖိုးကြီးကို လှမ်းကြည့် လိုက်တော့ သူလည်းဘဲ ကျုပ်လိုဘဲဆိုတာ မျက်လုံးချင်း ဆိုလိုက်တာနဲ့သိလိုက်တယ်။

“အဖိုးကြီးရေ... ရှင်ရော..ကျုပ်ရော..ဒီပန်းသီးလေးကိုမစားခင် ဘုရားဆွမ်းတော်အရင်ကပ်လိုက်ရင်..မကောင်းဘူးလား”

“သိပ်ကောင်းတဲ့အလှူပေါ့ကွာ....ဆွမ်းတော် ကပ်ပြီးမှ ဒို့နှစ်ယောက်စားကြတာပေါ့”

“ဟေ့ အမယ်ကြီးဖွားစော... ဒီပန်းသီးတစ်လုံးကိုနှစ်ခြမ်းခွဲမယ်၊ တစ်ခြမ်းကို ကျုပ်က အိမ်ကဘုရားကို ဆွမ်းကပ်နေတုန်း မင်းက ရွာဦးကျောင်းက ဆရာတော်ရဲ့တရားဟောကောင်းတဲ့ ဦးဇင်းလေးဆီသွားရင်း ဆွမ်းစားချိန်အမှီ ဒီပန်းသီးတစ်ခြမ်းကို အစိတ်လေးတွေစိတ်ပြီး သွားကပ်ပါလား”

ပန်းသီးကို ရေစင်စင်ဆေးပြီး ဘုရားဆွမ်းတော်ကို ကျုပ်တို့ အဖိုးကြီး အဖွားကြီးနှစ်ယောက် သဒ္ဓါညွတ်ကျိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် သစ်သီးဆွမ်းကပ်လိုက်ပါတယ်။

ကျန်တဲ့တစ်ခြမ်းကို ဘုန်းကြီးပွဲကပ်ဖို့ အစိတ်လေးတွေ အနေတော်တုံးပြီး ပန်းကန်ပြားလေးထဲထည့်၊ အပေါ်ကနေ ရေစစ်အဝတ်ဖြူလေးအုပ်ပြီး ကျုပ် ကျောင်းကို ထွက်လာခဲ့တယ်။

လမ်းတစ်လျှောက် ဒီပန်းသီး လက်ဆောင်ပေးတဲ့ ဦးကျောက်ခဲရဲ့ သား မိသားစု၊ ကျုပ်တို့ကို ဆန်ချေးတဲ့ ဦး ကျောက်ခဲ မိသားစု၊ ကျုပ်တို့ကို ကြွေးမွေးစောင့်ရှောက်တဲ့ ရွာသူရွာသားများကို ဝမ်းသာပီတိစိတ်နဲ့ မေတ္တာပို့မိပါတယ်... အားလုံးသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ကျန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်လုံး အေးချမ်းပါစေ....

ကျောင်းရောက်တော့ ဦးဇင်းလေးတစ်ပါးတည်း ဆွမ်းစားနေတာတွေ့တယ်။

“ဒကာမကြီး...လာ လာ... ဆရာတော်ဘုရားက ရွာမြောက်ပိုင်းက ဆွမ်းစားပင့်လို့ ကြွသွားတယ်....ကျုပ်လဲ အခုဘဲ ဆွမ်းကိစ္စပြီးတယ်”...တဲ့။

“တပည့်တော်မ ဦးဇင်းလေးကို ကပ်ဖို့ ပန်းသီးစိတ်လေးယူလာပါတယ်...ဦးဇင်းအလှူခံ ဘုန်းပေးတော်မူပါဘုရား...”

“ကဲ...ကဲ ဦးဇင်းအလှူခံပါတယ်” ဆိုပြီး ပန်းသီးလေး တစိတ် ဘုန်းပေးပါတယ်။

အို...ကျုပ်တို့အလှူအထ မြောက်ပြီ။ ဦးဇင်းလေး ဘုန်းပေးတာကို မြင်လိုက်တဲ့ တဇနာမှာဘဲ ကျုပ်မှာ ပန်းသီးကိုစားချင်တဲ့ စိတ်အာရုံမရှိတော့ဘူး... ဦးဇင်းလေးကိုလှူလိုက်ရတဲ့ သဒ္ဓါစိတ်၊ ဦးဇင်းလေးရဲ့ သာဓုခေါ်တဲ့အသံကိုကြားရတဲ့ အလှူထမြောက်တဲ့ ပီတိစိတ်တွေဟာ တစ်ကိုယ်လုံးကို ပျံ့နဲ့သွားပြီး ကြက်သီးတွေ တဖျန်းဖျန်းဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီအလှူရဲ့ ဝမ်းသာပီတိနဲ့ အတူ ရလိုက်တဲ့ကုသိုလ် အထုတ်ကြီးကို ကျုပ်ရဲ့အိမ်ဦးနတ်ကြီးကို မျှဝေဖို့ ကျုပ်ပြန်လာပြီလေ။

ကျုပ်ရဲ့အိမ်ဦးနတ်ကြီးရဲ့ သာဓု...သာဓု လို့ခေါ်လိုက်တဲ့ အသံဟာ ထက်ကောင်းကင်အထိ ပျံ့နဲ့သွားတယ်လို့ ကျုပ်တို့ နှစ်ဦးစလုံး ကောင်းကောင်းကြီး သိလိုက်ကြတယ်။

“ဘကြီးစံ...ဖွားစော...ဘကြီးစံ...ဖွားစော...”
“ဟာ....နှစ်ယောက်စလုံး အသက်မရှိကြတော့ပါလား....”

“ဒီမနက် ဘကြီးစံနဲ့ဖွားစောတို့ ဘုရားရှိခိုးသံ အမျှဝေသံ မကြားလို့လာကြည့်တာ.....”

လွဲဝင်းလတ်
June 2015, 12:30 a.m.

ခေတ်စနစ်ဆိုး၏ဘေးကောင်များ

© Photo: Minthu WC

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရပြီး နောက်ပိုင်းမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတိုင်မီအချိန်အတွင်း အရှေ့တောင်အာရှတွင် သယံဇာတ ငွေကြေးချမ်းသာ ကြွယ်ဝသည့် နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့ငွေကြေးကလည်း အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာသည် မြန်မာငွေခြောက်ကျပ် ကျော်သာ ရှိ၍ မြန်မာငွေကြေး အာမခံခိုင်မာချိန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့အားလုံး မကြွယ်ဝကြသော်လည်း စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲမှု မရှိ ဆင်းရဲခြင်းကင်း၍ အဆင်ပြေ အေးချမ်းစွာ နေထိုင် စားသောက် နိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်မိသားစုတစ်စုတွင် ဖခင်တစ်ဦးတည်း ဝင်ငွေဖြင့် ကောင်းမွန်လောက်ငှစွာ စားသောက်နေထိုင် နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ခေတ်စနစ်တစ်ခုက နိုင်ငံသားတို့၏ ဘဝပုံရိပ် အကောင်းအဆိုးကို ဖော်ဆောင်စေပါသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှာလည်း အာဏာရှင်အသွင်ဆောင်သည့် ဖိနှိပ်အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ကျောင်းသား၊ အလုပ်သမားတို့အပေါ် စတင်ကာကျင့်သုံးလာပါသည်။ ပြည်သူတို့၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် အလုပ်အကိုင် အခြေအနေက တစ်ထက်တစ် တနှစ်ထက်တနှစ် ပိုမိုကြပ်

တည်းလာပါသည်။ ပြည်သူပိုင်သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း လူသုံး ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် စားသောက်ကုန်ဖြစ်သည့် ဆန်ဆီဆား အပါဝင် ငြုပ်ပါမကျန် မှောင်ခိုဝယ်ယူစားသုံးလာရ၍ မူလ ဈေးထက် သုံးလေးဆ ဈေးကြီးပေးပြီး မှောင်ခိုဝယ်ယူ စားသုံးကြရသည်။ ဒီလို တစ်ထက်တစ် ကုန်ဈေးနှုံးတွေ ကြီးမြင့်လာသော်လည်း လုပ်အားခဝင်ငွေလစာငွေက တိုးမရသည့်အတွက် ဝင်ငွေထွက်ငွေ မမျှတမှု ကြီးမားလာသလို ရေရှည်ကြာမြင့်လာသည့်အခါ ဆင်းရဲချမ်းသာ လူနေမှု အဆင့်အတန်းကလည်း တဖြေးဖြေး ကွာဟမှု သိသာ ထင်ရှားလာပါသည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေ ပြည်သူပိုင် သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုနှင့်ပါ ရင်ဆိုင် လာရသည်။ ထိုသို့ အလုပ်အကိုင်ခက်ခဲမှု ဝင်ငွေထွက်ငွေ မမျှတသည့် အကြပ်အတည်းကြောင့် ၁၉၆၅-၁၉၆၆ ဝန်း ကျင်က ဖြစ်ရပ်မှန်တစ်ခု၏ သာဓကအဖြစ် BBC က တင်ဆက်ခဲ့သည့် အမေ့ခံပုံရိပ်တွင် ဒေါ်မူဆိုသည့် အသက် ငါးဆယ်အရွယ် အမျိုးသမီးကြီး၏ဘဝကို ပြန်လည်၍ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အနေအထားဖြင့် တင်ပြလိုပါသည်။

ဒေါ်မူမိခင်က လူဂုဏ်တန်တို့၏ အသိုင်းအဝန်းက မွေးဖွားခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း ဒေါ်မူမိခင်အား ဒေါ်မူမိခင်၏ ဆွေမျိုး အသိုင်းအဝန်းက လူဂုဏ်တန်တွေကြား အရှက်သိက္ခာထိခိုက်စေသည့် အပြုအမူကိုပြုလုပ်သည်ဟုဆိုကာ ဆွေခန်းမျိုးခန်း လုံးဝဖြတ်လိုက်ပါတော့သည်။ ဒီနေရာမှာ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟမှုကြောင့် ဂုဏ်သိက္ခာ ထိပါးလောက်သည့် အတွေးအမြင်အယူအဆနှင့် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှုအပါဝင် ခေတ်စံနှစ်တခုက ပြည်သူတွေဘဝကို ဘယ်လောက်ထိ ကပြောင်းကပြန် ဖြစ်စေခဲ့ရသည်ကို မိသားစုတစ်ခု၏ ဘဝပုံရိပ်ဖြင့် တင်ပြလိုပါသည်။

မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်ထိုမြို့ သုသာန်တွင် တာဝန်ယူနေသော ဒေါ်မူဆိုသည့် အမျိုးသမီးကြီး၏ အမိအဖနှင့် မောင်နှမငါးဦး အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်မူအမေ၏ ဆွေမျိုးတွေက ဒေါ်မူမိခင်ကို ဆွေခန်းမျိုးခန်း ဖြတ်လိုက်သည့် အကြောင်းမှာ ဒေါ်မူမိခင်က ဆင်းရဲသည့် ကရင်အမျိုးသားတစ်ဦးကို လက်တွဲဖော် အဖြစ် အိမ်ထောင်ပြုလိုက်သည့်အပေါ် ဒေါ်မူမိခင်၏ဆွေမျိုးအ သိုင်းအဝန်းတို့က ဒေါ်မူ၏ မိခင်ကို လူချမ်းသာအသိုင်းအဝိုင်း အတွင်း အရှက်ရစေတာမို့ တခြားသောသူတွေ မေးမြန်းစုံစမ်းမှု မပြုနိုင်စေရန် အလွယ်ကူဆုံးနည်းဖြစ်သည့် ဆွေခန်း မျိုးခန်းဖြတ်လိုက်သည့်နည်းကို အသုံးပြုလိုက်ခြင်းပါသည်။ ဒေါ်မူတို့မောင်နှမလေးတွေလည်း သူတို့မမွေးမှီကပင် အမေနှင့်အတူ ဆွေခန်းမျိုးခန်း ဖြတ်ခံထားပြီး ဖြစ်သွားပါသည်။

ဒေါ်မူမိခင်က ဒေါ်မူမိခင်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီးနောက် အိမ် ထောင်၏စားဝတ်နေရေးတာဝန်အတွက်ရရာ အလုပ်ကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ပုံမှန်အလုပ်မရှိခြင်း၊ ကုန် ဈေးနှုံး တနေ့ထက်တနေ့ ကြီးမြင့်လာခြင်းတို့ကြောင့် ဝင်ငွေနှင့်ထွက်ငွေ မလောက်မငှ ဖြစ်လာသည်။ ရိုး သားဂုဏ်ရှိပြီး ရင်းနှီးစရာ ငွေကြေးမရှိသည့်အတွက် ထိုစဉ်က ခေတ်စားနေသည့်အရောင်းအဝယ် (မှောင်ခိုကုန်ပစ္စည်း) လည်းမလုပ်နိုင်ပါ။ ဘဝအဆင်မပြေသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အချိန်ကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ သားသမီးတွေလည်း တိုးပွားလာသည်ကတစ်ကြောင်း စသည်တို့ကြောင့် နောက်ဆုံး သူတပါးတွေ မလုပ်ကိုင်လိုသည့် သုဘရာဇာအလုပ်ကိုပင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် အခြေအနေများကတွန်းပို့ ခဲ့သည်။

ဒေါ်မူမိခင်၏ဆွေမျိုးများ စွန့်ပယ်လိုက်သည့် ဆုံးဖြတ် ချက်လုပ်ရပ်နှင့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက် အကြပ်အတည်း ရှားပါးမှုစသည့် အကျိုးဆက်တွေက မျိုးရိုးသစ်တခုကို ဖော်ဆောင်ပေးလိုက်သလိုဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆွေမျိုးဆိုတာ မခေါ်လိုသာရသော်လည်း မတော်လို့မရတဲ့ သွေးတော်စပ်

သူတွေမဟုတ်ပါလား။

မျိုးရိုးဂုဏ်ဒြပ်တို့ အပေါ် ဂုဏ်သိက္ခာအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြား ခြင်းထက် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုသည့် ဂုဏ်သိက္ခာကိုသာ အလေးထားအသိအမှတ်ပြုပေးနိုင်ခဲ့လျှင် မျိုးရိုးသစ်တခု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားသည်သာ အလေးထားစရာဟုမှတ်ယူ၍ စာနာပြုစုပျိုးထောင် ဖြည့်ဆည်း ပေးခြင်းဖြင့်သာ မျိုးရိုးဆိုသည့်ဂုဏ်သိက္ခာ၏အ နှစ်သာရကိုလည်း ဖော်ဆောင်ရာရောက်ပါမည်။

တဖန် ဒေါ်မူမိခင်လေးဘဝက ဖခင်၏ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ လုပ်ကိုင်နေခြင်းကို သမီးကြီးဖြစ်သူ ဒေါ်မူတွေ့မြင်နေရ သည်။ သချိုင်းမှာနေထိုင်သည့်ခလေး သုဘရာဇာ၏သမီး ကျောင်းတက်ရန် ခလေးထုံးတမ်းအစွဲတွေကြောင့်မ လွယ်ကူပါ။ ဒေါ်မူအပါဝင် ညီအကိုမောင်နှမ ငါးယောက်ကို မိခင်ဖြစ်သူက မအားလပ်အောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည်။ သမီးအကြီးဒေါ်မူက ဖခင်ကိုစာနာချစ်စိတ်ဖြင့် ဖခင်၏အလုပ်ကို (၁၄) နှစ်သမီးအရွယ်ကပင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ကာ ဖခင် ကွယ်လွန်သည့်အချိန်ထိ လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့သည်။

သုသာန်တွေ အစိုးရပိုင်ဖြစ်သွားသည့်အခါ "ဒီလူသေ အလုပ်က အမျိုးသမီးတွေအလုပ်မဟုတ်" ဟုဆိုပြီး ဒေါ်မူအလုပ်ပြုတ်သွားပါသည်။ ရှင်ဘုရင်၏သမီး ဘုရင် မတဦး ဖြစ်လာနိုင်ပါသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ အချို့သော ကျားမခွဲခြားသည့် အလုပ်သမားဥပဒေအရ သုဘရာဇာ၏သမီး ဖခင်သုဘရာဇာ၏အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ခွင့်မရအောင် လုပ်ငန်းခွင် ကျား-မ ခွဲခြားမှုအရ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်သွားရပါသည်။

နောက်ပိုင်း လူမှုကူညီရေး ပရဟိတအဖွဲ့တွေ ပေါ်လာပြီးဒေါ်မူကို အလုပ်ပြန်ခန့်၍ လုပ်သက် (၃၄) နှစ် ရှိခဲ့ပါပြီ။ သို့ပါသော်လည်း အစိုးရ၏ကျား-မ ကန့်သတ်ထားသည့် အလုပ်ဖြစ်၍ တရားဝင် အလုပ်သမား စာရင်းဝင်မဖြစ်၊ အလုပ်သမားအ ကျိုးခံစားခွင့်မရှိပါ။ ဒေါ်မူအလုပ်တာဝန်က နားရက်လုံးဝမရှိ၊ မနက်(၆)နာရီမှ ညနေ (၆)နာရီ တနေ့(၁၂) နာရီ အလုပ်လုပ်ရသည်။ ဘုရားကျောင်းကန် မသွားနိုင်လောက်အောင် အလုပ်မှာနှစ်မြုပ် အချိန်ပေးနေရသည်။ အနိစ္စ သဘောတရားတွေကို နေ့တိုင်း နေ့စဉ်ရှုလို့ တရားပြုနေရသည်။

လူသေအလောင်းမျိုးစုံကို ကိုင်တွယ်ရာတွင်လည်း ကျန်းမာ ရေးကာကွယ်မှုတစ်ခုတရား အကာအကွယ်မရှိ။ မတော်တဆမှုဖြင့် သေဆုံးသည့် လူသေအလောင်း၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးယိုယွင်းမှု အပိုင်းအစတို့ကို လက် အိတ်ဗလာဖြင့် သေချာဆက်စပ်ပေးခြင်း၊

စေတနာအပြည့်ဖြင့် အလောင်း၏ မျက်နှာပေါ်မှသွေးစ ပေကျံ့မှတို့ကို သေချာသန့်စင်ကာမီးသဂြိုဟ်ပေးသည်။ မီးသဂြိုဟ်စက်၏ အပူဒဏ်ကို အဆင့်မီအကာအကွယ် လည်းမရှိ နေ့စဉ် အလောင်းပေါင်းများစွာကို တာဝန်ယူဆောင် ရွက်ပေးရသည်။ တခါတရံ တနေ့တည်း (၁၉) လောင်း လောက် တာဝန်ယူရသည့်နေ့များတွင် ရင်ကိုမီးဟပ်သည့် အပူဒဏ်က အလွန်ပြင်းထန်လှသည်။ တခါတရံ အလုပ်လုပ်နေရင်း မှူးမိုက်သွားခြင်းမျိုးနှင့် ကြုံရသည့်အခါ ဘုရားတလို့ အလုပ် ပြီးသည့်အထိ ဆက်လုပ်နေရသည်။

ဆေးရုံတွင် ပိုင်ရှင်မဲ့အလောင်းများကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ ပိုင်ရှင် လာနီးနှင့်စောင့်ကြရသည်။ ထိုအလောင်းများကို မပျက်စီးစေရန် စနစ်တကျစီမံထားခြင်းမရှိ၍ လောက်တဖွားဖွားအလောင်းများကို သဂြိုဟ်ပေးရန် ဒေါ်မူအား ခေါ်ယူသယ်ဆောင်စေသည်။ ဆေးရုံမှ အလောင်းကို လှည်းလေးနှင့် သုသာန်သို့ တွန်းသယ်ခဲ့ရသည်။ အလောင်းတွေ အမြဲကိုင်တွယ်နေသူ၊ ဒါသူ့အလုပ်၊ ဘယ်လိုဘဲ ဖြစ်ပျက်နေနေ သူလုပ်ရမှာဘဲဆိုပြီး စာနာစိတ်မထားကြလို့လား။ နိုင်ငံ၏ ခေတ်အခြေအနေက ဆေးရုံတွေမှာ ဆေးဝါးကုသမှု အပါဝင် အလောင်းတွေအမြန် မပျက်စီးစေရန်အတွက် ဘတ်ဂျက် မပေးသည့် အခြေအနေကြောင့်လား။ တွေးစရာပါ။ ဘာကြောင့် ဘဲဖြစ်စေ ဒေါ်မူဆိုသူကား ဒီနေ့အလုပ်ကို နက်ဖန် ဘယ်တော့မျှ ဆိုင်း သူမဟုတ်ပါ။

ဒီအချက်တွေအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်မိသည်မှာ လူသေ အ လုပ်ကို တာဝန်နှင့်အတူစေတနာအပြည့်ဖြင့် လုပ်ခဲ့ သည်မှာ (၃၄) နှစ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အမျိုးသမီးတဦးအနေဖြင့် လူသေအလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း အထင်အရှား ပြနိုင် ခဲ့သည်။ စိတ်အထင်ဖြင့်ကျား-မ ခွဲခြားသည့်လုပ်ငန်းခွင် ဥပဒေတရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီး၏ ရမှတ်ကို အမျိုးသားရမှတ်ထက်မြင့်၍ ဆေးကျောင်းတက်ခွင့်ပြဌာန်းထား သည့်စည်းမျဉ်းဥပဒေများသည် ခေတ်အခါနှင့်မညီပါသဖြင့် ပြင်ဆင်ဖျက်သိမ်းသင့်ပါသည်။ ကျားမအမြင်သဘောထက် တဦးတယောက်ချင်းစီ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်အားနှင့်သာ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်ပါသည်။ မြန်မာအစိုးရလက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့သည့် နည်းမျိုးစုံဖြင့် အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်ရေး နိုင်ငံတကာသဘောတူစာချုပ်(စီဒေါ) ကို လေးစားလိုက်နာရပါမည်။

ယနေ့ကမ္ဘာ့ ရောဂါဆန်းများ ထူပျောနေချိန်တွင် အ လောင်းမျိုးစုံကို ဒေါ်မူကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက် အိတ်မပါ အကာအကွယ်မဲ့သည့် မီးသဂြိုဟ်စက်အပူဒဏ်

စသည်တို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအပါဝင် အသက်အရွယ်ရလာ၍ အလုပ်မလုပ်နိုင်လျှင် အစိုးရ အသိအမှတ်ပြု အလုပ်သမား မဟုတ်၍ အလုပ်သမားအကျိုးခံစားခွင့် ပင်စင်အပါဝင် ဆေးကုသခွင့် မရနိုင်သည့်အပြင် နေထိုင်စရာအိမ်ပင်မရှိဖြစ်မည့် အခြေမျိုး ကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။

သို့ပါ၍ ဒေါ်မူ၏ခလေးဘဝက ခလေးအခွင့်ရေး ဆုံးရှုံး ခဲ့ခြင်း၊ အလုပ်ခွင်တွင်း ကျားမခွဲခြားမှုကြောင့် အစိုးရ အလုပ်သမား စာရင်းဝင်မဖြစ်ခဲ့ခြင်း စသည့်အပေါ် အမေ့ခံ ပုံရိပ်မဖြစ်စေရန် တာဝန်ခံမှု ဝန်ယူမှုရှိရပါမည်။

အစိုးရ အဆက်ဆက်၏အုပ်ချုပ်မှု ချို့ယွင်းအားနည်းချက် အပါအဝင်၊ ပြဌာန်းသည့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ကြောင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့သည့် ဒေါ်မူအား ကုစားမှုအဖြစ် အာမခံချက်ရှိသည့် အစီအစဉ်သစ်များ (စားဝတ်နေရေးကျန်း မာရေး) ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ခေတ်စနစ်တခု၏ သားကောင်းဖြစ်ခဲ့ရသည့် ပြည်သူများအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းခွင်/အလုပ်ခွင်များ အတွင်းခွဲခြားမှု နည်းမျိုးစုံအားဖြင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် အမျိုးသမီး/အမျိုးသား အလုပ်သမားများ များစွာရှိနေပါသည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ အဆိုပါဥပဒေ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကြောင့် အလုပ်သမား အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခံခဲ့ရသူများကို တန်းတူ ညီမျှသည့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးနှင့် အကျိုးခံစား ခွင့်များပြန်လည် ရရှိစေခြင်းဖြင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့မှုများကို ကုစားမှု ပြုရာရောက်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသစ်မှ အလုပ်သမားများ၏ နှစ်နာမှု များအတွက် နှစ်အလိုက်ပိုင်းခြားပြီး တာဝန်ခံမှုတာဝန်ယူမှု တစ်စုံတရာဆောင်ရွက်ပေးလာပါက စာနာထောက်ထားသည့် လူသားဂုဏ်သိက္ခာများ ပြန် လည်ရရှိလာနိုင်ပါမည်။ အလုပ်သမားတို့ဘဝကလည်း အမေ့ခံပုံရိပ် ဘဝမှ အလေးထားအသိမှတ်ပြုခံ အလုပ်သမား များ၏ စံတန်ဖိုးနှင့် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ များပြန်လည်၍ အမြန်ဆုံးရ ရှိနိုင်ကြပါစေ။

ဒေါ်မော်လီ
၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်။

ငြိမ်းချမ်းရေး နတ်မိမယ်လို တိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်း ဝတ်စုံသစ်ကို ဝတ်ဆင်နေပြီ

© Photo: Minthu WC

ငါတို့ဟာ ရေ လယ်ခေါင်က သင်္ဘောလို ဘဝ တိမ်းမှောက် ခဲ့ဘူးပြီ..။
 သူတို့က စစ်ကမ္ဘာရထဲ ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး ရေးဖူး ပေါက်ခဲ့ဘူးတယ်..။
 သူမဟာ ငြိမ်းချမ်းရေး နတ်မိမယ်လို ကယ်တင်ဖို့ ရောက် လာလေသလား...။

အိမ်ခန်းကျဉ်းထဲ အမှန်းအရုံးတွေကို တစ်ယောက်ထဲ အပိုင်ယူ
 အနိုင်အပြုံးများအား အလံထူပြီး ကမ္ဘာအနှံ့ မျှဝေခံစား
 စွန့်လွှတ်ခန်းနား ချိုမြိန် စူးရှတဲ့ရသာ၊
 လောက လူသား အတ္တတွေ အရည်ပျော်သွားတဲ့ အထိ
 အပြစ်အနာနဲ့ စစ်ကမ္ဘာ ဟာ သူမကြောင့် ပွဲလယ်တင့် ခဲ့ပြီ..။

သိမ်မွေ့တဲ့ သောက အလွမ်းများနဲ့ ဘဝလမ်းကြမ်း
 ရုန်းထွက်ရင်း အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းတွေထဲ လဲကျခဲ့
 ကယ်သူမဲ့ အမှန်တရား နေ့ရက် ၊ မျက်နှာလွှဲ အဆိုးအမှား
 အဖြစ်အပျက်
 တန်ဖိုးကြီး သမိုင်းစာမျက်နှာ အောက်မှာ တစ်ယောက်ထဲ
 တည်ငြိမ် ရင့်ကျက်ခြင်း ဘဝသင်ခန်းစာများ မလိုချင်လဲ
 ရယူခဲ့တယ်..။

ကျနော်တို့ယုံကြည်ချက်တွေ ပြန်လည်ကောက်ရလို့..
 မိဘမဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ မျက်လုံးတွေ အရောင်
 တောက်လာ သလိုမျိုး

ကျနေတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေဟာ
 ဟနေတဲ့ အတိတ် တံခါးမှာ ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်
 ခဏ ခဏ လွတ်ကျတတ်တဲ့ ကမ္ဘာ့အတွေးအခေါ်ကို အမှီ
 လိုက်ကောက်နေရတယ်..။

အမျိုးကောင်းတွေမို့ ရာဇဝင်ဟောင်းမှာ မလဲလျောင်း
 ချင်တော့
 အငြိုးအတေး အပြစ်တွေကို လက်ညှိုးထိုးခဲ့လက်တွေ
 သွေးအေးအေး အချစ်တေးတွေနဲ့ လက်ချင်းဆွဲ နှုတ်
 ဆက်ကြ...။
 ငါတို့ရဲ့ ပြိုင်ဖက်က နောက်ပြန်မလှည့်ကြေး လမ်းစဉ်
 ဖြစ်တယ်..။

အမာရွတ်ကို အတွေးအခေါ်နဲ့ လုံအောင်ဖုံးတယ်..။
 သံသယအား တိုးမလာအောင် အမှောင်ကို အလင်းပြ
 တယ်..။
 ဒုက္ခ ဆူးခက်တွေ လှပတဲ့ ပန်းလို အသွင်ပြောင်း
 အနာဂတ်ဟာ တိုးတက် ပြောင်းလဲခြင်း ဝတ်စုံသစ်ကို
 ဝတ်ဆင်နေပြီ..။

အောင်နိုင်မြင့် ၊

အကူ နဲ့ အလှူ

© Photo: Minthu WC

ကုသိုလ်ရသည်ဟူသော အလှူအဆနှင့် ဆက်စပ်သည့် အကူအညီများ၊ ပေးကမ်းခြင်းများသည် အလှူဒါန သဘော ပါသော ပေးခြင်းများဟု ဆိုနိုင်သည်။

မြန်မာ ကနေဒီယန်အသင်း၏ ၂၅ နှစ်ပြည့်ငွေရတု မဂ္ဂဇင်းအတွက် ဘာအကြောင်းအရာ ရေးပေးရမည်ကို စဉ်းစားနေခိုက် အိမ်တံခါးခေါက်သံကြား၍ ဖွင့်လိုက်ရာ လူသုံးဦး အလှူငွေ လာကောက်ခံသည်နှင့်တိုးတော့သည်။ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များအား အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ဟုဆိုသည် (အမည်သေချာ မမှတ်မိ)။ အိမ်ပေါက်ဝရောက်နေပြီဖြစ်၍ အားနာနာနှင့် နှစ်ဆယ့်ငါးဒေါ်လာ ထည့်လှူပေးလိုက်သည်။ လှူတာက နည်းနည်း တဆက်တည်းမှာ တွေးလိုက်သည့် အတွေးများက မနည်းမနော။ အကောင်းမြင် အတွေးလည်းပါသည်။ အကောင်းမမြင် အတွေးလည်းပါသည်။ တကယ်ကော ကုသိုလ်ရမည်လား ဆိုတာလည်းပါသည်။ စေတနာ သုံးတန်မပြတ်ခြင်းကြောင့် အတွေးဝင်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုထိုသောအတွေးများထဲမှ ကိုယ့်အတွေး ကိုယ်စိတ်

ဝင်စားမိသည်မှာ “ငါပေးသည်က အကူအညီလား၊ အလှူလား” ဆိုသည့်အတွေးဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် အကူအညီ ပေးခြင်းနှင့် အလှူပေးခြင်းကို တွေးမိသမျှ ရေးကြည့်ရန် စိတ်ကူးပေါက်မိသည်။
 အကူအညီပေးခြင်းနှင့် အလှူဒါနပေးခြင်း တူပါ၏လော။
 အလှူဒါနပြုခြင်းသည် ပေးခြင်းဖြစ်၏။ ထို့အတူ အကူအညီပေးခြင်းသည်လည်း ပေးခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုပေးခြင်းများသည် အခြေအနေကိုလိုက်၍ သုံးမျိုး ကွဲပြားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ အလှူသက်သက် သဘောဖြင့်ပေးခြင်း၊ အကူအညီသက်သက်သဘောဖြင့် ပေးခြင်းနှင့် အလှူသဘောပါသော အကူအညီပေးခြင်း တို့ဖြစ်သည်။
 ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကျောင်းကန်များ၊ စေတီပုထိုးများ

ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ရဟန်းခံရှင်ပြုခြင်းနှင့် ဘာသာရေး ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းပေးအပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ ဆွမ်းကြေးခြင်း စသည်များမှာ အလှူသဘော သက်သက်ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်ပေသည်။

မိတ်ဆွေတစ်ယောက် လတ်တလောငွေကြေးလိုအပ်၍ အကူအညီတောင်းခံခြင်းမျိုးရှိသည့်အခါပြန် ပေးပါ ဟူသောကတိဖြင့် အကူအညီပေးခြင်းမျိုးသည် အကူသက်သက်ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ အလှူသဘောမပါသော ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးအခမ်းအနားကျင်းပရန် အကူအညီပေးခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲအတွက် အကူအညီ ထည့်ဝင်ခြင်း၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့ အားကစားပြိုင်ပွဲ ငွေကြေးနှင့် အခြားအကူအညီပေးခြင်း၊ ကလေးများ ကြိုးစားချင်စိတ် တိုးပွားစေရန် ပညာချွန်ဆုပေးရေးအတွက် ငွေကြေး ထည့်ဝင်ခြင်းစသည်များမှာ အလှူသဘောမပါ။ အကူအညီ သက်သက် သဘောပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။

ကုသိုလ်ရသည်ဟူသော အယူအဆနှင့် ဆက်စပ်သည့်

"အကူအညီပေးတာ၊ အလှူပေးတာ၊ စေတနာ သုံးတန်ပြတ်ပြတ်နဲ့ပေးတာ ဘာအကျိုးကိုမှ မျှော် ကိုးပြီး ပေးတာ မဟုတ်ဘူး" ဟု အချို့က ဆိုကောင်းဆိုကြမည်။

အကူအညီများ၊ ပေးကမ်းခြင်းများသည် အလှူဒါနသဘောပါသောပေးခြင်းများဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဥပမာ - ပညာသင်ကြားရန် အခက်အခဲရှိနေသော ကလေးများအတွက် ပညာသင်စရိတ် အကူအညီပေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆေးမကုသနိုင်သူများကို ဆေးကုသ စရိတ်ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ ဘိုးဘွား ရိပ်သာ၊ မိဘမဲ့ ကလေးများရိပ်သာ ဆောက်လုပ်ရန် အကူအညီပေးခြင်း၊ အများပြည်သူ ဆေးကုသနိုင်ဖို့ ဆေးရုံဆောက်လုပ်ရန် အကူအညီပေးခြင်း စသည်တို့မှာ အလှူသဘောပါသော အကူအညီများဖြစ်သည်။

အကူအညီပေးခြင်း၊ အလှူဒါနပြုခြင်းသည် ခက်ခဲသော အရာလော။

မည်သည့် လူမျိုးမဆို၊ မည်သည့်ဘာသာဝင်မဆိုအလှူဒါနပေးခြင်း၊ အကူအညီပေးခြင်းကို နှစ်သက်ကြပေသည်။ ငွေကြေးဥစ္စာ မကြွယ်ဝသူများသည်ပင် တတ်နိုင်သမျှ အကူအညီ ပေးတတ်ကြသည်။ အလှူဒါန ပြုတတ်ကြသည်။ ယုတ်စွအဆုံး မတတ်နိုင်သေးသည်ရှိသော်လည်း အလှူပေးရန်၊ အကူအညီပေးရန် ဆန္ဒတော့ ရှိကြသည်။ အကူအညီပေးခြင်း၊ အလှူဒါန ပြုခြင်း

သည် မိမိပိုင်ဆိုင်မှုမှ တစ်စုံတစ်ရာခွဲဝေပေးခြင်းဖြစ်၍ လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။ ဝင်ငွေအလှူပယ်များနေသူများအဖို့မူ အခက်အခဲမရှိနိုင်ကြသော်လည်း ဝင်ငွေအသင့်အတင့်မျှရှိသူ၊ ဝင်ငွေနည်းသူများအဖို့မူ မလွယ်ကူလှပါ။ သို့သော် ငွေကြေးရှိမှ ဝတ္ထုပစ္စည်းရှိမှသာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မရှုမြင်ပါက အကူအညီပေးခြင်းနှင့် အလှူဒါန ပြုခြင်းသည် ခက်ခဲသောအရာမဟုတ်ပေ။ အကျဉ်းဆိုရပါမူ လုပ်အားဖြင့်လည်း ဒါနပြုနိုင်သည်၊ ကူညီနိုင်သည်။ နှုတ်အားဖြင့်လည်း ကူညီနိုင်ပေသည်။ ဆိုရပါမူ အနီးစပ်ဆုံးရှိနေသော မိမိ၏ မိဘ၊ ဘိုးဘွားများကို စောင့်ရှောက် ပြုစုခြင်းသည်ပင်လျှင် လုပ်အားဖြင့်ပေးသော ဒါနတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ လိုအပ်နေသူ အခက်အခဲရှိနေသူကို နည်းလမ်း ပြပေးခြင်း၊ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းပေးခြင်း၊ စိတ်အားငယ် စိတ်ဓါတ်ကျဆင်းနေသူများအား အချိန်ပေးကာ နှစ်သိမ့်အားပေးစကားပြောခြင်း စသည်များမှာလည်း အကူအညီပေးခြင်း၊ လုပ်အားဖြင့် နှုတ်အားဖြင့် ဒါနပြုခြင်းများဖြစ်ပေသည်။

အဘယ်ကြောင့် ပေးချင်စိတ် လှူချင်စိတ်များရှိတတ်ကြသနည်း။

ကမ္ဘာ့လူဦးရေ အများစုကြီးမှာ ဘာသာတရားတခုခုကို ယုံကြည်ကြသည်။ ဘာသာတရားတိုင်းကအကူပေးရန်၊ အလှူဒါနပေးကြရန် တိုက်တွန်း နိုးဆော်ထားသည်။ ထိုကြောင့် ကုသိုလ်ရသည်ဟူသော သိစိတ်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒ တခုခုကြောင့်သော်လည်းကောင်း ပေးလှူကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ရေဘူးနှင့် ဖိနပ်မပါ နွေခါမှသိ၊ ဒါနနှင့်သီလမပါ သေခါမှ သိ ဟူသော မြန်မာစကားပုံရှိ၏။ ဤစကားပုံကား နောင်တမလွန်ဘဝအတွက် ကုသိုလ်ဒါန ပြုလုပ်ကြရန်နှင့် ကောင်းသောပြုမှုကျင့်ကြံမှု ပြုကြရန် နိုးဆော်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကူညီချင်သောစိတ်၊ လှူဒါန်းချင်သောစိတ် ပေါ်ပေါက်ရခြင်းမှာ အများအားဖြင့် ကုသိုလ်ရသည်ဟူသော နိုးဆော်ချက်ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကူအညီပေးပါသည်၊ အလှူအတန်း ပေးပါသည် ဆိုပါမူ ကုသိုလ်ရသည်ဟူသောရလိုမှုက ရှိရသေးသလားဟု စောဒက တက်မည်ဆိုက တက်နိုင်ပါသည်။ ကုသိုလ်ရသည်ဟူသော နိုးဆော်ချက် ပြဌာန်းချက်သာ မရှိပါမူ

လူတို့သည် အကူအညီပေးခြင်း၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ပြုရန် ဝန်လေးကြမည်မှာ သေချာပါသည်။

ကူညီခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းကြောင့် ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ။

“အကူအညီပေးတာ၊ အလှူပေးတာ၊ စေတနာ သုံးတန် ပြတ်ပြတ်နဲ့ ပေးတာ ဘာအကျိုးကိုမှ မျှော်ကိုးပြီးပေးတာ မဟုတ်ဘူး” ဟု အချို့က ဆိုကောင်းဆိုကြမည်။ မျှော်၍ ပေးသည်ဖြစ်စေ၊ မမျှော်ဘဲ ပေးသည်ဖြစ်စေ အကျိုးတရားက ရစမြဲဖြစ်သည်။ အကူအညီပေးသူ/လှူဒါန်းသူရော အကူအညီရယူသူပါ အကျိုးရရှိပါသည်။ မည်သို့သော အကျိုးများနည်း။

အကူအညီရသူ (လူပုဂ္ဂိုလ်) အနေဖြင့် မိမိလိုအပ်နေသော အရာကို ရရှိသွား၍ အနိမ့်ဆုံး စိတ်ကျေနပ်မှု ရရှိသွား သည်။ တစ်တရား လိုအပ်ဆန္ဒပြည့်ဝသွားရုံမကအချို့ သူများအနေဖြင့် ဘဝတစ်ခုလုံးပင် ပြောင်းလဲတိုးတက် သွားနိုင်သည်။ ဥပမာ - ပညာရေး အကူအညီလိုအပ်

ရွှင်လန်းမှုကိုပင် ခံစားရရှိစေပါသည်။ ဤနေရာတွင် စာ ရေးသူ အတွေ့အကြုံ တစ်ခုကိုတင် ပြလိုပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိုင်းအစိုးရ၏ ယာယီနေထိုင်ခွင့်လက်မှတ်ဖြင့် နေထိုင်ကြသော မြန်မာ နိုင်ငံသားမိသားစု အများအပြားရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံရေး ပြဿနာကြောင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်ကတည်းက မဲ ဆောက်တွင် ခိုလှုံနေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ အနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသား ဖြစ်ရန်မလွယ်ပါ။ ၎င်းတို့ထဲမှ မဲဆောက်မြို့တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းသော၊ တာဝန်ခရိုင် ကောလိပ်တွင် ပညာသင်ယူနေသော မြန်မာမိန်းကလေး ငယ် တစ်ဦးသည် စာရေးသူအား အကူအညီတောင်းခံ ဖူးသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ခန့်က ဖြစ်သည်။ သူမသည်မကြာ မီ ကျောင်းပြီးတော့မည်။ ပညာတော်ပါလျက်နှင့် ထိုင်း နိုင်ငံသား မဟုတ်သည့်အတွက် တက္ကသိုလ်ဆက်တက် ခွင့်မရနိုင်၊ နိုင်ငံခြား သွားရောက်ခွင့်မရှိ၊ ကောလိပ် အောင်လက်မှတ်ပင် ရှိသော်ငြားလည်း အလုပ်အကိုင်

လူ့ဘဝတွင်လူသားတို့ အဓိကလိုလားကြသည်မှာ စိတ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်ကျေနပ်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူတို့ သည်၊ မိမိစိတ်ကျေနပ်မှုရရှိစေမည့်အရာ၊ စိတ်ချမ်းသာမှုရရှိစေမည့်အရာများကို ရှာဖွေကြံဆ၊ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြ သည်။

နေသူအနေဖြင့် ပညာရေးအကူအညီ ရလိုက်သဖြင့် ဘ ဝ တစ်ခုလုံးပြောင်းလဲ တိုးတက်သွား နိုင်သည်။ ငွေကြေး မတတ်နိုင်သော မွေးရာပါ နှုတ်ခမ်းပြတ် ကလေးငယ် တစ်ဦး နှုတ်ခမ်း ပြုပြင်ရန် ငွေကြေး အကူအညီရ၍ နှုတ်ခမ်းပြုပြင် လိုက်နိုင်ခြင်း အားဖြင့် ထိုကလေးငယ် အစားအသောက် စားရာတွင် ဒုက္ခမရောက်တော့ရုံမက စိတ်အားငယ် နေမှုပပျောက်သွားမည်။ လူကြားမတိုးရဲသည့် ရှက်စိတ် ပပျောက်သွားမည်။ ရုပ်ရည်လည်း လှပသွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေး ဆေးကုသခွင့် အကူအညီလိုအပ်နေသူက ဆေးကုသမှု အကူအညီရလိုက်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှု ဘေးမှ ကင်းဝေးသွားနိုင်သည်။

ပေးသူ၊ လှူဒါန်းသူအနေဖြင့်လည်း အကျိုးများစွာရရှိ သည်။ ကုသိုလ်ရခြင်း မရခြင်း ဆိုသည်ကိုအပ ထားဦး၊ အကူအညီပေးလိုက်ရသောကြောင့် အလှူဒါန ပြုလုပ် လိုက်ရသောကြောင့် စိတ်ကြည်နူးမှု၊ စိတ်ကျေနပ်မှု ခံ စားရရှိသည်။ စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်မှု ရရှိသည်။ လုပ် အားဖြင့် အကူအညီပေးသူ၊ လုပ်အား လှူဒါန်းသူ အနေ ဖြင့် စိတ်ကြည်နူးမှု၊ ပျော်ရွှင်ခံစားရမှုအပြင် တက်ကြွ

အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်။ အလုပ်အကိုင် မရနိုင်။ ထို့ ကြောင့် ထိုကလေးမလေး အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက် အားငယ် နေမိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မိမိသိသမျှ သူမအား လမ်းညွှန်ပေးလိုက်သည်။ ၁၀ နှစ်ကြာပြီးနောက် စာရေး သူ မဲဆောက်သို့ တစ်ခေါက် ပြန်ရောက်သောအခါ သိရ သည်မှာ ထိုကလေးမသည် မိမိလမ်းညွှန်သည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၆ လခန့်အတွင်း ထိုင်းရှေ့နေများ အကူ အညီ၊ သတင်းစာဆရာများ အကူအညီဖြင့် (မလွယ်ကူ လှသော) ထိုင်းနိုင်ငံသား မှတ်ပုံတင်ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင်ကောင်းလည်းရရှိပြီး မိဘနှစ်ပါးနှင့် မောင်နှမများကို အလုပ်အကြွေး ပြုနေကြောင်းသိခဲ့ ရသည်။ ထိုမိန်းကလေး၏ အိမ်သစ်သို့လည်း စာရေးသူ ရောက်ခဲ့သည်။ စာရေးသူ အင်မတန် စိတ်ကြည်နူး အားရဖြစ်မိသည်။ ကူညီခြင်း၊ အလှူဒါန ပြုခြင်းကြောင့် အကူအညီရသူမှာလည်း ကြီးမားသောအကျိုး ရရှိသကဲ့ သို့၊ အကူအညီပေးသူမှာလည်း နှစ်ထောင်းအားရ စိတ် ကျေနပ်မှုဖြစ်ရသည်။

မည်သို့သော အကူအညီ၊ အလှူဒါနမျိုးက ထူးမြတ် သနည်း။

လူ့ဘဝတွင်လူသားတို့ အဓိက လိုလားကြသည်မှာ စိတ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်ကျေနပ်မှုပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လူတို့သည် မိမိစိတ်ကျေနပ်မှုရရှိစေမည့်အရာ၊ စိတ်ချမ်းသာမှုရရှိစေမည့်အရာများကို ရှာဖွေကြံဆ၊ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြသည်။ အကူအညီပေးခြင်းနှင့် အလှူဒါနကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုခြင်းမှ ရရှိလာသော စိတ်ကျေနပ်ချမ်းသာမှုသည်၊ အခြားမည်သည့် လုပ်ဆောင်မှုက ရသည့် စိတ်ချမ်းသာမှုနှင့်မျှ မတူပေ။ ထို့ကြောင့် အကူအညီပေးခြင်း၊ အလှူပေးခြင်းကို လူတို့ နှစ်နှစ် ကာကာ လုပ်ဆောင်လေ့ ရှိကြသည်။

အကူအညီပေးခြင်း၊ အလှူဒါနပေးခြင်းဟူသမျှသည် အကျိုးရှိသည်ချည်းပင်။ သို့သော် ထိရောက်သော ကူညီမှု၊ လှူဒါန်းမှုမျိုးကို လုပ်ဆောင်ပါက ပို၍မြင့်မြတ်သည့် အကျိုးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လှူတတ်လျှင် မြတ်၏ ဟူသော ဆိုစကားရှိသည် နှင့်အညီလှူတတ်ရန် လိုပေသည်။ ဘယ်လို

ဒါန်းတတ်ကြသည်။ ထိုသို့ လှူဒါန်းခြင်းအား မထူးမြတ်ဟု မဆိုလိုပေ။ အမှန်အားဖြင့်မူ တကယ် ဒုက္ခရောက်၊ အစာရေစာလိုအပ်နေသူ၊ တကယ်လိုအပ်နေသူများကို အကူအညီပေးသင့်လှူဒါန်း သင့်သည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ဘဝမြှင့်တင်ရေး အထောက်အကူဖြစ်စေသော အကူအညီနှင့် အလှူအတန်းများပေးသင့်ကြသည်။ ဥပမာ။ ။ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဝါးကုသရန် အခက်အခဲဖြစ်နေသူများ၊ ပညာသင်ကြားရေး အခက်အခဲ ဖြစ်နေသူများ၊ မိဘမဲ့ခလေးများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မည့်သူမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ စားရာမဲ့ သောက်ရာမဲ့ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့များ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၊ ရေဘေးမီးဘေး ငလျင်ဘေး ဒုက္ခသည်များ၊ စစ်ဘေး တိမ်းရှောင်လာသူများ၊ လူ့လောကတွင် မဝင်ဆန့်ဟု စိတ်အားသိမ်းငယ်နေသော မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များအား အကူအညီပေး အလှူအတန်း ပြုသင့်ကြသည်။

ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိသာ ဟူသော ရှေးလူကြီးများဆိုစကားအတိုင်း ကုသိုလ်ရလို၍ ပေးသည်လှူဒါန်းပါသည်ဆိုပါမှ၊ ကုသိုလ်ရသည်ကား အနည်းအကျဉ်း၊ ငရဲခံသည်ကအလွန် အမင်းဖြစ်ပါမှ ဟန်မကျလှပေ။

လှူခြင်းမျိုးက ပိုမိုမြတ်သနည်းဟု ဆိုပါမှ အကူပါသော အလှူက အမွန်မြတ်ဆုံးဟု ဆိုရပါမည်။

အချို့သော လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိအသက်ကိုပင် ပဓါနမထားဘဲ အကူအညီ ပေးတတ်ကြသည်။ ထိုသူများသည် တကယ်ကိုမြှင့်မြတ်သည့် စေတနာထားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဟု ဆိုရပေမည် (ဥပမာ ဧရာဝတီမြစ်တွင်း ဂျစ်ကား နှင့်တကွနစ်မြှုပ်သွားသော စစ်ပိုလ်တစ်ဦး၏ အသက်ကို ကယ်လိုက်သည့် ကချင်ပြည်နယ်မှ ဟင်နရီ ဒူးနန်ဆုရ စိုင်းအောင်လိုိုင်မြင့်။ အသက်အန္တရာယ်ကျရောက်တော့မည့် ဆဲဆဲဖြစ်နေသော မွတ်စလင် ၈၀၀ ကျော်တို့၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်ခဲ့သော မိတ္ထီလာမြို့ ရတနာ ကျောင်းတိုက်မှ ဘုန်းတော်ကြီး အသျှင်ဝိသုဒ္ဓနှင့် မြေးအဖွား နှစ်ဦးကို အသက်စွန့် ကယ် လိုက်သော မီးရထား ဒုစက်မောင်း မွတ်စလင်အမျိုးသား ဦးဌေးနိုင်။)

သို့သော် အချို့က အလှူကြီး အတန်းကြီးလုပ်မှ၊ ချာချို၊ ဗလီ၊ ဘုရားကျောင်းကန် ခမ်းခမ်းနားနား ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းမှု ထူးမြတ်သည်ဟု ထင်ကြသည်။ ထိုသို့အထင်ဖြင့် ကျောင်းကန် အဆောက်အအုံများကြီးကျယ်သထက် ခန်းနားကြီးကျယ်အောင် သူထက်ငါ အပြိုင်လည်းလှူ

သို့သော် ပေးဆောင်ချက်တိုင်းကား ဒါနမြောက်မည် ကုသိုလ်ရမည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိသာ ဟူသော ရှေးလူကြီးများ ဆိုစကားအတိုင်း ကုသိုလ် ရလို၍ပေးသည် လှူဒါန်းပါသည်ဆိုပါမှ ကုသိုလ် ရသည်ကား အနည်းအကျဉ်း၊ ငရဲခံသည်က အလွန်အမင်း ဖြစ်ပါမှ ဟန်မကျလှပေ။ လူအများအပြား သေကြေစေမည့် ဒုက္ခရောက်စေသော လုပ်ဆောင်မှုမျိုးအတွက် အလှူငွေထည့်ပါမှ ထိုအလှူမျိုးသည် ကုသိုလ်ရမည်ထက် အကုသိုလ် အကျိုးရောပြွမ်းခံရနိုင်ဘွယ်ရှိပေသည်။

အကျဉ်းချုံးဆိုရပါမှ ကူညီခြင်း၊ ပေးလှူခြင်းများသည် ကောင်းသောလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကူညီသင့်ကူညီထိုက်၊ ပေးသင့်ပေးထိုက်၊ လှူသင့်လှူထိုက်သော ကိစ္စရပ်များကို ဦးစားထား၍ ကူညီပေးလှူခြင်းကသာ အကျိုးဖြစ်စေသော၊ ကုသိုလ်ရစေသော ပေးလှူခြင်းမျိုး မည်ပေသည်။

**ဝင်းမောင်
၂၀၁၆ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ။**

အဖေ့အိမ်မှ ဆုမွန်

**ခေတ်ဟောင်း စနစ်ဟောင်းက မွေးဖွားပေးလိုက်တဲ့ အတွေးဟောင်း၊ စရိုက်ဟောင်း၊
အကျင့်ဟောင်းတွေ၊ စွန့်လွှတ်ပြောင်းလဲ ပစ်ပယ်ဆိုရင် အနားနဲ့အမြန် နိုင်ငံတကာ စံမှီတဲ့
လူနေမှုအဆင့်ကို ရောက်ရှိလာ နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်မြင်မိပါတယ်။**

လေယာဉ်ဘီး စလိုမို့ပြီဆိုတာနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့မဖြစ်နိုင် တော့တဲ့ မိခင်ကိုသတိရရင်း၊ သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေသေးတဲ့ ဖခင်နဲ့ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကိုတွေ့ရတော့မယ်ဆို တဲ့ အတွေးတွေက ဘာနဲ့မှမတူအောင်ဘဲ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစေ ပါတယ်။ ဒီပျော်ရွှင်မှုလေးကြောင့် နာရီပေါင်းများစွာ လေယာဉ်ပေါ်မှာ ထိုင်ရင်း၊ ငိုက်ရင်း၊ အညောင်းဆန်ရင်း လိုက် ပါခဲ့ရပေမဲ့လည်း ညောင်းရမှန်း၊ ပင်ပန်းရမှန်းပင်မသိတော့။

ထရန်စစ် ခရီးစဉ်ဆိုတော့ ဟောင်ကောင်မှာ ခရီးတစ်ထောက် နားရတာ ငါးနာရီလောက်ကြာခဲ့ရတယ်။ မွေးရပ်မြေ၊ အ မေ့အိမ်ကိုရောက်ချင်ဇောနဲ့ စိတ်စောနေပေမဲ့လည်း ရွေး ချယ်စရာမရှိပြီ။ ဒီတော့.. ကွင်းထဲကပစ္စည်း အရောင်းဆိုင်တွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ ဝင်အချိန်ဖြုန်း ရပါတော့တယ်။

အင်တာနေရှင်နယ်လေယာဉ်ကွင်းဆိုတော့ သုံးမိနစ်တစ် စီးဆိုသလို လေယာဉ်တွေ ဆင်းနေ တက်နေလေတယ်။ ဒီတော့ နိုင်ငံတကာခရီးထွက်မဲ့ခရီးသည်တွေ၊ ခရီးဆက်မဲ့ခရီးသည်တွေနဲ့ ဒီပါချာမှာ ကြက်ပြန်မကျစည်ကားနေတာ ပွဲဈေးတန်းလား အောင့်မေ့ရတယ်။ တမေ့တခေါ်ရှည်လျားတဲ့ဆိုင်တန်း တွေထဲလျှောက်လည်၊ ဒီဇိုင်းသစ်တွေ၊ ပုံစံဆန်း ပစ္စည်း တွေကို ဝင်ငေးမောကြည့်ရှုရတာကလည်း လေယာဉ်ထဲမှာ ထိုင်ရင်းပင်ပမ်းလာခဲ့တာတွေကို ပြောသွားသလို ဖြစ်စေ ခဲ့တယ်။ ဆိုင်ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ဖော်ရွေ ပျူငှာဆက်ဆံရေးက သူတို့ပစ္စည်းကို ယူပါ..ဝယ်ပါတိုက်တွန်းစရာမလိုဘဲ အလို လိုဝယ်ချင်စိတ်ပေါက်စေမိပါတယ်။ အင်ဖော်မေးရှင်း ဌာနဝန်ထမ်းတွေကလည်း ခရီးသည်တွေမေးသမျှကို အင်မတန်ဖော်ဖော်ရွေရွေ စိတ်ရှည်လက်ရှည် လမ်းညွှန်ပေး နေတာကလည်း သွားနေကျလာနေကျ မဟုတ်တဲ့ ကျမ

တို့လို ခရီးသည်တွေအတွက် အဆင်ပြေစေတယ်။ Rest room တွေကလည်း သန့်ပြန့်လှပါတယ်။ အထဲဝင်ပြီး ကိုယ်လက်သန့်စင်လိုက်ရတော့ စိတ်ပေါ့လူပေါ့ လန်းလန်း ဆန်းဆန်းဖြစ်သွားစေပါတယ်။ ငေးမော လျှောက်လည်ရင်း ဝယ်လိုက်စားလိုက်၊ သန့်စင်ခန်းဝင်လိုက်နဲ့ အချိန်ငါးနာရီ ဘယ်လိုကုန်သွားမှန်းမသိလိုက်ပါ။

၄ နာရီလောက် လေယာဉ်ဆက်စီးပြီးနောက် ရန်ကုန်ရောက်ဖို့ နာရီဝက်အလိုမှာ စိတ်ထဲကနေ မြန်မာပြည်ကြီးကို ပုံဖော်ကြည့်မိနေပါတယ်။ တံခါးဖွင့်စီးပွားရေးလုပ်လို့ နှစ် ၂၀ နီးပါးကြာလာပြီဆိုတော့ နိုင်ငံတကာ အဆင့်မှီ ကုန်တိုက်ကြီးတွေ၊ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးတွေ အတော့် ကိုပြောင်းလဲတိုးတက်နေပြီ။ မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ် ကွင်းကြီး ကိုလည်း တိုရန်တိုက ပီယာဆန်လေယာဉ်ကွင်းကြီးလို ဟောင်ကောင်လေဆိပ်ကြီးလိုဘဲလို့ တွေးမိလိုက်တယ်။

အမိမြန်မာပြည်ကနေခွဲခွာခဲ့တာ နှစ်အတော်ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်လို့လားမသိ လေယာဉ်ဆိုက်တော့မဲ့အချိန်လေးမှာ ကြည့်နူးမှုခံစားရသလို စိတ်လှုပ်ရှားမှုလည်းဖြစ်ခဲ့ ပါတယ်။ ည ၁၂ နာရီ လေယာဉ်ပေါ်ကမြင်လိုက်ရတဲ့ မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်မြင်ကွင်းကထင်ထားတာနဲ့ တက်တက် စင်လွဲနေပါလေရော။ ဒီလောက်ကတော့ရှိမှာပေါ့။ ဖွံဖြိုးပြီး နိုင်ငံမှ မဟုတ်တာ။ လေယာဉ်ကွင်းထဲ ရောက်တော့ အဆင်ပြေတာရှိသလို အဆင်မပြေတာတွေ လည်းကြုံရ ဆိုခဲ့ရပါတယ်။ အဆင်မပြေမှုတစ်ခုကတော့ သန့် စင် ခန်းပါ။ နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ဆိုပေမဲ့ အိမ်သာကအစ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီဖို့ အတော်လေးလိုပါသေးလားလို့ မှတ်ချက်ချမိပါတယ်။ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုမရှိ တံခါးဂျက်က

မရှိ၊ အလုပ်သမားတွေရဲ့ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် စကားသံ တွေက လေယာဉ်အဝင်အထွက် ကျေညာသံကိုပင် လွှမ်းမိုး နေလေတယ်။ ပြည်တွင်းလေယာဉ်ကွင်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဟဲဟိုး လေဆိပ်အိမ်သာမှာတော့ ရေက မလာတစ်ချက်လာတစ်ချက် တစက်တစက်နဲ့ အိမ်သာသုံးစက္ကူ တစ်ခါသုံးစာကိုပေးဖို့ အပေါက်စောင့်ကို တာဝန်ပေးထားပုံရတယ်။ အဲဒီအတွက် ပိုက် ဆံပေးရမလားလို့ပင်ထင်မိပါသေးတယ်။ ဒါနဲ့ ကြုံတုန်းဆိုတုန်း အသိတစ်ယောက် ပြောဖူးတာလေး သတိရ မိလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကိုသိချင်ရင် အများသုံး အိမ်သာနဲ့ ပြည်တွင်းလှည့်ပတ်သုံးစွဲနေတဲ့ ငွေစက္ကူတွေ ကိုကြည့်ရင်သိနိုင်ပါတယ်တဲ့။

နိုင်ငံခြားမှာ အနေကြာလို့ စိတ်ကြီးဝင်တယ်လို့တော့မဟုတ်ပါ။ ဘာတစ်ခုမှ အကောင်းမမြင်ဘူးလို့လည်းမဆိုစေချင်ပါ။ ကိုယ့်မွေးရပ်၊ ကိုယ့်ဌာနေ၊ ကိုယ့်မြေကို သူများတကာတွေထက် သာလွန်စေချင်တဲ့ စိတ်ကအလွန်အမင်းမို့ပါ။

တချိန်က အာရှမှာ ချမ်းသာတယ်ဆို...။ ဟော..အခုတော့၊ လူနေမှုအဆင့်ကိုက အနောက်နိုင်ငံတွေမဆိုထားနဲ့ ထိုင်းလိုနိုင်ငံနဲ့တောင် အကွာကြီးကွာနေပါလား။ စနစ်ကြောင့်လား ကံကြောင့်လား ဘာကိုအပြစ်တင်ရမှန်းမသိ။

နိုင်ငံကြီးကိုတော့ထားဦးတော့၊ ကိုယ့်ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူတစ်ဦးချင်းတွေရဲ့ လုပ်ပုံကိုင်ပုံတွေက စည်းမရှိ၊ စနစ်မကျလှ။ ပြောပြန်ရင်လည်း ကြီးကျယ်တယ်လို့ဆိုဦးမယ်။ မျိုသိပ်ထားခဲ့ရတာတွေလည်း ရင်ထဲမှာ ပြည့်ကြပ်လို့။

အမှိုက်ကို နေရာတကာပစ်တာ၊ ကွမ်းထွေးကို တွေရာနေရာမှာ ထွေးတာက အတော့ကို အမြင်ဆိုးလှပါတယ်။

မြို့တွေမှာဆိုလည်း လူတွေကပြည့်ကြပ်လာ၊ လမ်းတွေက ကျဉ်းကျဉ်း၊ (လိုင်စင်ရှိ/ လိုင်စင်မဲ့) ကားတွေ၊ ဆိုင်ကယ်တွေက မတန်တဆများပြားနေ၊ မောင်းချင်သလိုမောင်း၊ ကွေချင်သလိုကွေ၊ ကျော်ချင်သလိုကျော်တက်၊ လုပ်ကြတာဘဲ။ “ဒီလိုမှ မမောင်းရင် နောက်ကလာနေတဲ့၊ ဘေးကလာနေတဲ့သူတွေက ဆိုင်ကယ်တွေ၊ ကားတွေပေါ်ကနေ လှမ်း အော်လှမ်းဆဲသွားအုန်းမယ်” လို့ ပြောကြတယ်။ အင်း... သူ့အရပ်နဲ့ သူ့ဇာတ် ဟုတ်သလိုလိုတော့ရှိသားဘဲ။ စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်မိတာတော့အမှန်ဘဲ။

နိုင်ငံခြားမှာ အနေကြာလို့ စိတ်ကြီးဝင်တယ်လို့တော့မဟုတ်ပါ။ ဘာတစ်ခုမှ အကောင်းမမြင်ဘူးလို့လည်းမဆိုစေချင်ပါ။

ကိုယ့်မွေးရပ်၊ ကိုယ့်ဌာနေ၊ ကိုယ့်မြေကို သူများတကာတွေထက် သာလွန်စေချင်တဲ့စိတ်ကအလွန်အမင်းမို့ပါ။

သဘောကျမိတာလေးတွေလဲရှိပါတယ်။ ဥပမာ ခရီးဝေးသွားကားတွေ လေယာဉ်တွေ အချိန်မှန်လာတယ်။ အချိန်တိုလာတယ်။

ပြည်သူပိုင်မသိမ်းခင် ခေတ်ကို မြင်ယောင်မိပါတယ်။ အဲဒီခေတ်မျိုးပြန်ရောက်စေခြင်တာကြာပါပြီ။ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲတယ်လို့တော့မထင်စေချင်ပါ။ အဲဒီခေတ်တုန်းက လူနေမှုအဆင့်မြင့်တယ်။ စည်းကမ်းရှိတယ်။ တိုင်းပြည်ချမ်းသာတယ်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီတယ်။

အခု ပြည်သူပိုင်ခေတ်ကြီး မရှိတော့တာ၊ ပြောင်းလဲပစ်တာ ၂၅ နှစ်ကျော်သွားပြီ။ ဒါပေမဲ့ တိုင်းပြည်က ဆင်းရဲဆဲ၊ မွဲဆဲပါဘဲ။ ကံကြောင့်ဆင်းရဲတာလို့ ကံကိုရိုးမယ်ချလို့မရပါ။ ပြည်သူပိုင်လုပ်ခြင်း မလုပ်ခြင်းက တကဏှာ၊ ခေတ်မှီတဲ့ စနစ်ကျတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးစနစ် အဖြစ်ကိုပြောင်းလဲမှသာတိုးတက်လာနိုင်မယ် လို့ထင်မိပါတယ်။

အခုတော့.. နှစ်ခြောက်ဆယ်နီးပါးအကြာမှာ ပြည်သူတွေ လိုချင်တဲ့ အပြောင်းအလဲ တော့ဖြစ်လာပါပြီ။ အစိုးရသစ်တရပ်၊ ခေတ်သစ်တရပ် ပေါ်ထွက်လာပါပြီ။ ခေတ်ဟောင်း စနစ်ဟောင်းက မွေးဖွားပေးလိုက်တဲ့ အတွေးဟောင်း၊ စရိုက်ဟောင်း၊ အကျင့်ဟောင်းတွေ၊ စွန့်လွှတ်ပြောင်းလဲပစ်မယ်ဆိုရင် အနွေးနဲ့အမြန် နိုင်ငံတကာစံမှီတဲ့ လူနေမှုအဆင့်ကို ရောက်ရှိလာနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်မြင်မိပါတယ်။ အမိမြန်မာပြည် ကြီးပွားတိုးတက်ပါစေလို့ ဆုမွန် ပြုရင်း။

**နင်း (တောင်ကြီး)
၃၀ ရက်၊ ဧပြီ၊ ၂၀၁၆။**

ကယားပြည်နယ်မှ ထီးစဲခါး ရေတံခွန်

အပန်းဖြေခရီးထွက်လိုသူများအတွက် လူသိနည်းပြီး သန့်ရှင်း၍ အေးခြမ်းသာရာလှပသော ရေတံခွန်အသစ်တနေရာကို စာရေးသူက တင်ပြလိုပါသည်။ အဲဒီရေတံခွန်သည် ရှေးယခင်က လုံခြုံရေးအကြောင်းကြောင့် ထိုနေရာကို အပန်းဖြေစခန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ လွိုင်ကော်အား ပြည်ပခရီးသည်များ သွားရောက်လည်ပတ်ရန် စတင်ဖွင့်လှစ်ပေးလိုက်ရာ စာရေးသူကသွားရောက်လည်ပတ်ခွင့်ရခဲ့သည်။

ထီးစဲခါးရေတံခွန်မှာ ရှမ်းပြည်(မြောက်ပိုင်း) မှချောင်းဖျားခံကာ ကယားပြည်နယ်လွိုင်ကော်အနီး ထီးစဲခါးကျေးရွာမှ ဖြတ်သန်းပြီး ဘီလူးချောင်းသို့စီးဝင်သည်။ ဘီလူးချောင်းမှတစ်ဆင့် သံလွင်မြစ်ထဲသို့စီးဝင်သွားသောရေတံခွန်ဖြစ်သည်။ ထီးစဲခါးရေတံခွန်မှာ လွိုင်ကော်-ဆီဆိုင်-တောင်ကြီးသွား ၁၇ မိုင်ကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိသည်။ ကားလမ်းဘေးမှ အတွင်းသို့ နှစ်မိုင်ခန့်ဝင်ရသေးသည်။

ထီးစဲခါးကျေးရွာအနီးတွင် တည်ရှိသဖြင့် ထီးစဲခါးရေတံခွန်ဟု အမည်ရခဲ့သည်။ ထီးစဲခါးရေတံခွန်သည် ပြင်ဦးလွင်ပွဲကောက်ရေတံခွန်ကဲ့သို့ အမြင့်လေး-ငါးပေသာမြင့်ပြီး ၁၂ ရာသီလုံး စီးဆင်းနေသည့်ရေတံခွန်ဖြစ်သည်။ ထီးစဲခါးရေတံခွန်၏ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သစ်ပင်များအုံ့ဆိုင်ကာ ရေတံခွန် လေး-ငါး ခုရှိသည်။ အပန်းဖြေရေချိုးလာသူများ၊ ရေကူးလာသူများနှင့် ပျော်ပွဲစားလာသူများအတွက် အထူးသင့်တော်ပါသည်။

ထီးစဲခါးရေတံခွန်သည် တောတောင်လျှိုမြောင်များကြားတွင် သဘာဝအတိုင်းစီးဆင်းသော ရေတံခွန်ဖြစ်သည်။

ထီးစဲခါး ရေတံခွန်အနီးရှိ ကျေးရွာတောင်ယာသမား များထံမှ ရှေ့မျက်နှာစာ ၁၀ ပေနှင့် နောက် အကျယ် ၂၅ ပေ တခန်းလျှင် ငွေကျပ် ၂၀၀၀၀ မှ နေရာအလိုက် ငွေကျပ် ၄၀၀၀၀ အထိပေး၍ ဆိုင်ခန်းပေါင်း ၅၀ ကျော်ရှိနေပြီကိုတွေ့ရပါသည်။

စာရေးသူ ထီးစဲခါး ရေတံခွန်ကို မမျှော်လင့်ဘဲရောက်သွားသည့်အခါ လူသူသွားရောက်ခြင်းမရှိသေးပါ။ မမျှော်လင့်သောအခြေအနေကြောင့် တခါမျှ မကြားဘူးရာမှ ရောက်သွားခဲ့ရလေသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ -

စာရေးသူငယ်စဉ်က ဖခင်အရင်းနှင့်မနေခဲ့ရပါ။ ဘကြီး၏ မွေးစားသားအဖြစ် ရှမ်းပြည်အရှေ့ပိုင်း ကျိုင်းတုံမြို့ တွင် နေထိုင်ပါသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်ရောက်တော့မှ ဖခင်အရင်းသည် လွိုင်ကော်အနားရေတံခွန်တစ်ခုတွင် ရေဆင်းချိုးရင်း ရေနစ်ကာ အလောင်းပင်ရှာမတွေ့တော့ဘဲ ဆုံးခဲ့ကြောင်း ဘကြီးထံမှသိခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစကာ နောင်တနေနေ လွိုင်ကော်သို့ ရောက်ဖြစ်အောင်သွားကာ ထိုအမည်မသိ ရေတံခွန်ကို ရအောင်ရှာဖွေကာ ဖခင်နှင့် အနီးစပ်ဆုံးနေရာမှ ဖူးမျှော်ဂါရဝပြုမည်ဟု စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ ကံအားလျော်စွာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ဆန်းတွင် ထို အခွင့်အရေးကိုကြုံလိုက်ရသည်။ ဝမ်းသာစွာလွိုင်ကော်သို့ လေယာဉ်ဖြင့်ရောက်ရှိ သွားသော်

လည်း အတိကျ ဖခင်အသက်ကိုဝါးမျိုသွားသော ရေတံခွန် ဘယ်အရပ်မှာရှိလို့ မည်သို့ခေါ်ကြောင်း မေးခွန်းများစွာ ကျန်ရှိသေးသည်။ မည်သူထံစုံစမ်းမေးမြန်းကာ မည်သို့ရှာဖွေ ရမည်ဆိုတာလည်းမသိ။

သို့သော်လည်း ကွယ်လွန်သူဘခင်၏ ဝိညာဉ် လမ်းပြ ကြောင့်ဆိုရမလား၊ မိမိရဲ့ ဇွဲလုံ့လကြောင့်လားမသိ ကံအားလျော်စွာ လွိုင်ကော်သို့ ရောက်ရှိပြီး တည်းခိုခန်း ပိုင်ရှင်၏ စေတနာဧည့်ဝတ်ကြေမှုအကူညီဖြင့် မြို့ခံ သက်ကြီး သူတဦးအိမ်သို့ ညတွင်းချင်းလိုက်ပို့ကာ ထိုလူ ကြီးထံမှတဆင့်သိရသည်မှာ ထီးစဲခါး ရေတံခွန်မှာ ရှေးနှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်လောက်က တရုတ်ဖြူစစ် ဆင်ရေး တိုက်ပွဲဖြစ်ပြီး လူအမြောက်အများရေတံခွန်ထဲကျဆုံးခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း ဒီရေတံခွန်တွင် လာရောက်ရေချိုးသူ အတော်များများလည်း ရေထဲက ဝဲ၏ဆွဲအားကြောင့် သေ ဆုံးရုံမက အလောင်းပင် ရှာမရဘဲ ပြောက်သွားကြသည်။

ထိုကြောင့်ယခုခေတ်တွင် ဤအန္တရာယ်ရှိသောကမ်းဘောင်ကို မိုင်းဖြင့်ဖြိုခွဲလိုက်ပြီးမှ ရေကူးရေကစားရန် ခွင့်ပြုလေသည်။ ဤသတင်းကိုကြားသိရခြင်းကြောင့် စာရေးသူ၏ရင်ထဲတွင် အဖြေပိုမိုခိုင်မာလာသည်။ နောက်တနေ့နံနက် စောစောတွင် တည်းခိုခန်းပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင် ကားဖြင့်လိုက်ပို့ရာ ထီးစဲခါး ရေတံခွန်သို့ ချောချောမောမော ရောက်ခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်က ရေတံခွန်သို့ကားလမ်းမပေါက်သေးပါ။ ကားလမ်းမပေါ်မှထွက်၍ လယ်ကွင်းကို ၁၀မိနစ်ခန့်ဖြတ် ကျော်ပြီးမှ ရေတံခွန် သို့ရောက်သည်။ ရေစီးရေကျသံ ညင်ညင်သာသာ ကြား

လိုက်ရသောအခါ စာရေးသူ၏ရင်တွင်းမှာ စာသားဖြင့် ဖေါ်မပြနိုင်သော ပီတိနှင့် စိတ်ကြည်နူးမှု ခံစားလိုက်ရသည်။

ရေတံခွန်သည် အမြင့်တောင်ကုန်းပေါ်မှစီးဆင်းလာ ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရေကန်တခုဆီမှတခုဆီသို့ အထပ် ထပ်ကျဆင်းလာခြင်းဖြစ်လေသည်။ ၁၅ ပေခန့်အ မြင့်ဆုံးကွာ ခြားသည့်နေရာတခုသာတွေ့ရသည်။ ဤနေရာသည် လူသေအများဆုံးဖြစ်ခဲ့သည့် ဝဲတည်ရှိရာနေရာဖြစ်သည်ဟု ထီးစဲခါး ရေတံခွန်အနီးက ဘုရားကျောင်းထိုင်ကိုယ်တော်က လိုက်ပြရင်း အမိန့်တော်ပေးလို့သိရသည်။

စာရေးသူနှင့်အတူ တည်းခိုခန်းပိုင်ရှင်အား စိတ်ရှည် လက်ရှည် ကိုယ်တိုင်ဧည့်ခံလိုက်ပြရင်းပြသော ကျောင်း ထိုင်ဘုန်းကြီးနှင့်တကွ အသစ်တည်ဆောက်ဆဲ တ ရားထိုင်ဇရပ်ရှေ့ ယခုအခါ ထီးစဲခါးရေတံခွန်အား အများ ပြည်သူအပန်းဖြေ ရေကူးရေကစားရန် သတ်မှတ်ကာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်တကွ ဈေးဆိုင်များပါတည်ခင်း ရောင်းချခွင့်ပြု၍ စည်စည်ကားကား ဖြစ်လာသည်ကို ကြား သိသည့် အတွက် ဝမ်းမြောက်စွာကြိုဆိုပါသည်။ အထူးအေး ချမ်းသာယာလှပသော အပန်းဖြေနေရာကောင်းတခုဖြစ် ပါကြောင်း ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် မကြာခင်ကရောက်ခဲ့ သူတ ယောက်အဖြစ် လေးလေးနက်နက်တင်ပြလိုက်ပါသည်။

လွိုင်ကော်ရောက် ရှမ်းတယောက် ၊

BCAO Executive Members 1991 - 2016

(the president elected for this term was Daw Bessie Terzi before she resigned. U Tin Htut was elected Vice-president took over the Vacant position as interim president and Timothy Zaw Zaw was re-elected to Vice President and Dr. Myint Zaw was elected to fill as Secretary.)

2001. - 2003

Board of Advisors (First time) (complement 2001- June 17)

- (1) Prof. Bush Gulati
 - (2) Mr. G.A. Krishna
 - (3) U Aung Myint Thein
 - (4) U Kyaw Aung
 - (5) U Kyaw Min
 - (6) U Nyunt Aye Executive.
 - (7) President - U Ko Ko Kyi
 - (8) Vice-President –Dr. Hla Wynn
 - (9) Secretary – U Timothy Zaw Zaw
 - (10) Joint-Secretary – Daw Nang Kay Si
 - (11) Treasurer - Dr. Khin Than Wai
 - (12) Joint-Treasurer – U Aye Naing
- Members :
- (13) Dr. Pe Nyunt
 - (14) Daw Khin Htwe Kyi
 - (15) U Aung Kin Sen
 - (16) U Hla Wynn
 - (17) U Myo San Than
 - (18) U Soe Than Htut
 - (19) U KyawThan
 - (20) U Myint Htay
 - (23) U Aung Myint Kyaw
 - (24) U Maung Maung Oo
 - (25) U Donald Ming
 - (26) U Aga Ispani
 - (27) U Min Thura Wynn
 - (28) U Aung Pe Latt
 - (29) Dr. Khin Maung Htay

- (30) Daw Mabel Lukasiewicz
- (31) U Htay Aung

2001. - 2003

- (1) President - U Nyunt Aye.
- (2) - ----- Vice-President –
- (3) U Aga. Secretary –
- (4) U Tin Htut. Joint-Secretary –
- (5) U Than Naing

1999. - 2001

- (1) President - U Nyunt Aye
 - (2) Vice-President – Dr. U Pe Nyunt
 - (3) Secretary 1, U Tint Khine
 - (4) Secretary 2, U Timothy Zaw Zaw
 - (5) Treasurer 1, U Myo San Than
 - (6) Treasurer 2, Dr. Khin Than Wai
- EC members :
- (7) Thida Cho (Carolin Terzi).
 - (8) Daw Aye Aye Yin.
 - (9) Dr. Khin Htwe Khine
 - (10) U Aung Khin Sen
 - (11) U Maung Ko
 - (12) U Lyin Khine
 - (13) U Aye Naing
 - (14) U Yaung Ni Oo
 - (15) U Gwan Hlaing
 - (16) Dr. Ni Ni Han (Auditor)
 - (17) Daw Win Kyi Aye
 - (18) U Donald Ming
 - (19) (Note. U Tint Khine resigned due to he had moved to Hamilton.
 - (20) Timothy Zaw Zaw took over Secretary 1 position and U Aung Khin Sen (Budev Kumar Sen) was elected to replace as Secretary 2.)

**1997- 1999. (Interim) Executive Committee
(effected on December. 1997)**

- (1) President - Donald Ming
 - (2) General Secretary – Daw Khin Thant Zin
 - (3) Joint Secretary – U Myint Htay
 - (4) Treasurer - U Wai Kyu
 - (5) Asst-Treasurer-- U Aye Naing
- EC members:
- (6) Daw Ngwe Khine Win (Bessie)
 - (7) Daw Thida Thein
 - (8) Daw May Kyi Win
 - (9) Daw Khaing Win Phyu
 - (10) Daw San San Win
 - (11) U Aung Myint Thein
 - (12) U Kyaw Khin
 - (13) U Thein Aung
 - (14) U Pe Nyunt
 - (15) U Nyunt Aye.
 - (16) U Wai Min.
 - (17) U Htun Htun Oo
 - (18) U Kyaw Aung

1997 - 1999

- (1) President - U Kyaw Aung
 - (2) Vice-President - Donald Ming
 - (3) General Secretary. Daw Khin Thant Zin
 - (4) Joint Secretary -U Myint Htay
 - (5) Treasurer- U Wai Kyu
 - (6) Joint Treasurer - Daw Khin Lay Maw
- Members :
- (7) U Pe Nyunt
 - (8) U Nyunt Aye
 - (9) U Kyaw Khin
 - (10) U Tint Khaing
 - (11) U Aye Naing
 - (12) U Thein Aung
 - (13) U Htun Htun Oo
 - (14) U Wai Min
 - (15) Daw Bessie Terzi
 - (16) Daw May Kyi Win
 - (17) Daw Khaing Win Phyu
 - (18) Daw Thida Thein

1996. - 1997

- (1) President - U Aung Pe Latt
- (2) Vice-President - Donald Ming
- (3) Secretary 1- Daw Khin Lay Maw
- (4) Secretary. 2 - Daw Khaing Win Phyu
- (5) Treasurer - U Wai Kyu. Magazine
- (6) U Gwan Hlaing
- (7) Daw San San Maw
- (8) Daw Bessie Terzi,
Member
- (9) U Kyaw Min
- (10) U Kyaw Aung
- (11) Bush Gulati
- (12) U Aung Myint Thein

1995 - 1996

- (1) President - Daniel Kyaw Min
- (2) Vice-President - David Kyaw Aung
- (3) Secretary - U Aung Myint Thin
- (4) Asst-Secretary
- (5) Bush Gulati
- (6) Treasurer - U Kyaw Than
- (7) Asst-Treasurer - Mr. Krishna
- (8) Executive members : Donald Ming
- (9) U Myint Htay
- (10) Thuzar Kyaw Win
- (11) U Kyaw Htay
- (12) U Soe Wai Htun
- (2) U Maung Maung Naing

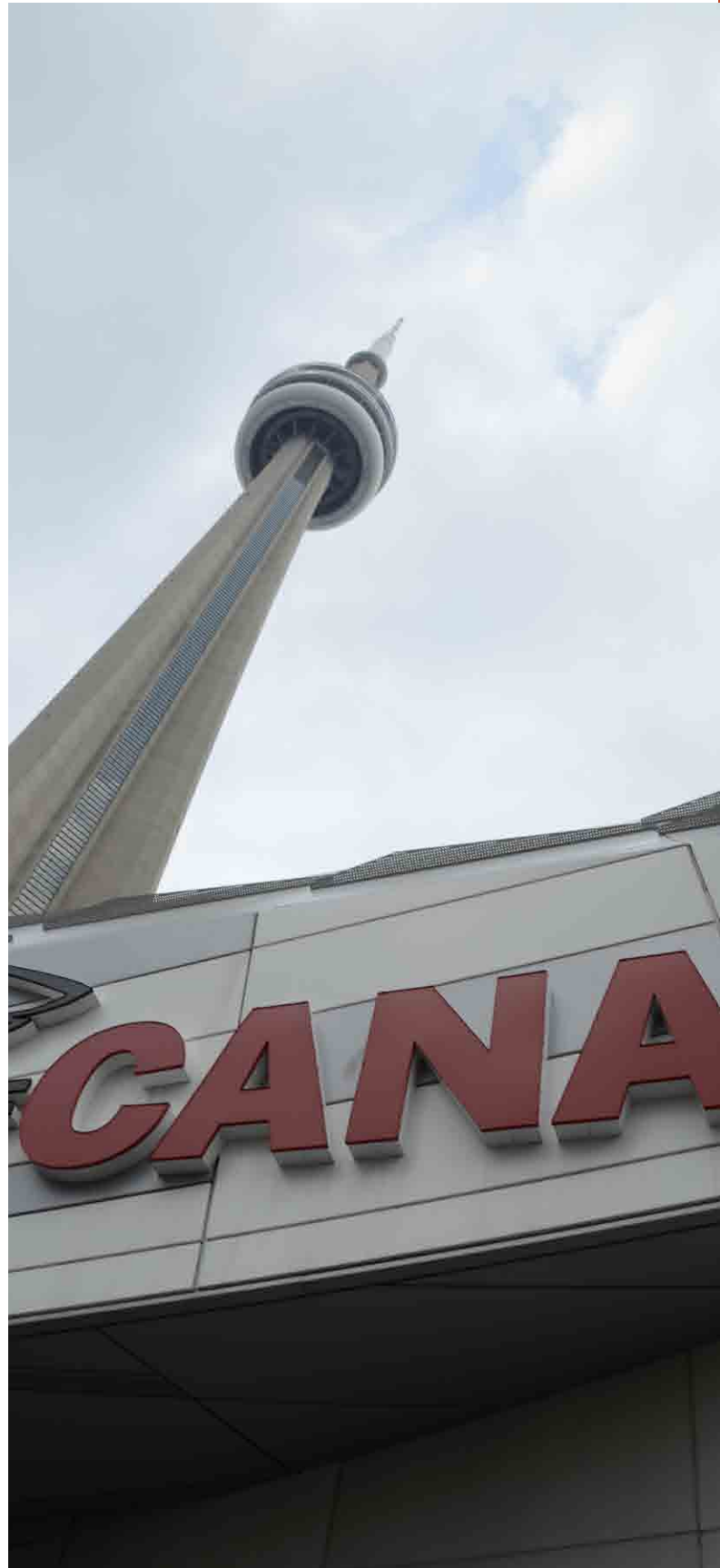
1994 - 1995

- (1) President - Daniel Kyaw Min
- (2) Vice-President- David Kyaw Aung
- (3) Secretary - Bush Gulati
- (4) Asst-Secretary - U Tint Khine
- (5) Treasurer - U Maung Ko
- (6) Asst.Treasurer - U Ne Myo.
- (7) Member of Executive : U Aung Myint Thein

- (8) U Kyaw Khin
- (9) U Soe Wai Htun
- (10) U Myint Htay
- (11) Daw Khin Mar
- (12) Daw Yin May Myint
- (13) Daw Khin Than Zin
- (14) Daw Khin Htway
- (15) Daw May Kyi Win
- (16) Daw Tin Nwe Oo
- (17) Ko Hla Win Maung

1991- 1992

- (1) President, David Kyaw Aung
- (2) Vice-President, Daniel Kyaw Min.-
- (3) Secretary, Joe Nyunt Aye
- (4) Asst. - Secretary U San Lwin
- (5) Treasurer - G.A. Krishna
- (6) Asst-Treasurer. Bush Gulati
- (7) Executive members : Shiu Yee Lee
 - (8) James Myint Swe
 - (9) Alfred Maung
 - (10) Daw Marlar Aye
 - (11) Joseph Phaure
 - (12) Moon Koo Chow
 - (13) Donald Ming
 - (14) Daw Kinza
 - (15) U Kyaw Than
 - (16) U Aung Myint Thein
 - (17) U Maung Ko
 - (18) U Sein Aung

© Photo: Minthu WC

Mya Yadandar

Unique products from Myanmar
www.myayadanar.com

Timeless

Elegant

Exotic

Modern

Unique

Exquisite

Artistic

Stylish

Mystic

Lacquerware, Buddha statues, Meditation Beads, Horoscope figurines. Gongs and bronze bells, Wood products, , Gem mosaic, Oil and Straw paintings. Musical instruments, Tribal gongs, Umbrellas, Saa paper products. Gold Thread Embroidery, Silk and cotton products. Thanakha products, Herbal remedies and Organic shampoo products. Smoker ovens, Mortar and Pestle, Terra cotta pots, Bamboo mats, Dried packaged foods, organic coffee, organic tea and tea leaf products and many other products from Myanmar to meet your personal needs.

905-799-5739
416-454-5670

Smart Stop Office Suites
8 Brewster Road, Suite 201
Brampton, ON, L6T 5B7

Email: info@myayadanar.com
Website: www.myayadanar.com
www.facebook.com/myayadanarinc

၂၅ နှစ်မြောက် မြန်မာကနေဒါယုန်အသင်း
ငွေရတနာ အထိမ်းအမှတ်

25th
Anniversary of BCAO
Silver Jubilee
YouthDream Scholarship Awards

Dinner with Live Music Band "JAM"
Htun Aeindra Bo & R Zarni
Guest Singer Bala

July 8, 2016, 6:30pm - 11:30pm (Friday)

***Rose Garden* Banquet Hall**

6628 Finch Avenue W, Toronto, ON M9W 0B3

(Finch Ave. West & Hwy.27)

